י"ט חשון תשמ"א, 29.10.80 מיספר 2252 המחיר: 9 שקלים (כולל מע"מ)

בצלאל מזרחי מוכר את עסקיו ונשאר בחו"ל

עוד צד חדש ומושך לישראכרט-

הצד המגנטי!

הצד המגנטי הופך את ישראכרט לכרטיס אשראי משולב יחיד במינו בישראל. הוא מאפשר לך להחליט לאיזו תכלית להשתמש בו: רצונך באשראי — בבקשה, הצג את הכרטיס שלך בחנויות, בתי עסק, בתי מלון ועוד.
אתה זקוק למזומנים? ברצונך לבצע פעולות בנקאיות אחרות? — הפוך את הכרטיס לצידו המגנטי ותוכל להשתמש בו, בשלב ראשון, בכל מכשירי הבנק־קט הפזורים בארץ.
כרטיסי הישראכרט והבנק־קט שלך ישארו בתוקף עד למועד חידוש כרטיס הישראכרט שבידך.
בשלב ראשון, יונפקו כרטיסי ישראכרט משולבים ללקוחות בנק הפועלים בע"מ, בנק אמריקאי ישראלי בע"מ, בנק קונטיננטל לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ.

ישראכרט.

אשראי וטוב לי.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: לילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מורפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קיצור ידיעות

לפני חצי שנה הוזעזעה המדינה ממעשה־נבלה שעשו אותם בני־בליעל ניצחיים, אנשי העולם הזה.

זה היה אחרי הפיגוע בחברון, שבו נהרגו שישה חיילי ישיבת־ההסדר וחברי־הם, בשובם מתפילה במערת־המכפלה. אחד ההרוגים היה אלי הזאב.

דמותו של הזאב עוררה מייד התעניינות כללית. אחדים מאיתנו הכירוהו משום־כך הטלנו על הכתב יוסי היימן והצלם ציון ציפריס לאסוף פרטים נוספים על הזאב, עברו, דרכו בארץ והשקפותיו, ותוך כדי כך גם לברר כמה פרטים סתומים על נסיבות מותו (העולם הזה 2228).

במיסגרת תפקיד זה פנו אל האלמנה, שושנה הזאב.

פגישת הצוות עם האלמנה היתה מלווה בתקרית, שזכתה בסיקור נרחב בעיתונות — סיקור שבינו ובין האמת היה דמיון קלוש בלבד.

השבוע, באיחור של חצי שנה, הגיעה תקרית זו סוף־סוף לבית־המישפט — ואז התגדפה האגדה הזדונית כבועת־סבון.

שושנה הזאב ניגשת למכונית —
„...וזאת בכוונה לעבור עבירה —

גם לפני כן, כביריון מאנשי „הרב" מאיר כהנא, שהיה נוהג להתנפל מן המארב על מפגיני־שלום בודדים, להתגרות באנשי „שלום עכשיו" ולהשתתף בהתנפלויות על ערבים. על כך הועמד לדין.

אך גם אנחנו לא ידענו את כל פרטיו האישיים. אלה נודעו רק כאשר נפל קורבן לפיגוע הקטלני בחברון. הסתבר כי הזאב כלל אינו ישראלי ואינו יהודי מלידה, אלא הרפתקן אמריקאי נוצרי שהשתתף במילחמת־האימים בוויאט־נאם. אחרי תום אותה זוועה היה מובטל ממעש, וחיפש עניין לענות בו ולהפעיל בו את נטיותיו האלימות. אחרי שפעל זמן־מה כסוכן האף־בי־איי בארצות־הברית, התגייר והצטרף לכנופייתו של „הרב" כהנא, הדומה באופייה ובשיטותיה לכנופיות ניאו־נאציות באירופה. בעת ההלווייה, הסתייגו ממנו הוריו, שבאו ארצה.

לציבור היה עניין רב בגילוי הביוגרפיה של איש זה — לא רק לשם סיפוק הסקרנות המוצדקת, אלא גם לשם הבנת התופעה של הגרים האלימים, ההופכים אצלנו לסופר־פטריוטים ולמחרחרי־מילחמה. (אחד מחבריו של הזאב בכנופייה הוא רוסי נוצרי, שהתגייר והפך גם הוא פעיל הציונות האכזרית.)

על עצם התקרית יש, בוודאי, להצטער. אין זה נעים לפגוע לאלמנה זמן קצר אחרי שנפטר בעלה, ואין לקנא בעיתונאים הנאלצים לעשות זאת. אך במיקרה זה, כאשר מת הבעל בפיגוע שהיה המאורע החשוב ביותר בחיי המדינה באותו זמן, היה זה בלתי־נמנע. העיתונאים נדרשים לפעול בטאקט, והם אף נהגו כך. למרבה הצער, היה יחסה של האשה שונה.

כאשר הגישה שושנה הזאב תלונה למישטרה, נערך נגד צוות העולם הזה מעין מישפט־לינץ'. אף אחד מן העיתונאים לא מצא לנכון לפגוע אלינו ולקבל הסברים. הכל קיבלו את גירסת האשה. הכותרות סיפרו כי „כתב וצלם תקפו את שושנה הזאב". הדבר תואר כהתעללות זדונית ומחפירה באלמנה, השרוייה באבל.

על התקרית ותוצאותיה מספר יוסי היימן:

השוטר שהגיע לפני חצי שנה למערכת לא הפתיע אותנו. הוא הזמין את הצלם ואותי לבוא לחקירה במישטרת ירושלים.

ציפינו לכך. הידיעות, שפורסמו בעיתונים יום לפני כן, לא השאירו מקום לספק.

העיתונאים לא הסתפקו בציטוט מתוך תלונתה של שושנה הזאב, שהמישטרה איפשרה להם לעיין בה, בניגוד למקובל, לפני שהוגשה לבית־המישפט. הם פירסמו גם ראיונות קצרים עימה, שבהם הרסיפה השמצות מרושעות נגדנו. בראיונות אלה טענה שושנה כי ניסינו לצלמה בניגוד לרצונה, תוך שאנחנו מתנהגים בצורה ברוטאלית ואלימה.

העיתונאים ידעו לספר כי המישטרה רואה את התלונה בחומרה רבה, וכי יוחלט כנראה, להעמידנו לדין. דברים אלה פורסמו עוד לפני שהוזמנו בכלל למישטרה, כדי למסור את גירסתנו.

העוול ✶ לא תוקן

העיתונים לא פירסמו אמנם את שמותינו ואת שם העיתון, אך הניסוח „כתב וצלם של שבועון מסויים" לא השאיר מקום לספק. גורמים שונים מיהרו להשתמש בכך כנשק נגד העולם הזה. כמה חברי־כנסת ביקשו לעשות מטעמים מהפירסומים, תוך השמעת השמצות פרועות נגד השבועון מעל במת המליאה.

באווירה כזאת לא היו לנו הרבה סיכויים. ידענו שלא עברנו שום עבירה ושפעלנו בהתאם לחוק. זאת אמרנו גם במישטרה. אך לא היתה לכך כל משמעות. המישטרה עשתה את מה שהחליטה מראש, והגישה נגדנו כתב־אישום לבית־המישפט השלום בירושלים.

הנה הנוסח המלא של כתב־האישום: „העובדות: בתאריך ה־11 במאי 1980, בשעה 06.30 או בסמוך לכך, הסיגו הנאשמים, שהם עיתונאים בשבועון העולם הזה, את גבולה של שושנה הזאב (להלן המתלוננת), וזאת בכוונה להקניטה.

„מעשי הנאשמים התבטאו בכך שהקישו על דלת ביתה של המתלוננת, ברחוב ניקרגואה 8 בירושלים, וביקשו לדעת מפיה פרטים אודות מותו של אלי הזאב, בעלה לשעבר, וזאת לאחר שיום קודם לכן, כשהציגו עצמם כעיתונאים של השבועון שטרן, דחתה את בקשתם וביקשה שיתקשרו אליה בטרם יופיעו בביתה.

„מיספר דקות לאחר האמור למעלה שוב הקישו הנאשמים על דלת ביתה של המתלוננת, וזאת בכוונה לעבור עבירה, להקניטה וכפי הנראה צילמוה, וזאת שלא כדין וללא הסכמתה, דבר שגרם לה אי־נוחות.

„הנראות החיקוק שלפיהן מואשמים הנאשמים: הסגת גבול פלילית ותקיפה."

לכתב־האישום צורפו עדויותיהם של שכנים וידידים של שושנה הזאב. היו אלה אותם האנשים שניסו למנוע את צילומה של שושנה, והם מודים בכך בעדותם. נמצא ביניהם גם קצין־מישטרה בשם גילעד ברטוב, ששהה באותה שעת־בוקר מוקדמת — שש וחצי — בדירתה של שושנה. ציון ואני ביקשנו ממנו להגן עלינו, כאשר הותקפנו על־ידי השכנים, אך למרות שהיה באותה שעה במדים, נמנע ברטוב מלהתערב.

בבית־המישפט התכוננו לספר את האמת: שאנחנו היינו המותקפים, וכי העבירות היחידות שנעברו היו כלפינו. אך אפילו בכך לא היה צורך.

מייד עם תחילת הדיון מחק השופט מאיר מדין את אישום התקיפה, אחרי שקיבל את הטענה שהעובדות המפורטות בכתב־האישום אינן מהוות תקיפה בשום צורה שהיא. נציג המישטרה טען כי הצילום הוא המהווה תקיפה, אך השופט דחה טענה זאת מכל וכל.

לגבי טעיף האישום השני, הסגת־הגבול, טען נציג המישטרה, כי המעשה המהווה עבירה זאת הוא ההקשה בדלת. הקשה זו היא הדבר היחיד שבו אנחנו מואשמים עכשיו. הדיון בנושא זה נדחה למרס 1981.

עד כאן סיפורו של יוסי היימן.

אפשר היה לקוות כי אחרי הפירסום הפרוע — והכוזב — של התקרית ברוב העיתונים, יודיעו עכשיו העיתונים על החלטת השופט. אף עיתון אחד לא עשה כן, למרות שדאגנו גם מצידנו לספק להם את המידע. ההחלטה הושתקה כליל.

איני רוצה לתאר כאן בפרוטרוט מה בדיוק אירע כאשר פנה צוות העולם הזה אל האשה, כי הדבר עדיין תלוי ועומד

קצין־מישטרה בר־טוב
ביקור בשש וחצי בבוקר

— ופינה את צוות „העולם הזה"
— שלא כדין וללא הסכמתה..."

הורוסקופ

מרים בנימיני

ההתאמה בין מזל עקרב לשאר המזלות

עקרב עם עקרב

על־פי־רוב, שניים המשתייכים לאותו מזל יכולים למצוא דרך להבנה משותפת. התייחסות משותפת לדברים עקרוניים יכולה לתת בסיס מוצק לחיים בצוותא. אך דווקא בני עקרב (אם הם „עקרבים אמיתיים") לא שייכים לאלה שמומלץ להם לחיות יחדיו. אינדיווידואליות, רצון חזק, דבקות בעקרונות, קינאה ואישיות חזקה לא מאפשרים להם לוותר, להתפשר, או להיות גמישים עם עם בן הזוג. יהם יריבו ויתווכחו לעיתים־קרובות, איש מביניהם לא יסכים לוותר על השילטון, והתוצאה עלולה להיות הרס של המיסגרת ושל עצמם. אך כדאי להוסיף, שבתקופות שבהן יצליחו להתפייס ולחיות בשלום, העוצמה הריגשית, החושנית החזקה, ההרגשה שכוח עונה לכוח וההבנה איש את רעהו, יפצו אותם על כל מריבה או אי הבנה.

עקרב עם קשת

המזלות העוקבים מוצאים לעיתים תכונות משותפות לשניהם, ולכן נמשכים האחד לשני. במיקרה של עקרב וקשת, הניגוד באופיים לא מבטיח חיים והרמוניים, רגועים ושלווים. אמנם, לשניהם חשובים החופש והעצמאות, על פי רוב יסכימו ביניהם לא להגביל האחד את השני. יתכן שתהיה הערכה הדדית, אך כל אחד יפעל בדרכו הוא, כי השקפתם על החיים שונה. הם יוכלו למצוא שיתוף פעולה בטיולים, הרפתקות, מסעות ודברים בלתי־שיגרתיים. אך בשטח האהבה, העקרב מפתח רגשי קיניאה ורכושנות, הזרים בדרך־כלל לקשת. הוא לא יוכל להרגיע את בן זוגו ולתת לו הרגשה שהוא שייך אך ורק לו.

עקרב עם גדי

התאמה טובה עשוייה להיווצר בין שניים אלה. שניהם מתייחסים לחיים ברצינות רבה, וכאשר מתחייבים לבצע דבר מה, הם יבצעו זאת במירב השלמות והאחריות. התייחסותם לחברה לא יוצרת ניגודים ביניהם, ובדרך־כלל כל אדם יודע מהו היחס האמיתי של גדי — עקרב אליו. הם מעדיפים לשמור יחסי ידידות רק עם אלה שעונים על דרישותיהם. הקשר ביניהם גם הוא מושתת על כנות ואמינות. האווירה סביבם עלולה להיות קצת מכבידה אם יש־כחו להעזר בחוש ההומור שקיים בשניהם, אם כי לא תמיד נמצא בשימוש.

עקרב עם דלי

המעניין בצירוף של שניהם; המשיכה החזקה שנוצרת לעיתים־קרובות דווקא ביניהם. אי אפשר לומר שהם מתאימים, אופיים שונה לחלוטין. הדלי „חוטא" באהבה כלל אנושית ולא אישית, ולעקרב נחוצה הוכחה תמידית לקשר העמוק שחשים אליו. העקרב מעדיף לשלוט בבן הזוג, והדלי אינו ניתן לשליטה. הוא אוהב את מישפחתו, אך עסוק בכל כך הרבה עניינים אחרים, חלק ניכר מזמנו הוא מקדיש לענייני ציבור עד שלפעמים נראה שהוא מזניח את מישפחתו. בן עקרב רכושני וקנאי ומתמסר, האהבה ותשומת־הלב שיעניק לדלי, אם לא תוערך על־ידו, תגרום לאכזבה והתמרמרות. מכיוון שבן דלי אווירי ואינטלקטואלי, יוכלו למצוא שיתוף סביב עניינים רוחניים.

עקרב עם דגים

גם עקרב וגם דגים שייכים למזלות המים, המושפעים מאוד מרגשותיהם. הם מתאימים לחיים בצוותא למרות ההבדלים הרבים באופיים. הצירוף של שניהם שכיח. על פי רוב העקרב לוקח את השילטון כדבר המובן מאליו, ובן דגים נכנע, ואפילו נושם לרווחה שהוסרה מעליו האחריות לדאוג לקיום היומיומי, השיגרתי והמשעמם. ליד העקרב הוא חש ביטחון ויודע שיש מי שדואג לכל דבר. התכונה המשותפת להם, חקנאה, עלולה לגרום למתח רב ולמריבות ביניהם. שניהם מסוגלים מדי פעם להתאהב התאהבויות מהירות וחולפות, אך הם תמיד חוזרים זה לזרועות זה.

עקרב עם טלה

שניהם נשלטים על־ידי כוכב מארס, שמבטא רצון חזק, סיפוק מהיר של המאוויים האישיים ולפעמים קושי לוותר ולהתחשב בבן הזוג. למרות שאותו כוכב שולט בהם, הם לא דומים באופיים, ולא יהיה להם קל להסתדר האחד עם השני. על פי רוב בן עקרב מתייחס ברצינות רבה לקשר בינו לבין שותפו לחיים, והטלה רוצה להנות מכל רגע, ולפעמים מרשה לעצמו חירות שתכעיס ותרגיז את העקרב. אך אם בכל זאת יחיו יחד, הטלה יעדיף לוותר לעקרב ולתת לו להיות שליט בלעדי, כל זמן שלא יגביל אותו ויכבד את רצונותיו. כאשר תהיה להם מטרה משותפת הם יתמידו בה, והיא תשמש בסיס איתן לקשרים ביניהם.

עקרב עם שור

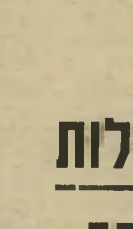
הקשר הראשוני בין שור לעקרב מדליק אור ותקווה בלב שניהם. הציפיות שלהם האחד מהשני גבוהות, השור מסוגל להעריץ את ידידו על כשרונותיו וגישתו ההחלטית והנמרצת לכל דבר. היחס של העקרב לכסף מעורר בלבו כבוד, יחסו למין מעורר בו תקווה. אך כאשר הם מנסים להעמיק את הקשר, נוצרת אכזבה שגודלה כגודל הציפייה המוקדמת של האחד מהשני. הבעייה היא שגם לאחר האכזבה, המשיכה ההדדית נשארת חזקה, ומפגישה אותם כל פעם

(המשך בעמוד 11)

בתקופה זו מלווה אתכם מצב־רוח מעט כבד, ידידים וקרובים מעירימים קשיים על כל צעד ושעל. עיכובים בלתי־צפויים חלים בכל דבר שברצונכם להתחיל בו. יש לשמור היטב על הכסף, סיכונים כספיים עלולים לגרום נזק שלא יתוקן בקלות. יש להשגיח על הבריאות, ולהימנע ממאמצים מיותרים. בתוך כל אי הנעימות, יתכנו קשרים עם אנשים המתגוררים בחוץ־לארץ.

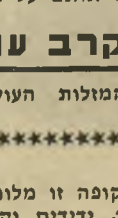
* * *

בכל שותפות שתיווצר בתקופה זו, יש לבדוק היטב את השותף, ולא להיתפס להתלהבות, שבה הסינוור יטשטש את החושרונות של אותה שותפות. מיספר שבועות מאוחר יותר עלולה להתברר הטעות, וקשה יהיה להתגבר על התיסכול שייגרם. כדאי לחשוב על לימוד של שטח חדש, שיביא גם הנאה וגם תועלת. יתכן שכדאי לשנות את מקום המגורים, כפי שנאמר: „משנה מקום משנה מזל".

* * *

למרות ההקלה שאתם חשים בתקופה זו, מוטלת עליכם אחריות חשובה במקום העבודה. לאלה שעדיין לא מצאו מקום עבודה שיניח את דעתם, כדאי עכשיו לחשוב על שינוי וגם לפעול בכיוון זה. סיכוי רב למצוא עבודה מהנה, מספקת ומשתלמת. מבחינה רומנטית אין לזלזל בבני זוג שנראים כ„בטוחים מדי", המצב עלול להשתנות השבוע, כשתרצו שוב לחדש את אותו הקשר ה„בטוח".

מצב־רוח פסימי לא יעזור לקדם שום דבר, לכן, כדאי להתאושש ולהתגבר. מבחינה כספית, זהו בהחלט שבוע מבטיח, אך יש להזהר מאיבוד תשומת לב ומיסמכים חשובים, היכולים לגרום לעיכובים והתרגזויות מיותרות. ילדים יפתיעו אתכם השבוע, ויגרמו לשיפור מצב־הרוח. כמו כן הזמן מתאים לעסוק בתחביבים האהובים עליכם ושאותם הזנחתם. צפויה ידידות חדשה ודינמית לבני סרטן.

* * *

כל מה שקשור לחיי הבית והמישפחה מתרחש בצורה מוזרה. קיים מתח שקשה להגדירו, ומריבות פתאומיות פורצות ללא סיבה ברורה. והמשונה מכל, חפצים נעלמים לפתע, חלק נכבד מהזמן מתבזבז על חיפושים, יתכן שהאבידות תמצאנה רק בעוד מיספר שבועות. הדור הצעיר במישפחה מתמרד, וכדאי להניח להם לזמן מה לנהל את ענייניהם בכוחות עצמם וכראות עיניהם.

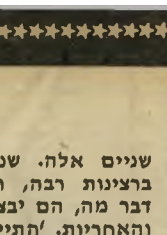

* * *

עירנותכם ותפיסתכם המהירה יוכיחו פעם נוספת שכדאי לשמוע בעצתכם. הביקורת שתושמע מפיכם בשבוע זה תהיה צודקת, ולכדאי לידידים להאמין לדבריכם. בתקופה זו כדאי לסמוך במיוחד על האינטואיציה, ולא לתת לשיפוט קר והגיוני להנחות אתכם. בשטח האהבה, יקרו דברים מוזרים, ידידים חדשים שתכירו יאלצו אתכם לשבור את המיסגרות ולמרוד במוסכמות המחייבות, הרווחות בחברתכם.

דברים חשובים מתרחשים בתקופה זו, אי אפשר להתחמק מהתמודדות פנים אל פנים עם אנשים שמצפים לקיום הבטחות או לתשובה על הצעות שהציעו לכם. החלטות חשובות לא כדאי לדחות. התקופה לא קלה, אך לפחות מהבחינה הרומנטית יתכן קשר עמוק וממושך, שלו אתם מצפים כבר זמן רב. למרות שברגע זה לא נראה אפשרי משהו כל כך מיוחל, זה יקרה לפתע.

* * *

התקופה הקשה חלפה, וזה הזמן לתכנן תוכניות חדשות, או לבצע את אלה המתוכננות כבר. תוכלו להעזר בדרם של אנרגיה פיסית ונפשית שתתווסף לשבוע זה. להצעות עבודה חדשות ומפתות יש להתייחס בזהירות רבה, לשקול את כל התנאים ובעיקר את המניע של המציעים. מבחינה כספית המצב משתפר, אך יחד עם זאת קיימת סכנה מצעדים נמהרים, תוצאה של התלהבות יתר.

* * *

קיימת נטייה להסתגר ולהתבודד בימים אלה. החלטות שאתם כבר בטוחים בהם, טוב שיישארו עדיין בגדר סוד, תפירסום עלול להזיק ולהיות מובן בצורה שונה מזו שאליה אתם מתכוונים. זו תקופה שבה עליכם לסכם את השנה ולהסיק מסקנות. לימוד שטח חדש תקשור בדת או במיסטיקה ישפר את ההרגשה ויתן חשק „להתחיל את היום" שכה חסר לכם.

חיי החברה מתפתחים, ויותר אנשים מסים להתקשר ולהתיידד. נסו להתנהג ברכות, גישה ישירה ותוקפנית מדי עלולה להרתיע אותם מלהתקרב. ידידים חדשים שתכירו בתקופה זו עשויים בשלב מאוחר יותר לקדם את ענייניכם הקאריירה ולהביא תועלת מרובה. עדיין יש לשמור היטב על חפצים יקרי ערך, ולנעול היטב את הדירות. קיימת סכנה של גניבות ופריצות, ואין לבטוח בעוברי אורח.

* * *

הצלחתכם מתבטאת בתקופה זו בעולם החיצוני, יש אפשרות לקדם את כל ענייני הקאריירה, תיתכן תעלאה בתפקיד, או אפילו פירסום בסביבתכם הקרובה, תודות לפיתרון מעניין ויעיל שהומצא על ידכם. לענייניים כספיים גשו בזהירות, בידידים שהכרתם מקרוב לא כדאי לבטוח, או לייחס חשיבות רבה לענייניים אלה. תשובה להצעת נסיעה לחוץ־לארץ בתקופה זו כדאי להשתמש.

* * *

מצבכם משביע־רצון ברגע זה, ההרמוניה חוזרת לחיי המישפחה, כמיהות ורצונות מתגשמים בתקופה זו. תוכלו להתפנות לפתח את עצמכם, לימודים או תחביבים יוסיפו הנאה. קיימת אפשרות להחליף מקום מגורים. צעד כזה עשוי לקדם אתכם מבחינה חברתית. תיתכן הכרות מיקרית בעת נסיעה, שתצמיח ידידות חדשה. כדאי להזהר ולשפוט את הידידות בצורה אובייקטיבית עד כמה שרק אפשר.

החגים: "הקפיצו" מחירי הפירות ב־50%

מאת עדה כהן

תוספות למחיר הדירה

מאת אורן שדמי

מחירי אופנת החורף גורמים לצמרמורת

אפשר בהחלט לוותר על שמלה באלף שקל אך גם שמלה ב־100 שקלים לא תהיה בזול. כי יש מחירים מבהילים ומצביעי דחוף החודשים במחיר — שהרוצה להתחרות לבן את המחוסנת.

ההיסל וביטול ההקלות במס - לאישור היום

צפויה התנגדות שרים בישיבת הקבינט הכלכלי * השר פת יזון בזירון הליכי החקיקה

מאת שלמה נקאי

נסיעה למרחק ק"מ עולה 1.90 שקלים

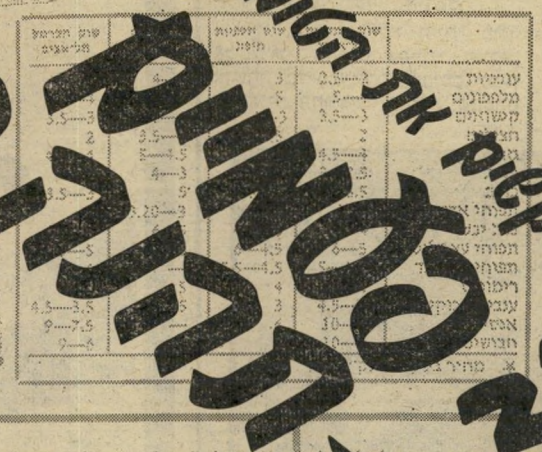
היוזמה הביטוחית לשירותי ניהול גישושה הצעה לתשלום הוצאות לעובד המשתמש ברכבו הפרטי המתבססת על סך ההוצאות וקובעת תשלום לק"מ (ברוטו) כך שיישאר בידי העובד מיצוי ריאלי

מאת עודד שורר

להציל את המדינה

פרסום מלניק | רפאל טיראן

מכתבים

ההבדל הקטן

על טעות „קטנה" בכתבה של נעמי אדווה, „כל אנשי החבורה" („העולם הזה" 2249).

בקטע שבו כתבתי על להקת הרקדנים החרשים קול ודממה, חל שיבוש. אני התעוררתי לפעול ולהתרים למען הלהקה, אחרי ש־התברר לי כי החרשים מקבלים רק 2,400 לירות לחודש — ולא 24 אלף לחודש, כפי שהודפס.

אילו כך היה, לא הייתי פונה אל ידידי רחמים אהרוני וטוביה אושרי, כדי שיתרמו מכיסם למען הרקדנים החרשים. כנראה שהמרת הלירות בשקלים בילבלה מישהו במערכת או בדפוס.

נעמי אדווה, תל־אביב

● אדווה והרקדן החרש אמנון דמתי — ראה תצלום.

● ● ●

תרום והתרם - לישיבות ישראל

בעיקבות הגילויים על ה־נעשה במישרדי הדתות והפנים.

המועמד הנכון

כישוריו של ראש מחלקת־הכספים במישרד־הדתות במדינה מיזרח־תיכונית כלשהי.

שר־הדתות במדינה מזרח־תיכונית כלשהי חיפש ראש חדש ל־מחלקת הכספים שלו. „כמה זה שלוש ועוד שלוש?" שאל את המועמד הראשון.

„שש," השיב הצעיר.

„הבא אחריו!" קרא השר.

„כמה הם שלוש ועוד שלוש?" שאל שוב.

„שלוש בשבילך, שלוש בשבילי ושלוש בשביל המוסדות הדתיים," היתה התשובה.

„הבא אחריו!" קרא השר.

אבל המועמד הבא צותת לשיחתו של השר עם קודמיו מעבר לדלת. „כמה הם שלוש ועוד שלוש?" שאל אותו השר.

„תשע," מיהר המועמד להשיב. „איך הגעת לתשע?" שאל השר. „פשוט מאוד," אמר הצעיר, „שלוש בשבילי, שתיים בשביל ה־מוסדות הדתיים וארבע בשבילך." נחשו מי מן השלושה זכה במינוי הנכסף... צדקתם!

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

נעמי אדווה והרקדן אמנון דמתי
חל שיבוש

אם זכאים תלמידי־ישיבות לשיחרור משירות צבאי, מפני ש־הם תורמים לקיומו של העם יותר מכפי שתורמים אותם חיילים ה־משליכים נפשם מנגד בקווי החזית — וזו למעשה הטענה המושמעת תמיד כדי להצדיק את הפריוילגיה הניתנת לתלמידי הישיבות — הרי שהם זכאים גם למימון על חשבון אותו העם שהם כה שוקדים להצי־לו ולשמרו.

לכן חייבת המדינה, המשחררת אותם מצה"ל, לדאוג לקיומם, ואל לה לעשות זאת בדרכי עקיפין, מתחת לשולחן, באמצעות קומבי־נציות תקציביות מסובכות ומפות־לות. ראשי המדינה נתבעים לדבר עימנו דוגרי: אם זכאים הדתיים לשיחרור מצה"ל, כדי לשמור על הגחלת של העם היהודי, הרי שהם זכאים גם למימון. שהרי אין תפ־קיד יותר פטריוטי מזה שהם ממלאים. ואם אינם זכאים למימון, למה הם זכאים לשיחרור?

לא השרים אהרון אבו־חצירא ו־יוסף בורג אחראים לשערוריית ה־נחשפות חדשות לבקרים — אלא הממשלה. ולא הממשלה הזו לבדה אחראית לכך, אלא גם כל הממ־שלות שקדמו לה, החל בממשלה

(המשך בעמוד 8)

גם הבנק-קט מכבד ישראכרט.

הכרטיס המשולב החדש:
בנק-קט - ישראכרט
מאפשר לך, בנוסף ליתרונות
של כרטיס אשראי,
משיכות מזומנים
עד 500 שקל ליממה.

הכרטיס המשולב.
בנק-קט 2000 ו-ישראכרט
בכרטיס אחד.

בוא לגדול אתנו.
בנק הפועלים בע"מ

ממרחית

שוקולד עלית למריחה על לחם או לחמניה

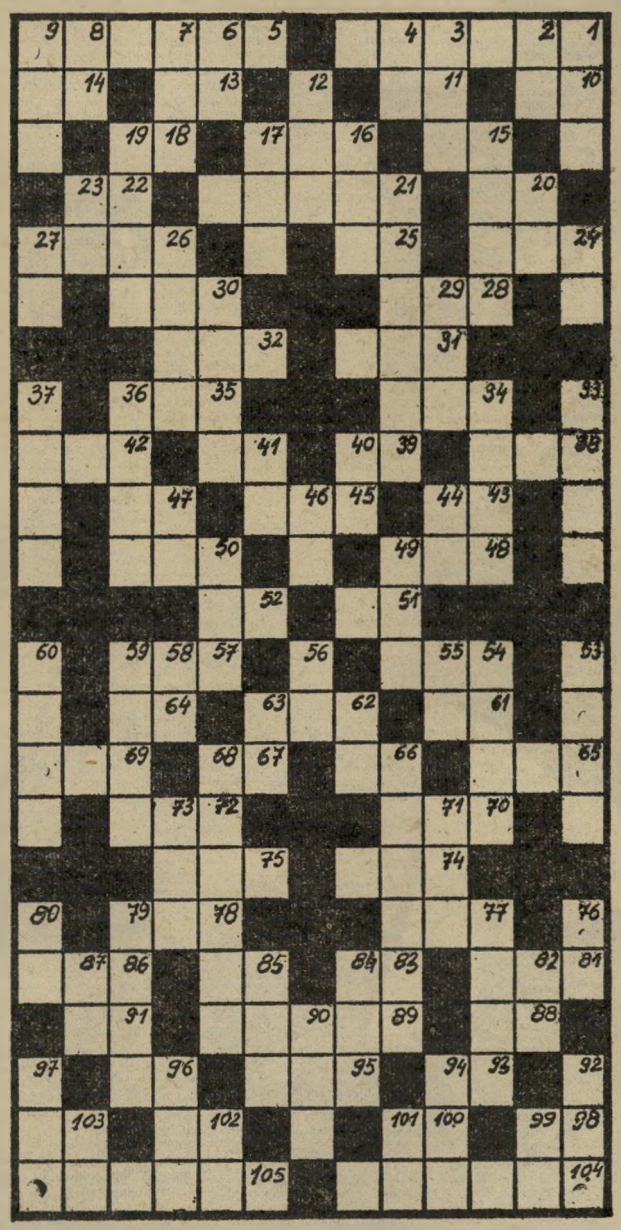

דבר אחד אני אוהב תמיד:
ממרח שוקולד של עלית.
אמא מורחת לי
פרוסה עם הרבה הרבה שוקולד...
ואני לא משאיר אפילו פירור!

טוב לי עם ממרחית עלית

ברסום וימר יעקבסון

תשבץ העולם הזה 2252

מאוזן:

1) מנהל בית, מנהל משק; 5) אסם; 10) גומה בסלע ל־צבירת מים; 11) ערימת מפו־לת; 13) מזל; 14) חומר מג־קה ומטהר (כתיב חסר); 15) עתה, זמן זה; 16) חלחלה; 18) כאשר הוא טוב, הוא טוב משמן טוב; 20) כבש שמן וטוב; 21) בני כת מוסלמית שנוסדה בפרס ומרכזה בחיפה ובעכו; 22) מבני המישפחה; 24) אבן טובה — טורקיז; 25) הברה המשמשת לזימרה ללא מילים; 26) מסכת; 28) קיצור שמו של מי שהיה רא־שה של סין הקומוניסטית; 30) מושיעתה של סינדרלה; 31) רימה ותולעה; 32) דיאמטר, אורכו כאורך שני רדיוסים (כתיב חסר); 34) קשר; 35) נהר ברוסיה; 38) שיח קוצני המשמש כמשוכה; 39) אדמה נישאה; 41) מילת שאלה; 42) נחש ארסי; 43) עלה; 45) חבל־ארץ באנגליה; 47) רזה; 48) מראשוני הביגמיסטים ב־מקרא; 50) נותר; 51) מילת כאב וצער; 52) חרון; 54) שווי; 57) מיקווה מים מעטים ועכורים; 61) עלה בספר; 62) החבל הצפוני של בבל הקדו־מה; 64) בסולם התווים; 65) חרב, חסר לחות; 66) בין יבש לרטוב; 67) מידה בפר־סות; 69) שחקנית במה צרפ־תית דגולה במאה ה־19; 70) דבר שזוכה לו אדם לאחר מא־מץ לקבלו; 72) ספורט השלג; 74) מבני עדתו של קורח; 75) אופנאית צרפתית ידועה (ש"מ); 77) אכסדרה של עמודים במב־נה מפואר; 78) נשמד, כבה; 81) הנמצא למעלה, עליון; 83) נעלה; 85) מאור לשעת חירום; 86) מכשיר לפתיחת זרם גוזלים, או הפסקתו; 88) בן־בליעל; 89) אתר חשוף חדש בארצנו מתולדות המרד היהודי; 90) חזר; 93) נמצא בתנועה; 95) בר־פלוגתא לשמאי; 96) משקה סיני; 98) הגותר מן השיבולים; 100) כשהטמפרטורה נמוכה; 102) אות בא"ב המהפכת זמנים ב־דקדוק; 103) חומר הממלא את חלל גולגלתנו; 104) מגדולי המצביאים הפולשים בהיס־טוריה; 105) מערכת כוכבים בהירה — הכסיל.

מאונך:

1) צייר ישראלי מגדולי ה־יוצרים באומנות הקינטית; 2) מישענת עץ גבוהה; 3) כוכב הלכת „נוגס"; 4) בול שנתלש ראשו; 6) אשף בקסמים; 7) שפע; 8) מתקוטט; 9) טיב, איכות; 12) עוף טורף; 15) פרח־בר צהוב כתום, פורח בראשית החורף בארצנו; 16) התבואה שבקצה השדה; 17) גיבורו ההודי של ר. קיפלינג; 19) קללה; 20) צוק; 21) הסגר, סגירת חופים במילחמה; 23) תקנת חובה; 24) פלא; 26) צייר ספרדי שזכה לאחרי־נה לתהילה בארצו (ש"מ); 27) תשלום חובה לרשות; 29) הסליל הנושא את חוטי הערב אל חוטי השתי; 30) טופז; 33) כינוי לכל אחד מן העמו־דים האגדיים שהארץ עומדת עליהם; 34) מושב ליד כפר־חיטים, על חורבות עיר באותו שם; 36) נעדר; 37) קביעת כמות בתרופות; 40) ליח הפה (כתיב חסר); 41) נופל; 44) הנוזל הארגמני בגופנו; 46) צלי שלא נסתיים בישולו; 47) פנינה; 49) חלל מוארך וצר חצוב בסלע; 50) יופי, נועם; 53) נטייה, פנייה מן המוסכם; 54) צמח מן הקיטניות, מתבו־אות החורף בארצנו; 55) איצ־טבה בקיר; 56) פרקליט המ־דינה (ש"מ); 58) מתרומם; 59) מישפחת מגלי הרדיום; 60) אחד משני הקבצים של התלמוד; 62) פינה לחימום הבית; 63) חוקי האמונה; 66) גוזע תרבותי של תרנגולות; 68) בתו של פירמוס מלך טרויה והיא נביאת פורענויות; 71) מצב רגיעה; 73) מסך, וילון; 76) זז, מתנועע; 77) יסוד כימי מתכתי, מן החשובים לבניית השלד; 79) בעל החיים מתוך משלו של נתן הנביא; 80) חומר שאין לו צורה ונפח קבועים; 82) זה; 84) אחת מתחנות בני־ישראל במידבר; 85) עול; 87) גדול במיספר; 90) בן צפור, מלך מואב; 92) מזיגת בשמים או מהילת תרו־פות; 94) יען, בגלל; 96) מח־רוזת של קישוטים שעגדו נשים בימי המקרא; 97) דורה; 99) בליטה מחודדת בכלים; 101) רעש, המולה; 102) אות החבור בא"ב העברי; 103) יחידת המוליכות החשמלית (היפוכה של אום).

הערה: אנו מבקשים את סליחת הפותרים על טעויות דפוס שנפלו בתשבץ מס' 2250. הגדרה מס' 2 מאוזן צ"ל רגלים (עולי הרגל); הג־דרה מס' 21 מאונך צ"ל במו־סיקה ולא במוסקבה; הגדרה מס' 85 מאונק צ"ל קורנת.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

הראשונה שהורכבה על־ידי דויד בן־גוריון המנוח.

יהודה אבירם, רמת־גן

חכמינו אמרו: צדיקים ממונם חביב עליהם יותר מגופם.

האם כך יאה לצדיקים, שיחבבו ממון יותר מגופם?!

אמר על כך רבה של לובלין, הגאון מהר"מ שפירא זצ"ל: ה־צדיקים יודעים כמה פעולות טו־בות אפשר לפעול בממון — להח־יות בו הנפשות, להחזיק בני־תורה, להקים מוסדות תורה. דברים ש־אי־אפשר לעשות בעזרת הגוף בילבד. לפיכך מחבבים הם את הממון יותר מגופם. ולעומתם בע־לי־התאווה, שמבוזבזים את כל ממו־נם רק לשם תענוגות־הגוף, לג־ביהם כל עצם הממון אינו אלא בשביל הגוף, וממילא חביב עליהם גופם יותר מממונם.

משה פרסקי, נתניה

● ● ●

עשה לך רב

בכתבה „כדור השלג" על פרשת אבו־חצירא, התפר־סמה תמונה שבה רואים את ח"כ שולמית אלוני בחברתו של רב. מי הרב?

כתבתם בטעות כי זהו הרב קוק.

ח"כ שולמית אלוני וחרב ידידיה פרנקל
כדור השלג

ליד אלוני רואים את הרב ידידיה פרנקל.

חנה גרין, גבעתיים

ח"כ אלוני והרב פרנקל — ראה תצלום.

● ● ●

צער בעלי־חיים

בזכות המחקר האלטרנטי־בי — בלי שימוש בבעלי־חיים.

פנה אלי מר פריץ הרטמנסגרובר מגרמניה, המעוניין למצוא מדענים ורופאים ישראליים, הנכונים להו־פיע בפני הקונגרס האמריקאי וב־סימפוסיונים בינלאומיים, כדי לת־מיך בחוק 4805, שנועד לסייע ב־סכום של בילירן דולר לשנה ל־מוסד חדש למחקר אלטרנטיבי, ללא צורך להשתמש בבעלי־חיים. המעוניינים בהצעה הנ"ל מתבק־שים לפנות למוסד חדש, ת.ד. 1931, תל־אביב. אזרחים ישראלים המעוניינים בנושא מתבקשים לכ־תוב לפי הכתובת הזו.

חירדה פרידשטין, סביון

● ● ●

משורר במדים

הקורא דור־און כותב מאי־שם...

אינני אוהב להיות חייל. אינני אוהב ללמוד כיצד להרוג. אינני רוצה להשתתף בהצגה הגדולה הזו, במעגל־הקסמים הזה, שבו בני־האדם כבולים למישחקים ש־המציאו בעצמם.

הם יכולים לסמם אותך / בירוק דהור, / אבל אינם יכולים למחוק / את השמיים. / הם יכולים לרסס את / גופך בכאבים, / אבל אינם יודעים / להשתיק את הרוח. / הם יכולים לתת לך / נשק חם, / אבל לא לגרום לך לשכוח חום אחר.

ארז דור־און, אי־שם

● ● ●

שני צדי הטרגדיה

על תוכנית טלוויזיה מאוזנת, שהציגה את שו־רשי הסיכסוך הישראלי־פלסטיני.

כאזרח ישראלי שחי זו השנה השלישית במערב־אירופה, וכיהודי שמתרעם על סירטי־תעמולה נגד ארצנו, אני שמח לציין שזו הפ־עם הראשונה מאז בואי לכאן ש־שודרה בטלוויזיה תוכנית בעלת שלושה פרקים על פלסטין — ארץ־ישראל, מאז 1921 ועד 1949. התוכנית הציגה בבהירות את שורשי הבעיה הישראלית־ערבית וכללה סרטים דקומנטאריים על תחילת ההתיישבות היהודית ב־ארץ. היא כללה ראיונות עם יצחק בן־אהרון, יגאל ידין ויהודה באי־זאר, וכן עם היסטוריון פלסטיני, אינשלקטואל ממדרגה ראשונה. כן שובצו בתוכנית עדים חיים, ער־בים ויהודים, על ההתיישבות ה־יהודית בחברון, וקצינים בריטים לשעבר, ששירתו בארץ בימי ה־מנדט.

אני סבור שאם יגיע הסרט לידי רשות־השידור הישראלית יקרה אחד מן השניים: או שיפסלו אותו או כמה מחלקיו לשידור, או ש־ישודר ויגרום זעזוע לכמה ציונים נלהבים המשוכנעים שהם יודעים את כל העובדות.

מדוע הרחבתי את הדיבור על סרט זה? מפני שכל סרטי ה־בי־בי־סי שראיתי עד כה היו אנטי־ישראליים באורח מובהק. היו אלה תשדירים לא־הוגנים, ש־הראו רק את צידה האחד של ה־טרגדיה — הצד הפלסטיני — מבלי שהראו את צידה השני — הצד היהודי.

כיום יש לאש"ף נציגי־הסברה בכל אירופה ולנו, הישראלים, ה־מעורבים בבעיה, אין נציג אחד לרפואה. לכן אין זה מפליא, שה־קהיליה האירופית הוסכת מיום ל־יום יותר אנטי־ישראלית...

היום, יותר מתמיד, ניתן לפתור את הבעיה הפלסטינית באמצעות לחץ על ירדן ומצריים, שיתנו ויתי־רמו משהו למען הקמתה של מדי־

(המשך בעמוד 10)

שרתון לגברים כמוך

"מאז ששמתי
את "שרתון" על הכוונת
איני מחליף אותה
באף סיגריה אחרת.
אני אוהב את הטעם
המיוחד של "שרתון".
יש בה תערובת מעולה
של טבק וירג'יניה
והיא נותנת לי
הנאה אמיתית.
עם "שרתון"
קלעתי בול!"

מוקד 55

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

נה פלסטינית. אנו, הישראלים, מוגבלים היום במשאבינו, וביטחוננו יקר לנו. הקמת מדינה כזו אינה בגדר סכנה לביטחוננו יותר מסכנת השלום המנופח עם מצריים. הבסיס חייב להיות הכרה הדדית מלאה של שני העמים זה בזכות קיומו של זה. שאם לא כן נחזה במו עינינו במילחמה גרעינית.

קובי ליבוב, דבלין, אירלנד

● ● ●

האמנם

המילחמה מוזמנת ?

בעיקבות מאמרה של אסתר אלכסנדר על מילחמת עיראק־איראן. („העולם הזה" 2250).

העורך מבקר בצדק את „התיאוריה הקונספירטיבית של ההיסטוריה", כלומר: את ראיית כל המתרחש בעולם כשרשרת רצופה של קנוניות אפלות. אך באותו גיליון מופיע מאמרה של אסתר אלכסנדר, המילחמה המוזמנת, ובו הטענה שמילחמת עיראק־איראן היא קנוניה של חברות הנפט, כדי להעלות את המחיר. מאמר זה הוא דוגמה מובהקת לתיאוריה הקונספירטיבית שעליה מצביע העורך.

אני נהנה מפעם לפעם ממאמריה של הפרשנית הכלכלית אלכסנדר, בעלת המחשבה הבלתי־שיגרתית, אלא שמאמר מעין זה עלול לערער לא במעט את מהימנות טיעוניה האחרים. ברצוני להוסיף עוד, כי בהיסטוריה המודרנית היתה לתיאוריה זו משמעות חמורה ביותר כלפי העם היהודי. אורח המחשבה הקונספירטיבי שימש בסיס לטיעונים אנטי־שמיים, לפני הנאצים ואחריהם.

צבי שטייר, כפר מעש

● ● ●

פיחרון או חצי־פיחרון -

מה עדיף ?

הטכס השלום — אליה וקוץ בה.

אין לי ספק, שאירגוני אש"ף כבר עייפים מהמאבק הממושך להשגת פיתרון לבעיית העם הפלסטיני. אך מאחר שבמשך עשרות שנים גדל מיספרם של אותם הרואים עצמם כפלסטינים — הם נמצאים מעבר לגבולות, במדינות ערב ובמדינות אחרות — חדלה בעיית הפלסטינים להיות בעייתם של אלה היושבים בשטחים והפכה בעיה נרחבת יותר. ידוע גם שהפלסטינים המתגוררים בארצות ערב נחשבים לגורם מהפכני. שליטי ארצות ערב, בעיקר בסעודיה ובשאר מדינות המיפרץ, רוצים להיפטר מהם.

מכאן נובע סירובו של אש"ף לבטל את האמנה הפלסטינית. אירגוני אש"ף יודעים, שאין סיכוי ליישב את הפלסטינים הרבים האלה בתחומי ארץ־ישראל המנדטורית... לכן נראה לי שהקמת מדינה פלסטינית בשטחים אין בה כדי לפתור את הבעיה ולהקנות ביטחון. שהרי אפילו יושג הסכם עם פלסטינים מתונים, יימצאו מחוץ להסכם גורמים עויינים נוספים שימשיכו במאבקם האלים נגד ישראל. מעשי החבלה והרצח יחזרו ביתר שאת.

המסקנה: לא ניתן להשיג שלום יציב ללא יישובם של אלפים רבים של פלסטינים במדינות ערב, כאזרחים שוויי־זכויות. מבחינה זו עדיף חוסר פיתרון על פני פיתרון למחצה.

אברהם אנקורי, תל־אביב

● ● ●

מארכסיזם, פאשיזם

וכל השאר

מי הוא מה בקשת הפוליטית — על קסטרו ובלום, גנדי ודובצ'ק.

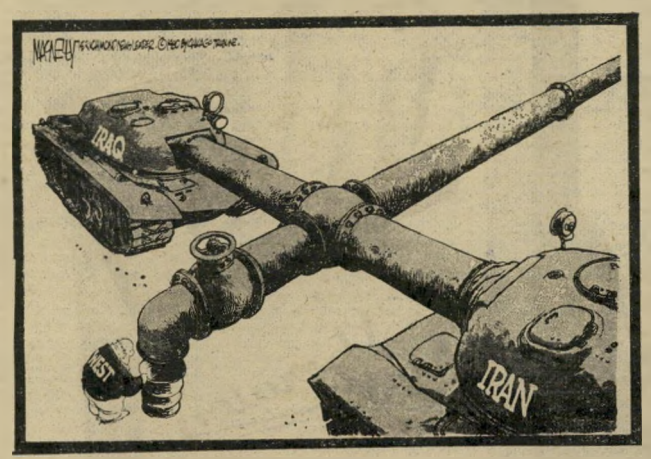
זה די מרגיז, שההערות במדור מיכתבים הם תמיד בשחור־לבן — הצדיק הוא צדיק והרשע הוא רשע. ובכן, לידיעתכם: אני בכלל לא „בעד" הנרי קיסינג'ר ורונלד רגן. אני אהיה האחרון לתמוך במה הם מייצגים. אך עם כל זאת, הם מייצגים את הימין המתון; העם האמריקאי פנה ימינה דווקא בגלל פרובוקציות אין־ספור מצד פאשיסטים ומרצחים הקוראים לעצמם, משום מה, סוציאליסטים.

יש משהו בכך שהאדונים הנקמרין, פידל קסטרו והגברת אינדירה גנדי קצת יותר שפויים מפיל פוט, אך אין להשוותם לליאון בלום, אמיל ואן דר־וולדה, רוזה לוכסמבורג ואלכסנדר דובצ'ק. זה מוזר שאדונים מסוגם של חיים ברעב ונועם לחומסקי לא הבחינו, בחוכמתם כי רבה, כי שליטי קמבודיה, אתיופיה ואנגולה מאמצים לעצמם את השיטות הישנות של מוסוליני, פראנקו ודולפוס. ורק כדי להיות אקטואלי, אני מת מסקרנות איפה ימצא חיים ברעם את חוליית הס־אי־אי־אי הבאה — תחת מיטתו של סאדם חוסיין או תחת זו של האייתי־אללה חומייני?

זה עצוב להיווכח, שפרשנים מבריקים, ממיטב האסכולה הסוציאל־דימוקראטית, מסוגם של אורי אבנרי, יעקוב שרת ושלמה פרנקל משבצים בשבועון חצאי־אמיתות בנוסח חיים ברעם.

אגב, פרט פיקנטי: כל המישטרים ה„מארכסיסטים" שבאפריקה ובדרום־מיזרח אסיה נהנים מנוכחותם המבורכת של יועצים מיזרח־גרמניים. מפקדם הוא קצין גבוה, לשעבר בשירותו של היטלר, שעבר לצד ה„נכון" רק אחרי שנפל בשבי.

א. קופי, אנטוורפן

קריקטורה אמריקאית: הקנים מחוברים לצינורות הנפט
הקונספירציה ?

(המשך מעמוד 10)

מחדש. הניגודים שבאופיים לא נותנים להרמוניה לשרור ביניהם.

עקרב עם תאומים

קיימת הבנה ביניהם ובדרך־כלל אפשר לומר שהם מתאימים. שני מזלות אלה אוהבים לחקור, לברר, לחטט, וקיימת קירבה מהותית ביניהם. האחד שיטחי יותר בגישתו ואילו השני אוהב את הסיבוך. הסקרנות של בן מזל תאומים, והצורך של בן עקרב לחשוף את המיסתורין, יוצרים שיתוף פעולה והבנה. הם יאהבו לצאת למסעות מיסתוריים, או לשליחויות שיש בהן קורטוב סיכון. התנגשויות יכולות לצוץ כאשר העקרב יבחין שבן זוגו „פוזל" מעט הצידה. הקינאה של העקרב יכולה לגרום לתאומים צרות צרורות, וחייו יהפכו מרירים. מוטב שייזהר ויישמר ויישאר נאמן, מכיוון שהעקרב לא שייך לסלחנים המוכנים להעלים עין מהמציאות.

עקרב עם סרטן

מאוד מאוד מתאימים. שניהם שייכים למזלות המים, המים מבטאים רגשות עמוקים. העקרב בעל רמה ריגשית גבוהה וחיי מין גדושי תשוקות עמוקות. הקנאה והרכושנות כלפי בן זוגו תובן היטב על־ידי הסרטן, שהוא עצמו אינו „נקי" מאותן תכונות. הרצון לפנק ולהגן על בן זוגו ימצאו הד רב בלבו של העקרב, שלא ימצא שום דבר מוזר בזה שהחיים מתרכזים בעיקר סביבו. רגשותיו המתפרצים של הסרטן ירוסנו על־ידי העקרב, שלמרות עוצמת רגשותיו הביקורת השיכלית מנחה לעיתים־קרובות את התנהגותו.

עקרב עם אריה

ניגודי אופי כל כך חזקים כמעט לא ניתן למצוא בכל גלגל המזלות. על פי רוב נוצר מתח וחשש ביניהם ברגע הראשון. העקרב רגיל לחקור כל דבר לעומקו, ולא לשכוח שום פרט. לכן איננו מסוגל להתייחס בסלחנות לגישה הקלילה, הבזבזנית והראוותנית לעיתים של האריה. האריה חש באפלה האופפת את העקרב, וחושך כזה גורם לו לדיכאון. העקרב אינו יכול לשאת כל כך הרבה אור וזוהר ללא מקום מיסתור להמצא בו עם עצמו. לאריה תפיסה רחבה ואופקים רחבים, ולעקרב חשיבה הנתפסת לפרטים, ומהפרטים יוצרת את הסך הכל, וזה אולי מקור חוסר ההבנה ביניהם.

עקרב עם בתולה

בין שני מזלות אלה קיימת הבנה בדרך־כלל. לעקרב דרישות רבות מבן הזוג, וטיפוס „בתולה" מסוגל לעמוד כמעט בכל הדרישות, מאחר שהוא דורש מעצמו לא פחות מאשר מהאחרים, ומדקדק בפרטים שאליהם שם לב גם העקרב. הבתולה מוכן להכנע, והעקרב חייב לשלוט, על פיו ישק דבר. מי יותר מהבתולה מוכן לוויתורים. להצלחת הקשר ביניהם חשוב שתחיה להם מטרה משותפת, על פי רוב העקרב הוא שאפתן מבין השניים, ובן זוגו עוזר לו להגשים את שאיפותיו. בענייני מין תיתכן חוסר התאמה, העקרב יצרי מאוד, ואילו בן בתולה מעדיף עיסוקים רוחניים.

עקרב עם מאזניים

צירוף של שניים אלה אפשרי בגלל האופי הוותרן והנוח בו ניחנו בני מאזנים. על פי רוב הם שונים מאוד והחבנה ביניהם קשה. העקרב־תקיף, שליט, החלטי וחסר פשרות. ואילו מאזנים — מוותר, מתפשר ומנסה למנוע ריב בכל מחיר. פעמים ינסה בן מאזנים להעלים או להחליק דברים על־מנת לא להרגיז את בן הזוג, ודווקא מעשים אלה ירגיזו את העקרב יותר מכל. הרי ממנו אי אפשר להעלים דבר, האינטואיציה החזקה שלו תביא לידי גילוי של כל מעשה נסתר, אף אם כוונת המאזנים היתה טובה. העקרב יוכל לחזק את ביטחונו של יליד מאזנים ולעודדו, ובן מאזנים ישרח אווירה של שקט ורגיעה, הנחוצים כל כך לעקרב המתוח תמיד.

סקופ

זה קרה בסודי סודות ב'מי ממשלת רבין, לפני 4 שנים

סעודיה הציעה: נסיגה תמורת כסף!

זהו אחד הגילויים המרעישים ביותר המטילים אור על תולדות הסיכסוך הישראלי-ערבי.

יש לו חשיבות רבה גם להבנת המציאות המדינית כיום.

הוא נמסר על-ידי אישיות תוניסית בכירה, שהיתה לה נגיעה לעניין.

וזהו הדבר:

בשנת 1976, בימי כהונתם של יצחק רבין כראש-הממשלה ויגאל אלון כשר-החוץ, העביר מוחמד מסמודי, אחד האישים החשובים ביותר בתוניסיה, שדר לממשלת-ישראל.

מסמודי היה בתקופות שונות ראש-ממשלת תוניסיה, שר-החוץ והשגריר בפאריס. הוא אחד האישים המתונים בעולם הערבי, והוא היה מעורב ביוזמת-השלום ההיסטורית של הנשיא חביב אל-בורגיבה ב-1965.

המלך האלד
3 או 5 — מיליארד דולר

השדר שהעביר מסמודי לממשלת-ישראל כלל הצעה מהפכנית של שליטי סעודיה. עיקרה: מענק סעודי בסכום-עתק למדינת-ישראל, תמורת נסיגה מן השטחים הכבושים.

ואלה היו פרטי ההצעה הסעודית, כפי שהעביר אותה מסמודי:

הנסיך פאהד
מדינה פלסטינית בהנהגת אש"ף

● **ישראל תיסוג מן השטחים הכבושים ותסכים להקמת מדינה פלסטינית, בהנהגת אש"ף.**

● **כל מדינות-ערב ואש"ף יכירו בישראל ויכרתו שלום עימה.**

● **סעודיה תעניק לישראל מענק בסך שלושה מיליארד דולר, בתנאי שיהודי העולם יעניקו לישראל סכום מקביל. ניתן להבין כי הסעודים מוכנים להעלות את הסכום לחמישה מיליארד דולר.**

בהצעה זו כבר משתקפת הגישה הסעודית החדשה, שבאה לאחר-מכן לידי ביטוי בוועידת-הפיסגה בבגדאד, אחרי הסכמי קמפ-דייוויד: להסכים לשלום עם ישראל תמורת נסיגתה מכל השטחים הכבושים והקמת מדינה פלסטינית. האיש החזק בסעודיה, יורש-העצר פאהד, המושל למעשה בשם המלך חאלד, השמיע הצעה זו בפומבי בראשית השנה בעיתון אמריקאי, אך נתקל בסירוב ישראל. אחרי סירוב זה השתמשה סעודיה שוב בסיסמת ה„ג'יהאד" (מילחמת-הקודש), אך הסתבר כי מליצה זו לא שינתה את גישתה היסודית.

לדברי המקור התוניסי, לא עוררה היוזמה הסעודית הד חיובי מצד ממשלת רבין.

כשנשאל השבוע ח"כ יצחק רבין על גילוי זה, הכחיש אותו באופן מוחלט. „לא שמעתי על שום הצעה כזאת. שום הצעה כזאת לא הובאה לפני."

אורי אבנרי

ניבה
אפנת הנשים היפות
סתו - חורף 1981/1980

אוסף הדגמים של **ניבה**, כולל העונה שמלות, מערכות ואוברולים לכל שעות היום והערב. לשעות היום, עוצבו דגמי הקו החדש של **ניבה**, העשויים מתערובות צמר באריגת משבצות ובסריגת „מלנז'". **ניבה**, אימצה בדגמים אלה, את האפנה האירופית, אשר אינה מחייבת היום לבישת כל מערכת בשלמותה, אלא מאפשרת שילובים של חלקי מערכות ובגדים, דבר המגוון את המראה ומעשיר את המלתחה.

לדוגמא: במערכות המשובצות, ניתן ללבוש ז'קט וחצאית משובצים יחד או לשלב ז'קט משובץ עם חצאית חלקה תואמת ובאותה מידה חצאית משובצת עם חולצה או חלק עליון אחר חלק.
מסריגי המלנז', עוצבו שמלות ואוברולים חמימים לימים הקרים. ניתן לשלבם עם צעיפים ואביזרים לפי הטעם.
מסריג ה„וולוטו" — דמוי הזמש — עיצבו **בניבה** שמלות עם מחשופים מעוטרים ושמלות עם קישוטי אפליקציות ואימרות.
לראשונה מציגה השנה אפנת **ניבה** גם דגמים עשויים מ„וולוטו" מודפס.
הקו הקלאסי המודפס של **ניבה** קיבל מראה חדש בדמות אוברולים צמודים משולבים בטוניקות רכות וארוכות.
המערכות המשלבות שמלה עם ז'קט או בלוזון מוואל — בהדפס זהה או נוגד — ממשיכות להיות „רבי המכר" של **ניבה** בארץ ובחו"ל.

גדעון אברזון.

חידוש בלעדי של אופנת ניבה, ולוטו (סריג דמוי זמש) מודפס. בשמלה קלאסית.

שמלת ולוטו (סריג דמוי זמש) עם אפלקציה, מדגמי הקו של אופנת ניבה.

מערכת לערב: שמלת בן־לון ומעליה בלוזון עשוי וואל שקוף. ההדפס, נקודות בגוני הכתום והזהוב.

שמלה עשוייה סריג מתערובת צמר־מלנז'.

הדפס „עלי שלכת" ב־3 דגמים. מימין: טוניקה ארוכה מעל מכנסיים צמודים. באמצע: מערכת שמלת בן־לון ובלוזון מוואל שקוף. משמאל: שמלה קלאסית עם מחשוף וי.

הדפס פוזטיב ונגטיב במערכת, שמלה ובלוזון — מימין ושמלה עם צווארון נקשר — משמאל.

(מ.)

דרום־אפריקה: ברית המצורעים

מישטר האפרטהייד בדרום־אפריקה הפך את שליטיה הלבנים של ארץ זו למצורעים הפוליטיים של העולם. האידיאולוגיה הגיזענית שעוצבה על־ידי מנהיגי המפלגה הלאומנית הושפעה מאוד מהתורות הנאציות. ראש ממ־שלת דרום־אפריקה לשעבר, ג'ון פורסטר, שהיה אורחו של יצחק רבין בארץ ב־1976, הוא רק אחד מעשרות מנהיגי מפלגתו, שנעצרו על־ידי הבריטים בתקופת מילחמת־העולם השניה בעוון אהדה פעילה לנאצים.

האפלייה הטוטאלית נגד הרוב השחור באפריקה מלווה, מטבע הדברים, בדיכוי אלים. בשנים האחרונות נרצחו מאות שחורים ביריות אנשי מישטרה וצבא, כשמחו נגד שלילת זכויותיהם הפוליטיות והאנושיות. מנהיגי התסיסה, אינטלקטואלים שחורים, נעצרו ונחקרו במרתפי הבוס, המישטרה הפוליטית הדרום־אפריקאית, בשיטות גסטאפו מובהקות. רבים מהם נרצחו תוך כדי חקירה.

בשבוע שעבר הופיע בלונדון ספרו החדש של הליברל הלבן הדרום־אפריקאי דונאלד וודס, עורך העיתון דיילי־דיספאץ', שנמלט לבריטניה עם בני מישפחתו בדצמבר 1977. וודס, איש מימסד מובהק שהפך לליברל־רדיקלי בהשפעת מוריו באוניברסיטת קייפטאון וידידו־תו עם מנהיגי תנועת התודעה־השחורה בדרום־אפריקה, התפרסם בעיקר בזכות ספרו על רצח הבולט

שבמנהיגים אלה, סטיב ביקו. וכך מתאר וודס את רצח ביקו בספרו שתורגם לעברית על־ידי ישראל כרמי:

„ביום שלישי בשבוע, 6.9.77, נלקח ידיד מקרובים אלי — באנטו סטיוון ביקו שמו — והובא על־ידי המיש־טרה הפוליטית של דרום־אפריקה לחדר מיספר 19 שב־בניין סאנלאם, רח' סטראנד שבפורט־אליזבת, מחוז הכף. שם נכבל באזיקים, נאסר בשלשלות־קרסול, נחקר במשך 22 שעות תוך כדי מהלומות ועינויים. במהלך ההתעללות הזו ספג ביקו כמה מהלומות שגרמו נזק פאטאלי למוחו, הביאו עליו אובדן ומוות כעבור ששה ימים. ...המענים נמנו עם שני צוותי־חוקרים. האחד פועל ביום, והשני בלילה. עצירים שהתנסו אישית בשיטותיה של מישטרת־הביטחון אומרים שצוותי היום מתמחים בהצגת שאלות משולבות ומתואמות, טקטיקות פסיכולוגיות והשפלה מי־לולית. אבל צוותי־הלילה הם חבורות אלימות המעניקות לעצירים מהלומות „ריכוך", כהכנה לצוותי־היום. אנשים אלה היו רק שליחים פשוטים. האחראי והאשם במותו של סטיב ביקו היה ג'יימס תומאס קרוגר, „שר המיש־טרה".

„התכתשות אלימה". ביקו היה, אומנם הבולט והמבריק מקרב המורדים השחורים, אך רבים מחברין זכו לטיפול דומה. מ־1963 ועד לרצח ביקו מתו 43 עצירים שחורים תוך כדי מעצרם במכלאות של הבוס. לפי נתונים רישמיים שנמסרו על־ידי ממשלת דרום־אפריקה עצמה, התאבדו 15 מעצירים אלה בתלייה, שבעה מצאו את מותם בשיטות התאבדות אחרות ושלושה, כולל ביקו, מתו במהלך התכתשות אלימה עם החוקרים. „התכתשות אלימה" של אסירים כבולים בידיהם וברגליהם עם חוקרים מוזיינים ומצויידים באלות ובמכשירי־עינויים. בעשור האחרון שוררת הסכמה לבבית ושיתוף פעולה הדוק ביותר בין ממשלות ישראל וממשלת דרום־אפריקה. לפי ידיעות מאירופה, מהווה המימסד הישראלי חוליה חשובה בהגשת סיוע צבאי, איסטרטגי ואף גרעיני לדרום־אפריקה. מבחינה פוליטית אחראים להידוק יחסים זה שלושה צמדים של ראשי־ממשלה ושרי־חוץ. גולדה מאיר ואבא אבן, יצחק רבין ויגאל אלון, מנחם בגין ומשה דיין. לרשימה נכבדה זו יש להוסיף שני שרי־ביטחון, שגם הם אחראים לחרפה, שתביא נזקים לטווח ארוך, שימעון פרס ועזר וייצמן.

נכון שמציאות הכיבוש, הנידוי הבינלאומי והיחס לערבים בשטחים יצרו את „הגיון המדינה" של ברית המצורעים הזו. אך ישראל, התלוייה הרבה יותר מדרום־אפריקה ברצונה הטוב של הקהילייה הבינלאומית, הדביקה על עצמה תווית שאינה ניתנת למחיקה. היא מוקעת עתה בחוגים נאורים במערב כשותפה הנלהבת ביותר של מישטר האפרטהייד. לכך יש מחיר לא רק בעולם השלישי, אלא גם במאבק על דעת הקהל במערב, כולל חוגים יהודיים רבים הבוחלים בגיזענות כדבר מובן מאליו.

השבוע הועמדו ממשלות ישראל על ספסל הנאשמים לעיני 15 מיליוני צופים בבריטניה. בתוכנית הטלוויזיה הפופולארית עולם בפעולה, תואר תפקיד המפתח שמילא ישראל בהברחת פגזים מתוחכמים לארטילריה הדרום־אפריקאית. ישראל פעלה בשליחות הסי־איי־אי, תוך עקיפת האמברגו הרישמי של האו"ם על משלוח נשק ותחמושת לארץ זו. המיבצע התנהל על־ידי ממשלת יצחק רבין ושימעון פרס ב־1975, כשדרום־אפריקה פלשה לאנגולה. שר־החוץ האמריקאי בתקופה זו, הנרי קיסינג'ר, השתמש בישראל כדי לעקוף את הקונגרס, ואפילו את צבא ארצות־הברית. הוא חזר בכך על הטקטיקה שבה השתמש במיבצעו המפורסם, אירוע צדדי, שבו הוטל חצי מיליון טון חומר־נפץ על קמבודיה.

הבזק של אור. לדברי המפיקים הבריטיים, שעסקו גם בתחקירים יסודיים וממושכים ב־11 מדינות, כולל ישראל, העבירו אנשי הסי־איי־אי את הפגזים לישראל, באמצעות חברת־בת הקרוייה ספייס ריסארץ' (מחקר חלל). כרגיל סייעו לסי־איי־אי חברות־דמי ובנקים פר־טיים, חלקם מפוקפקים למדי. חברת ספייס ריסארץ' נסתייעה בישראל כדי להונות את שילטונות הצבא בארצות־הברית. המימסד הביטחוני האמריקאי היה משוכ־נע שהפגזים נועדו לישראל. מעשה הונאה זה הצליח בזכות שיתוף הפעולה בין ישראל, חברת ספייס ריסארץ', הנרי קיסינג'ר ודרום־אפריקה. בתוכנית הטלוויזיה נאמר בפירוש, שקשר זה אושר רישמית על־ידי הקבינט של רבין, ושיתוף הפעולה הפורה נגד העם האנגולי הביא להזמנתו של פורסטר לישראל. בתוכנית אף הועלתה שוב ההאשמה, עליה מדברים בביטחון גמור בחוגים בינלאומיים, שהבזק האור האדיר בדרום האוקינוס האטלנטי ב־22 בספטמבר 1979 לא היה אלא ניסוי גרעיני משותף של ישראל ודרום־אפריקה.

ארצות־הברית:
השלב האיראני

השלב האיראני באסטרטגיה האמריקאית התחיל אחרי שפיכות הדמים וההרס שכבר נגרמו במילחמת המיפרץ הפרסי. לפני שבועיים נכתב בעולם קטן:

„...האמריקאים הניחו, שתבוסות האיראנים יגרמו בהלה בטהראן, יחזקו את כוחו של הנשיא באני סאדר מול הקנאים, ויכריחו את צבא איראן לפנות לארצות־הברית בבקשה לאספקת נשק וחלפים לציוד האמריקאי. נראה שקארטר מקווה להגיע להסכם חשאי עם איראן ולקבל לידיו את בני־הערובה לפני הבחירות."

עתה כבר ברור שהמימשל האמריקאי ניהל בשבועות האחרונים סידרה ארוכה של מגעים קדחתניים עם איראן.

המצוקה האיראנית והשיחות הדיפלומטיות בניו־יורק לוו בהצהרה קארטרית טיפוסית. הנשיא ג'ימי קארטר הודיע, ללא כחל ושרק, ששיחרור בני־הערובה יביא להפסקת האמברגו נגד איראן, לחידוש יחסי המסחר הרגילים ולהפשרת הנכסים האיראניים בבנקים אמרי־קאיים ואירופיים. קארטר אף הכריז שארצות־הברית מעוניינת באיראן חזקה. שר־החוץ שלו אדמונד מאסקי דיבר אף הוא בגנות קריעת שטחים מאיראן, אך קשר בפירוש את תמיכתה האפשרית של ארצות־הברית באיראן בשיחרור מיידי של בני־הערובה.

קיימת, אם כך, אפשרות לשיחרור קרוב ביותר של בני־הערובה. מצב החירום יאפשר לבאני סאדר להפעיל את הצבא בקשיחות רבה נגד אנשי המחתרת השמאלניים והמוסלמיים, העשויים לגלות התנגדות להחזרת השבויים.

הצד המפסיד. עיראק עשוייה להגיב בהשמעת רעשים פרו־סובייטיים, אך היא יצאה, לטווח ארוך, מהמעגל הסובייטי. יש להניח שארצות־הברית, בשיתוף פעולה עם סעודיה ויתר נסיכויות המיפרץ, ינסו עתה לתווך בסיכסוך ולהביאו לסיום שיתקבל על דעת כל הצדדים.

המימשל האמריקאי בונה את כל האיסטרטגיה שלו בדרום־מערב אסיה ובמרחב על חישול אחדות ערבית־מוסלמית נגד ברית־המועצות. סאדאם חוסיין רואה מוסלמית נגד ברית־המועצות. סאדאם חוסיין רואה בברית הסורית־סובייטית איום ברור למעמדו במרחב, ולכן יכולתו לצאת נגד האמריקאים ללא הסעודים היא מוגבלת ביותר. בהקשר זה יש לראות את התחדדות היחסים הבינגושיים באירופה, ואת חידושה היחסי של העויינות בברלין.

הסובייטים, שהודחו מצריים ועתה אף מעיראק, ושאיבדו כל סיכוי לאחיזה של ממש באיראן, מנסים ללחוץ על מדינות אירופה המתונות. הם עדיין מקווים למלא תפקיד כלשהו בסיכסוך הישראלי־ערבי, אחרי הכישלון הסופי של קמפ־דייוויד, שהפך כבר לבדיחה גרועה. הדרך לכך עוברת בבון ובפאריס, והסובייטים מנסים להוכיח שגם הם מסוגלים להפעיל שיטה של מקל וגזר בזירה הבינלאומית.

ח"כ וייצמן
הסכמה לבבית

טרוצקי למתחילים

שיטות התעמולה הפוליטיות הולכות ונעשות מתוח־כמות יותר ויותר. השבוע יצא בבריטניה ספר קרי־קטורות מבדר, בסיגנון הקומיקס, בשם „טרוצקי למתחילים". הספר, שחובר בידי שני טרוצקיסטים ותיקים ומפורסמים, טאריק עלי ופיל איוונס, מתאר את קורותיו של טרוצקי — ממעצרו בכלא הצארי, דרך המהפכה, יצירת הצבא האדום, הדחתו ורציחתו בידי סוכן סטאליניסטי במכסיקו. הטכסט והציורים הם מבדחים ומושכים.

מסביר טאריק עלי: „גם ההערכה שלנו לטרוצקי אינה שוללת התייחסות הומוריסטית אליו. אם הבדי־חות והמבט הקל לחידה של טרוצקי יגבירו את ההתעניינות כלפיו בקרב ילדים, נוער ואף מבוגרים, נמצא כולנו נשכרים."

מי שטוען שאין לקומוניסטים חוש הומור לא פגש, כנראה, את הטרוצקיסטים.

עוד לא שמעת דבר כזה!

מערכת סטריאו "סניו"

במחיר מפתיע ★

5,390.- שקל במזומן

(או-2,695 שקל במזומן+6 תשלומים של-630 שקל כ"א)

ל"סניו" יש בשבילך הצעה שאין לסרב לה: מערכת סטריאופונית בעלת צליל אמין וטהור שצריך לשמוע כדי להאמין — ובמחיר מבצע חד פעמי. נצל הזדמנות בלתי חוזרת זו ותהיה לך מערכת סטריאו יוקרתית המורכבת מפריטים מעולים:

רסיבר סטריאו SANYO JCX 2016
שילוב משוכלל של אמפליפייר וטיונר. **האמפליפייר** מפיק צלילים מעל ומעבר להספק הרשום שלו: 2x16 Watts R.M.S., בתחום תדרים 20,000 Hz—40. יש בו מיתקן למניעת עיוותים בתדירות גבוהה, המבטיח צליל "נקי נקי".
אפשרות לשלוט בנפרד ב־Bass/Treble.
הוא מצויד בכפתור Loudness וניתן לחבר אליו 4 רמקולים וזוג אוזניות.

הטיונר מצויד במתקן FM Muting והוא מצטיין בקליטה אופטימלית ונקיה מהפרעות. יש בו הפרדה סטריאופונית מושלמת (40 dB ב־1Hz) ורגישות FM מצויינת — 1.2 MV.

פטיפון SANYO TP 20
מונע ברצועה עם בקרת מהירות אלקטרונית. הפטיפון חצי אוטומטי: הזרוע מוחזרת למקומה כשהיא מגיעה לסוף התקליט. הזרוע מאוזנת היטב, בעלת תדר תהודה נמוך. הפטיפון פועל ביציבות ובשקט מרשים. נתוניו המקצועיים:
Wow + Flutter < 0.1%. S/N Ratio 60 dB

רמקולים PEERLESS P—203 C
רמקולים באיכות מעולה המיוצרים בדנמרק ומצטיינים בצליל אמין המתאים במיוחד למערכת סטריאו משוכללת כל־כך. תחום התדירות שלהם 38—20,000 Hz, וההספק המירבי 45 Watts R.M.S. בכל רמקול 3 יחידות:
Woofer; Midrange; Dome Tweeter.
בוא עוד היום לאחד מסוכני "סניו", השווה את צלילי מערכת זו למערכות אחרות במחיר דומה — ותן לאוזניך להחליט. דבר כזה לא שומעים בכל יום.

רהיט למערכת חינם!
להשלמת המערכת תוכל לרכוש טייפ־דק
STEREO CASSETTE DECK RD 2016
משוכלל ומהודר של "סניו"
במחיר מיוחד — 2,700. שקל במזומן
(או — 1,350 שקל במזומן + 6 תשלומים של —.315 שקל כ"א)
ולקבל חינם — רהיט למערכת כולה — מתנת חברת "סניו".

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283(02)

תל־אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068—269858(03) • חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ ח. טל. 725681—740495(04) • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. 224829(02).

תל־אביב: „אוריית", **אחד העם** 19 ; „אליאס", העליה 20 ; „אלדאי", העליה 23 ; „בליצר", דיזנגוף 92, ע"י הככר ; „גרינוולד צבי", הרצל 68 ; „כל־בו שלום", **אחד העם** 9 ; „סלון להיט", **אבן גבירול** 20 ; „פוטו פספורט", בן־יהודה 8 ; „רדיו כוכב", המלך ג'ורג' 91 ; „רדיו קסטל", **אבן גבירול** 177 ; „רפידור בע"מ", **ככר מלכי ישראל** 17 ; „שווק הוגן", דיזנגוף סנטר. **חיפה**: „אדיב", **ככר** מאירהוף ; „בית הסטריאו", **הנביאים** 10 ; „כל אור חיפה", הרצל 1 ; „כל אלקטריק", **הנביאים** 13 ; „סטריאו שירי", הרצל 59 ; „סלון הבנקים", **הבנקים** 1. **ירושלים**: „גד אלקטרוניקה", פינס 11 ; „לני תנוך", יפו 97, מרכז כלל ; „מ. אלקטרוניקה", בן סירא 24 ; „צבי שור", הלל 22, פסג' **המגדל** ; „רדקס", בן הלל 10 ; „רדיו קול", לונץ 5 ; „שריג", אגריפס 72. **אילת**: „עמטל אלקטרוניקה", מרכז עברונה. **אשדוד**: „רשת ד'", איזור ד' 6/ב'. **אשקלון**: „מרכז הסטריאו", יריחו 8. **כאר־שבע**: „איתני", הרצל 98 ; „השרות האלקטרוני", **העצמאות** 49 ; „אלקטרון", מרכז מסחרי. **בני ברק**: „אלקטרו טוב", עקיבא 88. **גבעתיים**: „צלילי המוסיקה", **כצנלסון** 117 ; „רב אור", שינקין 1. **דימונה**: „פיליפ יצחק", התאנה 443. **הרצליה**: „אמפיסל", סוקולוב 16. **חדרה**: „כ.ר. אלקטרוניקה", הנשיא 21 ; „מחסן מכירות־לסטר", הרברט סמואל 72/ב. **חולון**: „פוס טופ", סוקולוב 78. **טבריה**: „סטריאו שימי", הגליל 45. **ירוחם**: „רוני סוריה", מרכז מסחרי. **לוד**: „סלון פאוזי", הרצל 68. **נתניה**: „תל־אור", שמואל הנציב 15 ; „מרכז הסטריאו", שד' בנימין 12. **עכו**: „אור קול", **בן עמי**. **פתח־תקוה**: „אבי סטור", חובבי ציון 16 ; „לירון", ההגנה 11 ; „רדיו חנוך", מוהליבר 4 ; טכנוערי־אלסול", מוהליבר 12. **קיראון**: „צליל וזמר", מרכז מסחרי. **קרית מלאכי**: „לוגסי דני", מרכז הוד. **קרית אתא**: „חצרוני אלקטרוניקה", מפרץ חיפה. **קרית ים**: „נפתלברג", שד' ירושלים 3. **קרית ביאליק**: „אשרי את פלדמן", סבניה. **קרית מוצקין**: „טרקלין הקריה", השופטים 6. **ראשון לציון**: „עשה זאת בעצמך", תרמ"ב 20. **רחובות**: „חזי אלקטרוניקה", הרואה פינת חיבת ציון ; „סטריאו רובי", מודיעין 29.

★ המחיר בתוקף עד 31.10.1980.

אדמון

אנשים בעולם

אליזבט מלכת אנגליה ויוחנן פאולוס השני: הנדוניה לוואתיקן

המלכה אליזבט והנסיך פיליפ עוקבים אחרי תגובתו של האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, למראה המתנות שהביאו עימם לרגל ביקורם הרישמי בארמון הוואתיקן. זו אחת ההזדמנויות הנדירות של המלכה אליזבט לענוד את אחד הכתרים הרישמיים שלה. היא אינה מרבה לענוד כתר זה, השמור לאירועים נדירים.

הביקור קיבל אופי פירסומי, כשהמלכה והאפיפיור הודיעו על שיתוף פעולה של הכנסייה באנגליה עם תנועת המאמינים הגדלה והולכת בעולם כולו.

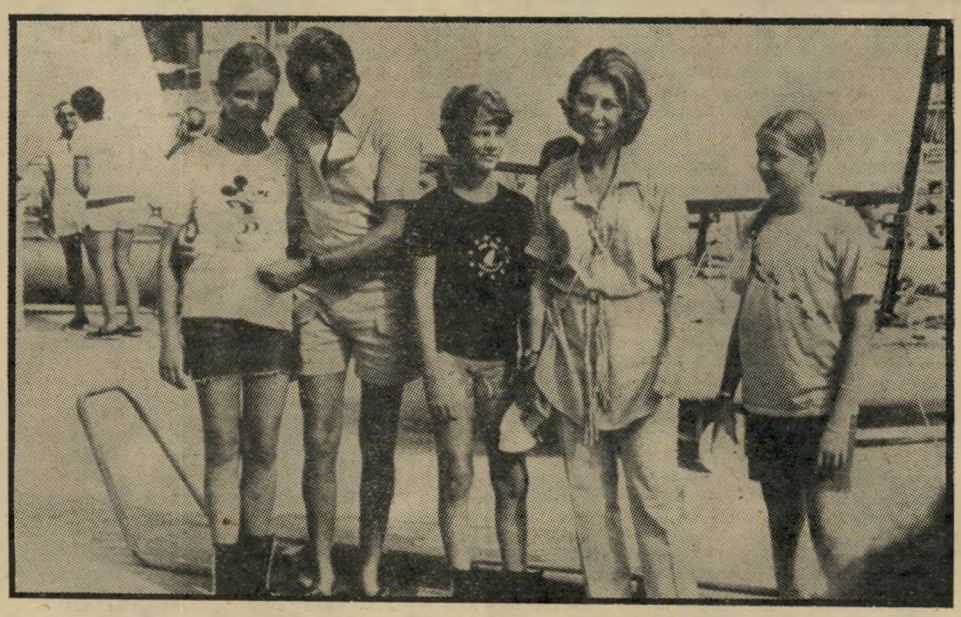
קארולין וסטפאני: אבא יש רק אחד

כישרון אחד בוודאי לא ירשה קארולין ממונאקו מאמה גרייס: כישרון המישחק. קשה לקארולין שלא לחשוף את העצב בעיניה כשהיא חוזרת לפאריס עם אחותה סטפאני לדירת הרווקות שלה בשדרות פוש, שם גרה כסטודנטית לפני נישואיה. מאחור צועד החבר הנאמן והיחיד העומד תמיד לצידה: אביה הנסיך רנייה.

ג'ון מק־לואלין: הכומר של ניכסון

כל אנשי הנשיא שינו קאריירה: ג'ון מק־לואלין, מי שהיה הכומר של ריצ'ארד ניכסון, וכתב את רוב נאומיו בתקופת נשיאותו, נראה מאושר ביותר בחיק אשתו, וכלבם, אוליבר. את הישועים נטש ב־1965, זאם כי הכנסייה לא מכירה בנישואיו, מצפה הזוג לילד.

סופי וחואן קארלוס: מלוכה בסיגנון הגל החדש

צילום אחרון בבגדי הספגרה של המלך הספרדי, חואן־קארלוס, והמלכה, סופי, עם שלושת ילדיהם, אלנה, כריסטינה ופיליפ. מישפחת הכתר הספרדית אהבת פעילויות ספורטיביות, ובעיקר שייט מיפרשיות.

לרוב בוחרים בני המישפחה לצאת לחופשה בלי משרתים, בדומה למישפחה המקבילה בדנמרק, מאגרט והנריק, שהנהיגו באירופה את סיגנון המלוכה בסיגנון הגל החדש: הליכות פשוטות, חליפות סאפארי וללא פמליות שרד.

אנשים בעולם

ג'ו דאסן עם אמו, אשתו הראשונה של הבמאי ז'ול דאסן

ג'ו דאסן ואשתו כריסטין באחד מרגעי האושר

ג'ו דאסן: אנטומיה של טרגדיה

„אני רוצה לגמור את חיי בטאהיטי," אמר ג'ו דאסן זמן קצר לפני שמת משבץ לב בגיל 42. מייק בראנדט קפץ מן המירפסת, דלידה ניסתה להתאבד, ג'והני האליידי חתך את ורידי ידיו. כנראה, שאם המיקצוע הזוהר של כל אלה לא הורג אותם, הרי הוא לפחות רוצח את רגשותיהם. ידידיו של דאסן אימרים שהעמדת הפנים הרסה את חייו האישיים. הוא התגרש מאשתו, וחזר אליה אחרי שלא יכול היה לשאת את הפרידה מילדיו, לבסוף, לא מת בטאהיטי.

ז'ול דאסן, הבמאי, עם נכדו יונתן

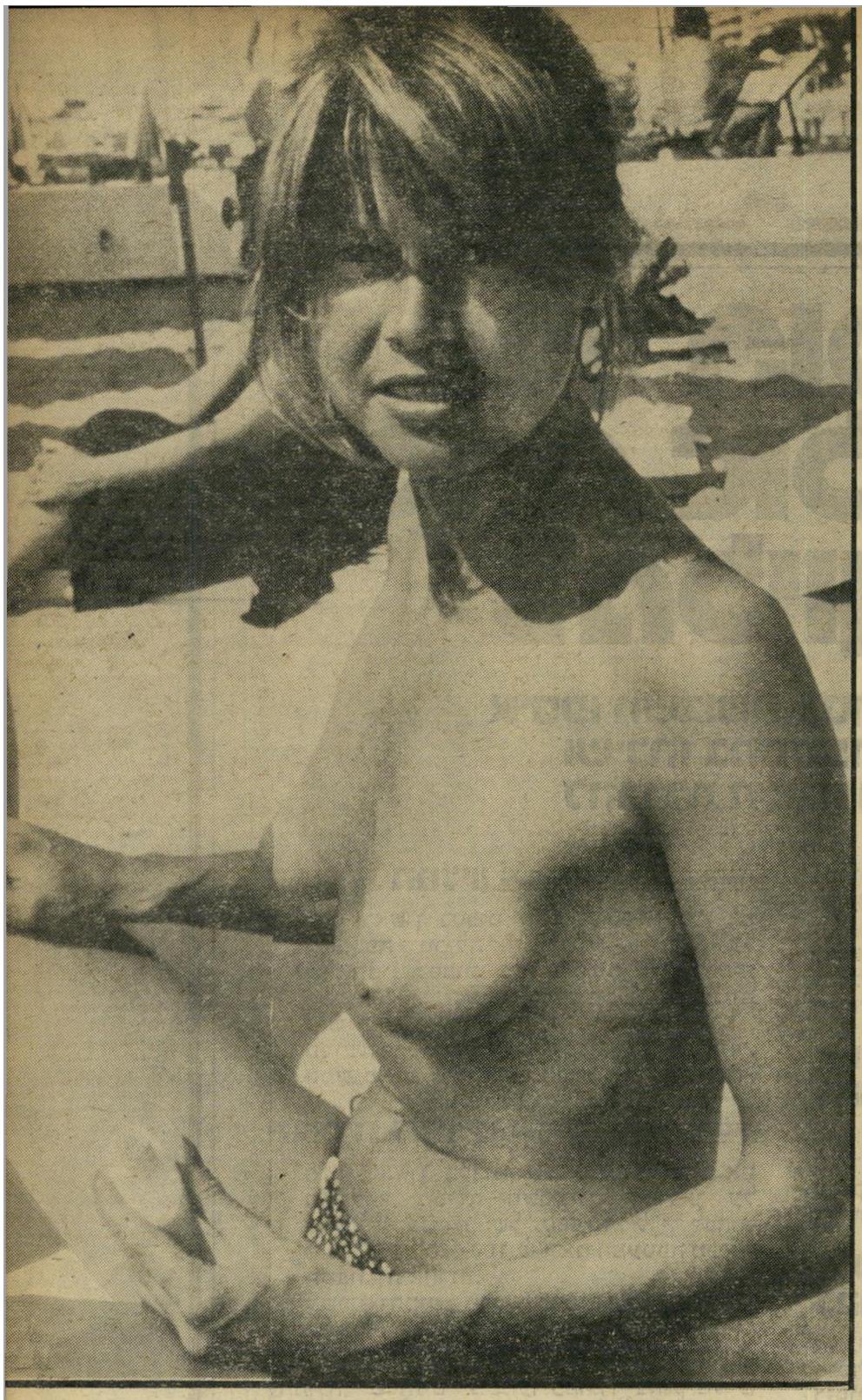

ג'ו דאסן עם אשת-אביו מלינה מרקורי

איל נאסטאסה וקרי קנדי: חוג הסילון

הטניסאי חסר־המזל, איל נאסטאסה, רוקד עם קרי קנדי בדיס־קוטק המפורסם קסנון בניו־יורק. נאסטאסה ידוע בפלירטוטיו עם נשים יפות, וקרי קנדי דומה, בנטותיה לחוג הסילון, לדודתה, ז'אקלין אונאסיס.

סוזאן פרי: הצרות החדשות של ראש־ממשלת קנדה

ראש־ממשלת קנדה, פייר אליוט טרודו, טרם החלים מסקנדל נשי אחד וכבר מזומן לו השני. אשתו, מארגרט, עזבה אותו, רקדה בדיסקוטקים עם אלילי זמר, הפכה לשחקנית קולנוע, וכבר הספיקה לפרוש. מזכירתו הפרטית, סוזאן פרי, הידועה גם כאשת חיקו הנוכחית, אינה מסתפקת בגילוי חסדיה לראש־הממשלה בלבד, היא עושה זאת למען קנדה בתמונת העירום הזו, שפורסמה בעיתוני העולם.

אנדריה ג'גר: זנב סוס וגשר־שיניים

„היא הפחידה אותי כשראיתי אותה לראשונה," הודתה כריס אברט־לוייד, הטניסאית מיספר 1 של אמריקה, לגבי הכוכב העולה, אנדריאה ג'גר (בתמונה). האחרונה היא הטניסאית הצעירה ביותר (15) ב־99 שנות ההיסטוריה של מישחקי חצי הגמר בארצות־הברית. יש לה זנב־סוס וגשר ליישור שיניים. הסרטים האהובים עליה הם עדיין: שיגעון המוסיקה וגריז, שבהם היא חוזה, על קאסטות־וידיאו, בין המישחקים.

ג'ק קלוגמן: האשה שמאחורי הפאתולוג

ג'ק קלוגמן, כוכב סידרת קווינסי וחברתו, בארבארה ניוגאס, צופים כיצד סוסתו, ז'אקלין, מגיעה שלישית בתח־רויות על גביע מארלבורו ב־ניו־יורק. שכר הזכייה: שלו־שים ושישה אלף דולר. זכייתה הקודמת של הסוסה הסתכמה בשישים אלף דולר. בקצב כזה, קלוגמן לא צריך לדאוג לקרן פנסיה וגם לא לאפ־שרות של אבטלה, או שביתת שחקנים. הוא יכול לסמוך על ז'אקלין.

איך הופכים עשרת אלפים ל״י למליון ל״י

איספו חשבוניות בסך 10,000 ל״י ושילחו במעטפה סגורה להגרלת חשבונית הפרס

הגרלת המליון

א. פרס ראשון בסכום של 1,000,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות שהוצאו על שרותים* בסכום של 10,000 ל״י לפחות ו–500,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות אחרות.
ב. חמישה פרסים בסכום של 100,000 ל״י כל אחד.
ג. חמש מאות פרסים של 10,000 ל״י כל אחד.

הגרלת הביניים

א. פרס ראשון בסכום של 250,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות שהוצאו על שרותים בסכום של 10,000 ל״י לפחות ובסכום של 100,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות אחרות.
ב. עשרים וחמישה פרסים בסכום של 10,000 ל״י כל אחד.
ג. חמש מאות פרסים בסכום 2,000 ל״י כל אחד.

*המונח ״שרותים״ משמעו כמוגדר בחוק מע״מ ״כל עשיה בתמורה למען הזולת שאיננה מכר״. שירות נחשב בפשטות כל מה שאיננו מכירת סחורות. לדוגמא: תיקונים המבוצעים בבית כגון אינסטלציה, מים וחשמל; שירותים אישיים כגון תיספורת, טיפול קוסמטי, אוכל, הארחה, ריפוי וכד׳; תיקוני רכב כולל החלפת חלקים הכלולים בחשבונית; הובלת מטענים; הסעה במונית.

איך להשתתף בהגרלה

בקשו חשבונית בכל קניה. כאשר אספתם חשבוניות שסך כל סכומי הקניה הרשומים בהן אינו נמוך מ–10,000 ל״י, הכניסו למעטפה, רשמו את שמכם, כתובתכם ומספר תעודת הזהות ושלחו אל: ת.ד. 3900 ירושלים. כל מעטפה שתגיע בחודש הראשון תשתתף בהגרלת הביניים ובהגרלת המיליון. מעטפה שתגיע אחרי הגרלת הביניים משתתפת רק בהגרלת המיליון.

איזו חשבונית משתתפת בהגרלה

חשבונית, קבלה ותלוש קופה רושמת מקוריים; עליהם יהיו מודפסים שם וכתובת המוכר, מספר עוסק רשום במע״מ **ומספר סידורי רץ.** החשבוניות שישתתפו יהיו מ– **1.6.80.**

איזו חשבונית לא תשתתף בהגרלה

חשבוניות משרדי הממשלה, רשויות מקומיות, מוסדות ללא כוונת רווח (מלכ״ר), בנקים, חברות ביטוח, קופות חולים, כרטיסי טיסה והפלגה, כרטיס נסיעה באוטובוס וברכבת, רכישת רכב או שכירתו, רכישת דלק בתחנות דלק, חשבונות חשמל, מים, טלפון, חשבוניות מסיורים בחו״ל, העתקים וצילומים של חשבוניות או קבלות.

חשבונית הפרס

ת.ד. 3900
91037 ירושלים

מי שמוכר בלי חשבונית עושה חיים על חשבוני

לשכת הפרסום הממשלתית

משרד האוצר/אגף המכס והבלו

אנשים

■ הזמרות **רותי הולצ־מן** ו**רינה גרין** מחפשות רהי־טים בשוק־הפישפשים ביפו, כדי לרהט את המישרד החדש של אמ״י — ארגון אמני ישראל, הנמצא בדיזנגוף־סנטר ושניתן לאירגון בחינם על־ידי הקבלן **אריה פיליק**. את הרהיטים תצבע **גילה אלמ־גור**, מפעילות האירגון.

■ „מאז שפורסם באחד העיתונים כי רזיתי, אני מקבלת עשרות צילצולי־טלפון מכל מיני נשים הרוצות לדעת את המירשם,״ מספרת אלמגור. ו־הרי המירשם שלה להרזייה: „קודם כל להפסיק לאכול בלילה, אחרי הצגה. להפסיק לאכול בשר. לעומת זאת רצוי לאכול שלוש פעמים ביום יוגורט עם כפית דבש, פירות וגבינות. זה עובד. עובדה ש־כולם אומרים לי שאני רזה. אפילו בתי **הגר** שומרת עלי. כאשר רציתי לאכול משהו השבוע, אמרה לי: אמא, אסור לך! את צריכה להיראות כמו צימוק!״

■ בשבוע האחרון נראה הפסל **יגאל תומרקין** מת־רוצץ בחנויות לחומרי־בניין ורוכש בכל חנות כמות גדולה של ברזיליות. כאשר נשאל לשם מה הוא זקוק להן, השיב: „אני עובד עכשיו על דגם מסויים, והברזיליות תשמשנה אצלי כצמרות לעצים.״

■ המנהל החדש של מח־לקת־החדשות בטלוויזיה **טוב־יה סער** לוחם בהדלפות. ה־שבוע נכנס לתפקידו, וכל ידידיו, שניסו לגשש אצלו מה הן תוכניותיו, זכו בתגובה אחת: „אין תגובה!״ כל כך למה? מספר טוביה: „מיד אחרי שנבחרתי לתפקיד פגשתי את אחד מבכירי רשות־השידור, והוא שאל אותי, אז מה הם הרעיונות החדשים שייהו לך בעבודה?׳ עניתי לו, ולהפתעתי ראיתי כעבור יומיים בעיתון את כל מה שסיפרתי. מאז החלטתי שאם אחליט משהו, אודיע על כך באופן רשמי, ולא אזדקק להדלפות.״

■ תמיד נאמר כי **יגאל ידין** הוא עיוור־צבעים. השבוע מצאו באי־הכנסת אישור לכך. ידין, הלבוש תמיד בטעם אל־גנטי, הופיע כשהוא לובש מיק־טורן של חליפת־סאפארי ו־מכנסיים. שניהם היו תפורים היטב. אך המיקטורן היה ב־צבע ירוק־עשב, והמכנסיים בצבע אפור — שני צבעים שאינם תואמים זה את זה. ב־שעתו טענו ידידיו כי אשתו, **כרמלה** ז״ל, נהגה לסמן את חולצותיו, עניבותיו וחליפותיו כך שהוא יוכל להתאים אותם זה לזה.

■ הכלכלן הד״ר **יעקוב ארנון**, מי שהיה מנכ״ל מישר־רד־האוצר, מספר על שני ה־קשישים ששוחחו זה עם זה. „אתה זוכר איך רדפנו פעם אחרי הבחורות?״ שאל אחד מהם. השיב השני: „כן, אבל איני זוכר מדוע.״

■ כאשר הגיע המועד ל־הצביע על הצעת אי־האמון לממשלה, הסתבר לח״כ **אמ־נון רובינשטיין** כי רק הוא נוכח מבין ששת חברי סיעתו. ח״כ **מרדכי וירשובסקי**, שהיה באולם שעה קלה לפני כן, נעדר וחזר רק אחרי ההצ־בעה. התנצל וירשובסקי: „כשעלה השר **יגאל הורי־ביץ** לנאום את נאום־התשובה למתווכחים, הלכתי למקום מסויים. לא ידעתי שהוא יגמור כל־כך מהר.״ השיב לו אחד הח״כים: „כשהורביץ נואם, אל תלך למקום מסויים.״ שר־האוצר ידוע בשל נאומיו ה־קצרים.

■ כאשר דיברו בכנסת על התקציב, המתקרב לטריליון לירות (או 100 מיליארד שק־לים), נזכר ח״כ **גידעון האזנר** שהיה פעם בחדרו של שר־האוצר דאז, **לוי אשכול**, כאשר קצין־מישטרה בכיר בי־קש „רק״ מיליון לירות עבור פרוייקט מסויים. השיב לו אשכול: „ניסית פעם לספור מיליון שטרות של לירה אחת?״

■ בחוג־בית של ח״כ **יצ־חק רבין**, שנערך בביתם של **שושנה ועמוס חורב**, הק־דים המארח דברים וציין כי הוא תומך ברבין. אמר רבין: „כיוון שאתה דיברת בעמידה, אעמוד גם אני. כי אתה נשיא הטכניון, ובני **יובל** לומד ב־טכניון ואני לא רוצה להזיק לו.״

■ ח״כ **עוזי בר־עם**, מזכיר מחוז ירושלים במיפלגת־העבודה, הביא לאחת הישיבות את **ניר**, בנו בן ה־4. הקטן זז כל העת בכיסאו והפגין חוסר עניין בנעשה סביבו. אמר לו עוזי: „גם אותי הושיבו כאן על הכיסא, לפני הרבה שנים, וגם אני זוזתי הרבה. מעניין מה יהיה איתך בעתיד.״

■ כאשר נשאל ח״כ **יחז־קאל פלומין**, בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת „איזה פצ־צה אתה זורק היום?״ ענה: „היום אני בשבתון.״

■ בישיבה של סיעת ה־מערך ביקש ח״כ **מיכה חריש** להחזיר את הסעיף הסוציאלי לחוק ההפלות. לכך התנגד ח״כ הרב **מנחם הכהן**. אמר חריש: „מנחם, אנחנו כנראה בחתונות שונות.״ השיב לו הכהן: „אתה כבר הסתובבת בחתונה שאני לא הייתי שם?״

■ על המקום שהתפנה בוועדת־הכספים של הכנסת ל־נציג המערך התמודדו ח״כ **זאב כץ** מקיבוץ גשר וח״כ **אבר־הם כץ־עוז** מקיבוץ נחל־עוז. לבסוף הוחלט על רוטציה. העיר על כך ח״כ עוזי בר־עם: „שרק לא יהיה כתוב סתם כץ.״

■ ח״כ **יוסי שריד** מבקר תיאטרון בגלי־צה״ל, בתוכנית שעתיים משתיים. אך השבוע זכה לתחרות בביקורת תיאטרון מצד עמיתו ח״כ **עדי אמו־ראי**. אמוראי, שנכח בבכורת הרובע העתיק בתיאטרון הבי־מה, נשאל על־ידי כתב הטל־ויזיה לענייני תרבות ואמנות, **עמוס ארבל**, מה דעתו על ההצגה, והוא אכן השיב — ובאריכות.

■ בדיון בסיעת המערך על הקמת לישכות פרלמנטריות ברחבי הארץ אמר ח״כ עוזי בר־עם: „עשיתי פעם ניסיון כזה, אך אותם שבאו היו טיפו־סים שרצו הלוואה או עזרה במשכנתה.״ העיר לו ח״כ רבין: „מופרעים לא באו אליך?״ ענה עוזי: „אלה באים לא רק ללישכות פרלמנטריות.״ עוזי הציע שתחת לישכות כאלה יצאו הח״כים לביקור במיפעלים תעשייתיים. אמר ח״כ שריד: „צריכים לנהוג לפי הכלל שלא צריך לבקר במקום אחד פעמיים.״ ח״כ **משה שחל** הציע להפסיק את הדיון בנושא זה ולהקים לשם כך ועדה מיוחדת. אמרה ח״כ **אורה נמיר**: „לפעמים יש לישכות שאיש לא בא אליהן.״ אמר לה ח״כ הכהן: „אלה הן הלישכות הכי טובות.״

■ לשר התמ״ת **גידעון פת** יש שני תחביבים — איסוף מקטרות ונהיגה. מאז שנבחר לשר הוצמד לו נהג, המונע ממנו את תענוג הנהיגה. אך פת לא מוותר. בכל יום הוא יוצא מביתו שבסביון למישרדו בראשה, נערך דיון על גבולות ישראל, הנקראים גם גבולות ביטחון או גבולות בני־הגנה. בוויכוח העיר ח״כ **שלמה הילל** שאסור לשנות את ה־הגדרות, כדי שלא לגרום ל־חילוקי־דיעות. במיפלגה. אמר ח״כ שריד: „אני בכל זאת חושב שכדאי לקרוא להם גבו־לות גבוליים.״

■ לרגל הוצאתו לאור של הספר של **יגאל אלון** המנות, כלים שלובים, ערכה הוצאת יהודיים המרוכזים במדינת ניו־יורק, מתנגדיו של קארטר, תומכי **רונלד רגן**, טוענים שהשגריר הישראלי, **אפריים** („אפי״) **עברון**, תומך בקאר־טר וכי בזכות תמיכה זו יצביעו עבור הנשיא יהודים רבים.

■ סגן ראש־הממשלה, **שימחה ארליך**, הגיע לבי־קור חטוף בארץ, הוא שהה בדרום־אמריקה והיה אמור לעצור בניו־יורק, כדי להיפגש עם יורדים, אך הוזעק על־ידי

על מה שוחחו שני הזקנים של ארנון, ולהיכן הלך וירשובסקי בעת נאומו של שר־האוצר

מנחם בגין ראש־הממשלה בא לאחד האירועים הרבים שאליהם הוא מוזמן מדי יום, כדי לשאת דברו. במקום לא היתה במה נאותה, ומארגני הערב החליטו לאלתר במה לראש־הממשלה. כדי שלא תיראה בלתי־מקושטת שמו עליה שטיח צבעוני. ראש־הממשלה עלה על הבמה אך בצילום הוא נראה כאילו הוא עומד על מיטה. לידו ומד מנכ״ל מישרד ראש־הממשלה מתי שמואלביץ, המכונה על־ידי עובדי מישרדו מתי שוופס, כשהוא מתבונן בו במבט מעריץ.

רדו בירושלים, כשהוא אוחז בהגה ונהגו יושב לידו. בוקר אחד עקפה אותו מכוניתו של שר־הבריאות **אליעזר שוס־טק**, ונהגו, שנופף לשלום, נדהם לגלות את השר מסיע את נהגו.

■ בוועדת המישנה של ה־וועדה המכינה את המצע של מיפלגת־העבודה לקראת הבחי־רות, הנקראת ועדת גלילי, משום ש**ישראל גלילי** עומד הקיבוץ המאוחד מסיבה קטנה. האלמנה, **רות אלון**, לא הצ־ליחה להגיע, כי היה עליה להשתתף בישיבה של הוועדה להנצחת זכרו של אלון, שהת־כנסה בירושלים. ילדיו של אלון, **גוני** ו**יפתח**, השתתפו במסיבה, יחד עם יצחק רבין וישראל גלילי.

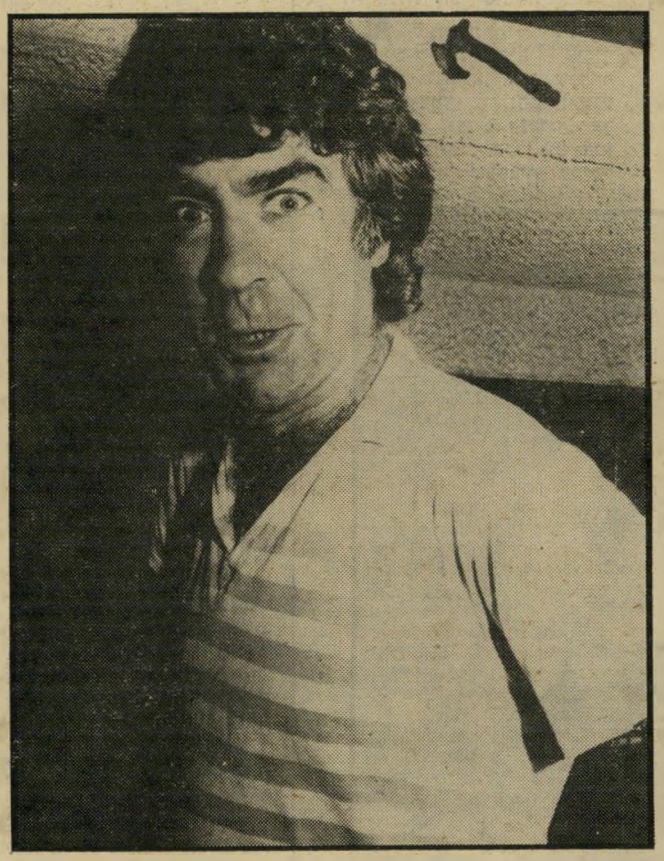
■ מערכת הבחירות ב־ארצות־הברית מתקרבת אל שיאה, ועתה מסתער הנשיא **ג׳ימי קארטר** על הקולות ה־חברי סיעתו לבוא ארצה, כדי להשתתף בהצבעה על הצעת אי האמון בממשלה. ארליך ויתר על ניו־יורק, חזר ארצה, ויצא לפאריס מייד אחרי תום הדיון על הצעת המערך.

■ אגב, בשידור ברדיו אמר ארליך: „אני מבכר להי־יות סוהר בבית־סוהר או אפילו אסיר מאשר להיות שוב שר־האוצר.״

מסיבת השבוע

המדינה הכחולה חגגה והשתוללה

אצל שמוליק קראוס

פרצוף לצלמת

הפגין בעל המקום החדש, שמוליק קראוס, שקידם את כל אורחיו בחיוך רחב ובמשקה. הוא עצמו לא שתה כלל באותו ערב.

„עי שו לי טובה", אל תרדו מהארץ, החזירו את השטחים," אמר המשורר יהונתן גפן בתוכניתו החדשה מדינה — בלוז. להצגה החגיגית, שהתקיימה בצוותא שבתל־אביב, נהרו שחקנים, זמרים, במאים ואנשי בהמה רבים.

„האמת היא שכבר ראיתי את התוכנית אך באתי בשביל האירוע," אמרה רותי היפהפיה, אשתו של הזמר דיוויד ברוזה.

„אני נוסעת איתו כמעט לכל הצגה," סיפרה נורית גפן, אשתו של יהונתן. „אמרתי לו פעם, תגיד לי, פקיד בבנק לוקח גם כן את אשתו לעבודה בכל יום?" התלוצצה נורית הזוהרת.

„אני שמחה להצהיר שאצלי הכל כמעט בסדר," אמרה אהרונה דיין, מפיקה בטלוויזיה ואשתו בנפרד של הבמאי אסי דיין, בן דודו של גפן.

האולם, שהיה מלא בידידים של יהונתן, הריע לו ללא הרף. גפן, לעומת זאת, ציין כל הזמן: „אתם בלאו הכי לא שילמתם הערב, אז מה איכפת לכם למחוא כפיים."

במופע השתתפה גם הרקדנית היפהפיה וקצוצת השיער, סיגי סלע, שנתקלה ללא הרף במיקרופונים שהיו פזורים על הבמה הקטנה. מבלי שאיש יבוא לעזרתה.

אחרי ההצגה הלכו כולם להרים כוסית לכבוד גפן בבודגה, הבר הקטן הצמוד לצוותא.

כאשר התחילו לרקוד אמר גפן לאשתו: „אני לא אוהב ריקודים, בואי נסתלק מכאן." השניים הלכו למועדון־הלילה המקום החדש, שאותו מנהלים המלחין־זמר־שחקן שמוליק קראוס ואחיו הצעיר, יגאל.

קראוס, שפתח אותו ערב את המועדון אחרי הפסקה של כמה חודשים, סיפר כי בעצם הוא חוגג שני אירועים. האחד הוא פתיחת המועדון והשני הוא 18 שנות נישואין עם אשתו, הזמרת ג'וזי כץ. אך ג'וזי לא נראתה חוגגת. „היא לא הרגישה טוב והלכה לי־

האשה החוקית

היא נורית גפן, אשתו של המשורר יהונתן גפן, שהסתובבה ככלה ב־מסיבה שנערכה אחרי ההצגה החגיגית של בעלה. נורית החייכנית על אף שראתה את ההצגה פעמים רבות עדיין צחקה לשמע הבדיחות.

האלוף העולמי

בשייט, איתן פרידלנדר (מ־שמאל), שאיננו שייך לבוהמה, עם איתן גרין.

האח הצעיר

יגאל קראוס, המנהל ביחד עם שמוליק את המקום. למטה: גידי גוב עם גפן ויוני רכטר.

אשה בנפרד

היא מפיקת הטלוויזיה אהרונה דיין, אשתו בנפרד של הבמאי אסי דיין. אהרונה, שאינה מרבה לצאת לאירועים של הבוהמה, היתה במצב רוח טוב.

המישחק תאמיתי הוא שם סירטו החדש של המפיק הצעיר דויד טור.

שון," התנצל הבעל, שחגג את יום הנישואים בחברת הבוהמה, שהגיעה מהמסיבה של יהונתן גפן.

כאשר בירכו ידידים את שמוליק על הפתיחה המחודשת, אמר: „זאת חוכמה גדולה לפתוח מועדון־לילה? זה כל מה שיש לבן־אדם לעשות בחיים?"

„חיי הלילה של תל־אביב מתחילים להתעורר," אמר הזמן אפרים שמיר.

„כשאני נכנס לכאן, אני ישר חושב למה אני אתחפש בפורים," אמר הסאטיריקן קובי גיב, שהסתבב בין האנשים הרבים במקום החדש.

„אני בן־אדם עובד, לכן אני הולך לישון מוקדם," הצהיר הארכיטקט אלדד שרון, והסתלק מן המקום בשתיים אחרי חצות.

„בחודשים יוני, יולי, אוגוסט נחים בכל העולם, לכן סגרנו את המקום," הסביר קראוס לכל אורחם סקרנים שביקשו לדעת מדוע סגר את המועדון לחודשי הקיץ.

בשעות הקטנות לפנות בוקר התפזרה החבורה העליזה והמבורשמת לביתה, אך למחרת עדיין דיברו על המסיבה בכסית, כאשר כל ידידיו, שלא הצליחו להגיע לערב הפתיחה, הרימו כוסית לכבודו ואיחלו לו עסקים משגשגים ועוד 18 שנים לפחות של נישואין עם ג'וזי החיננית.

שני חתנים הם יהונתן גפן, שחגג את הצגת הבכורה של תוכניתו החדשה, ושמוליק קראוס, שחגג את פתיחת המועדון שלו מחדש ואת יום נישואיו לאשתו, ג'וזי. השניים בחברת נורית גפן, במועדון של שמוליק. „למרות שיהונתן עייף לא רצינו להחמיץ את הפתיחה."

ציפורי לילה הם הזמר אפריים שמיר, שהיה בהצגה של גפן ואחר כך עבר עם כולם אל שמוליק קראוס.

עימו בתמונה, בעלת הבוטיק עם השיער הקצוץ, טובה כץ. משמאל, הארכיטקט אלדר שרון משוחח עם העיתונאית דליה קרפל במועדון המחודש.

הסלע הרוקד היא הרקדנית סיגי סלע, שהפגינה גוף חטוב בבגדי חריקוד שלה, עת רקדה בין הקטעים שאותם הגיש גפן. סיגי, עובדת גם כדוגמנית.

חלומו של השדרן רז. על אורגיות

וחתיכות. והמלתחה של רעיית הנשיא

■ שלושה ספרים על תה־ליך השלום נמצאים עתה ב־תהליך של עבודה. הספר שיגיע ראשון לשוק יהיה ספרו של ח״כ **משה דיין**. השני ספרו של ח״כ **עזר ויצמן** והשלי־שי, לפי השמועות, הוא סיפרו של **נפתלי לביא**, מי שהיה יועצו של דיין לענייני תיק־שורת. וייצמן יצא לארצות־הברית, כדי לדון עם הוצאת הספרים האמריקאית בנטאם, שקנתה את הזכויות על ספרו עוד לפני שנכתבה אפילו מילה אחת.

■ ליד שולחנם של כמה עיתונאים במיזנון־הכנסת נדונו השיטות שבהן הצליח העולם התחתון להשתלט על אישים מסויימים. אחד טען כי האישים הוזמנו לבילוי בבתי־מלון ול־אורגיות עם זונות, וכך הסתבכו ונאלצו לשרת את אנשי הפשע. נאנח השדרן **מנשה רז**: „מדוע אף אחד לא מביא לי חתיכות - ועורך לי אורגיות כדי שאסתבך?״

■ בשיחה טלפונית עם ה־עיתונאית **סמדר פרי**, שאל עורך אוקטובר, **אניס מנצור**, ערב יציאתו של הנשיא **יצחק נבון** למצריים, אם אכן נכון ש־200 עיתונאים ילוו אותו. כאשר השיבה בחיוב, אמר: „אני רואה שלא רק כל עיתו־נאי ישראל נוסעים, אלא גם כל הקוראים שלהם.״

■ הפמליה המלווה את ה־נשיא ורעייתו, **אופירה**, למסע במצריים הוזמנה ביום החמישי לבית הנשיא, וקיבלה תידרוך כיצד להתנהג. כמה התרעמו עימה רעיית הנשיא מיועדת לאשת הנשיא המצרי, **ג׳יהאן סאדאת** — מכשיר לייזר ל־ניתוחים עדינים. שם המכשיר הוא „שרפלן״, על שם ממציאו **עוזי שרון** והמנחה הרפואי שלו, הפרופסור **יצחק קפלן**. עוזי, מהנדס במקצועו, המציא את המכשיר במשך 27 יום. מחירו הוא 40 אלף דולר. גם הפרופסור קפלן יצטרף אל ה־נשיא בביקורו במצריים, כדי ללמד את המנתחים המצריים כיצד להשתמש במכשיר. שרון, לעומת זאת, הופתע מאוד מכך שלא הוזמן לבוא למצריים.

■ שגריר מצריים בישראל, **סעד מורתדא**, שיצא לקא־היר שבועיים לפני נשיא ישר־אל, קבע פגישה עם הנשיא המצרי, **אנוור אל־סאדאת**. אך בהגיע מועד הפגישה חלה מורתדא בשפעת. מחשש שיד־ביק את נשיאו נדחתה הפגישה.

■ אחרי שערוך השבועון אוקטובר, אניס מנצור, ראה צילומים של הדוגמניות הישר־אליות **תמי בן־עמי** ו**חני פרי** ליד הפירמידות. הוא פירסם כמה מהן בעיתונו. הוא ציין כי אשת הנשיא האמריקאי, **רוזלין קארטר** — ואשתו של **הנרי קיסינג׳ר**, **נאנסי**, רכשו דגמים אצל החברה הישר־אלית. בעלת מיפעל גוטקס, **לאה גוטליב**, החליטה לכבדו במתנה כאות תודה — קאפטן בצבע ירוק, בלי הדפסים מצ־ריים, עבור אשתו **רגא**. את המתנה שלחה גוטליב עם ה־פרופסור **מוחמד שעזן**, פסיכיאטר מצרי שביקר בארץ כמה שמלות ולבסוף רכשה שתיים. כאשר הגיע מועד ה־תשלום נדהמו בני הזוג לגלות, שביקשו מהם סכום נמוך. **יהודה אלעזר** מניבה ביקש 400 שקלים, אך המצרי התעקש לשלם 500 שקלים. „חברי ב־מצריים לא היו מאמינים עלי שאני מוכן לשלם יותר מכפי שמבקשים ממני,״ העיר בחיוך.

■ אל מישרד ראש־הממ־שלה הגיעה פנייה מאת מראיין דנו במצבה הפיננסי הקשה של התיזמורת הציע וירשובסקי שהתיזמורת תכריז שהיא ב־בחינת שני כוללים (ישיבות ל־מטרות לימוד בלבד, ללא ליגה). האחד — כולל לאבר־כים, והשני — כולל לנשים. „זו יכולה להיות התיזמורת הראשונה שתנגן עם קאפוטות,״ אמר, „וכך יזרמו אליה כספי ציבור.״

■ כאשר ניסה הסניגור שהתעייפו נמסר להם, כאילו היו ילדי בית־ספר. היוצאים בפעם הראשונה לטיול. בעוד אופירה רכשה לה מלתחה חד־שה אצל האופנאי **גידעון אוברזון**, עיצב המתכנן **ג׳רי מדיץ** שימלת־ערב שחורה ל־תמלילנית **נעמי שמר**. מליץ עיצב גם שמלות לכמה עיתו־נאיות היוצאות מצריימה.

■ אחת המתנות שנטלה עימה רעיית הנשיא מיועדת לאשת הנשיא המצרי, **ג׳יהאן סאדאת** — מכשיר לייזר ל־ניתוחים עדינים. שם המכשיר הוא „שרפלן״, על שם ממציאו **עוזי שרון** והמנחה הרפואי שלו, הפרופסור **יצחק קפלן**. עוזי, מהנדס במקצועו, המציא את המכשיר במשך 27 יום. מחירו הוא 40 אלף דולר. גם הפרופסור קפלן יצטרף אל ה־נשיא בביקורו במצריים, כדי ללמד את המנתחים המצריים כיצד להשתמש במכשיר. שרון, לעומת זאת, הופתע מאוד מכך שלא הוזמן לבוא למצריים.

■ שגריר מצריים בישראל, **סעד מורתדא**, שיצא לקא־היר שבועיים לפני נשיא ישר־אל, קבע פגישה עם הנשיא המצרי, **אנוור אל־סאדאת**. אך בהגיע מועד הפגישה חלה מורתדא בשפעת. מחשש שיד־ביק את נשיאו נדחתה הפגישה.

■ אחרי שערוך השבועון אוקטובר, אניס מנצור, ראה צילומים של הדוגמניות הישר־אליות **תמי בן־עמי** ו**חני פרי** ליד הפירמידות. הוא פירסם כמה מהן בעיתונו. הוא ציין כי אשת הנשיא האמריקאי, **רוזלין קארטר** — ואשתו של **הנרי קיסינג׳ר**, **נאנסי**, רכשו דגמים אצל החברה הישר־אלית. בעלת מיפעל גוטקס, **לאה גוטליב**, החליטה לכבדו במתנה כאות תודה — קאפטן בצבע ירוק, בלי הדפסים מצ־ריים, עבור אשתו **רגא**. את המתנה שלחה גוטליב עם ה־פרופסור **מוחמד שעזן**, פסיכיאטר מצרי שביקר בארץ

איזיז רגר

כיום סגן נשיא אירגון הבונדס, בעבר איש קול־ישראל ואחד המועמדים לתפ־קיד מנכ״ל רשות־השידור, קידם בחיבוק את שני הילדים שהצטרפו כחברים למועדון־ראש־הממשלה של רוכשי אגרות הבונדס. הילדים, נכדיהם של מרכוס לאוי, מפעילי הבונדס, הם אליוט בן הארבע ואדוואר בן השנתיים. „למועדון זה יכול להצטרף כל אחד המוכן לרכוש אגרות בסכומים של 25 אלף דולר ויותר,״ הסביר רגר.

אילנה גור

הפסלת בפתיחת תערוכת הפסלים שלה, בתערוכה הבינלאומית לאמנות מודרנית, שנערכה בניו־יורק, עם בעל הגלריה ביפו, הוראס ריכטר. מכיוון שפסליה של אילנה מעוצבים בהרבה זהב, שכר ריכטר שומר מיוחד עליהם. כאשר באה אילנה למקום, עטויה, כהרגלה, בתכשיטי זהב רבים, החליט השומר לשמור גם על אילנה. הוא אמר לריכטר: „אני צריך לשמור עליה עם כל הזהב שעליה, אך כאשר אני לא ליד הפסלים, תשמור אתה עליהם.״ ריכטר הסכים.

שהתידרוך נמסר להם, כאילו היו ילדי בית־ספר. היוצאים בפעם הראשונה לטיול. בעוד אופירה רכשה לה מלתחה חד־שה אצל האופנאי **גידעון אוברזון**, עיצב המתכנן **ג׳רי מדיץ** שימלת־ערב שחורה ל־תמלילנית **נעמי שמר**. מליץ עיצב גם שמלות לכמה עיתו־נאיות היוצאות מצריימה.

■ אחת המתנות שנטלה

וישיש לו מדור קבוע באוקטובר, המוקדש לבעיות הנפש. השבוע קיבל מנצור את השי ובשיחה עם ידידים בארץ אמר שהקאפ־טן, הקרוי „איזאדורה״, מצא חן בעיני אשתו.

■ אשת היועץ המיסחרי בשגרירות מצריים בישראל, **סאמיה נח׳לה**, ביקרה ב־מיפעל הבגדים ניבה בלוויית בעלה **פאחרי**. היא מדדה

הטלוויזיה הנודע, **דיוויד פרוסט**, הרוצה לראיין את ראש־הממשלה **מנחם בגין** לתוכנית בת שעתיים שתוקרן בארצות־הברית ובבריטניה. בגין נתן את הסכמתו לראיון.

■ בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת, שנערכה במישרדי חברת־החשמל בחדרה, הגיש ח״כ **אברהם ממרד** שאילתא בזו הלשון: „הגיע לידיעתי כי שר האנרגיה, **יצחק מודעי**, לאחר שנחת בנמל בגין, נסע מיד אל ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון** והכריז שם כי הוא מקיים משא־ומתן בעניין קניית אוניות להובלת פחם. איך זה מתיישב עם הודעת חברת־החשמל על השגת הסדר הובלת פחם עם חברת צי״ם?״ שומעיו הבינו, כי התכוון לעקוץ את מודעי על הבילבול שאחז בו בעת שהותו בארצות־הברית, כשהחליף, באוזני ג׳ימי קארטר, את שמו של בגין בשמו של בן־גוריון.

■ בישיבה השבועית של הנהלת התיזמורת הקאמרית הישראלית השתתף גם ח״כ **מרדכי וירשובסקי**. כאשר **אליעזר מזרחי** לשכנע את בית־המישפט כי שולחו, **צבי גור**, הוא חביב לילדים. הביא דוגמות שונות לכך. אמו של **אורון ירדן** ז״ל, שישבה לא רחוק מהסניגור, עיוותה את פניה ואמרה: „הוא נחמד. ממש בובל׳ה.״

■ באותו מישפט ניסה ה־סניגור להסביר כי הודאותיו של גור באו מתוך פסיכוזה שגרמה לו להשביע את רצונם של קציני המישטרה. „זה כמו בספר אפילה בצהריים של **ארתור קסטלר**, שם מודה הגיבור בגלל חקירותיהם של הרוסים.״ התובעת, **שרה פי־רוסה**, קמה ממקומה נרגזת והטיחה: „אינני רוצה שישוו את חוקרי ישראל לאנשי השי־רותים החשאיים הסובייטיים.״

■ כאשר מלחי סיכם ב־אופן ממצה ומפורט, במשך שעות אחדות, את גירסתו ב־מישפט, ישבה התובעת סירוטה והציצה בסתר לתוך ספר ש־הביאה עימה. היה זה הספר בזכות הנורמליות של **א.ב. יהושע**.

■ התובע המזוקן **אברהם**

מזוג כרמליטה בכוסות עם קוביות קרח, הוסף פלחי לימון ומעט קינמון לפי הטעם. אתה תהנה ואורחיך יודו לך.

כרמליטה סנגריה עם קרח, היש טוב ממנה בקיץ?

אנשים

הנדשטיין חקר בחקירה נגדית אדם הנאשם ברצח אמו. הנאשם שוחח בבית־המעצר עם עבריין אחר, **צבי פאר**, והשניים הרבו להתפאר בעלילות הגבורה שלהם בשטח הפלילים. „מדוע דיברת עם פאר על ענייני פליליים?" שאל התובע. הנאשם השיב: „עם צבעים אני מדבר על צביעה, ועם אנשים כאלה מדברים על פשעים."

■ יום אחד אחרי שהשתתף בתוכנית הטלוויזיה תשע ב־ריבוע, שם „שיקר" עורך־הדין **צבי לידסקי** בעניין מישפט זוטא, נערך מישפט זוטא לפני השופטת **חנה אבן־אור**. התובע אברהם לנדשטיין אמר ללידסקי: „בלילה אני רואה אותך אצלי בסלון ‚משקר' בעניין מישפט זוטא, ובבוקר אתה מופיע במישפט כזה ולוחם באמת."

■ בכנסת מתלוצצים שסיסמת הבחירות של המפד"ל תהיה הפרדת הדת מהמישטרה.

■ בדיחה המתהלכת עתה במיסדרונות הכנסת מספרת, כי מישרד־הדתות דומה לאוטובוס — יש אחדים שיושבים, אחדים שעומדים ואחדים שרועדים.

■ בשיחה בין מנכ"ל רשות־השידור ו לשעבר, **יצחק ליבני**, לשר־החוץ **יצחק שמיר**, סיפר השר כי הוא חובב קריאה. לאחרונה קרא את זכרונותיו של שר־החוץ לשעבר של ארצות־הברית, הנרי קיסינגר. „גם אני קראתי זכרונות של מנכ"לי רשות־שידור כאשר הייתי מנכ"ל," אמר ליבני. כאשר נשאל שמיר באם עסק ב„מוסד" בתפקידי ביבוע או ניהול, השיב ללא היסוס: „כמובן, בביצוע."

■ העיתונאי **שלמה נקדימון**, מי שהיה דוברו של ראש־הממשלה מנחם בגין, הוזמן לראות את הסרט הישראלי החדש המישחק האמיתי. הסרט, הדן בנושא השחיתות בחיים הפוליטיים, מעורר תגובות אצל הקהל המצומצם שצפה בו עד עתה. אחרי הסרט אמר נקדימון: „בסרט פוליטיקה ואהבה כאילו ירדו כרוכים משמיים זו בזו, אך במציאות מניבה הפוליטיקה שינאה יותר מאשר אהבה. כדאי ליצור סרטים בתחום הפוליטי, כדי לקרב את הציבור. אם יראו שיש גם בפוליטיקה הזדמנויות לאהבה, יהיו אולי יותר אזרחים שייישו את המפה הפוליטית."

■ האלוף **שמואל גונן** („גורדיש") בא מהרפובליקה המרכז־אפריקאית, שם הוא עוסק בכריית יהלומים, לחופשת מולדת. בחודשים האחרונים הוא ישב באחד היערות, במחנה הכורים, ורק פעם בחודש נסע לעיר הבירה באנגי. בשעות הפנאי שלו ביער נהג ללמוד את הרמב"ם. עימו במחנה עוד חמישה ישראלים, הקולטים בדיו את החדשות מישראל. הם עורכים תורנויות ביניהם — בכל יום ממונה אחד מהם על ההאזנה לחדשות ועל דיווח לעמיתיו. „כל החדשות, מילבד אלה הנוגעות לפעולות צה"ל או למילחמה, אינן מעניינות אותנו שם," אמר.

■ מפניני המראיין **ירון לונדון**: „סוף־סוף מתגשמת תוכנית מישרד־האוצר — כל האנשים עוזבים את השירותים ועוברים לבורסה."

■ מחלימים אחרי מחלה הם העיתונאי **אריה צימוקי**, שנותח בבית־החולים שערי צדק בירושלים; סגן ראש עיריית תל־אביב, **דויד שיפמן**, שנותח בבית־החולים איכילוב בתל־אביב, ויושב־ראש מכבי ישראל, **יצחק כספי**, מראשי המיפלגה הליברלית.

■ שגריר ארצות־הברית בישראל, **סמואל וואיס**, אינו נימנה על פמליית הנשיא יצחק נבון שיצאה לקאהיר. אך הוא החליט לקחת חופשה פרטית ונסע לקאהיר לשבועיים עם אשתו **סאלי**. הוא הוזמן על־ידי עמיתו, שגריר ארצות־הברית במצריים, **אלפרד** („רוי") **אתרטון**.

■ הזמר האמריקאי **פרי קומו**, המקליט בישראל תוכנית טלוויזיה שתשודר בארצות־הברית בחג המולד, אינו מוותר על התחביב שלו — מישחק הגולף. בין צילום לצילום הוא קופץ לקיסריה ומפגין שם מישחק גולף מקצועי ממש.

■ כוכב הכדורגל **אבי כהן** ואשתו **דורית** מצפים לתינוק בעוד חודשיים. „אם התינוק ייוולד בליברפול הוא יצליח לשחק בנבחרת הכדורגל של אנגליה בשנות האלפיים, מה שאני לא יכול לעשות כי אינני אזרח בריטי," אמר הכוכב.

■ ביומון הארץ לא כותבים קמבודיה אלא קמבודג'ה. הוראה זו נתן עורך־המישנה לשעבר, **גידעון סאמט**. אך מאז שיצא לוושינגטון, לשמש שם ככתב היומון, העביר מזכיר המערכת **רבי קינן** הוראה חדשה: מעתה כותבים קמבודיה תחת קמבודג'ה.

■ שר החוץ הדני, **קיאל אולסן**, שביקר בישראל, היה אורחו של ראש עיריית תל־אביב, **שלמה** („צ'צ'") **להט**. הוא גילה שערך ביקור בשכונת־התיקווה. אמר לו להט: „גם אני מבקר שם לפעמים." העיר סגן ראש־העיר, **יצחק ארצי**: „גם אני ביקרתי בשכונת־התיקווה."

■ שגריר ישראל במצריים, הדוקטור **אליהו בן־אלישר**, נראה בביקורו הראשון בירושלים בסופרמרקט, קונה כמויות גדולות של סוכר ושקיות חטיפים של ביסלי וצ'יפלי. כשנשאל למה הוא קונה כל כך הרבה, השיב: „הסוכר הוא אחד המיצרכים הנדירים והיקרים בקאהיר ואילו הביסלי והצ'יפלי, שאינני יכול לחיות בלעדיהם, לא קיימים שם בכלל. אז בכל ביקור שלי בארץ אני מחדש את המלאי."

■ הרב הראשי לישראל **שלמה גורן** מחווה דעה לא רק על עדי־מדינה. לפני שבועיים קבע כי אשה שעברה את בדיקת מי השפיר — הקובעת, בין היתר, את מין העובר — רשאית שלא לספר לבעלה אם היא מצפה לבן או לבת. בבעיה זו נתקל, כשאחת הנשים ההרות עברה בדיקה בבית־החולים הדסה בירושלים וסירבה לשמוע את התוצאות. בעלה, שגילה פחות סבלנות ממנה, טילפן לרופא וביקש ממנו שיגלה לו את מין העובר. הרופא פנה אל הרב גורן וזה קבע כי האשה היא הקובעת בעניינים אלה.

■ איש יחסי־הציבור של חברת התמרוקים רבלון, **משה דיין**, נתבקש על־ידי עיתונאיות שיצאו לקאהיר לצייד אותן במוצרי החברה. מאחר שרבלון מוחרמת במצריים, שמעו העיתונאיות שהנשים המצריות משתוקקות למוצרים אלה. דיין עשה כנדרש ממנו, וצייד אותן בתמרוקים.

שולה חן

נירה רבינוביץ וציפי מור הן שלוש כוכבות של תוכניות ילדים בטלוויזיה הלימודית. הן נפגשו במסיבה והחליפו רשמים על מיכתבי מעריצים קטנים שאותם הן מקבלות מדי שבוע. שולה מופיעה בתוכנית „זהו זה", נירה ב„קישקשתא" וציפי ב„רגע ודודלי".

עודד חאומי

במופע חדש שלו בשם („אותות ומופתים". באחת ההופעות שלו נוכחה גם עורכת היומון „דבר", חנה זמר, ששמעה מפי אחת הצופות בקהל, כי כאשר עודד סיפר על משיח השקר שלמה מולכו, היא הרגישה שיתוק ברגליה. היא אמרה לזמר שרצוי שרופא יימצא בסביבה. תאומי הסכים בתנאי שמס־ההכנסה יראה בזאת הוצאה מוכרת.

הצרה של גאנדי

כאשר שכבתי בבית־החולים, אחרי ההתנקשות האחרונה בחיי, באו אלי האחיות בהתרגשות רבה. „אלוף אחד בא לבקר אותך!" אמרו ביראת־כבוד.

האורח היה גאנדי. הוא בא לברך אותי על שניצלתי, לאחל לי החלמה מהירה ולהביא לי שי: ספר בעריכתו על תולדות ארץ־ישראל. הוא ידע כי נושא זה קרוב גם לליבי.

איך כותבים רשות על אדם העושה לך מחווה כזאת?

זוהי הצרה. אנחנו עם קטן. הוותיקים, שגדלו בארץ, הם מיעוט בעם הזה. אותם העוסקים בענייני־ציבור — פוליטיקאים, עיתונאים, קציני־צה"ל — הם מיעוט שבמיעוט. אין להם מנוס איש מרעהו: הם מכירים זה את זה משחר נעוריהם, הם נתקלים זה בזה שוב ושוב, יש להם חוויות משותפות, עניינים משותפים.

גאנדי

לכן זה מרגיז ומביך שיבעתיים, כאשר אחד מהם עושה דברים מפוקפקים. בכך הוא מקשה על ה־אחרים. אין הם יודעים איך להתייחס אליו.

זוהי גם הבעייה שלי עם האלוף רחבעם זאבי, הוא גאנדי.

נתקלתי בו אחרי מיל־חמת־העצמאות במסיבות פלמ"חיות. (לא, לא הייתי מעולם איש־פלמ"ח. אך איכשהו הזדמנתי אחרי המילחמה לכינוסים ולמסיבות של הפלמ"חאים, כאורחם של יצחק שדה, הג'ינג'י ירוחם כהן ואחרים.) לאחר מכן ביקרתי אותו פעם־פעמיים בחברת אורי סלע, שהיה אז חבר המערכת שלנו, ושהוא קרוב־מישפחה של גאנדי. בפרשה אחת או שתיים נעזרתי בו. פעם בחנתי את אוסף הספרים הנדירים שבביתו. כשהיה יועץ ראש־הממשלה לענייני־טירור, ביקשתי ממנו כמה פעמים להתערב לטובת אישים בגדה, שעלו על כוונת המימשל הצבאי.

אך רוב המגעים בינינו היו על רקע הפוך. הגשתי כמה פעמים שאילתות בכנסת כדי למחות על הצהרות לאומניות קיצוניות, שהשמיע בעודו מכהן בתפקיד אלוף פיקוד המרכז. פעם הגשתי לכנסת הצעה סודית לסדר־היום, על סמך מידע שקישר אותו להריגת שבויים בעת מירדף אחר פידאיון. (הרמטכ"ל דאז, חיים בר־לב, הזמין אותי ללישכתו ושיכנע אותי כי לא גאנדי ביצע את המעשה הנתעב, אלא קצין מסויים, שנהרג זמן קצר לאחר מכן.) בפעם אחרת, כאשר ירה גאנדי בערבי זקן ובלתי־שפוי, שעמד על גג בחברון וזרק אבנים, גיניתי אותו מעל במת הכנסת.

לא פעם שאלתי את עצמי: מה קורה לאיש הזה? כיצד הפך סוחר־נשק וספק למישטרי־עריצות בזויים בארצות שונות — מיקצוע שלמדנו כולנו בנעורינו לבוז ולתעב אותו? כיצד מגיע איש זה, חניך הפלמ"ח, למעשים ולדיעות המתקרבים לגבול הפאשיזם?

היה נדמה לי שיש כאן מידה של חוסר־הגינות. גאנדי הוא אחד מאותם אנשים, שהיו פעם באופנה בצה"ל, שהחליטו להישאר בכל מחיר בני־17 — בעלי הרומנטיקה של המדורה והסיירת, מאוהבים בכלי־נשק (גאנדי הוא אספן רציני), נאמנים לידידים בצורה העוברת כל גבול. כל אלה הן תכונות רצויות כשלעצמן, ודרושות מאוד ביחידה קרבית. אולם כאשר סוגדים להן כמו לאלילים, תוך דחיית כל נורמה אחרת של חוק, מוסר והגיון, הן עלולות בנקל להוביל לתוצאות עגומות מאוד.

יתכן שכאן ההסבר להסתבכותו הגוכחית של גאנדי.

מותר לו לאדם להסתבך בידידות מוטעית עם האנשים הלא־נכונים. מותר לו גם, מתוך עקשנות עיוורת, לדבוק בידידות זו גם כאשר ברור בעליל שהיא מנוצלת לרעה. זוהי דוגמה לרומנטיקה המופרזת של הנאמנות לידידים, „באש ובמים".

אך באישהו מקום יש קו אדום, שכל אדם סביר מודע לו.

ושוב: מותר לאדם להישאר נאמן לידיד בעבירה, שאין עימה קלון. מותר לו להתמיד בידידותו גם אם ידיד נכשל בפעם יחידה בפשע חמור. להיפך, יש בכך מידה יפה. הרי ידיד אמיתי נבחן בצרה. אדם שנכשל, ידידי טוב יכול למנוע את התדרדרותו הגמורה.

אבל מה דינה של ידידות עם אדם המתמחה, למשל, בחטיפת ילדים ורציחתם? או עם אדם הרוצח אנשים באמצעות הרואין, תמורת בצע־כסף? או האורב לנשים חסרות־ישע כדי לאנסן?

יש גבול. מעבר לגבול זה, אינך עוד ידיד נאמן, אלא שותף לפשע.

אפשר להתדרדר בדרך זו מן העולם העליון אל העולם התחתון, מבלי להרגיש בכך, מילימטר אחרי מילימטר, פשוט מפני שלא נעים להגיד לידיד ששוב אינך רוצה לראות את פרצופו, או מפני שבינתיים קרו דברים המאפשרים ל„ידיד" להפעיל אמצעי־סחיטה. מן הספרות ידוע כי רבים מן המרגלים, שפעלו מתוך קלות־דעת או אונס, התדרדרו בדרך זו.

ומכאן — חזרה לגאנדי. אם התיידד בתום־לב עם בצלאל מיזרחי — ניחא. אם החליט להישאר נאמן לידידות זו גם אחרי שמיזרחי הותקף קשות, מתוך עקשנות של „שישקו לי" — ניחא. אך בינתיים קרו דברים. היה מישפט מיזרחי—הארץ. בפסק־דין (שלא מיזרחי עירער עליו) נקבע כי הוא ידידם של פושעים, וכי עשה עימם עסקים. הועלה חשד חמור של עיסקי־סמים. לא נותר ספק בכך כי בצלאל מיזרחי מסתובב — לכל הפחות — באופן קבוע בחברת אילי העולם התחתון.

אם אחרי זה נשאר גאנדי ידידו וידידם, זה מטיל עליו אור שונה לגמרי. אם השתתף בחגיגת ה„ניצחון" של מיזרחי, אחרי אותו פסק־דין קטלני, הוא סיווג את עצמו.

עתה באה פרשת הרצח. אם נכון הוא כי גאנדי ניהל עם ראשי חבורת־הכרם, הנאשמים ברצח הכפול, שיחות־טלפון שצותתו על־ידי המישטרה, זה עניין חמור. נמסר כי גאנדי טוען שדובר על הליכה משותפת למסיבה. נניח. אבל איך יכול גאנדי „ללכת למסיבה" בחברת ראשי חבורת־הכרם, כאשר המדינה כולה כבר יודעת שהם נמנים עם ראשי העולם התחתון?

כדי לגמול לגאנדי על אותו ביקור בבית־החולים,

הייתי רוצה לעוץ לו עצה: שיחזור מייד לארץ, שישתדל לטהר את עצמו מן העניין, ובעיקר — שיפתק מייד כל מגע עם אותה חבורה כולה.

אין זה עוד מישחק־נערים. המישחק נגמר. גאנדי נתון בצרה עמוקה מאוד.

גבר בשם מלכי־צדק

יש לי סיפור עצוב לספר. זו הפעם הראשונה מזה זמן רב רבתי עם רחל, אשתי.

לא הייתי בא להתחלק עם הקוראים בענייני מישפחתי, לולא זהותו של הגבר שגרם לריב הזה: אחד מלכי־צדק, מלך שלם.

העניין התחיל בוויכוח דיקדוקי. האם העובדה שאין בתנ"ך סימני־פיסוק עלולה לגרום לאי־הבנה? רחל טענה שהדבר לא יתכן, משום בהירות הכתיבה. ניסיתי להפריך טענה זו והבאתי כדוגמה את הפסוק: „וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידיך ויתן לו מעשר מכל." (צריך משמע, הצרים שלך, אויביך).

ואכן, מסתבר שרחל — המלמדת פרק זה בכיתה ב' מזה שנים — מבינה את הפסוק אחרת מכפי שהבינותי אותו אני.

להזכיר לקוראים: אברם רדף אחרי ארבעת המלכים, אשר בזזו את סדום ולכדו את יושביה, וביניהם לוט, בן אחיו של אברם. הוא ניצח את המלכים וחזר משדה־המערכה, ליד דמשק, לביקעת ים־המלח.

כאן באים הפסוקים הבאים: „ומלכי־צדק, מלך שלם, הוציא לחם ויין, והוא כוהן לאל עליון. ויברכהו ויאמר: ברוך אברם לאל עליון, קונה שמיים וארץ. וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידיך, ויתן לו מעשר מכל."

לפי גירסת רחל יש לקרוא את הפסוק בשלמותו. כלומר, מלכי־צדק מלך ירושלים (היא שלם) אמר לאברם המנצח: „וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידיך, ויתן לו מעשר מכל." כלומר: אלוהי אברם הוא אל עליון, ואברם נותן לו מעשר מכל.

לפי הבנתי, הפיסוק שונה לגמרי. מלכי־צדק אמר „וברוך אל עליון, אשר מגן צריך בידיך," ולאחר מכן מוסיף המספר „ויתן לו מעשר מכל" — כלומר, אברם נתן למלכי־צדק עשירית מן השלל. את השאר החזיר למלך סדום.

על כך התלקח הריב, שעלה לאוקטאבות יותר ויותר גבוהות. הורדנו מן המדף את התנ"ך הגרמני של מארטין לותר, והוא הצדיק את גירסתי. נטלנו ליד את התרגום האנגלי לפי גירסת המלך ג'יימס, וגם הוא תצדיק את גירסתי. לבסוף נמסרה ההכרעה למיקרא המפורש של אהרב ועקביא, וגם שם נאמר: „אברם נתן למלכי־צדק חלק העשירי מכל השלל."

העניין חשוב מאוד להבנת הפרשה. מדוע נתן אברם עשירית מן השלל למלך ירושלים, שכלל לא היה מעורב במילחמה?

לפי גירסתי: מפני שהשטח כולו היה בתחום ההשפעה של ירושלים, ומלכה היה הכוח המקומי החזק ביותר. אברם לא היה מעוניין לריב עימו, וכאשר המלך יצא לקראתו, שילם לו אברם מס בגובה סביר. את שאר השלל החזיר למלך סדום, שגם עימו לא רצה לריב. אברם אמנם ניצח במילחמה, אך הוא ראה את הנולד ושקד על בניית מערכת־יחסים הוגנת עם שליטי ארץ כנען.

חיפשנו את מקור גירסתה של רחל. מצאנו כי בספר תורה לילד, המשמש ללימוד בבית־ספר יסודי, פשוט הושמטו המלים „ויתן לו מעשר מכל." אין. יד נעלמת ציינזרה את הכתוב.

מדוע? יתכן שרצו לשנות את דמותו של אברם. האיש אשר הקדוש־ברוך־הוא הבטיח לו כי לזרעו יתן את הארץ הזאת מצטייר בספר כאיש מפוכח, שלא לקח דבר בכוח, אלא קנה הכל במשא ומתן הוגן, תמורת כסף טוב. וגם כאשר ניצח בקרב, הקפיד שלא לשמור בידיו כל שלל. כדבריו למלך סדום: „אם מחוט ועד שרוך־נעל ואם אקח מכל אשר לך, ולא תאמר: אני העשרתי את אברם."

אך גם בכך לא די. מי שיקרא את הפסוקים עוד פעם, ישים לב לנקודה סתומה.

מי הוא אותו „אל עליון"? סיפורו של אברהם מתחיל במלים „ויאמר יהוה אל אברם: לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך." האם יהוה, אלוהי אברהם, הוא אותו „על עליון"?

קשה להניח זאת, שהרי כתוב „ומלכי־צדק... הוא כוהן לאל עליון." מלכי־צדק היה מלכה של ירושלים, עיר היבוסים. שליט כנעני (או חתי) זה לא יכול היה אלא להיות כוהן לאליל כנעני. משמע שאל־עליון לא היה אלא האל המקומי של ירושלים.

והנה, לכוהן של אל זה שילם אברם מעשר מכל. ומייד לאחר מכן, בדברו אל מלך סדום, אמר אברם: „הרימותי ידי אל יהוה אל עליון, קונה שמיים וארץ."

אברם

אך אם יהוה ואל־עליון אחד הם — מסתבר שלא אברם היה הראשון או היחיד שסגד לו. המלך ה־כנעני של ירושלים היבו־סית שימש לו ככוהן. אם כן, אין מנוס מן המסקנה כי האמונה באל עליון ק ד מ ה לאברם והיתה מקובלת בירושלים בימי הכנענים, מאות שנים לפני יציאת־מצריים.

ביקורת־המיקרא הנוצרית ניסתה לפענח תעלומה זו. אולם ביקורת זו פסולה לחלוטין בישראל. לא זו בילבד שילדי ישראל אינם נחשפים לה, חס וחלילה, אלא שגם מורים ומלומדים אינם יודעים עליה דבר וחצי דבר. תחת זאת מצנזרים את התנ"ך המוגש לילדים.

אגב, ביקורת סבירה היתה מגלה כי „ארבעת המלכים", שנוצחו על־ידי אברם, לא יכלו להיות אלא פלוגה של חיל־מישלות, שפעלה בשטח. ארבעת המלכים שלטו, כפי שמסתבר מן הפרק, על כל ארם־נהריים ועל חלק נכבד של איראן של היום. קשה להאמין כי כל העוצמה הכבירה הזאת, אחת הגדולות בעולם של אז, הסתובבה לה בצפון הנגב הצחיח. יש להניח כי היה זה רק כוח מישני מטעם מלכים אלה — והניצחון עליו, תוך רדיפה אחריו בדרכו הביתה, היה בתחום השגתו של ראש שבט כמו אברם, שתקף אותו בלילה מכל העברים.

לכל זה יש חשיבות היום. חשוב לדעת כי אבי־האומה האגדתי — ולא חשוב אם אכן היה קיים או שהיה פרי של מיתוס לאומי — לא היה כובש, בוזז, מפקיע־אדמות ורודה בעם־הארץ, אלא דווקא איש־שלום, שכיבד את השילטונות המקומיים, ושהחזיר את כל הרכוש שנפל בידו כאשר ניצח במילחמה שנכפתה עליו, בבואו להגן על בני־מישפחתו.

בקיצור, הוא לא היה איש גוש־אמונים.

הנדון:

סוף העונה

א יזו היו לשר־האנרגיה יצחק מודעי כישורים בשיעור של 100%, לא היה מספר כי ישראל ניצלה את הבחירות לנשיאות ארצות־הברית.

אילו היו לו כישורים בשיעור של 95%, היה מבקש לפחות מן העיתונאי להתייחס אל הגילוי הזה כאל חומר־רקע בילבד.

אבל למודעי יש רק כישורים בשיעור של 90%, על פי הודאתו, ועל כן סיפר לכתב מה שסיפר, ושכח להוסיף „לא לפירסום".

יכך נודע לעולם כולו הסוד הנוראי של מודעי: ישראל ניצלה את הימים האחרונים שלפני הבחירות לנשיאות, כדי לפחוט מארצות־הברית תנאים מועדפים לאספקת נפט בשעת־חירום.

■ ■ ■

ב חיים המדיניים של ישראל, כל דבר הופך רכילותי, עניין של אישים.

גם פליטת־הפה של השר מודעי צמחה והפכה פרשה אישית. איך זה אמר שר דבר שכזה?

האם זוהי רק חולייה נוספת בפטפטת האינסופית של ממשלת־אפסים זו, שבה כל שר מנהל מדיניות של פה פתוח ומוח אטום?

או שמא יש כאן עניין מייוחד, הנוגע לכישורים ולתכונותיו של מודעי לבדו? האם לא אמר, במעמד החגיגי של חתימת הסכם־הנפט, כי ראש ממשלת־ישראל, מר דויד בן־גוריון, חתם על הסכמי קמפ־דייוויד? מה זה מעיד על מודעי ועל עולמו התת־מודע.

עם כל הכבוד למודעי וזרכזנים הפוליטיים למיניהם בממשלה, בכנסת ובאמצעי־התיקשורת, שאלה זו אינה מעניינת במייוחד.

יתכן שמר מודעי מתבלבל בנקל במעמדים חגיגיים. יתכן שכישוריו אינם מגיעים עד כדי 90%, אלא ל־45% בילבד, והיתה כאן טעות במדידה. יתכן שלהבא אין לסמוך על מודעי ועל התת־מודע שלו בשעת החתימה על הסכמים שכאלה, ויש לשלוח את דויד לוי או משה נסים.

כל זה שייך לטורי הרכילות בילבד.

פרשנים מדיניים צריכים לשים לב להשלכה הרצינית של הדברים שאמר השר בהיסחי הדעת.

■ ■ ■

פ עם כארבע שנים יש עונה ישראלית בבירת המדינה החזקה והחשובה ביותר בעולם. הקדוש־ברוך־הוא, בחוכמתו כי רבה, סידר כי פעם בארבע שנים מתקיימות בארצות־הברית של אמריקה בחירות לתפקיד הנשיא — תפקיד הנושא בחובו סמכויות העולות בהרבה על סמכויותיו של כל נשיא או ראש־ממשלה אחר בעולם המערבי.

הקדוש־ברוך־הוא גם דאג לכך שבחירות אלה נערכות על פי שיטה מורכבת ומסובכת, חסרת כל הגיון („שיטת האלקטורים"), המנחילה השפעה מכרעת לתוצאת הבחירות בכמה מבין 50 המדינות של האיחוד (הקרוי, בעברית, בטעות „ארצות הברית", בעוד ששמו האמיתי הוא „המדינות המאוחדות".)

וכל זה למה? כי הקדוש־ברוך־הוא הביא במאה השנים האחרונות מיליוני יהודים דווקא למדינות־מפתח אלה, כך שיש בכוחם להשפיע על בחירת הנשיא במידה העולה בהרבה על האחוז הממשי שלהם באוכלוסיה.

כל זה נוסף על השפעתם הרבה של היהודים באמצעי־התיקשורת (ששששש, אסור לדבר על כך. יש לזה צליל אנטי־שמי), וגם השפעתם על זרם התרומות למיגוגים.

בקיצור: ליהודי ארצות־הברית יש השפעה ניכרת מאוד על בחירת נשיא המדינה החשובה ביותר בעולם. פעם בארבע שנים מופעלת השפעה זו לטובתה של מדינת־ישראל.

מידת־ההשפעה הזאת תלוייה בגורמים שונים. ככל שגובר שיווי־המישקל בין שני המועמדים העיקריים לנשיאות, כן גוברת ההשפעה. כאשר התוצאה מוטלת בספק עד הרגע האחרון, יש מחיר פוטנציאלי עצום לתמיכת היהודית. לעומת זאת, כאשר יש למועמד אחד עדיפות מכרעת, ושוב אינו זקוק לתמיכת היהודים, מחירם יורד.

יש חשיבות גם לממדי הזמן. ההשפעה היהודית קיימת גם בשלוש השנים הראשונות של כהונת הנשיא, כמו דוב הישן שנת־חורף. החיה מתעוררת בראשית השנה הרביעית, מפהקת ומתמתחת. ככל שעוברת השנה הזאת, כן גוברים כוחה וערנותה. בשבועות האחרונים לפני הבחירות זהי חייתת־טרף בעלת שיניים חשופות וציפורניים שלופות, וכל מועמד שומר־נפשו ירחק ממנה.

פעם בארבע שנים, בשבועות האחרונים שלפני מועד־הבחירות, מגיע כוחה־המיקוח של מדינת־ישראל לשיא בינלאומי.

אלה הן עובדות־החיים, שהילד הפוליטי בירושלים ובוושינגטון לומד אותן עוד בגן. עסקני־ישראל יונקים ידיעה זו בחלב האם המיפלגתית. מדינאי כל העולם שותפים לה.

כך מי שסוקר את ההיסטוריה הקצרה של מדינת־ישראל, ייווכח לדעת כי יש מיתאם ברור בין מאורעותיה העיקריים ובין מועדי הבחירות בארצות־הברית.

זה התחיל ב־1948, באותה שנה נאבק הנשיא הארי טרומן מאבק נואש על המשך כהונתו. הכל ניבאו את כישלונו, ועיתוני־הבוקר שלמחרת יום הבחירות אף בישרו בכותרות, בטעות, כי נבחר מתחרהו הרפובליקאי, תומאס דיוואי.

באותה השנה קמה מדינת־ישראל ולחמה על קיומה. האמריקנים אמנם תמכו ב־1947 ברעיון חלוקתה של הארץ, אך ב־1948 החלו מפקפקים בחוכמת החלטתם. בחלל ניסרו תוכניות של תחליפים. מישרדי הביטחון והחוץ תבעו במפגיע שלא להכיר במדינת־ישראל.

כניגוד לדעת רוב יועציו הצבאיים והמדי־

קארטר: הביזבוז הגדול ביותר

ניים, החליט הנשיא טרומן לחכיר במדינת־ישראל. טרומן נבחר מחדש.

ב־1952 לא היו מניות ישראל בשיאן. בחירתו של המועמד הרפובליקאי דוויט אייזנהואר, היתה מובטחת מראש. ישראל השיגה רק דמה הטבות כלכליות.

ב־1956 הימר דויד בן־גוריון, בעצה אחת עם הבריטים והצרפתים, את ההימור הגדול. הם היו בטוחים שיוכלו לתקוף את מצריים באין מפריע, מפני שהנשיא האמריקאי יהיה שקוע כל־כולו בהיבחרותו מחדש. ליתר ביטחון פתחו בהתקפה ערב הבחירות ממש — ב־29 באוקטובר.

הם טעו. אייזנהואר היה בעל עקרונות, וגם רגזן. חוץ מזה היה בטוח שייבחר מחדש, וכי אינו זקוק כלל לקולות היהודים. הוא הגיש אולטימטום לבן־גוריון, וזה נאלץ להודיע על הסכמתו לפנות את כל השטחים שכבש.

ב־1960 לא קרו דברים מייוחדים. בארץ התנדנד המישטר הבן־גוריוני תחת מהלומות פרשת־לבון. האכזבה של מילחמת־סיני הקהתה את התיאבון המילחמתי. העונה נוצלה רק לצרכים כלכליים. ג'ון קנדי עלה לשילטון.

כזה היה המצב גם בעונה של 1964, שבה ניצח יורשו של קנדי, לינדון ג'ונסון. בארץ שלטה הממשלה החדשה של לוי אשכול, שנכנסה לתפקידה שנה קודם לכן. העונה הניבה רק פירות כלכליים.

שונה היה המצב ב־1968, שנתו של ריצ'ארד ניכסון. ביוני 1967 כבשה ישראל את השטחים העצומים של סיני, רמת־הגולן, הגדה המערבית ורצועת־עזה. הרבה מאוד היה תלוי בעמדת ארצות־הברית. רבים חששו כי האמריקאים יחזרו על התרגיל של 1956, ויכריחו את ישראל לפנות את השטחים הכבושים מייד.

אולם ג'ונסון לא היה אייזנהואר. הוא היה עסקן קטן, וראשו היה שקוע בחשבונות של קולות. במשך המחצית השניה של 1967 וראשית 1968 עשה את הכל כדי לרכוש את קולות היהודים.

לשם כך הסכים להחזקת השטחים בידי ישראל, העניק לה כסף ונשק למכביר, ולמעשה יצר מצב שאיפשר את החזקת כל השטחים הכבושים עד להסכמי קמפ־דייוויד.

ג'ונסון נאלץ לוותר על מועמדותו להמשך כהונתו, ביגלל התבוסה בוויט־נאם והתגברות ההתנגדות לאותה מילחמה. תחת שילטון ניכסון, פוליטיקאי מיפלגתי ממולח, התהדקו היחסים עם ישראל. לקראת הבחירות של 1972, שבהן נבחר לתקופת־כהונה שניה, גברה תמיכתו הבלתי־מסוייגת בקו הנוקשה ביותר של גולדה מאיר.

גולדה יכלה לזרוק לפח־הזבל את הצעת־השלום של אנוור אל־סאדאת („מיסמך יא־ריכג'"), משנת 1971, כפי שכבר זרקה לגל־האשפה את „תוכנית רוג'רס", שעובדה בשנה הראשונה של כהונתו של ניכסון. באותה תוכנית נדרשה ישראל להחזיר את כל השטחים הכבושים, מיבלי „תיקונים בגבולות־מחוזיים".

העונה של 1976 נוצלה על־ידי יצחק רבין להשגת התנאים הטובים ביותר (לדעתו) בהסכם־הביניים, שהושג בסתיו 1975, אחרי משבר בין ממשלות וושינגטון וירושלים.

בכל זאת נוצח ג'רי פורד, יורשו של ניכסון, וג'ימי קארטר נכנס לבית הלבן.

■ ■ ■

א פשר לטעות: הכישרון המדיני של כל ממשלה ישראלית נבחן, בין השאר, על פי כישרונה לסחוט עד כמה שאפשר מן האמריקאים בשיא־העונה.

אם זהו המודד, מהו שיעור הכושר של ממשלת בגין? חוששנו ששיעור זה דומה לשיעור הכישורים (האמיתיים, לא המדומים) של יצחק מודעי.

חוץ מהסכם־הנפט, לא הושג דבר.

העונה כולה עוברת כאילו לא היתה, למרות שהמירוץ בין ג'ימי קארטר ורונלד רגן הוא אחד המירוצים המאוזנים ביותר שהיו מאז 1948, ושני המועמדים העיקריים (וגם השלישי המצחיק) מתחרים על הקולות היהודיים בכל כוחם.

כי החוזן העצום שהצטבר במצב זה ביזבז עד מעשה־שטות אחד: חוק ירושלים.

יתכן שזהו המודד האמיתי לממדי האידיוטיזם של אותו חיקוק חסר־ערך וחסר־משמעות, פרי הפרימיטיביות הילדותית של גאולה כהן והמילוליות התוקפנית של מנחם בגין.

חודשים ארוכים, שבהן היו המניות של ישראל צריכות לעלות בהתמדה, בוזבזו במאבק־הסרק על אוסף־מילים זה. הנשיא־המועמד לא ראה את עצמו נאלץ אף להטיל וטו על החלטת מועצת־הביטחון בעניין ירושלים. כל הלחץ העצום של ישראל לא הספיק כדי למנוע הטלת סנקציות על ישראל.

היו שלא האמינו כי בכך תתנדף ההרפתקנות של בגין ושות'. באמריקה ובעולם הערבי חששו שמא יצא שר־הביטחון החדש את השבועות האחרונים לפני הבחירות כדי לפתוח במיבצע צבאי גדול בלבנון, לשם כיבוש כל השטח המוחזק בידי אש"ף ומסירתו בידי הימין הנוצרי בצפון־המדינה. אולם בגין הסתפק בכמה מיבצעי־סרק צבאיים, חסרי משמעות איסטראטגית ו־מעשית, והנשיא קארטר עבר עליהם כימעט בשתיקה.

מה, אם כן, הם הפירות של עונת 1980? הסכם־הנפט, שניים־שלושה מיבצעים בלבנון — וחוק־ירושלים.

90% כישורים? גם לא 10%!

■ ■ ■

ב עוד כמה ימים תיערכנה סוף־סוף הבחירות. תהיה התוצאה אשר תהיה — היא תהיה רעה מבחינת המדיניות של ממשלת ישראל.

רונלד רגן הוא איש הימין הקיצוני, איש ההון הגדול וחברות־הענק הכלכליות. אלה מעוניינים בזרם רצוף וזול של הנפט הערבי, וגישת הנשיא לענייני ישראל תהיה כפופה לאינטרס חיוני זה. מפאת גילו, אין רגן יכול להיבחר מחדש, ויהודים לא יהיו חשובים לו.

ג'ימי קארטר אינו יכול להיבחר בפעם נוספת, בשליש שית, ביגלל האיסור המפורש שהוכנס לחוקה האמריקאית. על כן יהיה משוחרר מן הדאגה לקול היהודי, ויוכל סוף־סוף להגיד למנחם בגין ולאנשיו מה הוא חושב עליהם באמת.

כל הבעיות העומדות לפני המדינה — השלום עם מצריים, האוטונומיה, הבעייה הפלסטינית בכללה — תהיינה חמורות יותר אחרי הבחירות. כוח־המיקוח של ממשלת־ישראל יירד פלאים. מה שהיה אפשרי חודש לפני הבחירות שוב לא יהיה אפשרי חודש אחריהן.

זהו הביזבוז האמיתי.

אילו רצתה ממשלת־בגין להגיע להסכם על האוטונומיה — ההזדמנות הטובה ביותר היתה בשבועות האחרונים. היא לא תחזור.

ממשלה אמיתית, בעלת חזון ומעוף (ואינו יכול להכתיר בכתר זה, אף בדמיוני, את ה־ממשלה הצפויה של שימעון פרס או יצחק רבין) היתה מנצלת את השנה המדינית, המסתיימת ביום השלישי הבא, כדי לפתוח ביוזמה נועזת חדשה בעניין הפלסטיני, כדי להשיג הסכם כל עוד התנונים הבינלאומיים הם הטובים ביותר לישראל.

זה אבוד. מכירת סוף־העונה מסתיימת. הטימטום חגג את ניצחונו.

קדימה, לקראת הטימטום הבא ברמת־הגולן.

דויד לוי המציא אותו - הורביץ מבצע אותו - מה הטעם?

הורביץ ומשך
ומה עם האחרים?

פחות מרבע אחוז מכלל השכירים במדינה, הרי הנישומים הלא־שכירים מן הסוג הזה צריכים להוות יותר מ־50% מסה״כ הנישומים העצמאיים.

זוהי החבורה שאסור לנגוע בה. הנתונים על אלפיים השכירים ועל ההכנסה המצופה של 400 מיליון שקל מההיטל מגדירים אותה היטב.

אין זאת, כמובן, כל החבורה. כי יש בה כאלה שבכלל, בשום תנאים ובשום אחוזים של מס־הכנסה, אין להם חשק לשלם. אלה אינם כלולים בה, מכיוון שאין להם תיק במס ההכנסה.

היכן הקולות, הנישאים גבוה כל־כך כל אימת שמדובר בקיצוץ השכר ובהורדת הסובסידיות — הקולות המדברים על הצורך בהידוק החגורה, על האידיאליזציה של הורדת הצריכה, שבלעדיה, כביכול, גרד שאולה.

הכל מתהפך כאשר מדובר על קיצוצן של ההכנסות הגבוהות. לפתע פתאום דווקא קיצוץ זה בהכנסות — אליבא דאמצעי־התיקשורת וכלכלני־המימסד — יחריב עלינו את עולמנו.

האם קונספציה כזאת היא כלכלה? היא מדע? היא נשמעת יותר כהגנה זולה על בעלי אינטרסים חזקים, באיצטלה של תיאוריות!

עשירים אלה הם חסרי־מצפון. זאת יודע כל אחד. הלק גדול מהם ישקיעו את כספם בבורסה ובעיסקי־תיווך, מבלי לתרום דבר לתוצר שלנו, תחת להשקיע בייצור שכה דרוש היום. ולמה? כי בייצור לא ירוויחו את האחוזים האלה.

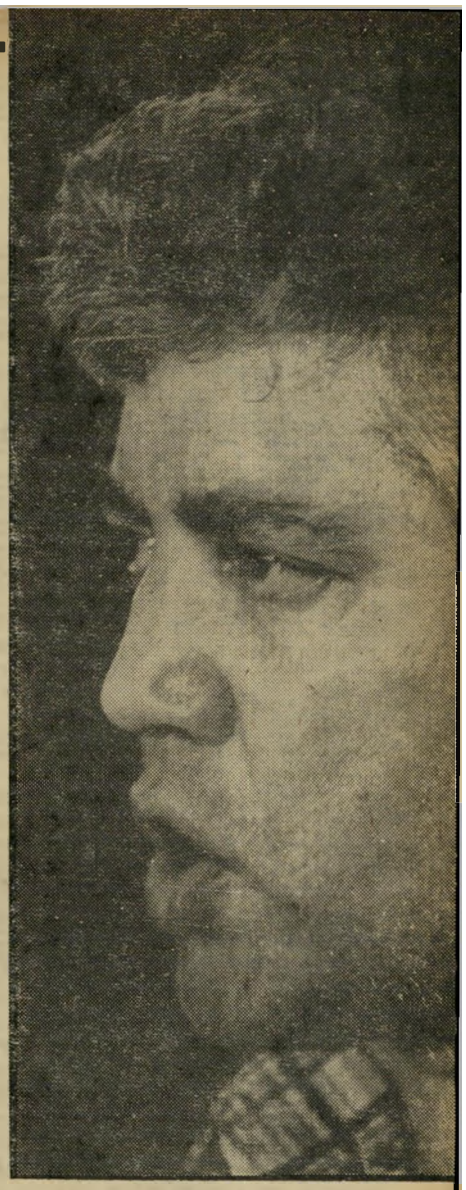
אחרים יעבירו את כספם לחו״ל, ויש־קיעו דווקא שם, בניגוד לכל אינטרס לאומי. היום ההשקעה הישראלית בחו״ל הולכת וגדלה, בזמן שאצלנו היא הולכת ופוחתת. עשירינו זוכים אצלנו במיטב המוצרים, שאותם רק הם יכולים לקנות בגלל מחירם, אם כי חלקם בייצור זעום ביותר. אך הם לא יכירו תודה לממשלתנו על כך שאיפשרה להם זאת, ולא ישלמו לה אף גרוש אחד אם אינם מוכרחים — אפילו לא היטל זעום של 6%.

אשר לטענתו של הפרופסור חיים בן־שחר, שההיטל יעשה את המיסוי שלנו לרגרסיבי, הרי המשמעות של פרוגרסיבית או רגרסיביות ברמת־ההכנסות הזאת היא מישנית באמת. אין זה נימוק משכנע.

על גודל עושרם ועיסוקם של עשירינו מראה העובדה שבחודש יולי בלבד הם השקיעו 17 מיליארד ל״י באיגרות־החוב הממשלתיות החדשות, בעלי הצמדה של 100%. בזמן שייצור החלב והירקות במשק צומצם בגלל חוסר כוח־קנייה.

כל זה ידוע. אך מדוע מוצאים עיתונאים וכלכלנים לנכון לשאת את דגלה של חבורה זאת? זה נשגב מבינתי.

השר דויד לוי אפילו ראה לנכון להתנצל לפני מצלמת־הטלוויזיה ולהכריז שמדובר רק בהיטל חד־פעמי, כדי שאף אחד, חס וחלילה, לא יחשוב שרוצים להטיל עליהם מס.

דויד לוי
הברקה

ההיטל הנוראי

ב**ראה שאין** גבול לאבסורד. נראה שבמדינת־ישראל אי־אפשר בכלל לנגוע בעשירים ולדרוש מהם שיעזרו לקיים את המדינה, אפילו כשעזרה זו סמלית בלבד. גם לזה אין עשירינו מוכנים.

נשווה־נא רק את התלהבות הכלכלנים וכלי־התיקשורת, שליוותה את כוונת האוצר לחתוך בבשר החי — זאת אומרת: לבטל סובסידיות למיצרכים היוגיים, לפטר עובדי־מדינה ולצמצם את התקציבים לשרותים החיוניים — ליללת הנבואות השחורות מאותו צד על כל האסונות שיקרו לנו אם נטיל היטל של 6% על הכנסות שמעל ל־70 אלף שקל לשנה!

קראנו ניתוחים מעמיקים הקובעים איך הדבר יהרוס את מערכת־המיסוי ויביא לכך שההכנסה תהיה קטנה יותר מאשר ללא היטל שכזה. איך זה יקח מהאנשים את החשק לשלם מס בכלל, כאילו זהו המצב המובן־מאליו: אם רוצה — משלם מס, אם אינו רוצה — לא משלם.

כל זה, כמובן, לא נוגע לשכירים. אותם אין שואלים אם הם רוצים או לא רוצים לשלם מס בכל תנאי ובכל אחוז שהוא. מורידים, וזהו. חוץ מזה נמצאו רק 2000 שכירים בעלי הכנסה כזאת, מבין 900 אלף השכירים במדינה. לכן להם כל זה לא נוגע.

אך ההיטל נוגע לעצמאים, ולגביהם המצב הוא זה: רוצה — משלם, לא רוצה — לא משלם. כך, על כל פנים, טוענים אנשי־המימסד עצמם, המנבאים את הרס מערכת־המיסוי בעקבות הטלת ההיטל.

אין חלב — יש איגרות־חוב

א**ם האוצר מקווה**, לגבות כ־400 מיליון שקל מן ההיטל הזה, הרי צריכים להיות כ־80 אלף עצמאיים בעלי הכנסה של יותר מ־70 אלף שקל־לשנה. בעוד שמיספרם של שכירים כאלה מהווה דגלה של חבורה זאת? זה נשגב מבינתי.

השר דויד לוי אפילו ראה לנכון להתנצל לפני מצלמת־הטלוויזיה ולהכריז שמדובר רק בהיטל חד־פעמי, כדי שאף אחד, חס וחלילה, לא יחשוב שרוצים להטיל עליהם מס.

עשירים חסרי מצפון ושכל

מ**דוע אין** שומעים אף פעם התנצלות כאשר מדובר בביטול סובסידיות לחם? ולמה האוצר צריך לקשור היטל כזה עם ביטול התמיכה בארוחות מוזלות בבתי־החרושת? נראה שבלי זה אין סיכוי להעביר אותו בכלל.

לבסוף יבוטל ההיטל ורק החיוב במס של הארוחות ישאר בעינו. ואז יהיה טוב. הלא כן?

איני יודעת מה יהיה גורלו של היטל זה על הכנסות גבוהות. זה לא הנסיון הבלתי־מוצלח הראשון לפגוע במיקצת ב־עשרינו. אנחנו זוכרים את הנסיון להטיל מס ריווחי־הון, לחייב את משלמי־המיסים בהגשת הצהרות־הון ולפתוח כספות. ואנחנו זוכרים גם איך הם נתקלו בחומה האטומה של האינטרסים המשוריינים ובחומת־המגן של „ההסברה הכלכלית״.

זכור גם הגורל העצוב של נסיונות אלה. לא הייתי מתפלאה אילו היה גם היטל זה בסופו של דבר הולך בדרך קודמיו לעולם השיכחה.

בדבר אחד צודקים מבקרי ההיטל: שהדבר, גם אם יתגשם, לא יועיל הרבה לכלכלת־המדינה. הרי הוא כה זעום. פחות מחצי אחוז של התקציב. אין ביכולתו להושיע הרבה, אך גם אין ביכולתו להרוס את כל מערכת־המיסוי ואותנו. איתו, אפילו היו כל מבקריו צודקים. זה פשוט סימלי. גם הנסיונות הקודמים היו סמליים. אך הם לא מסכימים אפילו — סימלית של 6%.

לעשירינו אין מצפון, אך גם שכל אין להם. הם לא רואים מעבר לאף — הרווחים המיידיים — שלהם. איך תיבחר ממשלה, המיטיבה עימם כליכך עד שאפילו אין לזכותה נסיון קטן מוצלח אחד לקחת מן הלא־שכירים? יתכן שהצדק עימם ואצלנו כל זה אפשרי, בשים לב לתמיכה שהם מקבלים מכלכלנים ומכלי־התיקשורת.

בסיכום: ההיטל הוא טוב, אך רחוק מלהספיק.

מס־הכנסה אחר!

כ**אן אנחנו** מגיעים לנושא העיקרי. איך לטפל בהכנסות הגבוהות כדי שחלקן הראוי יגיע לקופת־המדינה? לא בצורת היטלים סימליים למיניהם, אלא בצורת אחוזים רציניים ומשמעותיים לתקציב ולמשק המדינה, שלא לדבר כבר על הצדק החברתי?

התשובה היא שיש להפריד בין מסי־ההכנסה של השכירים ולאלה של העצמאיים.

יש לעשות רפורמה במיסוי, לא רק באחוזים ובסוגי־ההכנסות החייבים במס, כפי שעשתה הרפורמה הקודמת שהכניסה את השכירים והעצמאיים תחת אותו הכובע (אגב, העצמאים יצאו מזה נשכרים, כי הורידו להם את אחוזי המס תמורת כלום, בזמן שהשכירים שילמו בעד הורדה זו על־ידי מיסוי של תוספת־היוקר ושל ההוצאות שלהם).

דרושה רפורמה בתפיסה ובאירגון כאחת, רפורמה המוקחת בחשבון ששכר ורווח הם סוגי־הכנסה בעלי אופי שונה לגמרי, מזה המוטל על העצמאים, ואין לערבב ביניהם.

רעיון מרכזי זה אינו שלי, אלא של ידידי חנינא אמוץ. אך אני מסכימה עימו.

יש לציין שמדובר כאן על אופי המס

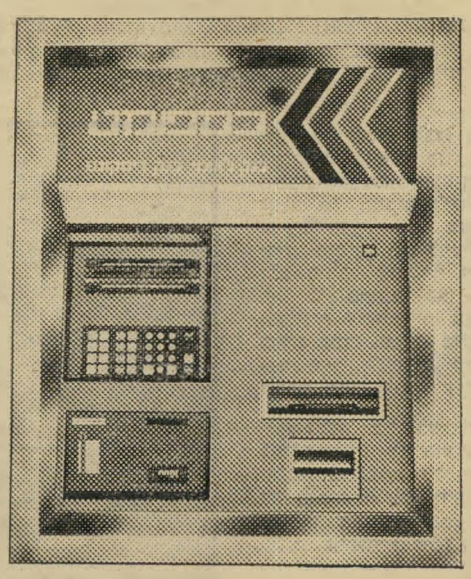
(המשך בעמוד 61)

הצעה מהפכנית: להפריד ביכלל בין מס־ההכנסה לשכירים ובין מס־ההכנסה לחברות ולעצמאיים

מאת **אסתר אלכסנדר**

לא צריך לעמוד בתור.
מספיק ללחוץ על הכפתור!

עם כרטיס כספומט
באפשרותך
בכל שעות היממה:

למשוך מזומנים
להפקיד שיקים
לתת הוראות שונות לבנק
לברר יתרה*
לברר 3 פעולות אחרונות*

*כאשר הכספומט מקוון

כספומט

שירות משותף של בנק לאומי · בנק דיסקונט
בנק אגוד · בנק ברקלים-דיסקונט · בנק ערבי ישראלי

ברסום וימר יעקבסון

האם מוכר בצלאל כדי לממן את ההגנה על רחמים אהרוני, בכך שהמישטרה אלה לחו"ל, לחודש בערך, כדי להכין היטב את תיק ההגנה.

חברים מהכרם

בצלאל מיזרחי (**שני משמאל**) במיזנון בית־המישפט בתל־אביב בעת שנערך מישפטו נגד עיתון **הארץ**. ליד בצלאל יושבים בני מישפחתו ומימין (**שותה קפה**) איש הכרם, בעל מיסעדה מפורסמת שם, ציון לוי. אחת הגירסות היא שבעיקבות הוצאותיו במישפט נאלץ בצלאל לעשות כמה עסקים עם אנשי הכרם.

קדילאק — רק לשבועיים

מייד **אחרי** שגמר אומר לנסוע, החל מזרחי בחיסול שיטתי וחפוז של כל עסקיו בישראל. הוא מיהר לחתום על מכירת מלון גני שולמית **באשקלון** לנציג השווייצי **פאול סולדינגר**. השווייצי סולדינגר הציע לפני שנתיים לרכוש את כל המלונות, **והפקיד 700 אלף דולרים על החשבון. אחר־כך לא הצליח לגייס את יתרת הכסף, לדברין, בגלל הפיר־**

מיזרחי נשאר בחו"ל

ב־25 בספטמבר עלה בצלאל מיזרחי על מטוס שלקחו לפאריס. עימו היו אשתו, שולמית, וכמה ידידים. מפאריס המשיך ישירות למונטה־קרלו, לשם הוזמן על־ידי בעלי הקזינו והמלון המפואר במונטה־קרלו לואס (Loews). המלון חגג חמש שנים להיווסדו בשורת נשפים, שאליה הוסטו מהמרים מכל העולם, גם מישראל — „על חשבון הבית". כעבור שבוע חזרה שולמית לישראל, ובצלאל המשיך לניו־יורק, לסייע לידידו הטוב, בעל המיסעדה שלמה שוביבו.

החלטה פיתאומית

שוביבו, **שהיה** בעבר נגר אצל בצלאל, הפך מיסעדן ולקח בליבו, נאלץ לטוס לניו־יורק, כדי שישתילו בו חמישה צינורות דם. כיוון שפחד לטוס לבדו, הבטיחו לו ידידיו, בצלאל מזרחי והאלוף (מיל') רחבעם („גנדי") זאבי, שלא

עם גאנדי

האלוף (מיל') רחבעם („גנדי") זאבי מנשק את אשתו של בצלאל, בעוד בצלאל עצמו צוחק. גאנדי ובצלאל עזבו את הארץ כדי ללוות ידיד משותף שלהם שנסע לניתוח. השניים עדיין לא חזרו.

יתנו לו לנסוע לבד. גנדי טס עימו לניו־יורק (שוביבו קנה את הכרטיסים על חשבונו) ובצלאל הבטיח להיות עימו כשיעלה על המטוס לישראל. שוביבו חזר ארצה בגפו, שכן בצלאל נשאר בניו־יורק, והמתין שם לרעייתו שולמית. הילדים סירבו להצטרף להורים. הם הצהירו, כי מקומם כאן ולא יסעו. אילו המלונות, שקשריו עם ראשי חבורת־הכרם עמדו במרכז מישפט־הדיבה שהגיש נגד הארץ, החליט לשהות זמן ממושך ביותר מחוץ לגבולות המדינה.

ההחלטה של בצלאל לנסוע התקבלה בפיתאומיות. זוא החליט כך במחצית ספטמבר, בעיצומה של סערת המירדף אחרי טוביה אושרי ורחמים אהרוני. לפני נסיעתו התייעץ עם עורך־הדין אליהו קידר, פרקליטם של אושרי ואהרוני, שלא היה מעולם פרקליט של מזרחי. עורך־הדין הקבוע שלו בעסקים, גבי כהן, היה בחו"ל ואילו פרקליטו במישפט הדיבה, רם כספי, שהה אף הוא בחו"ל. קידר סירב לומר דבר על טיב ההתייעצות, ואם מסר על מקום הימצאו של רחמים אהרוני בחו"ל. הוא הסכים רק לומר, כי הוא יודע מה הביא להחלטתו של מיזרחי לנסוע בפיתאומיות, וכי אין זו סיבה הקשורה במעצר אושרי וחבריו. קידר עצמו עומד אף הוא לנסוע בימים

סומים על מזרחי והמילחמה בלבנון, שהרתיעה משקיעים. מזרחי סירב להחזיר את המיקדמה שהופקדה בבנק. עתה סוכם כי היא תשמש תשלום על חשבון רכישת המלון באשקלון כולו, בסכום של 2.2 מיליון דולר. המלון יימסר מייד לניהולו של סולדינגר, ששינה את שמו וקרא לו סוויס־הוטל. סולדינגר ישלם את היתרה — 1.5 מיליון דולר, בתשלומים של 300 אלף דולר כל חצי שנה.

זמן קצר לפני כן רכש מזרחי מכונית קדילאק **מפוארת משותפו לשעבר** בבית מרס, **ששון חוגי. הוא שילם תמורתה 1.7 מיליון לירות, ונסע בה רק שבועיים. כאשר החליט לנסוע, מכר את המכונית ב־1.8 מיליון לירות לסוחר מכוניות יונה היבש.**

בו בעת פנה לשותפו בחברת הבניה שב"ג (**שבה היה שותף בעבר גם ששון חוגי**), **אהרון גניש, ודרש לפרק את החברה, למכור את הנכסים ולקבל את חלקו.** שב"ג **החזיקה ב־100 מיליון לירות בערך בצמודים — רווחיה מעיסקת מכירת בית ליד** בית מרס לבנק דיסקונט. **כן החזיקה במגרשים ובבית גדול בהרצליה, ששוויו יותר מ־70 מיליון לירות.**

Dear Friend:

You are cordially invited to come celebrate with us the Fifth Anniversary of the SBM/Loews Casino at the Loews Monte-Carlo Hotel.

In years past, our anniversary celebrations have been heralded by our guests as entertainment par excellence. This our Fifth Anniversary, which we will celebrate for one entire week starting September 27, promises to be yet another memorable extravaganza.

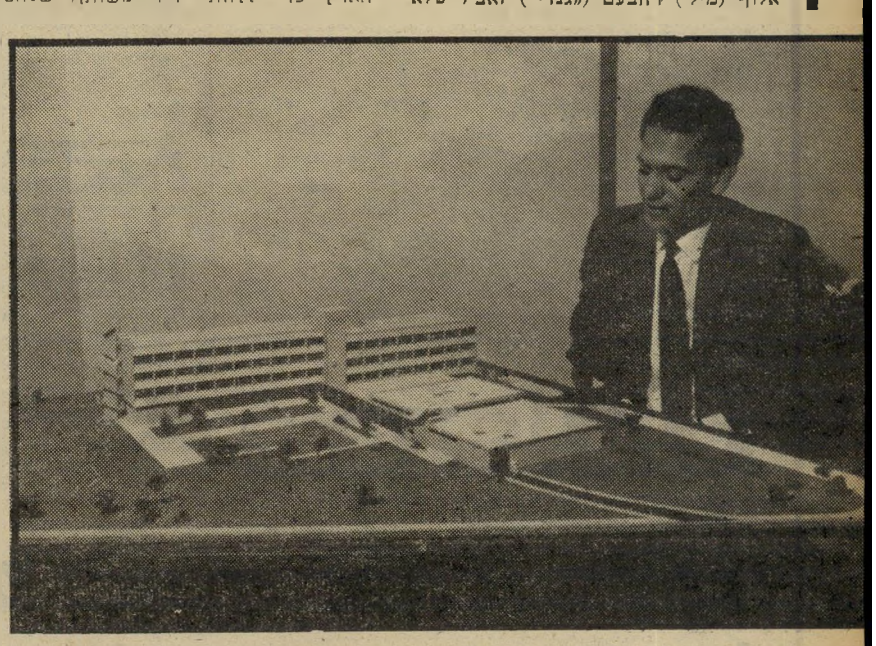
We hope that you and your guest will join us for the festivities and help us make this anniversary celebration even more glorious than our past celebrations. We look forward to being with you.

Sincerely,

Prince Louis de Polignac
Chairman, Societe des Bains de Mer

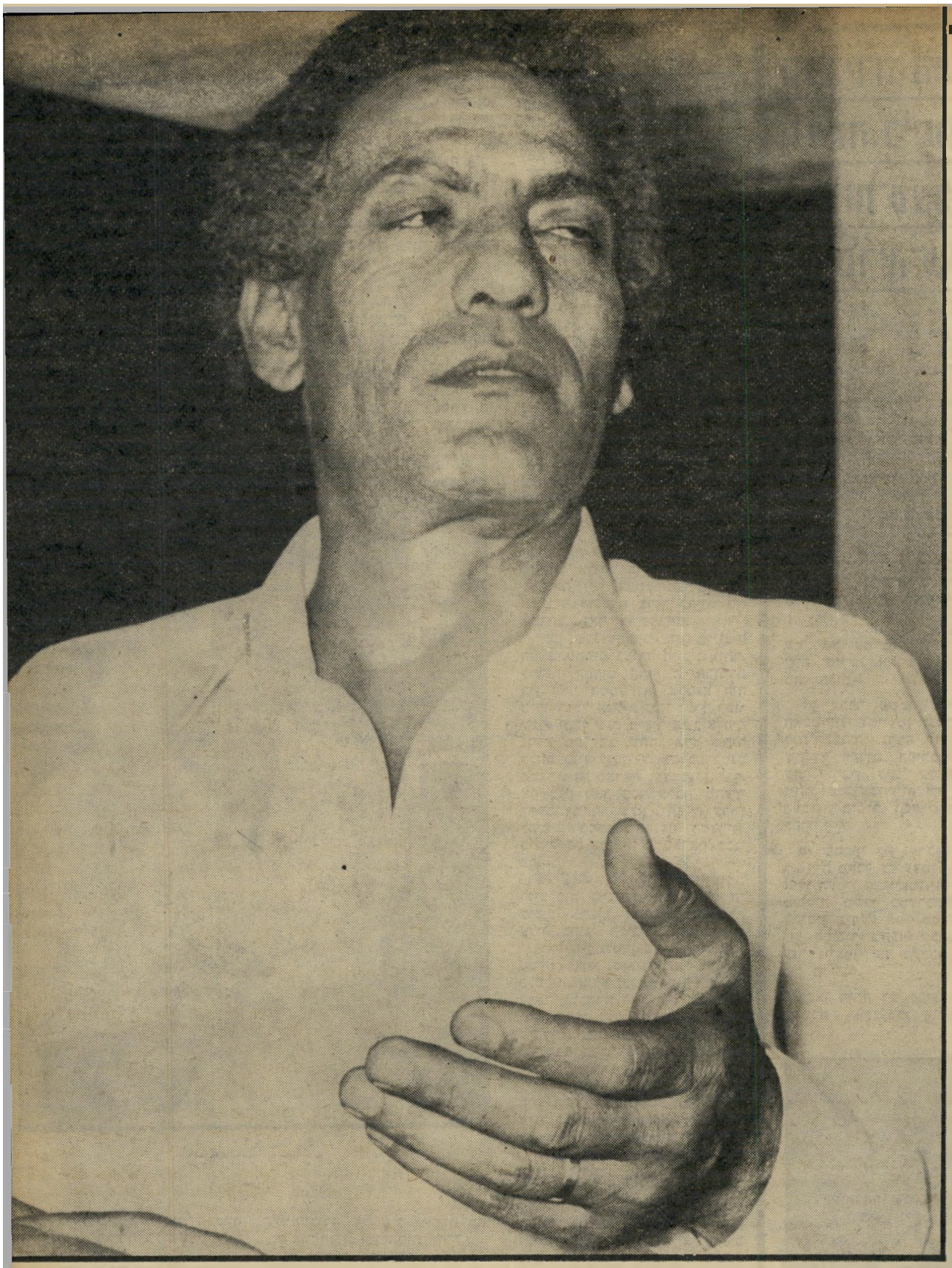
Preston Robert Tisch
Chairman, Loews Hotels

ההזמנה לבילוי ולהימורים במלון ובקזינו **לואס** במונטה קרלו שחגג חמש שנים להיווסדו.

תחילת הדרך

בצלאל יושב ליד מודל של המלון הראשון בשרשרת מלונות **גני שולמית** שלו, **גני שולמית** באשקלון. עתה מכר בצלאל את **גני שולמית** באשקלון, והוא מחפש קונים לעסקים האחרים שלו.

מ'זרחי' את עסקיו של טוביה אושרי הטוענים כי הוא אשם שמה עליהם עין

מזרחי דרש למכור את הבית מייד, ב־40 מיליון, כדי לממש את הרכוש, אולם גניש התנגד בתוקף לחיפזון. אחרי ויכוח ממושך סוכם, כי כל צד יקבל 20 מיליון לירות במזומן (לפני תשלום מס) והחברה תחוסל בצורה מסודרת עד אפריל. גניש מעריך כי אז יקבל כל צד עוד 40 מיליון לירות אחרי תשלום מסים. גניש יקבל יותר, שכן מזרחי חייב לו כ־10 מיליון לירות אותם לווה לצרכים שונים, כולל מימון מישפט־הדיבה.

ניתוק הקשרים עם מזרחי הסב לגניש רק רווחה. קשרים אלה כבר גרמו לו הפסדים עסקיים והכבידו עליו במגעיו כקבלן. גניש, שנחשב אחד הקבלנים הגדולים במדינה, בונה מאות דירות ובתי־מישרדים ברחבי הארץ. השותפות עם בצלאל גרמה לו לביטול כמה עיסקות גדולות. עתה יוכל לטעון ולהוכיח, כי אין לו קשר או שותפות עם מזרחי או עם כל אדם אחר ששמו מוזכר בעיתונים בהקשרים פליליים.

האיש שמפחדים להיראות בחברתו

פרט ליועץ־הדין קידר, הטוען כי הוא יודע מה גרם להחלטתו של מזרחי לנסוע, אין איש מהסובבים אותו מבין מה באמת קרה.

רמזים ראשונים לבקיעים באיש הקשוח התגלו בראיון שנתן לפני חודשיים לדבר השבוע, שבו התלונן כי כל חבריו לשעבר, פרט לגנדי, נטשו אותו ומ־

היועץ עורך־הדין אליהו קידר, פרקליטם של אושרי ואהרוני, סרב לאשר שהוא יעץ לבצלאל לנסוע, אך הודה שבצלאל שוחח איתו, וש־הוא יודע מדוע נסע בצלאל לחוץ־לארץ.

פחדים להיראות בחברתו. הוא מיעט לצאת, וגם כאשר היה מבקר לפעמים במקום־בילוי, כמו המועדון, נתנו לו להבין כי אינו רצוי. אולם חבריו מעידים, כי הדבר לא עורר אצלו מחשבות עזיבה. הוא תיכנן רכישת בית בהוד־השרון לבנו, שסירב לגור בדירה שרכש למענו בבית שבנו גניש וחוגי. דירה אחרת, בבית השוכן ברחובות הנהר ברמת־גן, נרכשה עבור בתו של מרדכי („מנטש") צרפתי. עתה, עם נסיעתו, החליט מזרחי כי בנו יגור בווילה המפוארת שלו, ברחוב הילדסהיימר בתל־אביב.

חברים מקורבים לו סבורים, שיתכן שחשש מהתפתחויות כתוצאה מהפירסומים סביב חבורת־הכרם. במישפט־הדיבה התברר כי היו לו כמה שנים קשות מבחינה כספית, שבהן היה קשור קשרי חברות ועסקים עם חבורת־הכרם. חלק מקשרים עסקיים אלה התגלו במישפט. חלק אחר הועלה כחשדות בלבד. יתכן כי חשש שמא עתה יתגלו דברים היכולים לגרום לו נזקים.

סיוע כספי לידידים

חלטת העזיבה באה בניגוד למה־לכיו עד לפני כמה חודשים. הוא דיבר ברצינות רבה על כוונתו לרוץ לכנסת, להוציא שבועון, לכתוב ספר בעזרת ידיד־עיתונאי והיה כולו שקוע בעולם־העסקים הישראלי. מצב זה התמיד זמן רב אחרי גמר מישפט־הדיבה, כך שאין להניח כי פסק־הדין והפירושים שניתנו לו הם שגרמו להחלטתו. אין ספק כי הדבר קשור במשהו שנודע לו במחצית ספטמבר. יתכן שמשהו זה גרם גם לגנדי להאריך את שהותו בחוץ־לארץ.

היו שהעלו את האפשרות כי נסיעתו קשורה ברצונו לסייע לידידיו הטובים, טוביה אושרי ורחמים אהרוני, הזקוקים עתה לממון רב למימון הגנתם במישפט ולכלכלת מישפחותיהם. אך טביעי הוא שאושרי ואהרוני יבקשו מבצלאל מימון הגנתם, שכן הם רואים בו את האשם בכל מה שקרה להם. לדעתם, לולא המישפט שהגיש, לא היתה תשומת־הלב מופנית אליהם והמישטרה לא היתה חותרת להוכיח בכל מחיר כי שברה את הפשע המאורגן על־ידי הרשעת שניהם דווקא. הם חדלו למעשה ממגעים עם מזרחי אחרי פסק־הדין, והאשימו אותו בגלוי בכל הקורות אותם מאז.

הנזק שנגרם להם היה רב, כיוון שבגלל המעקב המישטרתי עליהם לא היו יכולים להרוויח מעסקים שנהגו לעשות קודם ללא חשש. עתה נאלצו להתחיל בעסקים חוקיים, בהפעלת מיפעל בר־בקר ומיפעל החמוצים (המתנהל היטב גם עתה, בהשגחת אחרים). השניים נקלעו לריב רציני עם מזרחי, ונסיונות שונים לפייס עלו בתוהו.

משנלכדו במלכודת המישטרתית ראו במזרחי את היחיד היכול וצריך, לדעתם, לממן את צרכיהם.

מחירה של עצה שנדחתה

הם יעסוק מזרחי בעזרה לחברים — יוכיח העתיד. אולם אין ספק כי קידיש זמן רב למכירת שני בתי־המלון שנותרו ידו, שארית רכושו בישראל.

אולי הוא מצטער עתה שלא קיבל את העצה שנתן לו לפני ארבע שנים ידידו עזריאל עינב: ללמוד ממנו ולא לעסוק בכל עסקים בישראל. אז דיבר בצלאל בגלוי על כוונתו למכור או להחכיר את המלונות, ולחיות מן ההכנסות — כמיליון דולר לשנה — בחו"ל, ולבוא כל פעם ארצה כתייר, ולהמטיר כיבודים על המיסכנים שנידונו לחיות כאן.

משום מה לא מימש אז את הצעתו של עינב. ורק עתה, באיחור של ארבע שנים, ואחרי המישפט שהוא מצטער עליו יותר מכל, הוא יהפוך אחד מאותם הישראלים שעשו כספם בישראל והחיים עליו בחוץ־לארץ.

יגאל לביב

העם

דיוקנו של

הישראלי המכוער

נא להכיר: גד גרייבר, אדם בעל קשרים ודיעות

סוף־סוף התגלה הישראלי המכוער בהתגלמותו.

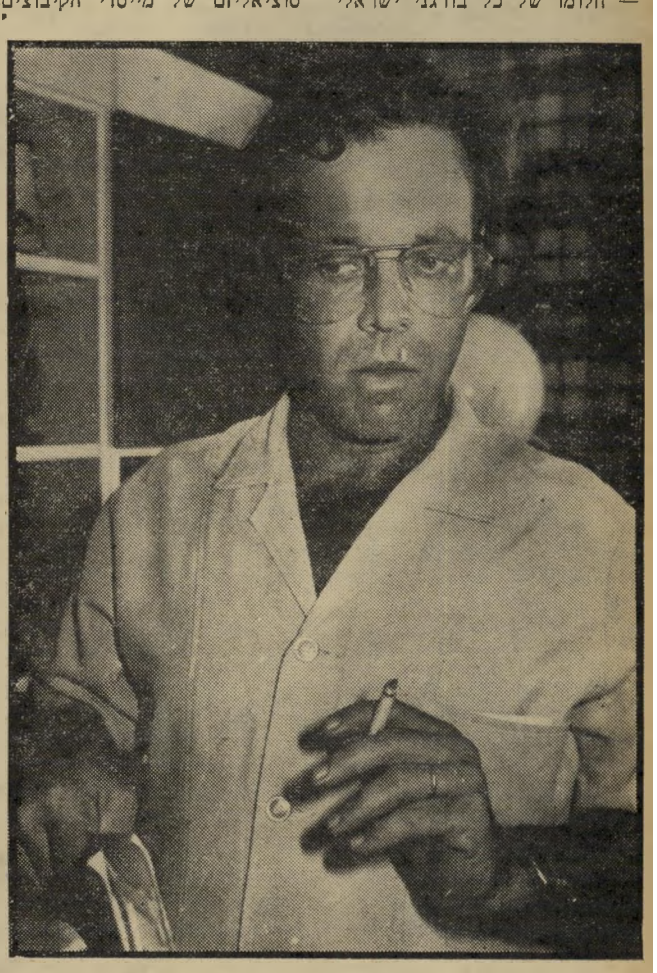
הוא חי בגדרה, ושמו גד גרייבר. הוא אשכנזי, ממושקף, צעיר. הוא־דובר עברית צברית עילגת.

הוא הקים את חווילתו המפוארת — חלומו של כל בורגני ישראלי תושביהם להגר מן הארץ לדרום־אמריקה. על כך מגיע לו, לדעתו, פרס.

אדמת־המדינה היא אדמת הלאום, והלאום הוא יהודי. מי שאינו יהודי, לא צריך להיות בעל אדמה. לעומת זאת, הוא עצמו שייך ל־לאום היהודי, ועל כן יש להניח לו לחיות בבית בלתי־חוקי על אדמה יהודית.

„אני שייך ללאום," אמר. הוא התכוון לאמר: „הלאום זה אני!"

המוצר המושלם. זהו, אם כן, המוצר המושלם של התהליך שהחל לפני מאה שנים, ושבו התמזגו החזון של בנימין זאב הרצל, ה־מסירות של החלוצים חולי־הקדחת, ה„הדר" של זאב ז'בוטינסקי, ה־סוציאליזם של מייסדי הקיבוצים,

מפר־חוק גרייבר
למען מדינה יהודית גזענית

זעיר שהתעשר בשילטון המערך והליכוד — באורח בלתי־חוקי, על אדמה חקלאית.

הוא מצפצף על צווי־ההריסה של בית־משפט השלום, בית־המישפט המחוזי ובית־המישפט העליון, על היועץ המישפטי לממשלה ועל ממשלת־ישראל כולה.

הוא מצפצף גם על חתימתו שלו עצמו על התחייבות מפורשת. הוא מבטל אותה בבוז, באומרו שלא חתם עליה אלא כדי „למנוע שפיכות דמים" בהפגנה שהוא עצמו יזם אותה.

אצלו, מילה אינה מילה וחתימה אינה חתימה.

יש לו קשרים.

הקשר העיקרי שלו הוא עם שר־החקלאות, אריאל שרון, ששם ב־עצמו את כללי החוק והמוסר ל־צחוק בפרשת חוותו הפרטית.

„הם אים זה אני!" יש לו גם דיעות.

דעתו היא שמדינת־ישראל צריכה להיות „מדינה יהודית גזענית" (ההגדרה היא שלו).

במדינה יהודית גזענית, אין מקום לערבים.

הוא עצמו מציין בגאווה שהוא „רוקן" שיבעה כפרים ערביים ב־גדה המערבית, וכי שיכנע את דת־העבודה של א"ד גורדון, מא־בק המחתרות ומילחמות צה"ל: גד גרייבר, ישראלי.

הנשיא

הפנים של

ישראל אחרת

יצחק נבון מציג לעיני המצרים תדמית אחרת של ישראל: מיזרחית וניונחה

כאשר ירד יצחק נבון מכבש המטוס בקאהיר, לא החלה תקופה חדשה ביחסים בין מצריים וישראל. הנשיא אינו בעל תפקיד מדיני, ואין הוא יכול לכונן מדיניות חדשה.

אך יתכן כי נפתח דף פסיכולוגי חדש.

הגב לאירופה. עד כה ראו המצרים רק נציגים של ישראל האירופית, האשכנזית. בזה אחר זה באו ראש־הממשלה ושריו, כולם נציגים של אסכולה ישראלית מערבית, תוקפנית, שמרחק של אלפי שנות־אור מפריד בינה ובין מצריים השכנה.

בדמותו של הנשיא נבון מתגלה למצריים ישראל אחרת — אותה ישראל שעמדה לנגד עיניהם כאשר טס הנשיא אנוור אל־סאדאת לירושלים. כי בחושבם על ישראל, נזכרו המצרים בשכניהם היהודיים במצריים של אתמול — בני־המיזרח, סוברי־ערבית, נינוחים, נעימי־הליכות, שבא נבדלו כימעט מחבריהם המוסלמיים והקופטיים.

יצחק נבון מייצג את דמותה זו של ישראל.

כאשר הוא מתראה עם אנשי־רוח ואנשי־ציבור ישראליים, אין הוא יוצר תדמית של ישראל זרה, שפניה לאירופה וגבה אל המרחב. נבון הוא בן המרחב, בן־בית בתרבותו, בסיגנונו, בשפתו, בהליכותיו.

נאום בפרלמנט. אישי־ציבור מצריים התלונגו פעמים רבות על הטעות שנעשתה, לדעתם, כאשר הציגה ישראל דווקא את פניה האשכנזיות במצריים. חלק ניכר מן ההתנגדות לדמותו של השגריר הראשון, אליהו בן־אלישר, נובעת מעובדה זו. לדעת המצרים, היה השגריר הראשון צריך להיות בן־המרחב, ואף בן־מצריים.

יתכן שכל תהליכי הנורמליזציה היו מתפתחים בצורה חיובית יותר, למרות התהום המדינית הרובצת בין שתי הממשלות, אלמלא היה ביקורו של הנשיא נבון נערך לפני שנה. יתכן שגם ביקור השבוע היה נושא פרי רב יותר, אילו התיר מנחם בגין לנבון לנאום בפרלמנט המצרי. אל־סאדאת היה מוכן לכך, אך בגין ראה בכך עלבון מחפיר לעצמו, מאחר שלא ניתן לו עדיין להופיע במועצת־האומה המצרית, כגמול על הופעת אל־סאדאת בכנסת.

צניעות או טעות. לעומת ההשלכות הרצויות האלה של הביקור, נראית הביקורת שנערכה עליו בחוגי הליכוד כקטנונית.

גודל ה„פמליה" של הנשיא אינו מעלה ואינו מוריד, גם מבחינה כלכלית. אולם נבון יודע — בניגוד לכמה ממבקריו — כי גודל הפמליה של שליט היא בעלת משמעות סימלית רבה בעולם הערבי. דבר שהיה מתפרש בישראל כאות של צניעות רצויה, היה מתפרש במצריים בצורה שונה לגמרי. הדבר היה מפחית מחשיבות הביקור בעיני המצרים, ובעקיפין גם ממשמעותו המדינית והפסיכולוגית.

הסיבה האמיתית לביקורת היתה, כמובן, פוליטית. אנשי־הליכוד התקנאו בנשיא הדובר־ערבית, חששו מפני השלכות מדיניות אפשריות בתוככי ישראל עצמה (ראה להלן). ובישראל של 1890, אינטרסים מיפלגתיים צרים מאפילים כימעט תמיד על ראיית האינטרס הממלכתי.

השל"שי יצחק

אם יחמדו פרס ורבין זה את זה — האם יש סיכוי לנבון?

ביקורו של יצחק נבון במצריים הדליק נורות אדומות על לוחות־הבקרה של מוקדי־כוח שונים במדינה. אנשי הליכוד לא היו היחידים שחששו.

עוד לפני שהמריא מטוסו של הנשיא דרומה, החלו במיזנון הכנסת ובמיסדרונות מיפלגת־העבודה מנסרים ניחושים: איך ישפיע הדבר על החיים הפנימיים במיפלגה? מה תהיה ההשלכה לגבי ההתמודדות רבין־פרס?

החרושת פועלת. נשיא־המדינה הוא ניטרלי במאבק בין ראשי שני המחנות במיפלגתו, והוא נמנע בקפדנות מכל רמז של התערבות. כך מתחייב מתפקידו.

(המשך בעמוד 33)

הבדירה היא בין 3 אפשרויות -

ונראה כי עזר וייצמן יבחר

בגלות עצמית

בקיסריה של שחי הכנסיות

מה יעשה עזר וייצמן? שאלה זו מרחפת עתה בחלל, כאשר המיפלגות מתכוננות למסע־הבחירות שיימשך שנה שלמה: הבחירות בהסתדרות באפריל וה־בחירות לכנסת בנובמבר. ביגלל פרשת אהרון אבו־חצירא, אין איש מצפה עוד להקדמת הבחירות.

עזר וייצמן נותר כגורם המיסתורי היחידי בשטח. הוא היחיד שיש ביכולתו לשבש את החשבונות — מילבד יצחק רבין, העשוי כתיאוריה לפלג את מיפלגת־העבודה. אך איש אינו מאמין כרצינות באפשרות זו.

וייצמן נראה מדי פעם משוחח עם רבין, עם משה דיין ועם אישים אהרים. אך איש אינו יודע מה יחליט.

לא מכבר פשטו שמועות על האפשרות שווייצמן יצטרף למיפלגת־העבודה. גרמה להן העובדה שידידו הקרוב, הפירסומאי אלי־עזר זיורבין, קיבל על עצמו את ניהול מסע־הבחירות של מיפלגת־העבודה ביכלל, ושל שימעון פרס בפרט.

מי שמכיר את זיורבין בטוח כי לא היה מקבל על עצמו תפקיד זה, אילו האמין כי וייצמן יופיע בראש מיפלגה משלו במערכת־הבחירות. זיורבין ניהל את מסע־הפירסום של הליכוד ב־1977, כאשר ניהל עזר וייצמן את מערכת־הבחירות של הליכוד.

מכאן היתה רק קפיצה קלה לשערה: אולי מכר זיורבין לפרס את הרעיון שווייצמן יצטרף לרשימת־המערך ויהיה שר־הביטחון בממשלת־פרס? הדבר נראה סביר, כי כך יכול היה פרס לנטרל את רבין, הנחשב גם הוא כמועמד לתפקיד שר־הביטחון בממשלת פרס, אם פרס יזכה בהתמודדות. וייצמן היה בוודאי מהווה תרומה נכבדה מאוד לחיזוק סיכוייה של מיפלגת־העבודה לזכות ברוב מוחלט.

שלוש אפשרויות

כך נוצר מצב המעמיד, לפחות בתיאוריה, שלוש אפשרויות שונות לפני שר־הביטחון שהתפטר:

- **להצטרף למיפלגת־העבודה,**
- **להתייצב בבחירות בראש רשימה חדשה,**
- **לעמוד מן הצד.**

כדרכו, מתייעץ עזר עם הכל, שואל לעצת כל מי שנקרה בדרכו, שומע את כל הדיעות והעצות. וכדרכו יחליט, בסופו של דבר, על פי האינטואיציה שלו.

מה הוא יחליט?

מיפלגת העבודה

ה אפשרות הראשונה נראית, ברגע זה, כחסרת כל

עם פרס
ההצעה המפתה

עם דיין
תוספת של מנדאטים

עם רבין
הידברות לשם גישוש

דה גול ישראלי?

סיכוי. הדבר פשוט נוגד את אופיו של וייצמן.

כמה מן הידידים המקורבים אליו ביותר דוחים הצעה זו מכל וכל. „איך יראה עזר אם יעשה כך?" שאלו. „יגידו: זהו אדם לא־רצי־ני, המוכן לקפוץ בקלות ממיפלגה למיפלגה למען הקאריירה האישית שלו. התדמית של עזר חשובה מדי, מכדי שמותר להרוס אותה בצורה זו."

גם הדוגמה של משה דיין מר־תיעה את מקורבי־עזר מאפשרות כזאת.

לפי כך הסימנים, שותף עזר עצמו לדיעה זו.

נוסף על כל הנימוקים האחרים, אין עזר מעריץ במייוחד את פרס. להיות מס' 2 ברשימה, תחת שימ־עון פרס (או יצחק רבין), — אין זו הצעה הקוסמת לו.

המסקנה: אפשרות זו אינה קיימת למעשה.

רשימה חדשה

הרבה יותר רצינית האפש־רות השניה: שעזר יקים רשימה חדשה לקראת הבחירות.

לפני סיקרי דעת־הקהל, יכולה רשימה כזאת לזכות במיספר ניכר של מנדאטים — בין 10 ל־15. אם יצטרף משה דיין לרשימה, הוא יוסיף אליה כמה מנדאטים, וסביר להניח שתקבל אז 15 מנדאטים לפחות.

בתמונה המתגבשת כעת לקראת הכנסת העשירית, יכולה רשימה כזאת למלא תפקיד־מפתח. התס־ריט הוא כלהלן: למערך יהיו 50 וכמה מנדאטים. הוא יהיה זקוק לשותף קואליציוני. אם תהיה רשי־רשימת־וייצמן בשטח, יגבר במיפ־לגת־העבודה הלחץ להעדיף אותה על פני המפד"ל.

כך תחוסל סוף־סוף השי־תתפות המפד"ל בממשלה, ואילו עזר יוכל להכתיב לי־מערך כמה תנאים חשובים, בעיקר בעניין האחר המעני־ין אותו באמת — השלום.

בממשלה כזאת יוכל וייצמן להיות סגן ראש־הממשלה, האח־ראי לענייני השלום.

זוהי תמונה מפתה. אך מקורבי וייצמן משמיעים כמה וכמה ני־מוקים נגדיים. בין השאר:

● יהיה צורך ליצור רשימה חדשה, יש מאין. לא ברור מה תהיה דמותה, את מי יש להזמין אליה. הדוגמה של ד"ש מרתיעה.

אחד מידידי וייצמן אמר לא מכבר לבעל־שיחו, בספקנות רבה: „תשלוף לי רשימה של 15 אנשים שאפשר לסמוך עליהם." כשנוכח לדעת כי בעל־שיחו מהסס, הוסיף: „אתה רואה?"

מחייבי ההצעה חושבים על רשימה רבגונית של אי־שים בעלי שם מהמרכז, ה־שמאל, המתון והימין המתון, שיתלכדו סביב מצע מעשי של שלום כולל כמרחב.

תפקיד זוטר

לשמפקפקים ביכולתו של וייצמן ליזום ולנהל מערכה כזאת. אין לו כל נסיון בהקמת מיפ־לגה או רשימה חדשה. יש הבדל בין בניין גוף פוליטי ובין הקמת חיל־האוויר. בחיין הפוליטיים, בא וייצ־מן עד כה תמיד אל המוכן, מש־הצטרף אל תנועת־החירות. האם יש לו הסבלנות האינסופית הדרו־שה להקמת גוף פוליטי? האם יש לו ביכלל חשק לכך?

● נראה כי וייצמן עצמו אינו מתלהב לרעיון שהוא יעמוד בראש מיפלגה „קטנה", אפילו אם תהיה בת 10 עד 15 חברי־כנסת. היא תהיה הסיעה השלישית בכנסת, אחרי המערך והליכוד.

וייצמן אינו נמשך לתפ־קיד של שותף זוטר.

● קיימת גם השאלה מניין תבוא התמיכה האלקטורלית. בחוג־דידיו של וייצמן ידוע כי פרס חושש מפני רשימה של וייצמן, ודווקא המפד"ל אינה חוששת. על פי הסקרים נראה כי בוחריו של וייצמן יהיו אזרחים שהיו מצבי־עים, אחרת, למען המערך. משמע: רשימה של וייצמן לא תבוא על חשבון הליכוד של מנחם בגין.

אנשים המכירים את וייצ־מן מעריכים כי בסופו של דבר יכריע נגד אפשרות זו. על רקע זה גם מובנת המכ־תו של זיו־רבין לנחל את ה־מסע של פרס.

הגלייה עצמית

האפשרות השלישית היא הקרובה, כנראה, ביותר לרח־שי־ליבו של וייצמן עצמו.

וייצמן מאמין, לדברי ידידים, כי המשימה העיקרית כעת היא להפיל את ממשלתו של מנחם בגין, המחבלת בשלום. אך הוא מאמין כי המערך מסוגל לבצע זאת גם בלי עזרתו.

אין וייצמן מאמין כי ממשלת־המערך, שתקום אחרי הבחירות, תביא ישועה למדינה בשטח כל שהוא. הוא שותף לדיעה, המקו־בלת בחוגים רחבים, כי ממשלת־המערך תהיה גם היא ממשלה רעה, מבולבלת, חסרת־דרך.

רק כאשר יתאכזב הצי־בור גם מממשלה זו, תבוא שעתו של עזר וייצמן, לפי גירסה זו.

בצר לו, קרא העם הצרפתי ל־שארל דה־גול, שבילה עד אז כמה שנים בגלות־עצמית בכפר קולום־בי־יי־שתי־הכנסיות. בתמונה זו, מופיע וייצמן כמעין דה־גול יש־ראלי. דה־גול, כמו וייצמן, היה קציין־צבא מיקצועי, וגבר גבה־קומה.

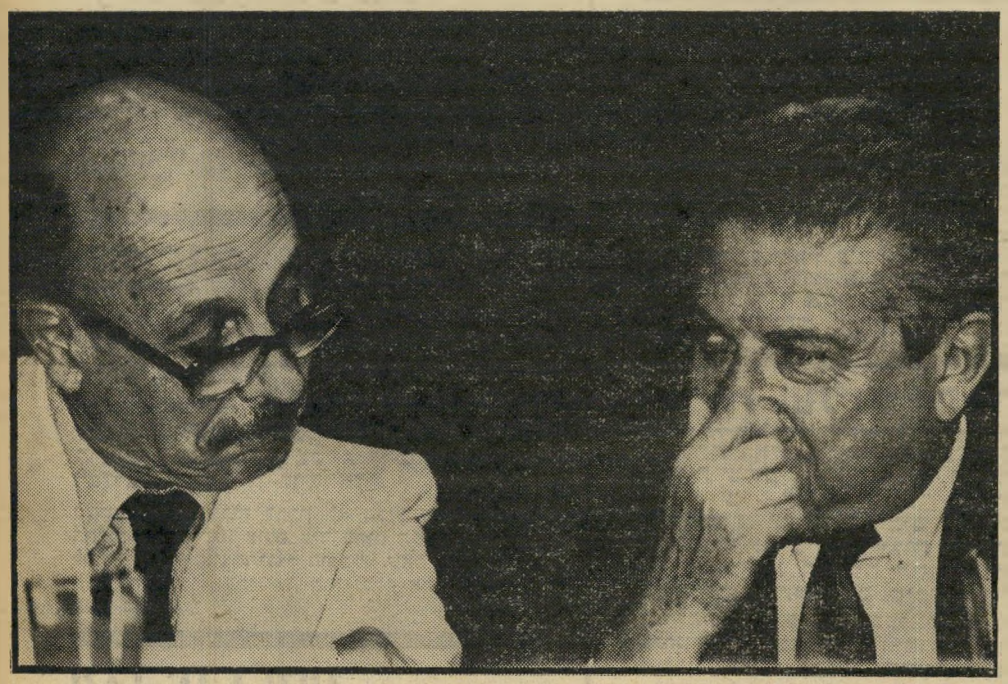
„לולא פרש דה־גול מן החיים הפוליטיים בעוד מועד, היה נשחק גם הוא, ובבוא העת הוא לא היה קיים כאלטרנטיבה לשילטון המ־נוון של הרפובליקה הרביעית," אומרת גירסה זו. „גם וייצמן צריך עכשיו לשבת כמה שנים בצד. הוא נכס לאומי, אסור לבזבז אותו. צריכים לשמור אותו להזדמנות שבה באמת יהיה צורך בו, ושבה לא יהיה לו תחליף."

יש אנשים בסביבתו של וייצמן המזהירים מפני אפשרות אחרת, קודרת יותר: המערך יירש את הליכוד, המערך ייכשל, תיווצר ב־ארץ אווירה של יאוש, סלידה מן המימסד והתייאשות כללית מן ה־דמוקרטיה. אז עלול להיווצר בארץ מצב הקורא לפאשיזם, בדמות גאו־לה כהן ושותפיה או בדמות אריק שרון.

לחכות לקריאה

כך הנראה אין וייצמן מת־רשם מתחזית שחורה זו. לפי כל הסימנים, הוא נוטה לאפשרות השלישית. דה־גול הישראלי יישב בבית החדש שלו בקיסריה, יכתוב ספר, יעסוק בעסקים ויחכה לקריאת האומה.

אותם מידידיו המתנגדים לכך מתנחמים בתיקווה שהזמן יעשה את שלו. „יש עוד שנה עד לבחי־רות, ועד אז יכולים לקרות הרבה דברים," אמר אחד מהם השבוע. „הוא יכול לשנות את דעתו."

עם ידין
הדוגמה המרתיעה

תשקיף

החגלו מבצעי

הרצח בקופרניק

עורך־הדין היהודי צרפתי, דניאל יעקובי, העביר לממשלת־צרפת עדויות בעלות משקל, בין היתר של עדי־ראייה, המצביעות בבהיר על לפחות אזרח צרפתי אחד שהניח את מיטען־החבלה בבית־הכנסת ברחוב קופרניק בפאריס.
עד־פי אחת העדויות, נמצאו מניחי המיטען, שחונח כמה דקות לפני הפיצוץ, אל בניין השגרירות הלבנונית, הנמצא באותו רחוב. יעקובי, שהוא מראשי האגודה למען זכויות האזרח בצרפת, העביר עדויות נוטריוניות לידי הגורמים החוקרים בפרשה.
ראשי הקהילה היהודית בצרפת הביעו ספק אם גם אחרי עדויות אלה, שדברי מי שקרא אותן הן מוסמכות, יפעלו השילטונות הצרפתיים נגד מניחי המיטען. לדבריהם, קיימות ראיות לכך שהמישטרה הצרפתית כלל לא מעוניינת לגלות את מבצעי הפיגוע, שבו נהרגו עדיזה שגריר ושלושה אזרחים צרפתים.

הברון

מאיים שוב

הברון רוטשיד מאיים שוב לחסל את כל עסקיו בישראל. הברון זועם על המגמה לאפשר לקבוצת משקיעים בראשות התעשיין, מארק מושביץ, לרכוש מניות ושליטה ב„חברה לישראל".

בשיחה בין מושביץ לברון לא הביע הברון כל התנגדות לרכישה, אולם מיד בתום השיחה הוא דאג להודיע לשר־האוצר, יגאל הורביץ, שאם תאבד מידיו השליטה בחברה לישראל, הוא יסלק את ידו מכל עסק בארץ.

מגביית למען

העבודה באמריקה

מנכ"ל בנק הפועלים, יעקוב לוינסון, ויושב־ראש מועצת־המנהלים של חברת תיעוש, מי שהיה מנכ"ל מישרד־האוצר, עמירם סיוון, חזרו בשבוע שעבר משליחות סודית בארצות־הברית.
בחוגי מיפלגת־העבודה קיימות שמועות עקשניות שלוינסון וסיוון גייסו תרומות והלוואות גדולות למערכת הבחירות של המערך, ועשו זאת בשליחותו של שימעון פרס. לוינסון החלים, ככל הנראה, לחזק עוד יותר את מעמדו בתוך המיפלגה על־ידי ניסיון לשלוט על כספיה.

אלופים לא

יתראיינו

כמה מאלופי צה"ל החליטו שלא לתת ראיונות לעיתונאים גם אחרי שתסתיים תקופת צינון־הראיונות, שעליה החליט שר־הביטחון, מנחם בגין.
עוזריו של בגין ידעו להדליק לאלופים, שאיסור שר־הביטחון על ראיונות שלהם לעיתונים יפוג „אחרי שיעבור זעם," בעוד כחודש חודשיים. האלופים החליטו שגם אחרי תקופה זו הם יסרבו להתראיין.

כעסם של האלופים התעורר אחרי שבגין אסר על מפקד גייסות־השריון, האלוף אמנון רשף, לערוך את מסיבת העיתונאים המסורתית ביום־השיריון.

אוספים חומר

נגד אלוני

כמה מתושבי אופירה החלו לאסוף עדויות ומיסמכים נגד מנהל מרחב שלמה, ראובן אלוני, בעלה של ח"כ שולמית אלוני. לדברי תושבים רבים באופירה, מתנכל להם אלוני, וצורת הניהול שלו גובלת באי־סדרים ובעבירות על נוהלי המינהל התקין.
התושבים מתכוונים להגיש את החומר, המתייחס בין הייתר גם לחיוו האישיים של אלוני, ליועץ המישפטי לממשלה, שיקבע אם יש מקום להעמיד אותו לדין.

שריד - מנכ"ל

רשות השידור?

אם לא ישונו כללי הבחירה במיפלגת־העבודה, אין סיכוי רב לכך שיוסי שריד ייכלל ברשימת המערך לכנסת הבאה. מאחר שכיהן שתי תקופות־כהונה בכנסת, יהיה זקוק לרוב של 60% במוסדות המערך — וביגלל עמדותיו היוניות, אין סיכוי לכך.
במיקרה זה יתכן כי שריד ימונה כמנכ"ל רשות־השידור או כמנכ"ל מישרד־החינוך, מישרה שהיתה בשעתו בידי אביו.

שרות שלום יסגר

בהנחיית „אי־יע" קיימת מגמה לסגור את „שרות שלום". לדעת ראשי החברה ירדה הדרמה של „שרות שלום" בחודשים האחרונים, ובמקרים רבים נפגעים אישים המקבלים את טיפול דיילות „שרות השלום", בעוד שכוונת החברה היא למצוא חן בעיניהם, ולתת להם טיפול מיוחד.

בעוד שרות שלום בלוד נכשל, יימשך שרות שלום בתחנות אל־על בארצות חוץ. שרות השלום בארצות האחרות, בעיקר בפאריס, זוכה לשבחים רבים.

השב"כ יחקור

פרשת המטבעות

שרות־הביטחון־הכללי, השב"כ, ינהל חקירה משלו, בנוסף לחקירה המישטרתית וחקירת שילטונות המס, בפרשת המטבעות.
את שרות־הביטחון מעניין מי מעובדי השרות, שהיו היחידים שקיבלו את מטבעות השב"כ, מילבד כמה אישים בכירים, מכרו אותם לשוק הפרטי, למרות איסור מפורש למכירתם.

היורדים לא יוזמנו

שגריר ישראל בפאריס, מאיר רוזן, הורה שלא להזמין יותר יורדים ישראלים לאירועים הנערכים בתוך השגרירות.

רוזן גילה, שיורדים ישראלים, שהתעשרו בצרפת, הם אורחים נכבדים בקבלות־הפנים בשגרירות, בעוד שאיש אינו מזמין את היורדים שלא התעשרו או זכו בפירסום. הוא הורה להפסיק את הזמנת היורדים.
השניים שיפגעו יותר מכך מהאיסור של השגריר יהיו הזמרת ריקה זראי והאמן יעקוב אגם, שהיו אורחים בכל אירוע של השגרירות בפאריס.

תחסין בשיר -

שגריר בקנדה

אחד האישים הבכירים בשרות־החוץ המצרי, תחסין בשיר, שקיים יחסים ידידותיים עם אישי־שלום ישראליים, עומד להתמנות לתפקיד שגריר מצריים בקנדה.

בשעתו היה בשיר יועצו של הנשיא אנוור אל־סאדאת, אך בשנים האחרונות לא היה בפמליית הנשיא וכיהן כראש הדסק לליגה הערבית במישרד־החוץ המצרי.

צופים ירידה

בקניית כרטיסים

סוכני הנסיעות חוששים עתה מירידה משמעותית בהיקף עיסקיהם עקב התקנה החדשה של שילטונות מס־ההכנסה, לפיה הם חייבים לדווח לשילטונות המס על כל אדם הרוכש אצלם כרטיסי טיסה ביותר מ־15 אלף שקל בשנה.
לדעת סוכני הנסיעות לא יפסיקו אנשים לנסוע לחוץ־לארץ, אלא יקנו את הכרטיסים הזולים ביותר, ליעדים קרובים בקפריסין, ושם ירכשו את הכרטיסים לארץ היעד שלהם.

עוד חוק

נגד השכר

מישרד־התחבורה עומד להוציא תקנה חדשה אשר תפקח על טיב השרות והמזון הניתנים לנוסעים בטיסות־השכר.
ההחלטה על תקנה זו באה בעיקבות תלונות רבות כנגד מפעיליי טיסות־השכר על: השרות הלקוי והמזון הירוד המוגש בטיסות אלה.

דובר המישטרה

נגד עיתונאי

דובר מישטרת־ישראל, העיתונאי לשעבר אריה ארד, פנה בכמה תלונות נגד כתב הרדיו לענייני מישטרה, מיכאל („מייק") הולר. ארד האשים את הולר, במיכתבים ששלח למנהל הרדיו, גידעון לב־ארי, בדיווח מסולף ובעריכת חשבונות אישיים באמצעות הרדיו.
הולר הפריך אחת לאחת את טענותיו של ארד, וזכה בעיקבות זאת לגיבוי מלא מצד לב־ארי.

הולר אף התייעץ לאחרונה עם פרקליטיו בדבר אפשרות להגיש תביעת־דיבה נגד ארד.

(המשך מעמוד 30)

הנשיא גם לא השמיע מעולם רמז קל שבקלים שהיה בו כדי להצביע על האפשרות שהוא מעוניין בעצמו בתפקיד של ראש־המיפלגה, ראש־הרשימה וראש־הממשלה.

אולם לא היה שום צורך ברמז כזה. חרושת השמועות והניחושים של ישראל פועלת עתה בקצב קדחתני, והיא מעבדת אוטומטית כל אפשרות.

אמר עיתונאי בכיר במיזנון־הכנסת: „אם נבון לא יעשה פאשלות במצריים, ואם המצרים יתייחסו אליו כמו שצריך, הוא יחזור ממצריים כבעל יוקרה מדינית גדולה. יש לזה השלכות."

ניחש פרשן אחר: „סיכוייו של נבון אינם טובים, ברגע זה. אך זה יכול להשתנות. אם המאבק בין יצחק רבין ושימעון פרס יביא לכך ששניהם ייפצעו עד ללא־תקנה, יכולה המיפלגה להיות במצב שבו תחפש מועמד שלישי, פשוט מתוך יצר של קיום עצמי."

יו"ר הממשלה. כמועמד שלישי יש לנבון יתרונות מרשימים. כראש הרשימה לכנסת, יוכל למשוך קולות רבים, בייחוד בקרב בני עדות־המיזרח, הנוהים עדיין אחרי בגין. הוכח שעדות־המיזרח אינן מצביעות בעד בני־עדתם שהם אנשי־שוליים, בעלי רקע פלילי או בני־המצוקה, אך הם יכולים להצביע בהמוניהם בעד יהודי ספרדי שהוא מכובד, איש־צמרת, מקובל על מדינאי העולם.

רשימה שבראשה יעמוד נבון יכולה להשיג רוב מוחלט בכנסת הבאה — חלומם הישן של עסקני מיפלגת־העבודה.

נבון אינו מנהיג סמכותי, נמרץ וכריזמטי. אך הוא יכול למלא תפקיד אידיאלי כיושב־ראש של ממשלה שבה יימצאו שימעון פרס ויצחק רבין זה בצד זה, בתפקידים מרכזיים (למשל: כשרי חוץ וביטחון). כמיישר הדורים וכמתווך יכול נבון נעים־ההליכות להצליח מאוד.

מתחרה אחר במצב כזה הוא חיים צדוק. בין השניים, יש לנבון יתרונות פוליטיים גדולים יותר, וביקורו במצריים יכול לחזקם.

משמעות נוספת. כל האפשרויות האלה נראו השבוע רחוקות עדיין, ונדונו רק בצורה תיאורטית ומופשטת. אך עצם העובדה שהן עלו בשיחות ובדיונים העידה על כך שאינן משוללות יסוד.

על רקע זה יש לביקורו של יצחק נבון במצריים משמעות נוספת.

ריגול

המרגל שחזר מהכפור

רופא פלסטיני שלמד במוסקבה נעצר בבירת־זית כחשוד בריגול

הטלפון צילצל בבית הוריו של ד"ר ג'והאר אל־סיידג', בבירת־זית. על הקו היה מנהל בית־החולים אוגוסטה ויקטוריה, שעל הר הזיתים. „מדוע ג'והאר לא בא היום לעבודה?" שאל. ההורים המופתעים השיבו כי הוא כלל לא הגיע במשך היומיים האחרונים הביתה, וכי הם חשבו שהוא נשאר בתורנות בבית־החולים.

ביום השישי בשבוע שעבר היה ד"ר אל־סיידג', רופא מנתח בבית־החולים אוגוסטה ויקטוריה, בדרכו לביתו, בבירת־זית שבאיזור רמאללה. מכונית האופל שלו נעצרה במחסום משטרה, שהוצב על הכביש ליד שועפת. השוטרים ביקשו ממנו את תעודת־הזיהוי שלו, ואז הורו לו, במפתיע, לנסוע אחריהם לתחנת המישטרה במיגרש־הרוסים.

כאשר התקשר ביום הראשון מנהל בית־החולים אל הוריו של ג'והאר, יעקוב ומרי אל־סיידג', לא היה להם מושג כלשהו על מה שקרה לבנם. המישטרה לא טרחה להודיע על מעצרו. רק כאשר התקשר קשר המנהל למישטרה, כדי לברר אם ידוע משהו עליו, הודו השוטרים כי אל־סיידג' נמצא בידם. אך גם אז סירבה המישטרה למסור את סיבת המעצר.

המנהל מיהר להתקשר בשנית אל ההורים והודיע להם על מעצרו של בנם. במשך היומיים הבאים נשארה המישפחה, שאיש מבניה לא הסתבך מעולם עם המישטרה או עם המימשל הצבאי, מבלי לדעת במה חשוד ג'והאר. רק ביום השלישי שמעו ברדיו על מעצרו של רופא מאיזור רמאללה, כחשוד בריגול לטובת ברית־המועצות. שמו של אל־סיידג' בן ה־32 אמנם לא הוזכר בהודעה ראשונה זו, אך המישפחה הבינה כי בו המדובר.

בשעה ששמעו ההורים את הידיעה ברדיו, היתה עימם גם אישתו של ג'והאר, מארינה. היא הבינה בפני ההורים המודאגים, שנתרדו למישמע החשד החמור שהועלה נגד בנם, אך לא הבינה דבר. שכן מארינה בת ה־32 דוברת רוסית בלבד.

מוסיקה והחלקה. בשנת 1966 נסע ג'והאר אל־סיידג', שהוא המבוגר מבין שמונת ילדי המישפחה, ללמוד רפואה בבירת־המועצות, אחרי שקיבל מילגה מטעם סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם. הוא התקבל לאוניברסיטה הבינלאומית על שם פטריס לומומבה במוסקבה.

יחד עם אל־סיידג' למדו באוניברסיטה זו סטודנטים פלסטינים נוספים. אחד מהם היה ג'אמיל מרקה, שהוא כיום רופא בחברון. יום אחד ב־1970, ביקש מרקה מאל־סיידג' לבוא עימו אל רשם הנישואין במוסקבה, כדי להיות עד מטעמו בשעת נישואיו. שם פגש אל־סיידג' באשתו לעתיד, מארינה, שהייתה חברתה של כלתו של מרקה, ובאה להעיד מטעמה.

מארינה, ששם מישפחתה הקודם הוא לוגשו, היא בתה היחידה של אלמנה מוסקבאית. אביה נהרג במילחמת־העולם השניה, בקרב על מוסקבה. מארינה, שהיא מזכירה במיקצועה, היתה אז בת שנה.

היחסים בין ג'והאר למארינה התפתחו במהירות. אחרי שיצאו במשך תקופה קצרה, הלכו בעיקבות זוג חבריהם ונישאו. אולם ג'והאר לא מיהר לבשר על כך למישפחתו בבירת־זית. הוא ידע שאביו יתנגד לנישואים אלה. במשך שנתיים הסתיר ג'והאר את דבר נישואיו, ורק לפני שחזר לארץ שלח מכתב לאביו.

ב־1973 סיים אל־סיידג' את לימודי הרפואה ושב ארצה עם אשתו ובתו הבכירה, ליילה, שהיא כיום בת עשר. לבני הזוג עוד שלושה בנים: ולאדימיר בן ה־6 ואיליה בן ה־4, הנושאים את שמותיו של ולאדימיר אילייץ' לנין, ופידל בן השנתיים, על שמו של המנהיג הקובאני פידל קאסטרו.

למרות הנישואין החשאיים, הרחק מעבר לים, התקבלה מארינה בזרועות פתוחות בבית המישפחה בבירת־זית. עד מהרה היא הפכה לבת מישפחה לכל דבר.

לפני חמש שנים נסע ג'והאר עם אשתו וילדיו פעם נוספת לבירת־המועצות, כדי להתמחות שם בכירורגיה. כאשר חזרו ארצה, ב־1977, נשארה ליילה אצל סבתא במוסקבה. הילדה, שנתגלתה כמישרונית מאוד, לומדת שם מוסיקה והחלקה אמנותית על קרח.

ילדיהם האחרים של בני הזוג לומדים בבית־ספר מקומי בבירת־זית. הילדים, כאימם, לא למדו עדיין את השפה הערבית, מילבד מילים ספורות.

מאז נעצר בעלה לא השתחררה מארינה מן ההלם שפקד אותה. היא עצמה נעצרה ונחקרה, אך שוחררה כעבור זמן קצר. אביו של ג'והאר מכלכל עתה את האישה והילדים. בימים האחרונים ממעטת מארינה לדבר, והיא יוצאת פעמים רבות לפתח ביתה, בתיקווה שבעלה יופיע.

סיפרה מארינה אל־סיידג':

לחשוד בבעלי שהוא מרגל זאת השטות הכי גדולה. ג'והאר לא יודע לשמור סוד. תמיד, כשהוא מספר לי משהו, ומבקש ממני לא לגלות לאף אחד, אחר־כך אני שומעת שהוא מספר את זה לכולם. הוא אדם פתוח וכנה. איך אדם כזה יכול לעסוק בדברים חשאיים? הוא גילה תמיד את כל סודות המישפחה לכולם, ואם הוא היה מרגל הוא לא היה מצליח להסת־

(המשך בעמוד 40

אופירה ויצחק נבון
נשיא נינוח או ראש־ממשלה?

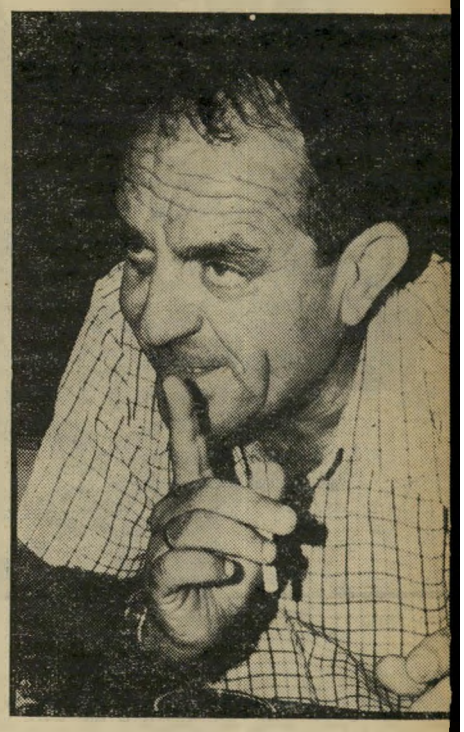
מארינה וג'והאר עם ילדיהם
מרגל או פטפטן?

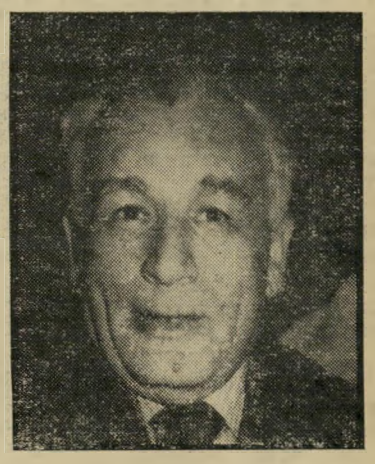
הבן ולאדימיר חובש כיפייה

מינה צמח (משמאל) האשה שערכה את הסקרים של כימעט כל המיפלגות, מגלה בבית־המישפט סודות מן החדר

נאשם חלפון
לא לפרסם סקרים טובים

פרקליט טוניק
לא שמח על פופולריות הלקוח

נאשם פלאטו־שרון
הסקר הדליק אור בעיניים

הסקרנית

„היו כימעט מאה שאלות על פלאטו־שרון ועל תרומתו לכלכלה במדינה, עד שחשבתי כי זה שיגעון גדלות. ואז שאלתי בצחוק: אולי נשאל גם על בחירתו לכנסת? ראיתי את הניצוץ שנדלק בעיניו, וכללנו את השאלה.״ כך ענתה מינה צמח, סטטיסטיקאית ועורכת סקרי־בחירות, בבית־המישפט.

יעקב חלפון, הנאשם עם ח״כ שמואל פלאטו־שרון וז׳אק בן אודיס, בעבירות על חוקי הבחירות, הזמין את הסטטיסטיקאית להעיד במישפטו. בעיקר התכוון להוציא מעדותה, כי במישאל האחרון שערכה עבור פלאטו־שרון, כעשרה ימים לפני הבחירות לכנסת, התברר מעל לכל ספק כי יזכה בשני מנדאטים. בכך ניסה חלפון לשכנע את בית־המישפט כי לא היה כל צורך לשחד בוחרים או לעוות את הבחירות. „האיש הבודד בכנסת״ היה זקוק לקולות עבור חבר־כנסת אחד, והנה היו מובטחים לו שניים. צמח מסרה לחלפון את תוצאות המישאל, ואמרה לו: „אתה יכול ללכת הביתה ולשבת בשקט, יש לכם שני מנדאטים — שניים יותר מדי לטעמי.״

אז ביקש ממנה חלפון דבר מאוד בלתי מקובל אצל מיפלגה מנצחת. הוא ביקש ממנה שלא תמסור את תוצאות המישאל הזה לפירסום, כיוון שחשש כי הידיעה שלפלאטו־שרון מובטחים שני מנדאטים עלולה לגרום שאנשים יתנו קולם למיפלגות אחרות, כדי שלא לבזבז את קולם.

תוך כדי החקירה גילתה העדה כיצד עלה בכלל הרעיון של מועמדותו של פלאטו־שרון לכנסת. הסקר הראשון שאותו נתבקשה לבצע, היה מיועד לבדוק את יחס הציבור להסגרתו של פלאטו־שרון לצרפת. בדיוק באותה תקופה נתבקשה מדינת־ישראל להסגירו לצרפת על כמה תיקים פליליים שהיו תלויים ועומדים נגדו. ממשלת צרפת שיחררה באותה עת את הפידאי המפורסם אבו דאוד, תוך סירוב להסגירו לישראל.

הסקר הראשון כלל מיספר רב של שאלות, שהציגו לציבור את האיש, שכימעט לא היה ידוע עד אז. ביניהן גם השאלה: „אם כדי למנוע את הסגרתו יהיה צורך לבחרו לחבר־כנסת, האם היית מצביע עבורו?״ התשובה גילתה כי יש סיכוי גדול שהאיש אמנם יבחר לכנסת, תשובה זו הלהיבה את פלאטו־שרון.

פלאטו ועורך־דינו באותם ימים, יצחק טוניק, עברו יחד עם מינה צמח על תוצאות הסקר, והיא שאלה את טוניק, לדבריה: „האם היית רוצה לראות אותו בכנסת?״ עורך־הדין הניד בראשו ואמר כי אין הדבר נראה לו. ואז הוחלט כי טוניק יפנה לשר־המישפטים, יראה לו את תוצאות הסקר וינסה לשכנעו להבטיח שפלאטו לא יוסגר, כדי שלא תהיה עילה לבחירתו.

אולם זרע הפוליטיקה דבק מאז אותו סקר ראשון באיש הבודד, והוא החליט לרכב על גל אהדת הקהל. הסקרים הבאים שערכה הסטטיסטיקאית נועדו כבר לבדוק את מיספר הקולות שיקבל ביום הקלפי. הסקרים הללו העידו, ללא צל של ספק, ובפיזור ארצי גבוה, כי האיש אמנם ייבחר.

חידת הקולות השקטים

כאשר קם פרקליט מחוז ירושלים, מיכאל קירש, לחקור את העדה בחקירה נגדית, התגלו מפיה סודות מקצועיים על עריכת סקרים, שטרם נשמעו בפומבי. מינה צמח ערכה את הסקרים לבחירות של 1977 כימעט לכל המיפלגות, והתוצאות שפירסמה לפני יום הקלפי קלעו כימעט בול. היא היתה גאה על כך — גאווה מקצועית מוצדקת.

כאשר נשאלה על דרך עריכת הסקרים, הסבירה מדוע בארצות־הברית נתגלו טעויות בסקרים בעוד שהיא קלעה כל כך קרוב. הסוד הוא במפתח לחלוקת הקולות השקטים. בכל סקר נשאר אחוז גבוה של אנשים המסרבים לומר במי יבחרו, או הטוענים כי טרם החליטו. דווקא אחוזים אלה עלולים לקבוע את גורל הסקר. הסוד השמור ביותר הוא המפתח לחלוקת הקולות האלה. בארצות־הברית נהגו לחלקם באופן פרופורציוני למיפלגות, לפי התוצאות שנתקבלו בספירת הקולות המוצהרים. וזה, לדעתה של צמח, מקור הטעות בסקרים האמריקאיים.

מחקר שנערך על־ידי אשר אריין הוכיח, כי בישראל היה חלקן של מיפלגות הופוזיציה בין הקולות השקטים גדול יותר מהפרופורציוני. וככל שהמיפלגה היתה רחוקה יותר מהמרכז, גדל חלקה בקולות השקטים. עד שנת 1977 עדיין חששו מצביעים שעבדו במוסדות הסתדרותיים להצהיר כי יצביעו עבור מיפלגות האופוזיציה. ולכן היה צורך לתת משקל גדול יותר למיפלגות אלה בין הקולות השקטים.

המפתח לחלוקת קולות אלה נקבע בעזרת שאלה נוספת בסקר: „עבור מי הצבעת בבחירות הקודמות?״ כאשר נקבע מפתח החלוקה לקולות השקטים, חולקו אלה והוספו לאחוזי המיפלגות המוצהרים. עבור מיפלגות שלא היו קיימות בבחירות הקודמות, כמו מיפלגתו של פלאטו־שרון, אי־אפשר היה להשתמש במפתח זה, ואז צירפו את הקולות השקטים לפי המפתח הפרופורציוני.

בנוסחה הזו השתמשה הסטטיסטיקאית גם בעת הבחירות לעיריית תל־אביב. גם שם הוכיחה את אמינותה.

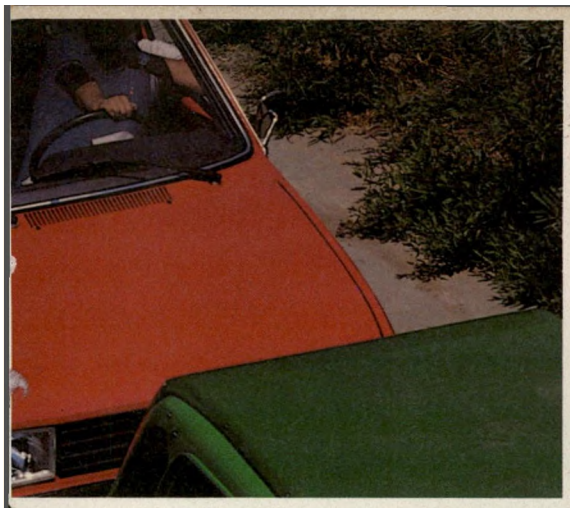
הסטטיסטיקאית לא נשאלה על סקרים שנועדו לבחירות 1981, כיוון שהדבר לא היה רלוונטי למישפט. אולם היא הביאה כדוגמה שאלה שהיתה שואלת בבחירות המתקרבות: „אם תדע כי עזר וייצמן יקים רשימה עצמאית לכנסת, עבור איזו מיפלגה תצביע?״ אך סקר זה טרם נערך.

אילנה אלון

אהדת הקהל לפלאטו שרון, שהתגלתה מן הסקר שאותו ערכה מינה צמח, הלהיבה את האיש הבודד, שהחליט להתמודד ברשימה לכנסת התשיעית

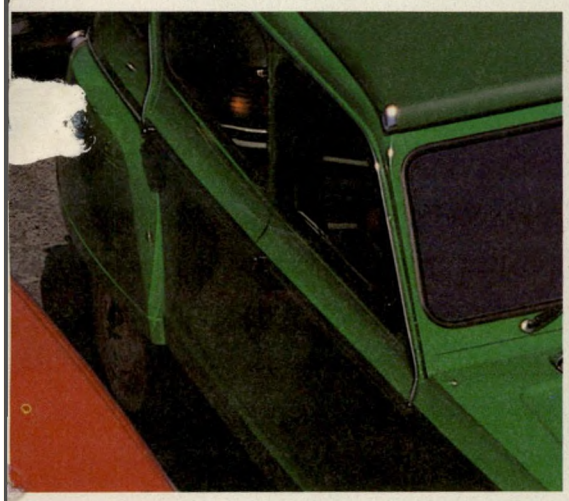

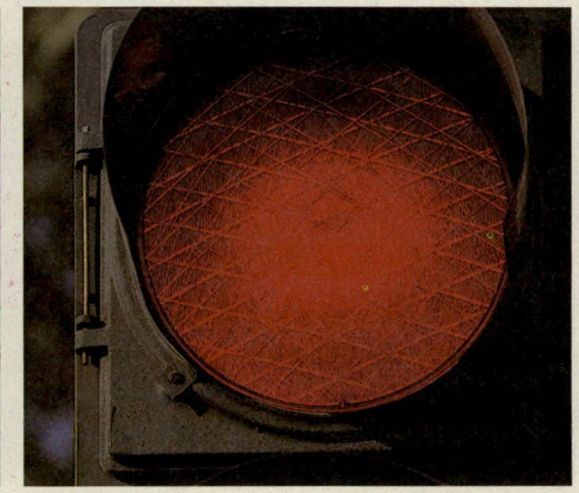
התנועה זורמת...

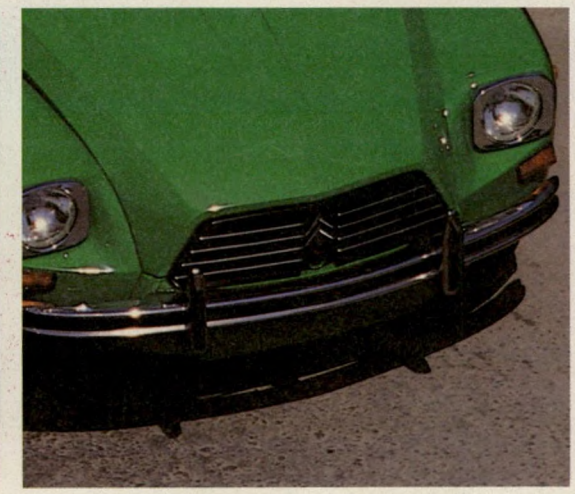

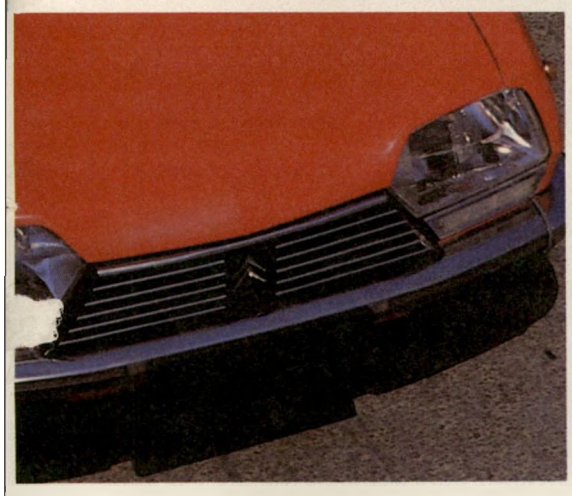

בכל פינה בארץ

מהגדר הטובה בצפון ועד אילת בדרום עומדות לרשותך 134 תחנות הדלק של "דלק".

המשאבות האלקטרוניות של "דלק"

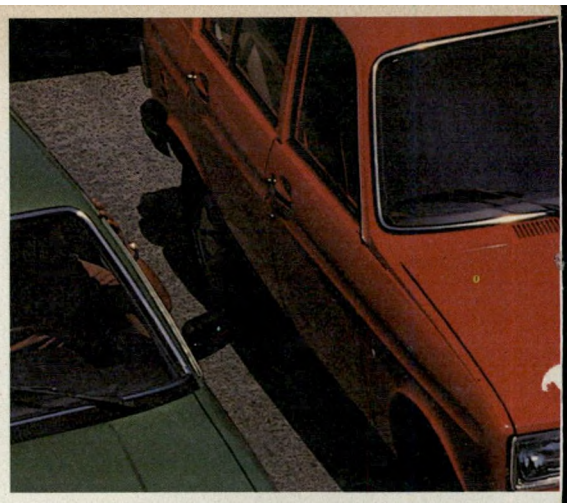
המשאבה השומרת על השקל שלך מופעלת באמצעות מחשב אלקטרוני ואינה מאפשרת טעות בכמות ובמחיר.

השמנים של "דלק"

דלקול 20/50 מכיל תוספים מיוחדים לכל מהירות, לכל עומס ולכל לחץ בעבודות המנוע, המונעים חיכוך מוריד את החום ומאריכים את חיי המנוע.

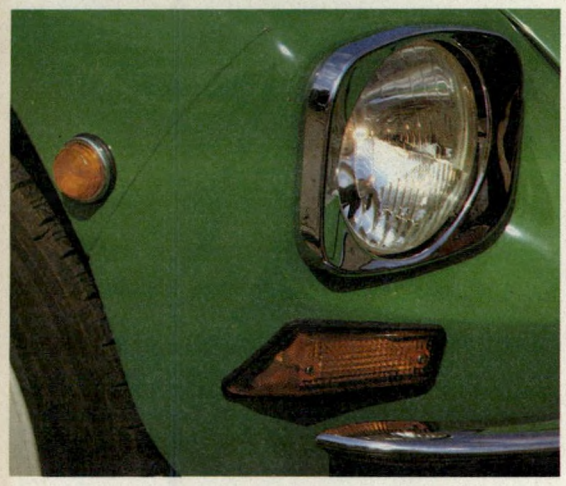
אדום ירוק התנועה זורמ

שרות עם חיוך

יקדם אותך בכניסה לתחנות הדלק של "דלק",
שרות יעיל ואדיב,שרות אישי,פשוט,נעים להכנס
לתחנה.

ת בצעים של "דלק"

פעם הספיקה לך סתם משאבה.

היום "דלק" מביאה לך את המשאבה ששומרת על השקל.

"דלק" מביאה לך את המשאבה שסופרת את הטיפות.
היא אלקטרונית. יש בה מיקרו מחשב.
המשאבה סופרת כל טיפת דלק ומראה לך את המחיר בדיוק.

האלקטרונית של דלק

אריאלי

אתה והשקל

מאת יגאל לביב

למה פוצצו את דירתו של שוקי בן־פורת

חוקרי המישטרה הבודקים את הסיבות לפיצוץ לבנת־חבלה בפתח דירתו של **שוקי בן־פורת** מצאו כמה דרכים להסברת המעשה. הדירה נמצאת עתה בשלבי שיפוצים. קבלן השיפוצים, שהחל בהם, הפסיק את עבודתו באמצע, כיוון שלא עמד

הדירה המפוצצת של בן־פורת
מה המניע?

בלוח הזמנים שקבע לו בן־פורת. כמו כן עלולים להתנקם בו אנשים שאסר להכניסם למועדון שבבעלותו ובבעלות **רפי שאולי**.

אפשרות אחרת: נקמה מצד שותפים להפעלת טלוויזיה בכבלים, שמהם החליט להיפרד. עוד אפשרות: פגיעה מצד גורמים שביקש אותם להכין את חגיגות השנתיים לכתב־העת „מוניטין", שבוטלו בגלל חוסר תקציב. גורמים אלה טענו, כי מגיעים להם 100 אלף לירות. הם נעצרו על־ידי המישטרה במיסעדה ביפו, כאשר איימו על עורך „מוניטין", **אדם ברוך**, כדי שישלם להם את הכסף.

הדירה שפוצצה שייכת במשותף לבעלי המועדון, ובנוסף לבן־פורת ושאולי שותף בבעלות עליה גם **טדי שאולי**, אחיו של רפי.

שוקי בן־פורת עסק עד כה בהקמת „מוניטין", „המועדון", אירגון מודעות לטלוויזיה־בכבלים ובמכירת וילות בקיסריה.

איך לקנות דירה חדשה בלי לשלם נע"מ?

כמה עורכי־דין מצאו דרך חוקית לק־נות דירה חדשה בלי לשלם עליה מע"מ, כפי שמחייב החוק. מקימים חברה ה־רוכשת את הדירה ומשלמת את המע"מ. החברה, שאינה פעילה, גובה את המע"מ חזרה. אחר כך מתפרקת החברה והדירה נרשמת על הבעלים. הדבר כרוך בחוצאה של 4% ברישום הכפול בטאבו, אך נח־סכים 12% של מע"מ.

הפגיעה בכספי קרנות הפנסיה - צעד פוליטי בלבד

כמה מראשי המשק ההסתדרותי הגיבו על הוראת שר־האוצר, **יגאל הורביץ**, כי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות תחו־ייבנה מעתה להפקיד באוצר 80% מהונן לעומת 50% עד כה, באומרם כי להח־לשה לא תהיה השפעה כלכלית על ה־משק ההסתדרותי. מחיר כסף זה שווה למחיר כל כסף צמוד אחר, המגוייס ב־שוק החוץ. היתרון שבו היה בזמינות. למשק ההסתדרותי היה ביטחון בתקבו־לים בהיקף קבוע מדי שנה. עתה יהיה על ראשי המשק להתאמץ ולגייס את הכסף, אולם עלות הכסף התחליפי לא תעלה. לעומת זאת יאפשר הדבר לאוצר להדפיס פחות כסף לצרכיו, כיוון שיקבל עתה יותר הכנסות מהפקדות הקרנות. המשמעות היא, שכסף שזרם עד כה להשקעות במשק התעשייתי, יזרום עתה למימון הצרכים השוטפים של האוצר — ויגביר את האינפלציה.

האם נרצח סוחר העתיקות בגלל מכירת רבע שקל?

סוחרי־עתיקות שנפגשו לאחרונה עם אחיו של סוחר העתיקות מבית־לחם, שנרצח לפני חודשיים על רקע גילוי אוצרות בר־כוכבא („העולם הזה" 2249), סיפרו מפי האח כי סיבת הרצח שונה. לדברי האח מכר הסוחר לפני כמה חו־דשים מטבע נדירה ביותר — רבע שקל מתקופת בית־ראשון. בעולם ידוע על עוד מטבע אחת של רבע שקל, המצויה ב־„מוזיאון ישראל". הסוחר שנרצח מכר את השקל ב־60 אלף דולר לקניין ב־שווייץ, ונראה כי דיווח לשותפיו למציאה על מחיר נמוך יותר מזה שקיבל.

הפגרסה הפסידו במניות „ציזאר פאלאס"

כמה עשרות ישראלים שרכשו לפני חודשיים אופציות של מניית חברת התי־מורים האמריקאית „ציזאר פאלאס" ספ־גו הפסדים כבדים. הישראלים השקיעו מאות אלפי דולרים באופציות, בתיקווה לעליית שערים גדולה, כתוצאה מרווחיות החברה שפתחה קזינו באטלנטיק־סיטי, במדינת ניו־ג'רסי. לפני כחודש החל דיון בבית־המישפט בניו־ג'רסי, על ביטול רשיון הקזינו בגלל שותפות עם **מאיר לנסקי** (ראה: „אתה והשקל", „העולם הזה" 2250). השבוע יוחלט אם יבוטל הרשיון או שמנהלי החברה יתפטרו מתפ־קידם. בינתיים ירדו שערי האופציות במאות אחוזים. האופציות נגמרות בשלהי נובמבר ואם לא תחול עד אז עלייה ב־שערים, יהפוך ההפסד ריאלי.

שרות מחפיר ב„בנק לאומי" בלוס־אנג'לס

סניף „בנק לאומי" בלוס־אנג'לס ידוע כסניף בעייתי, שראשי הבנק באמריקה לא יודעים כיצד לשפר את מצבו. נסיון אישי, של משיכת כספים באמצעות כר־טיס „ויזה", הראה כי המצב עוד גרוע יותר. היה עלי להמתין קרוב לשעה, עד שהפקדיה היחידה העוסקת בקבלת לקו־חות התפנתה. אותה עת עסקו שני פקי־דים אחרים בשיחה זה עם זה, פקידה רביעית אכלה ושוחחה (בעברית) עם חבר. הטלפונים צילצלו בסניף זמן רב, איש מהעובדים לא טרח לענות.

אחרי כשעה של המתנה ביקשתי לשוחח עם מנהל הסניף. נעניתי כי חוא בניו־יורק, ממלא מקומו לא בא לעבוד והאחראית תחתם הסבירה כי הסניף סובל ממחסור בכוח־אדם.

מימון הגנת אבו־חצירא - שוחד?

כמה מישפטנים טענו, כי הודעתו של **נסים גאון** בטלוויזיה, שההסתדרות העולמית של הספרדים תממן את הו־צאות מישפטו של שר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** היא בבחינת עבירה פלי־לית חמורה של שוחד. שר־הדתות הוא איש־ציבור, שנאסר עליו לקבל מתנות או טובות־הנאה אחרות. מימון הוצאות מישפטו, אם וכאשר יתנהל מישפט כזה, כמוהו כמתן טובת־הנאה. הנותן והמקבל עוברים על החוק.

אותם מישפטנים טוענים גם, כי אסור להסתדרות הספרדים לממן את הוצאות המישפט, מכיוון שתקנותיה אינן מתירות מימון כזה. כל הוצאה למטרה שאינה נזכרת בתקנות היא בלתי־חוקית.

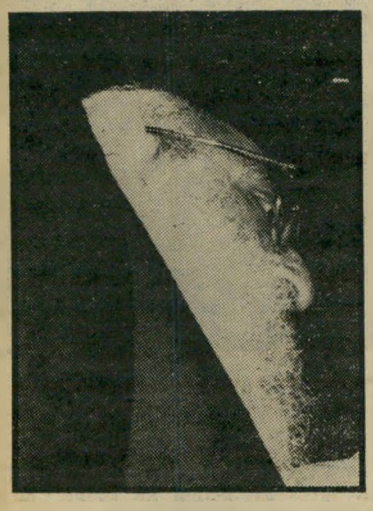
מישטרת ישראל גילתה בגרמניה טייפ הנמכר בישראל

מישלחת של מישטרת־ישראל, שביקרה בגרמניה, התרשמה מהטייפים המקצועיים של בלשי מישטרת־גרמניה. כאשר ביקשו לדעת היכן ניתן לרכוש כדוגמתם, בדקו הגרמנים ומצאו, שהטייפים הם מוצר חדש של חברת „סניו". הם מסרו לשוט־רים הישראלים את הכתובת של סוכנות החברה בירושלים.

בימים אלה הזמינה מישטרת ישראל כמה עשרות יחידות מאותם טייפים.

ניתוח גורן: בזבוז 50 אלף דולר

הניתוח שבוצע בליבו של הרב הראשי האשכנזי לישראל, **שלמה גורן**, עלה למשלם המיסים 50 אלף דולר. אילו נעשה בישראל היה עולה רק כ־60 אלף לירות. ניתוחים כאלה מבוצעים בישראל לעשרות

הרב גורן
ניתוח יקר

מדי שנה, ולא היתה סיבה לביזבוז מד־הים זה של דולרים.

אגב, העיתונות דיווחה כי לפני הר־דמתו שר הרב גורן את השיר „וטהר ליבנו". קברניט „אל על", **אורי יפה**, שקרא זאת, תמה „אילו שירים היה הרב שר במקרה של ניתוח אברים אחרים בגופו..."

(המשך מעמוד 33)

תיר את זה אפילו רגע אחד. כזה הוא בעלי.

התאהבתי בו ביגלל האופי המיוחד שלו. התחתנתי איתו אחרי תקופה קצרה, כי למדתי להכיר אותו במהירות. תוך כמה שבועות כבר ידעתי עליו הכל. הוא פשוט אדם שמספר ומדבר בכנות על הכל. ידעתי תמיד שג'והאר לעולם לא יסתיר ממני דבר. עכשיו באים ומספרים לי שהוא היה מרגל, ושאני לא ידעתי. לעולם לא אאמין בזה.

לג'והאר אין מספיק זמן אפילו למישפחתו. הוא מקדיש את מרבית זמנו לעבודה בבית־החולים. פעמים רבות הוא נשאר בשל כך לישון בירושלים. המישטרה חושדת בו שהוא מסר סודות כשנסע לירדן, אבל הוא נסע לשם רק לצורך סידורים ולא משום סיבה אחרת. גם כשהוא מגיע הביתה הוא מטפל בחולים. ג'והאר אוהב תמיד לעזור לאנשים. פעמים רבות הוא טיפל בחינם באנשים שלא יכלו לשלם, ואפילו הסיע אותם במכוניתו לבית־החולים.

הוא דאג תמיד לאחרים, אבל לא לעצמו. בעלי שקוע בחובות. הדירה שבה אנו מתגוררים היא שכורה, ובמשך שנה שלמה לא היה לג'והאר כסף לשלם את השכירות. ניתקו לנו כמה פעמים את החשמל והמים, כי לא היה כסף לשלם. ג'והאר חייב כסף עבור הרהיטים החדשים שקנינו ועבור המכונית שלו, שהיא משנת 64'. נוסף לכך יש לו עוד חובות שונים, פשוט בגלל שהמשכורת לא מספיקה.

„ברז'נייב הוא טוב". ביגלל המצב הקשה רציתי לנסוע למשך שנה עם הילדים לברית־המועצות. התכוונתי גם לבקר את אימי, שאליה אני מתגעגעת מאוד. עמדתי לנסוע השבוע, אבל נשארתי בגלל הילדים. התוכנית היתה שאעבוד שם כדי לפרנס את הילדים, ושאשוב אחרי שבעלי ישלם את החובות ויחסוך מעט כסף כדי לשפר את המצב.

לפני שבאתי לארץ בעלי הסביר לי את כל המצב הפוליטי כאן, ושאל אותי אם אני מוכנה לחיות פה. אמרתי שאני רוצה להיות תמיד לצידו, ושאלך איתו לכל מקום. אני לא מתעניינת בפוליטיקה, והמצב כאן לא הפריע לי. אני גם לא יוצאת הרבה מהבית.

הבית ברחוב פינסקר 27
קפיצה מהקומה השלישית

אני לא מכירה אף אחד מלבד המישפחה של בעלי.

המישפחה של בעלי היא נוצרית, ולכן לא התעוררה גם בעיה של דת. כל הילדים שלנו הוטבלו בכנסיה פה בארץ. אני עצמי הייתי מאוד מאושרת כשהמישפחה קיבלה אותי בחמימות והרגשתי את עצמי כמו בבית. אני אוהבת גם את מזג האוויר החם פה בארץ, והיה לי טוב.

מעולם לא תיארתי לעצמי שדבר כזה יקרה לנו כאן. אי־אפשר לתאר עד כמה בעלי רחוק מריגול. יש לו אמנם דיעות סוציאליסטיות, שאותן רכש בזמן הארוך שלמד במוסקבה, אבל זה לא הופך אותו למרגל רוסי. חושדים בו על לא עוול בכפו.

המישטרה היתה אצלנו בבית וערכה חיפוש. הם הפכו את כל הבית ולא מצאו כלום.

גם אותי חקרו בעזרת קצין שמדבר רוסית. התנהגו אלי יפה, ואחרי שהבינו שאין לי שום דבר לספר להם, שיחררו אותי. לפני כן נתנו לי להיפגש לזמן קצר עם בעלי. לא יכולנו לדבר הרבה. הוא רק שאל לשלום הילדים.

אני מבינה שהמישטרה צריכה לחקור, אבל אני חושבת שאצלנו ברוסיה לא היו עוצרים אדם ככה סתם, מבלי שעשה משהו. ברוסיה היה לי טוב מאוד. כשהייתי רווקה הייתה לי דירה גדולה של שלושה חדרים, ועבדתי כמזכירה. אני בכלל חושבת שבברית־המועצות יותר טוב מאשר בישראל. ברז'נייב הוא טוב בשביל הרוסים כמו שהיה לנין.

אני מקווה שיגלו מהר מאוד שג'והאר לא מרגל וישחררו אותו. הוא אפילו לא יודע עברית, וביכלל מה יש לו לרגל? איזה סודות הוא יכול לגלות כאן? הוא גם מעולם לא עבד בישראל והוא ביקר שם אולי פעם אחת. אם הוא היה מרגל הוא לא היה כל כך עני. אבל עובדה שהוא שקוע בחובות.

שמעתי שאומרים שהבת שלנו נמצאת ברוסיה כבת־ערובה, כדי ללחוץ על בעלי שיגלה סודות. זה שקר. היא נמצאת שם רק כדי ללמוד. אני מאמינה שהאמת תתברר בקרוב, והכי חשוב — שאוכל להיות שוב יחד עם בעלי.

ולאדימיר ואיריה אל־סייג' בביר־זית
לבוש רוסי וכופייה

פשעים

קפיצה מהקומה השלישית

הקטין אנס את התיירת שמונה פעמים, עד שלבסוף העדיפה לקפוץ מהחיון, תוך סיכון חייה

אילן, בן ה־17, קרע באכזריות את בגדיה של התיירת. היא נסתה להתנגד, לצעוק, להתחנן, אבל דבר לא עזר. היא נאנסה בפרוטרות שמונה פעמים במשך שלוש שעות רצופות. לבסוף לא יכלה לסבול יותר. היא קפצה דרך חלון הקומה השלישית אל הרחוב. התוצאה היתה חמורה: חולייה בעמוד השידרה שלה יצאה ממקומה ורגלה נשברה. אך היא נפתרה מן הסיוט, שכדי לברוח ממנו היתה מוכנה אפילו למות.

זה קרה השבוע בתל־אביב. הנאנסת היא ז'אקלין דיקסון, תיירת בת 18 מקמברידג' שבאנגליה. ז'אקלין, בלונדית שמנמונת, בעלת הפנים הצוהלות, שוהה בארץ מזה חודשיים. היא עובדת כמלצרית במלון דן בתל־אביב. ביום ההמישי השבוע יצאה ז'אקלין מהמלון יחד עם עובד נוסף, אילן, קטין המועסק במיטבח. הם החליטו לצאת לבית־קפה, אך ז'אקלין לא שיערה כי לאילן יש גם תוכניות אחרות.

סיפרה השבוע ז'אקלין דיקסון בבית־החולים איכילוב בתל־אביב:

באותו יום פיטרו את אילן מהעבודה. אף פעם לא היה ביניהם משהו, אבל הוא היה כל כך עצוב ומיסכן, עד שריחמתי עליו. גמרתי בדיוק את העבודה והחלטתי לעודד אותו קצת. ישבנו בבית־קפה ושוחחנו. סיפרתי לו שאני מחפשת דירה להשכרה. הוא אמר שעכשיו, אחרי שפיטרו אותו, הוא עוזב את הדירה שלו ברחוב פינסקר 27, והציע לי לבוא לראות אם אני מעוניינת לשכור אותה.

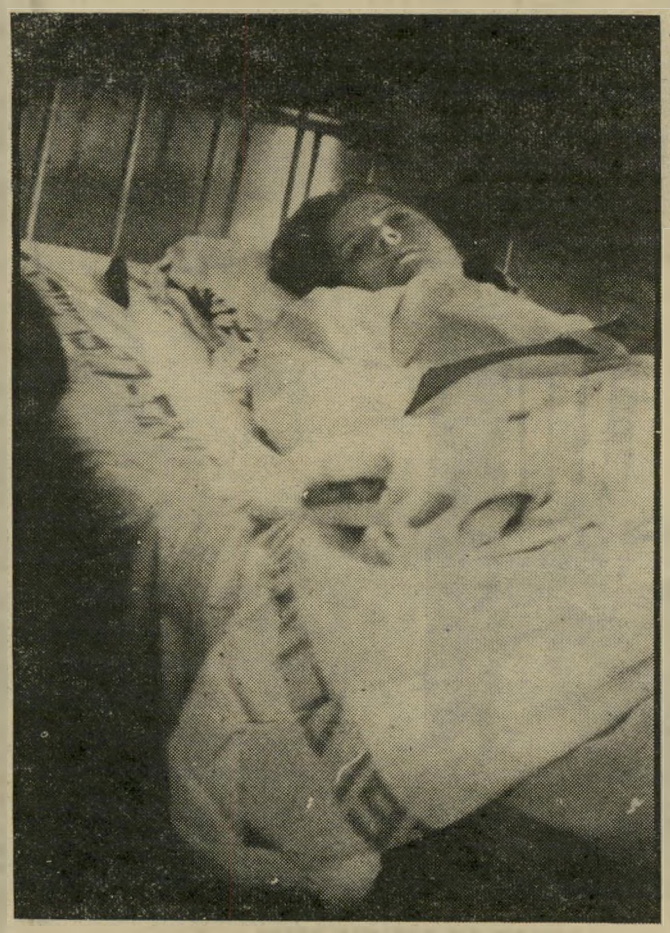
הלכנו אליו לדירה. ישבנו שם עד השעה חמש. אילן לא ניסה להתחיל איתי ואפילו לא רמז על משהו. לבסוף, כשעמדתי ללכת, הוא הציע ללוות אותי, ונכנס לחדר השני להחליף חולצה. פיתאום הוא חזר. היה זה אילן אחר. רגע לפני הוא היה עדיין שקט ונחמד, ובבת אחת הוא הפך להיות אלים עם עיניים של חיה. בלי לומר דבר הוא התנפל עלי והשכיב אותי על המיטה.

נאבקתי איתו וניסיתי לדחוף אותו מעלי. אבל אילן היה אכזרי והיכה אותי בכוח. צעקתי בכל הכוח, אבל אף אחד לא שמע. ניסיתי להתחנן וביקשתי בדמעות שיעזוב אותי. אילן בכלל לא הקשיב לי. הוא קרע את הבגדים שלי ואנס אותי. לא יכולתי לעשות דבר.

„אני אהרוג אותך". כשהוא גמר, חשבתי שיתן לי ללכת. אבל אילן המשיך להחזיק אותי בחדר ואנס אותי שוב ושוב שמונה או אפילו תשע פעמים. אחרי שלוש שעות הרגשתי שאין לי יותר כוח לסבול את זה. אמרתי לו שאני מרגישה רע, ועשיתי כאילו שאני הולכת להקיא. אילן הלך להביא לי כוס מים, ואז קפצתי ונעלתי את הדלת.

גם זה לא עזר. אילן פרץ את הדלת בבעיטות. כשהוא נכנס לחדר הוא אמר לי: „אני אהרוג אותך בגלל זה!" לפי המבט שהיה לו בעיניים האמנתי לו. ראיתי לפני כן מה הוא מסוגל לעשות. הרגשתי שאני כבר מעדיפה למות בקפיצה מהחלון.

ניגשתי לחלון והבטתי למטה. לפתע הסתובבתי ואמרתי לו שנדמה לי שמישהו נמצא מאחרי הדלת. ברגע שאילן ניגש לדלת לבדוק, פתחתי את החלון וקפצתי למטה. לא הסתכלתי כלל לאן אני קופצת, ויותר אני לא זוכרת.

נאנסת דיקסון בבית־החולים
מוות עדיף על אונס

עד כאן סיפורה של ז'אקלין דיקסון.

המישטרה עצרה את אילן עוד באותו הערב. אחרי שתיאורו של הצעיר השחרחר והצנום הוכנס למחשב, התברר כי ישנה תלונה מלפני שנה על אנס בעל תיאור דומה. המישטרה בודקת עתה אם אילן לא ביצע מעשי אונס נוספים.

כיום מאושפזת ז'אקלין בבית־החולים. עוברים ושבים ברחוב פינו אותה לשם, אחרי שקפצה. ז'אקלין ניחנה באופי חזק והיא הצליחה להתגבר על המשבר. המשוחח עימה אינו יכול להבחין כי רק לפני כמה ימים עברה את אחד הסיוטים הנוראים ביותר שאשה יכולה לעבור. הרופאים בבית־החולים קבעו כי ז'אקלין תאלץ להישאר מאושפזת במשך שלושה שבועות לפחות. הקביעה הסופית תינתן אחרי שיתברר מצב החולייה בגבה.

„חיית־טרף". ז'אקלין התה־

(המשך בעמוד 44)

המישטרה התנצלה על כך שקצין המישטרה רדף את בעלה של אהובתו

האשה חיה ארבל מכחישה שניהלה רומן עם קצין המישטרה, ושניצלה קשרים אלה נגד בעלה.

בתלונה. „טיפולו נובע כנראה מסיבות אישיות הקשורות ליחסים שבינו לגברת בראל. לדעת מרשי התנהגותו של פקד אמיר אינה הולמת קצין מישטרה במעמדו, אם לדבר בלשון המעטה."

ניסים לא תלה תיקוות רבות במיכתב תלונה זה. מה גם שכאשר ניסה להגיש תלונה פלילית במישטרת הרצליה, נגד פקד אמיר, סירבו לקבלה. ניסים חשב כי כמו במיקרים רבים אחרים, שבהם חוקרת המישטרה את עצמה, תגיע המישטרה לבסוף למסקנה שהקצין פעל כראוי ושהמישטרה בסדר. לכן היתה רבה הפתעתו, כאשר הגיע אליו מיכתב תשובה מאת סגן־ניצב רפאל דנון, קצין תלונות הציבור במישטרת מחוז תל־אביב. המיכתב נשלח ב־26 בספטמבר.

„עשינו לבירור תלונתך אל מפקד מישטרת מחוז תל־אביב," כתב דנון. „הבירור העלה כי מפקח אמיר הכיר את מרשך ניסים בראל ואשתו עקב טיפולו בבעיותיהם.

„על־פי הסברו, מפקח אמיר נפגש עם היא בת קיבוץ שפיים. היא נישאה לניסים בן ה־30, אחרי שיצאו יחד במשך שלוש שנים. דירתם המשותפת נמצאת בבית דו־

אהבת השוטר

ד"ר שוטרים שפרצו לביתו של ניסים בראל פעלו בגסות. „אנחנו נראה לך מה זה להרביץ לאישתך!" צעק אחד מהם לעבר ניסים, כשהוא דוחף אותו בכוח. „בוא איתנו, אתה עצור!" ניסים ניסה להסביר לשוטרים כי כלל לא היכה את אשתו, אך לשווא. השוטרים היו להוטים לעצור אותו, וטענותיו כלל לא עניינו אותם.

הפרשה חזרה על עצמה פעמים רבות. ניסים נעצר בכל מקום שבו מצאו אותו השוטרים — אם ברחוב ואם בבית. מצב זה נמשך שבועות ארוכים. הסיבה לכך היתה אשתו של ניסים, חיה בראל, ש־הגישה נגדו תלונות רבות על תקיפה ואיומים. בכל פעם היו השוטרים עוצרים את ניסים למשך 48 שעות, כדי שלא יצטרכו להביאו בפני שופט, שבמהלכן היו מתייחסים אליו בגסות ומשפילים אותו. לבסוף היו משחררים אותו, עד הפעם הבאה.

ניסים בראל חשש שהוא עומד לצאת מדעתו. בכל פעם שבאו השוטרים לעצור אותו, ניסה לשכנע אותם כי התלונות של אשתו הן פרי דימיונה, ואף הביע נכונות להיבדק בגלאי־שקר. אך הוא הבחין ביחס חד־צדדי מצד המישטרה. הוא שם־לב ש־השוטרים מעוניינים רק לעצור אותו, ולא לברר את האמת. לטענותיו לא היתה שום משמעות בעיני השוטרים. במשך תקופה ארוכה התייסר ניסים בחיפוש אחר ה־הסבר לכך. לבסוף ערך חקירה פרטית, והגיע למסקנה שהדהימה אותו.

לדברי ניסים הוא גילה, כי אשתו בוגדת בו עם קצין מישטרה. לדבריו הוא תפס את אשתו „על חם", יחד עם פקד יצחק אמיר ממישטרת הרצליה. ניסים ואשתו חיה מתגוררים אף הם בהרצליה, ולכן הגישה האשה את התלונות נגדו במישטרה זו. ניסים הסיק כי אמיר מפעיל את ה־מישטרה נגדו, בשל הרומן שיש לו עם אשתו, ומכאן היחס החד־צדדי כלפיו.

בתלונה ששלח ב־12 באוגוסט השנה פרקליטו של ניסים בראל, עורך־הדין יצחק ברזילי, אל מפקד מישטרת מחוז תל־אביב, ניצב משה טיומקין, הוא גולל את סיפור סבלו של ניסים ודיווח על גילוייו. „מרשי מרגיש את עצמו מרומה מצד אחד על־ידי אשתו, ומאידך היא זוכה ל,שיתוף פעולה' מצד פקד יצחק אמיר," נכתב

הבלש פקד יצחק אמיר מחזיק פנס בעת מ'בצע בי־לוש. הוא מכחיש את ההאשמות נגדו.

גברת בראל לפי בקשתה על־מנת לבדוק מי עוקב אחריה. בטיפול זה אנו רואים חריגה משמעותית מצד מפקח אמיר, על כן הוחלט להזהירו, עם הוראה מפורשת לנתק את קשריו עם גברת בראל. התלונה נמצאה מוצדקת, אנו מצטערים ומתנצלים על כך."

חיה וניסים נישאו לפני עשר שנים. הם הכירו בחוף שפיים. חיה בת ה־27

ניסים בראל

מישפחתי, ברחוב יצחק שדה 5 בהרצליה. אולם בשל צו שהוצא נגד ניסים, במיסגרת הליכי גירושין שבהם נמצאים בני הזוג, נאסר עליו להיכנס לביתו. מזה חצי שנה הוא מתגורר בנפרד, בדירה שכורה.

ניסים בראל הוא קבלן שיפוצים במיקצועו. אולם מאז החלה המישטרה לעצור אותו הוא אינו עובד. לדבריו השפיעו עליו הגלויים עד כדי כך, שהוא אינו מסוגל לעבוד.

סיפר השבוע ניסים בראל:

התחלתי לחשוד באשתי בגלל מיקרה שבו חיבלו לי במכונית. יום אחד, לפני יותר מחצי שנה, מצאתי בבוקר את המכונית שלי עם שימשה קידמית שבורה וארבעה צמיגים חתוכים. לא היו לי אויבים ולכן לא ידעתי במי לחשוד. לבסוף נודע לי שעשה לי את זה פועל שעבד אצלי בשיפוצים. לבחור הזה היה עבר פלילי ואני שיקמתי אותו. לקחתי אותו לשיחה והוא הודה שחיבל במכונית. שאלתי אותו: „תגיד לי, מה יש לך נגדי? לא שילמתי לך מספיק, או אולי פגעתי בך באיזה דרך?" הוא ענה לי: „עשיתי לך את זה כי אמרו לי שהילשנת עלי למישטרה. הנה, יש לי הוכחה — פקד אמיר נמצא כל יום שני וחמישי אצלך בבית!"

לא האמנתי למישמע אוזני. לא היה לי שום מושג שאמיר מבקר אצלי בבית. אני מכיר את אמיר מאז שהיה לי סיכסוך עם מישפחה אחת בענייני כסף. הם סירבו לשלם לי חוב על עבודה שעשיתי אצלם. וכשהתלוננתי עליהם במישטרה הם באו אלי הביתה, איימו עלי וניסו לפגוע בי. בפרשה טיפל אז פקד אמיר. יום אחד הבאתי אותו הביתה והצגתי אותו בפני אשתי. אמרתי לה: „אם פעם יבוא מישהוא אלינו הביתה כשאני איננו, וינסה לאיים או לפגוע בך, תודיעי מייד לאמיר והוא יטפל בזה."

כאשר סיפר לי הפועל שאמיר מבקר אצלי, הייתי כבר מסוכסך עם אשתי. היא דרשה שנתגרש, אבל אני סירבתי בתוקף. באותה תקופה עבדתי במיצפה רמון, והייתי בא רק פעם בשבוע הביתה. החלטתי לבדוק מה מתרחש כשאני איננו.

ביום הראשון קמתי מוקדם בבוקר, אמרתי שלום ויצאתי. אשתי חשבה שאני נוסע חזרה למיצפה. בצהרים חזרתי במפתיע הביתה ומצאתי את אמיר יושב ושותה קפה יחד עם אשתי על המירפסת. שאלתי אותו מה הוא עושה אצלי בבית, והוא אמר שהוא רק עבר במיקרה בסביבה וניכנס לשתות כוס קפה. ביקשתי ממנו שלא ייכנס אלי הביתה כשאני אינני.

כעבור שבועיים הוציאה נגדי אשתי בבית־המישפט צו־איסור כניסה לבית, בטענה שאני מאיים עליה ומכה אותה. הצו ניתן במעמד צד אחד, מבלי שתינתן לי האפשרות לספר לבית־המישפט שזה שקר, ושאני מעולם לא הרמתי עליה יד. מאז החלה אשתי להגיש נגדי תלונות במישטרה, כל יום שני וחמישי. השוטרים היו, מחפשים אותי כל הזמן רק כדי לעצור אותי, ולא היו מוכנים אפילו להקשיב לדבריי.

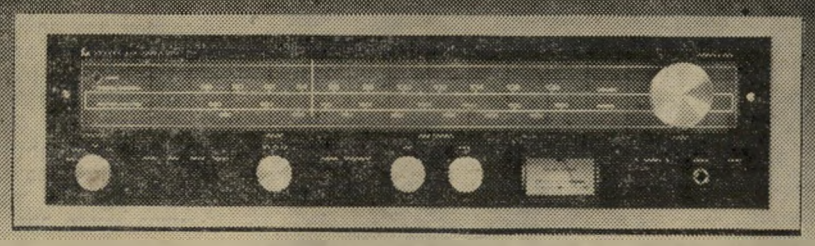
המצב הזה שבר אותי לגמרי. אהבתי את אשתי ורציתי לתקן את היחסים העכורים בינינו. אבל בגלל התלונות שלה, ובגלל הטיפול המיוחד שהן קיבלו מהמישטרה, התייאשתי ונכנעתי לה. הסכמתי לתת לה את הגט שהיא כל הזמן רצתה ממני, והתחלנו בהליכי גירושין. לא ידעתי שזאת היתה בדיוק התוכנית והמטרה של התלונות וההטרדה של המישטרה.

באותה תקופה הפסקתי לעבוד מרוב יאוש. ישבתי כל הזמן וחשבתי איך זה יכול להיות שהמישטרה עושה בצורה כזאת יד אחת עם אשתי. חשדתי שהיחסים עם אמיר לא נגמרו והחלטתי לבדוק את זה.

השאלתי מחבר מכונית סובארו והמתנתי לאשתי בבוקר, כשהיא יוצאת לעבודה. היא החלה אז לעבוד כעוזרת במשק־בית. במשך שלושה ימים איבדתי בכל פעם את עיקבותיה. עד שביום הרביעי הצלחתי. ראיתי אותה נפגשת ברחוב סוקולוב ב־הרצליה עם יצחק אמיר. היא עלתה על הווספה שלו והם נסעו. עקבתי אחריהם עד שהם נכנסו לרחוב צדדי בהרצליה פיתוח. שם עצרתי את המכונית והלכתי ברגל. מצאתי אותם עומדים יחד בין העצים, לייד משאבת מים. המקום הזה הוא מבודד וכימעט שלא עובדים בו אנשים.

(המשך בעמוד 44)

אם חשבת שהרסיבר של LUXMAN יקר מדי עבורך המשך לקרוא:

מחירים הריאלי של מגברי LUXMAN הורד על ידנו בעשרות אחוזים, כי אנו משווקים היום את כל מוצרי היוקרה הסטריאופוניים LUXMAN, ALTEC, TEAC, BIC, KOSS, dbx בשיטה אחת בלבד -
מטלמוסיקה — ישירות — אליך

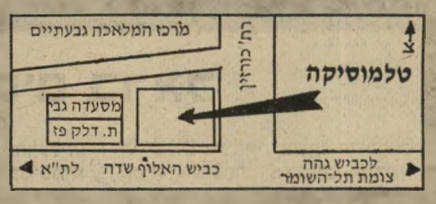
כך למשל תוכל להכוש אצלנו רק החודש את הרסיבה הידוע של LUXMAN R-1030 (הספק אמיתי של 30 וואט, 0.05% עוותים מקסימלי, אחריות ל־3 שנים.) **במחיר מיוחד:**

3,995 שקל

במקום 5,850 שקל

זה "יאלץ" אותך אמנם לבוא לגבעתיים, לאולם ההדגמה המשוכלל שלנו, אך זה עשוי להשתלם לך. אפילו להשתלם מאד.
על איכותם של מוצרי הסטריאו של **טלמוסיקה** והאנשים העומדים מאחוריהם לא נרחיב את הדיבור. אם אתה מבין בסטריאו, אתה יודע. עכשיו, **בטלמוסיקה** זוהי ההזדמנות שלך.
בנוסף, דגמים אחרים של LUXMAN ומערכות סטריאו שלמות במחירים מיוחדים ובתנאי תשלום נוחים

- מחלקה מיוחדת לעולים חדשים
- שירות ואחריות במעבדות טלמוסיקה

טלמוסיקה

סטריאו • היי־פיי

רח' כורזין 1, גבעתיים (מול רמת־חן), טל': 03-765071
אולם התצוגה פתוח בימים א'–ה', בשעות 09.00—19.00
ביום ו' מ־09.00—14.00

במדינה

דרכי חיים

איכות חיים וטלפון

הממתינים לקבוצת טלפון מתארגנים כדי להטריד את השר מודעי באמצע הלילה לביתו

„נכבול את עצמנו למכשירי טלפון בבית קלקא, שם יושבים אנשי מישרד התיקשורת," נטריד את השר מודעי בטלפון באמצע הלילה לביתו," אלה הם רק כמה מן הרעיונות החדשים שהעלה הוועד של אגודת צרכני הטלפון בישיבתו האחרונה.

נטולי הטלפון מכל רחבי הארץ, החליטו לפעול, הפעם ברציונות, נגד הסחבת בהתקנת הטלפונים. ברמת השרון, דרום חולון, הרצליה, ראשון־לציון, פתח־תיקווה ורחובות אי אפשר כלל להשיג טלפון.

הישיבה החודשית האחרונה של דורשי הטלפונים התקיימה בשבוע שעבר בביתו של הבדרן טוביה צפיר ברמת־השרון. בעל הבית לא היה. הוא השתתף בחזרות למופע האחרון שלו, יורדים על השבוע, שם משנים את הטקסט בכל שבוע. אשתו יעל, אירחה את חברי הוועד והשתתפה באופן פעיל בדיונים.

„הרעיון המרכזי של האגודה שלנו ברגע זה לא לרדת מן הכותרות. אנחנו צריכים לגרום בכל שבוע לסערה ציבורית זו או אחרת כדי שכולם ישמעו אותנו," מסביר רזי רום, ראש האגודה.

„זו לא רק מילחמה של אלה שאין להם טלפונים. זה כולל גם את אלה שיש להם מכשירים אלה זוכים לשירות גרוע של מישרד התיקשורת. זה שייך לאיכות החיים בארץ," הסביר אהרון אבל מראשון־לציון.

האגודה הנמצאת רק בשלבים הראשונים של פעילותה, מגלה מרץ בלתי נילאה ורוח קרבית. השמצות על פעולות מישרד התיקשורת רק מאחדים אותם ומגורמים להם להמשיך ולפעול. „בכל חודש מתקיימת ישיבה שלנו, בה אנו דנים מה יהיה הצעד הבא," אומר המורה מפתח־תיקווה יהודה פרום.

מסיבת העתונאים הראשונה שלהם זכתה אמנם להדים רבים. חלק מן ההברים מחוסרי הטלפון הם אנשים ידועים. יצחק („איציק") קול, מנכ"ל האולפנים המאוחדים בהרצליה, הזמרים יהורם גאון ומייק בורשטיין והחקיין טוביה צפיר הם רק כמה מאלפי חברי האגודה.

„קיימים היום רבע מיליון אנשים הממתינים לטלפון ברחבי הארץ," מסביר רזי. יש כאלה שנושאים עמם מכשיר אי־תורית אך גם הם צריכים לנסוע מרחק רב כדי למצוא טלפון ציבורי תקין כדי לטלפן למי שמחפש אותם.

אזרחים שהטלפון מצוי בביתם מתקשים להבין את המצוקה בה נמצאים כל אותם אנשים המצפים לטלפון. דוגמנות משירות טלפונים יעיל הקיים בחוץ לארץ מובאות בישיבות של אנשי האגודה. כל אותם אזרחים שהטלפון בביתם מטרטר ללא הרף ומצפים לרגע בו יוכלו לבוא למקום בו אפשר לגוח ללא טלפונים והטרדות, נשארים אדישים לגמרי למאבקם של אנשי האגודה.

כאשר הסתיימה הישיבה אמרו החברים זה לזה: „אם יש לך בעיה באירגון אחת מן הפעולות שלנו, תן לי צילצול," ואז הם נזכרים כי אין להם טלפון, מחייכים וחוזים להגות רעיונות מהפכניים.

„אסור להחניק"

תערוכה ברמה מוזיאונית המורכבת מרשימת הציירים מן השורה הראשונה בישראל; בין המוצגים רישומים והדפסים מוקדמים ונדירים של: **אופק, אשהיים, בקון, ברגנר, טמיר, ינקו, סימה, פינס, צ'יזיק, שחרל־הילמן, שטיינהרדט, בצלאל שץ** ואחרים.

תערוכת יחיד

ליאת פולוצקי מציגה „חלום בנוף"

הפתיחה מוצ"ש, 1 בנובמבר 1980, שעה 8.30

דברי פתיחה: **ד"ר זיוה עמישי—מייזלש**

תחוג לתולדות האמנות, האוניברסיטה העברית, ירושלים

גלריה אלון

רחוב הפלמ"ח 51, ירושלים, טלפון 669562

שעות הגלריה: 10—13, 16—21, מוצ"ש 19—21

שלי

של"י — סניף ת"א

ביום א', 2.11.80, שעה 8.30 בערב,
תתקיים במועדון של"י, רח' בוגרשוב 60,
הרצאתו של **זיאד אל־זיאד**
עורך העתון אל־פג'ר
בנושא: **הכוחות הפוליטיים בגדה המערבית**

של"י — סניף ר"ג

ביום שבת, 1.11.80, שעה 10.30 בבוקר
תתקיים באולם מועצת הפועלים, רח' הרצל 13
אסיפה פומבית: **צריך להפיל את הליכוד — אך מה הלאה?**
בהשתתפות:
יעל זוטן, רן כהן, ד"ר מאיר פעיל
פותחת: **דליה וינר**

תן טרמפ לחייל

עם הפרופסור **ישעיהו ליבוביץ**

„האימה - ולא הטעמים הדתיים - היא הסיבה לכך שאנשים דתיים מסרבים לקבל טיפול רפואי... חובתנו היא לרפא!"

הפרופסור ישעיהו ליבוביץ, בן 78, מלמד באוניברסיטה שבגיבעת־רם, בפקולטה למדעי־הטבע ובפקולטה למדעי־הרוח. למד כימיה ופילוסופיה באוניברסיטה של ברלין וב־1924 קיבל תואר דוקטור לפילוסופיה. בין השנים 1928—1926 השתלם בביוכימיה, באקדמיה על שם הקיסר וילהלם בברלין, ואחר־כך החל בלימודי הרפואה במכון לפיסיולוגיה בקלן. ב־1934 קיבל תואר דוקטור לרפואה ועלה לארץ־ישראל. מאז 1934 הוא מלמד באוניברסיטה העברית בירושלים. הפרופסור ליבוביץ הוא יהודי דתי שומר־מיצוות. יש לו כישרון מיוחד לניסוח פרובוקטיבי. אין הוא מתפשר על האמת.

„העולם הזה" ביקש ממנו להביע דעתו על הסערה שעורר הניסוי הראשון בעולם בהנדסה גנטית בחולת הטלסמיה — ניסוי שנערך בבית־החולים „הדסה" בירושלים („העולם הזה" 2251).

הפרופסור ליבוביץ חושש שהניסוי הובן בצורה לא נכונה ובילבל את הקהל, והוא מנסה להסביר את משמעותו וההשלכות הנובעות ממנו, ולהביע את דעתו בזכותו של המדע לרפא חולים.

„הדת היהודית אינה אוסרת השתלה גנטית!"

● מי הם אנשים חולים ומי הם אנשים בריאים כמדע הגנטיקה?

בבני־האדם באים לידי ביטוי גנים המועברים מהאם ומהאב. אחד מההורים יכול להעביר גן חולה ואז, גם אם הצאצא יהיה בריא, הוא יכול לשאת איתו את הגן של המחלה. ההגדרה במדע הגנטיקה היא, שמבחינת הגנוטיפ האדם הזה יהיה נושא גן חולה, גם אם מבחינת הפנוטיפ — ההשתקפות המוחשית — הוא יהיה בריא. ההנדסה

> **יש מדענים המייחסים לגנים את היכולת לחיכנון התורשה, מכיון שהם אינם מכירים מנגנון אחר שיוצר את ההשפעה התורשתית**

הגנטית באה לתקן את הגנוטיפ ובעיקבות זאת את הפנוטיפ.

לא תמיד מציאותו של גן חולה היא סיבה מספקת להופעת המחלה. הגן יכול לעבור מדור לדור והמחלה לא תופיע אלא בתנאים מיוחדים. זה יהיה דבר גדול אם המדע יצליח לרפא פגמים גנוטיפיים, שהם גורמי המחלה, ולא יסתפק בריפוי תופעות המחלה שנגרמו על־ידי הליקוי הגנוטיפי.

● כיצד מצליח המדע לרפא חולים?

אחוז אחד מאוכלוסיית ישראל חולה במחלת הסוכרת. זה נחשב לשיעור גבוה מאוד. והנה אנחנו נוכחים לראות, שחולים אלה מגיעים לגיל שיבה טובה וחיים כבריאים. במחלת הסוכרת ידוע לנו המכניזם של המחלה על בוריו. הסוכרת איננה מחלה תורשתית במובן הרגיל של המילה, אולם גורמים גנטיים הם בין הקשורים למחלה. ידוע שהאינסולין משפיע על התהליכים הכימיים והפיסיקאליים בחילוף החומרים, שבהם קשור הניצול התקין של הסוכר בגוף האדם. לחולי סוכרת חסר האינסולין הזה. הריקמה שמתפקידה לייצר אינסולין לא פועלת אצלם. על כן לקחו החוקרים אינסולין תקין ממקום אחר והכניסו אותו לחולי הסוכרת. והנה, החולים הללו יכולים לחיות כבריאים לכל דבר. לא תיקנו אצלם את הגורם הגנטי, אלא את הפנוטיפ בלבד, בכך שהוסיפו לגופם אינסולין תקין.

● מהו הטיפול שנתנו לחולת הטלסמיה?

אצל חולת הטלסמיה פגום הגורם הגנטי המפעיל תהליכים כימיים, שבהם תלוי ייצור כדוריות־דם תקינות. לשם טיפול בטלסמיה השתילה ההנדסה הגנטית בריקמת מח העצם את הגן החסר, אשר מצפים ממנו שיצור תאי־דם נורמליים. ההשפעה תהיה בריקמת מח העצמות, ולא תשנה את כל מיבנה האדם. במחלת הסוכרת אין אנו יודעים להשתלט על המנגנון הגנטי, לכן למדו להשתלט על התופעה באמצעות הוספת אינסולין ממקור אחר לגוף האדם. ואילו בחולת הטלסמיה לא הצליחו להשתלט על התופעה בעזרת עירוי־דם לחולים, ולכן ניסו להשתלט על הגנוטיפ החולה באמצעות השתלת גן בריא.

● האם משמעות הניסוי שנערך בחולת הטלסמיה הוא, שקרוב היום שבו נוכל לייצר צורות ביולוגיות חדשות?

להנדסה הגנטית יש הישגים אך ורק ביצורים חד־תאיים, לפי שעה. השינוי שניתן ליצור בתא אחד אכן ישנה את כל המיבנה הביולוגי של אותו התא, וניצור מיבנה ביולוגי חדש. זוהי העובדה שמבלבלת את הציבור, החושב שהשתלת הגן באדם תשפיע על כל המיבנה הביולוגי.

בהשתלה שבוצעה בחולת הטלסמיה בהדסה, ישפיע הגן הזה אך ורק על הריקמה המסויימת הזו, אם יצליח הניסוי. שהרי גוף האדם בנוי מהרבה רקמות ותאים. כל המכניזם הגנטי הידוע בימינו לאנשי המדע הוא סך־כל התהליכים הכימיים, וזה לא אומר עדיין שניתן להבין כיצד המיבנה הכימי משפיע על ההתפתחות. אנחנו מכירים את ההרכב הכימי, ולא כיצד ההרכב הזה מייצר איברים בגופנו. השוטים אומרים שכבר גילינו את המכניזם הגנטי של התורשה, אולם הדבר לא נכון.

הפעילות הכימית של הגנים, המובנת לנו, אין בה כדי להסיק שאנחנו יכולים לעצב מיבנים מתוכננים, אלא רק ליצור חומרים מסויימים. יש מדענים המייחסים לגנים את היכולת לתיכנון תורשה, וזאת אך ורק מפני שהם אינם מכירים מנגנון אחר שיוצר את ההשפעה התורשתית. כל פרט במכניזם בגוף האדם נשלט עלידי מערכת גנים. שינוי בהרכב הכימי של הגן יכול להביא לתוצאות קאטס־טרופאליות לאדם, אבל מכיוון שהגוף בנוי מהרבה ריקמות תאים, לא ידוע לנו כיצד יתבטא השינוי באדם. אצל חד־תא שינוי כימי של הגן אכן ישנה את כל התנהגות התא.

> **לא ניתן טיפול נגד רצון החולה. אם החולה חותם על טופס ההסכמה, הרי שהוא מאמין לרופא וזה הופך אותו לאחראי**

● האם יש להאשים רופא הנותן טיפול רפואי שלא הוכר כמבטיח ריפוי?

לא! הרופא לא נותן טיפול לחולה על דעת עצמו. גם בטיפולים הפשוטים ביותר מתבקש החולה לחתום על מיסמך שבו הוא נותן את הסכמתו, אחרי שהוסברו לו כל הפרטים הכרוכים בטיפול. טיפול לא ניתן נגד רצון החולה. אם הוא מאמין ברופא הוא הופך אחראי לעצמו. אבל השאלה היא האם רשאי הרופא להשפיע על החולה להסכים שיש סיכוי ליעילותו — אבל עדיין לא הוכחה יעילות זאת בוודאות.

● הרבה מחלות תורשתיות מוכרות כי מחלות תורשתיות יהודיות, בעוד שהנישואין בתוך החמולות הערביות מרכים בקורבם את המחלות התורשתיות. האם לא כדאי, לכן, לחייב התבוללות ונישואי־תערובת, שבכוחם למנוע את הסכך הנגרם במחלות תורשתיות?

הגורמים התורשתיים לא ייעלמו. אולם אם יהיו נישואי־תערובת, תמשכנה המחלות לקונן אצל בני־אדם שאינם יהודים ואינם ערבים. בישראל יש קיבוץ גלויות אנושי, לכן כאן ניתן לראות צורות רבות של מחלות תורשתיות. אך אין זה אומר שדווקא פה קיים אחוז גבוה יותר של מחלות תורשתיות. מחלת טאי־זקס, למשל, קיימת בקרב אוכלוסיה ממוצא מזרח־אירופי. במחלה זו די בגן אחד כדי להעבירה לצאצא. מחלת הטלסמיה קיימת באיזור הים־התיכון והמיפרץ הפרסי. חוקר שרוצה לחקור את המחלות יכול לבוא לישראל ולמצוא בה מיגוון של הרבה מחלות תורשתיות. הילד בעל המום בולט יותר בשטח, אולם זה לא אומר שליהודים יש יותר מחלות תורשתיות ושנישואי־התערובת יעלימו מחלות. המחלות יישארו קיי־

(המשך בעמוד 44)

ראיון מיוחד

(המשך מעמוד 43)

מות אצל יהודים או אצל זרים.

● מדוע יש אנשים הי מסרבים לקבל טיפול בטענה שהם דתיים? האם הדת מונעת התערבות כמדרי הי בריאה?

מה פתאום. אצל אלה פועלים הפחד והאימה, ולא הטעמים וה־ נימוקים הדתיים. שיכבה גדולה באוכלוסיה מפחדת לתרום דם. ידוע שאין שום חשש להוציא מה־ גוף ליטר דם. בכל טיפול רפואי קודמת הבעיה אם הוא איננו מזיק. ספק הוא באיזה מידה המסקנות הנובעות מניסויים בחד־תאיים מר־ כיחות עצמם גם בבני־אדם, שהם אורגניזם מורכב. הוצאת לחם מן הארץ על־ידי חריש, זריעה, קציר, טחינה ואפייה היא שינוי מוחלט של סדרי־בריאה, שהרי כל הדב־ רים האלה אינם קיימים כגורמים של הטבע, אלא הם ניצול מחושב ומתוכנן של הטבע לסיפוק צרכי האדם. והוא הדין בכל טיפול רפואי!

● האם ידעתך צריך להמשיך לחקור ולנסות להבין?

המחקר המדעי מתקדם מעצמו. אין האדם יכול לדעת את אשר הוא יודע. האדם ימשיך לחקור כל דבר שאותו הוא רוצה לדעת. התכונות הכימיות של הגנים, ש־ אותן גילו המדענים, עדיין לא מס־ בירות את תהליך עיצוב האורגני־ זם, אלא רק תהליכים כימיים ה־ קשורים בתהליכי החיים. התהליכים הכימיים המוכרים, לא הם הבונים את האדם — הם מתרחשים באדם. אין בכלל גן של תוקפנות או של כניעה. יש, לעומת זאת, גנים ל־ טיפשות, ואת זאת אני אומר מכיוון שהמציאות מוכיחה זאת. ההרכב הכימי שבגן יוצר למשל צבע ל־ עיניים ולשיער, אבל למה אצל הזברה הסתדרו הצבעים בצורה מסויימת — בפסים — זאת אנחנו לא מביניים. ולמה יש לנו חמש אצבעות — גם זאת אין אנו יודעים. החוקרים ימשיכו לחקור, מבלי ש־ יתחייב מכך דבר. מן העובדה ש־ לכמה מדינות יש פצצות גרעיניות, לא משתמע שהן אכן תשתמשנה בהן.

● לשם מה מחזיקים את הפצצה?

לא אחזקת הפצצה היא העובדה הקובעת. אחזקת הפצצה איננה גורמת דבר. אפילו פישפש לא נהרג מאיום. בין הידע והרצון אין קשר. אם אני מחזיק עכשיו אקדח טעון ולא נצור, ומכוון אותו אליך, מה מתחייב מכך, לדעתך? שום דבר. אם יש לי אקדח ביד, אין זאת אומרת שאלחץ על ההדק או שלא אלחץ עליו.

● האם צריך לרפא חו־ לה?

למושג „צורך" יש משמעות אובייקטיבית רק בתופעות הטבע. למשל: אבן הנמצאת בשדה גרוויי־ טציה (שדה הכובד) צריכה ליפול, ואדם המצוי בסיטואציה מסויימת בחיים לעולם אינו צריך לפעול בכיוון קבוע מראש, אלא הוא המחליט על פעולתו. לכן, לרפא את החולה איננו צורך אובייקטיבי. אך לפי דעתם של בני־אדם מסו־ יימים, אשר אני נימנה עליהם, לא צריך לרפא, אבל זוהי חובתנו. את החובה הזאת אין אפשרות לנמק. ממה נובעת חובה זו? מ־ הכרעתנו הרצונית. אם מישהו יאמר שאסור להרוג אדם, לא יהיה לפסוק הזה מובן, אלא שיש בני־ אדם האוסרים על עצמם ועל ה־ אחרים להרוג אדם. אף אדם לא חייב להיות הגון. כל אחד יכול לבחור להיות מנוול. אם נשאל אדם למה בחר להיות הגון, שהרי הוא יכול להיות גם מנוול, הוא יענה שהוא בחר להיות הגון. לרפא חולים זוהי חובה שלנו, לפי תפי־ סתי, בין אם ניתן למצוא בזה צורך אובייקטיבי ובין אם לא ניתן למ־ צוא צורך כזה.

גילה רזין

אהבת השוטר

(המשך מעמוד 41)

מיד כשאמיר ראה אותי, הוא תפס את הווספה וברח. חיה זרקה את הקסדה מאחרי העצים. שאלתי אותה מה הם עושים פה ביחד, והיא ענתה שהם נפגשו במקרה. שאלתי אותה מה היא עושה שם בכלל, והיא ענתה: „טוב לי פה."

תוך כדי כך חזר אמיר. אני לקחתי את הקסדה מאחרי השיחים והחזקתי אותה ביד. הוא ביקש ממני את הקסדה, וניסה למשוך אותה ממני בכוח. אמרתי לו: „את הקסדה הזאת תקבל רק בתחנת משטרה!"

נסענו כולנו למישטרת הרצליה. אמיר הסתודד שם עם אחד השוט־ רים, וכשאני ביקשתי להגיש תלונה אמרו לי: „אנחנו לא יכולים לקבל ממך תלונה. לא מדובר פה בעבירה פלילית." בעיקבות זאת פניתי ל־ עורך־הדין שלי ושלחתי את מיכתב התלונה לטיומקין. התשובה שקי־ בלתי מוכיחה את העוול שנעשה לי על־ידי אשתי, בסיועו של אמיר.

עד כאן סיפורו של ניסים בראל.

חיה בראל מכחישה בתוקף את האשמותיו של בעלה. „זה הכל שקר וכזב," טענה. „בעלי מאשים כל גבר שאני מדברת איתו, בכך שיש לו איתי רומן. אין לי שום קשרים עם יצחק אמיר. נסעתי איתו ב־ וופה כי הרגשתי שמישהו עוקב אחרי במכונית סובארו. לא הבחנתי בזהותו של הנהג, ולכן הלכתי ל־ משטרה וביקשתי ניידת שתלווה אותי.

„במישטרה אמרו לי שהם לא יכולים להצמיד ככה סתם ניידת לכל אחד. יצאתי משם, וכשעברתי

אהובה חיה
סתם ידידים

ברחוב סוקולוב פגשתי את אמיר. זכרתי שניסים אמר לי בזמנו לפנות אליו בשעת צרה, ולכן ביקשתי ממנו להסיע אותי למקום העבודה שלי. אמיר הסכים ויצאנו לדרך.

„אני עובדת בהרצליה פיתוח. כשהגענו ליד הבית שבו אני עוב־ שהסובארו שוב עוקבת אחרינו. אמיר הוריד אותי ליד משאבת המים ועשה סיבוב לבדוק אם יש מישהו. בדיוק אז הופיע ניסים."

חיה טוענת גם, כי כל תלונותיה במישטרה היו אמת, וכי בטיפול בהן לא היה שום דבר יוצא־דופן. לטענתה ניסים הוא אדם אלים, שאיים עליה והיכה אותה פעמים רבות. בתביעת הגירושין היא מא־ שימה אותו גם בכך שבגד בה.

פקד יצחק אמיר הכחיש את ההאשמות נגדו, למרות שקצין ה־ תלונות במישטרה מצא אותן מוצ־ דקות והתנצל עליהן. אמיר הודיע כי הוא מוכן להגיב ולהסביר את הדברים, אך דובר המישטרה סירב לאשר לו זאת.

במדינה

(המשך מעמוד 40)

קשרה להוריה באנגליה, והודיעה להם בעדינות על האסון שפקד אותה. „לא פירטתי את כל הפר־ טים," סיפרה, „אבל הם הבינו שנאנסתי."

ז'אקלין הגיעה לארץ אחרי ש־ סיימה את בית־הספר התיכון. „בחרתי לבלות שנת חופשה בישי־ ראל כי המדינה הזאת משכה או־ תי תמיד," סיפרה. „אני לא יהו־ דיה, אבל שמעתי הרבה סיפורים על העם היהודי, כמה שהוא טוב והאנשים שלו נחמדים, ובאתי לר־ אות את המדינה שלו במו עיני.

„כשהגעתי שמחתי על הבחירה. מזג־האוויר כאן והים הם משגעים. נהנתי מכל רגע שבילֵיתי בישר־ אל, עד שקרה מה שקרה. עכשיו אני רוצה לברוח מכאן כמה שיו־ תר מהר. קשה לי להשאר במ־ קום הזה. אני יודעת שזה היה יכול לקרות לי בכל מקום, אבל לא ציפיתי שישראלי יפגע בי ב־ צורה כזאת. אולי אני פעם אח־ זור לכאן, אבל זה יהיה בעוד הרבה זמן."

ז'אקלין מתכוונת להמשיך לל־ מוד רפואה. אביה הוא רואה־חש־ בון ויש לו ידיד בארץ, רלף קפלן, הקשור עימו בעסקים. רלף בא לבקר את ז'אקלין מדי יום בבית־ החולים. באים לבקרה גם אנשי הנהלת מלון דן. אולם יותר מכו־ לם יושב ליד מיטתה חברה הישי־ ראלי, איתן. השניים הכירו לפני חודש בים־המלח, ומאז הם יחד. הם מתגוררים בדירה ברחוב די־ זנגוף.

„התקשרו אלי בלילה מהמישי־ טרה, והודיעו לי מה קרה," סיפר איתן בן ה־24, העובד כמתכנת מחשבים. „באתי מייד. ז'אקלין היא בחורה נהדרת. מי שעשה לה את זה הוא חיית־טרף. אם בית־ המישפט לא יתן לו את העונש המתאים, אני אעשה זאת במו ידי!"

דרכי חיים

רומן טלפוני

בית־המישפט התבקש לפענח סודותיו של רומן אפלטוני, שהתנהל משני צדדיו של קו הטלפון

משאית המישטרה עצרה מול הבית. בחוץ עמדו שלושה ילדים קטנים שפקחו עיניים מבוהלות. אמם הובלה על־ידי שוטר אל תוך ניידת שהמתינה בחוץ. שוטרים אחרים היו עסוקים אותה עת ב־ העמסת חפצים, האמורים לשמש כמוצגי התביעה במישפט נגד האם.

המוצגים כללו שני שטיחים, מאוורר חשמלי, שואב־אבק, טל־ פון אוטומטי, בלנדר חשמלי, כלי־ מיטה, כלי־שולחן, תמרוקים וחפ־ צים אחרים. כך הגיע לסיומו סי־ פור של אהבה אפלטונית, שעל פי כתב־האישום, המתאר אותו בהרחבה, נמשך שיבעה חודשים.

גיבורי העלילה הם סטודנט ל־ חקלאות בן 25 ואשה נשואה בת 34, עבת בשר, שצלקת עמוקה טבועה בפניה. אותה אישה, כך טוען כתב־האישום, התחזתה ל־ צעירה בת 24, אלמנה ואם לתי־ נוקת.

סיפורים עצובים. הבחור, כיום סטודנט לחקלאות שנה ד', בפקולטה לחקלאות ברחובות, היה בצעירותו חניך השומר־הצעיר והלך לנח"ל עם גרעין של תנו־ עתו. בשירותו הצבאי היה בקיי־ בוץ כרמיה, אחר כך שירת כחו־ בש קרבי בצנחנים. כל חייו היה מוקף חברים, מעולם לא סבל מ־ בדידות.

עם שיחרורו הלך ללמוד חקל־ אות והתמחה בעיקר בשטח האהוב עליו ביותר — בעלי־חיים. במשך תקופת הלימודים עבד כתורן ב־ תחנת מגן דויד אדום ברחובות. התורנויות הארוכות נמשכו לעי־ תים קרובות אל תוך הלילה. ב־ גיליון האישום מסופר, כי באחד הערבים, בסביבות חודש דצמבר 1979, יצב הסטודנט בתחנה, כש־ צילצול טלפון טורדני הטרידו. מעבר לקו, כך מתאר גיליון־האי־ שום, היתה בחורה. נראה שהסטו־ דנט שמח להפרעה הזו. הקול זיהה עצמו בשם בדוי ועזר לו להעביר ימים ולילות ארוכים במישמרות המעייפות בתחנה. סיפוריה של הבחורה היו עצובים. היא תיארה עצמה כאישה מוכת גורל, אלמנת קצין צה"ל שנותרה עם תינוקת. הסטודנט, לפי הנטען בכתב האי־ שום, החל לפתח בליבו ריגשי אהבה ורעות אליה ואל בתה ה־ קטנה, כל זאת מבלי שראה אותה.

„החברה הטובה". כשהיה משוכנע באהבתו דרש לראות את אהובתו פנים־אל־פנים. היא סיר־ בה בטענה, שמישפחת בעלה ה־ מנוח לא מתירה לה להיפגש עם גברים לפחות עד תום שנת האבל.

הוא קיבל את ההסבר, והשיחות נמשכו יומם ולילה. לפי כתב־האי־ שום הבטיחה הבחורה, כי מיד עם תום שנת האבל הראשונה תינשא לו. בכדי לחזק את דבריה שלחה לו תמונות, אחת שלה והשניה של בתה הקטנה, באמצעות חברתה הטובה ביותר.

כתב־האישום מתאר, כי „החב־ רה הטובה" פגשה את הבחור במ־ קום עבודתה, בבית־החולים קפלן, שוחחה איתו והבטיחה לשמש כ־ מתווכת בינו ובין הנהדרת שמ־ עבר לקו. הבחור חזר מפגישה זו מאושר לגמרי.

הבחורה שאותה ראה הסטודנט המאוהב כאשתו החוקית לעתיד, ביקשה ממנו לקנות אביזרים וחפ־ צי־בית למשק ביתם המשותף. ו־ הוא התרוצץ, קנה ומסר לחברה. בתחילה שני שטיחים, אחר־כך שואב־אבק חשמלי, ומפעם לפעם זרי פרחים ודברי מזון. באמצעות החברה שלח גם בלנדר חשמלי, כלי־מיטה, כלי־מטבח, תמרוקים וצעצועים לילדה.

כתב־האישום מעריך שוויים של אביזרים אלה ב־43 אלף שקל.

הרומן הגיע לקיצו ביוני 1980. חוקרי המישטרה הגיעו אל ביתה של האשה. בעיקבות חקירת ה־ מישטרה, ערכה עורכת־הדין של פרקליטות המדינה, דורית שפי־ רא, את כתב־האישום.

בסיכומו נטען, כי „הנאשמת הביאה את המתלונן במירמה לידי עשיית מעשה; דהיינו, הביאה את המתלונן לכך שקנה עבורה את אשר דרשה ממנו בטלפון, כש־ לעיתים הנאשמת עצמה התלוותה אליו ועזרה לו בבחירתם של המו־ צרים שאותם קיבלה במירמה מאת המתלונן.

„לחילופין ניצלה הנאשמת את קלות דעתו ומצוקתו של המתלונן, דרשה וביקשה ממנו את מה שלא הגיע לה."

מישפט

הכל חלוי בשופט

אותן הראיות — אך ההחלטות שונות

לפני שבועיים יצא עורך־הדין ישראל כלוף מלפני השופט אריה סגלסון, כשפניו חפויות. זה עתה עירער על מעצרו של משה כהן, שהיה חשוד בשיתוף־פעולה עם טוביה אושרי ורחמים אהרוני ב־ רצח הכפול. אז טרם הוגש כתב־ אישום נגד החבורה, והסניגורים ניששו באפילה, כיוון שגם הרא־ יות שאספה המישטרה היו עדיין חסויות בפניהם.

כהן נעצר לשמונה ימים על־ ידי שופט השלום, וכלוף חשב כי אין צורך בכך, וביקש לערער על המעצר בפני בית־המישפט המחו־ זי. כאשר הובא החשוד לפני ה־ שופט סגלסון שלף התובע תיק בכריכה צהובה, הציגו בפני השו־ פט ואמר לסניגור: „אלה העדו־ יות החסויות שיש לנו."

השופט שקע בקריאת החומר והכתיב החלטה:

„היום הציג בפני התובע המלו־ מד מר רודה תיק המסווג כסודי ביותר, בכריכה צהובה, ומתוך החומר נראה לי שהנאשם אכן קשור קשר הדוק ביותר לפרשת הרצח. ומה שנאמר באותו חומר מורה, כי הוא ידע היטב מה ש־ עמד להתרחש, מה שהתרחש וגם מה שנעשה אחרי ביצוע הרצח. מחמת הסודיות בחקירה אינני מעלה על הכתב יותר ממה שאמר־ תי, והנני מאריך את מעצרו ב־ שמונה ימים."

עברו מאז רק שבועיים. כל חו־ מר החקירה, כולל התיק הסודי הצהוב, הוצג בפני השופט חיים דבורין. רק זמן קצר נדרש לו כדי לברר, שאין צורך וטעם במעצרו של כהן. תוך הסבר מישפטי ממצה שוחרר כהן ממעצרו. כלוף חייך מאוזן עד אוזן ואמר: „הכל תלוי בשופט."

צה"ל

הכל בגלל ארנק קטן

החייל, שנחשד בטעות בגניבה, טוען שהוכה והושפל. והמישטרה חוקרת

דם שתת מפיו של יוסי דיין, שניצב בפני שוטר המישטרה ה־ צבאית עירום כולו. „היכן האר־ נק?" שאג השוטר. „אינני יודע." ניסה דיין להשיב. אך המכה ש־ ניחתה על פניו סכרה את פיו ב־ אמצע המישפט.

„לא ניתן לך לצאת מכאן," צעק השוטר ודפק בידו על השולחן. „אתה עוד תודה היום, ואנחנו נלמד אותך איך לא לגנוב."

תחושה של חוסר־אונים הש־ תלטה על יוסי. הוא הביט קדימה ושתק. אסור לי להתייאש, חשב, פשוט אסור לי.

סצינה זו לא נלקחה מסיפור־ מתח ואף לא מסרט־אימים. זהו סיפורו של חייל שהוחזק ועונה, לדבריו, במשך כמה שעות בחדר־ חקירות של המישטרה הצבאית, על לא עוול בכפו. הוא הובא לשם אחרי שהוגשה נגדו תלונה על־ידי בחורה שהכיר באותו היום. היא האשימה אותו שגנב את ארנקה.

„את ליאורה היכרתי בהפסקת הצהריים שלי. יצאתי לאכול משהו, וכשחציתי את הכביש עצרה לידי מכונית ובחורה מאוד נחמדה שא־ לה אותי אם אני יודע איך מגי־ עים לבית־החולים איכילוב. היא היתה מבולבלת לגמרי, והשילוב הזה של חוסר־אונים ונחמדות מצא חן בעיני. החלטתי לנסוע איתה ולהראות לה את הדרך. התפתחה שיחה נחמדה. ליאורה היתה אסי־ רת־תודה וסיפרה לי שהיא נוסעת לבקר את אחיה, שעבר לא מזמן ניתוח. כשהגענו לבית־החולים

(המשך בעמוד 46)

רחל מרחלת על כל העולם

סיפור השנה

חשבתי, שמאז הסיפור על האישיות הציבורית והמזכירה, שנכנסה להריון, לא יפול לי עוד השנה סיפור פצצה כזה, אבל אלוהים גדול כמו שאומרים, והסיפור שאני עומדת לספר לכם עכשיו, הוא אולי אפילו גדול יותר מזה של האישיות הציבורית והמזכירה בהריון.

בתל־אביב מתגוררים להם שני זוגות מאוד מפורסמים, ומאוד מקובלים בחברה. הזוג האחד הוא עורך־דין, בין המפורסמים ביותר בארץ ובין העשירים ביותר, מי שנודע לא אחת כעורך־דין של חברות ותעשיות ממשלתיות גדולות, ואשתו, שהיא ללכ הדעות אשה מכובדת ומקובלת בחברה. לזוג יש לא רק ילדים אלא גם נכדים.

החברים הכי טובים של עורך־הדין המפורסם ואשתו הם פרופסור לגניקולוגיה ידוע מאוד ואשתו שלו. הפרופסור לגניקולוגיה מכובדים ואהודים לפחות כמו עורך־הדין ואשתו, וגם להם לא רק ילדים אלא גם נכדים.

עד כאן סיפור הרקע. מכאן מתחילה העלילה, ותאמינו לי, זו עלילה של ממש. יום אחד גילה הפרופסור שאשתו, שהיא למרות היותה סבתא גם חתיכה ראוויה להתכבד, מנהלת כבר רומן של שנים רבות עסהחבר הכי טוב שלו, עורך־הדין. כמי שמבין בנשים הוא החליט חד־וחלק: האשה הולכת ממנו, אבל מחר.

באה האשה הקטנה אל עורך־הדין הגדול עם המיזוודות שלה. ההוא לא היסס לרגע, עזב את האשה הפרטית שלו, ועבר לחיות יחד עם האשה של החבר הכי טוב שלו. הם אמנם עוד לא הספיקו למצוא דירה בארץ, משום שמייה אחרי הגילוי היה מוכרח עורך־הדין לנסוע לחוץ־לארץ, והוא לקח איתו כמובן את האהובה שהתפנתה לא מכבר.

הסיפור מעסיק בימים אלה לא רק את עורכי־הדין והרופאים, אלא גם את ראשי מיפלגת־העבודה וקציניס בכירים בצה"ל, ותאמינו לי שאני יודעת על מה שאני כותבת.

לא למען בלונדית

אתם יודעים שאני לא אוהבת לספר לכם על פרדות ומריבות, אלא שלעיתים הסיפור כל כך חם, שחצי העיר כבר יודעת, כך שאין שום סיבה שגם אתם לא תשמעו על כך.

את המלחין **קובי אושרת** אין צורך להציג. הבחור כל כך מצליח וכל כך מפורסם שעצם שמו בלבד הופך כל שיר

קובי אושרת וידידה
חינוך קיבוצניקי

שלו ללהיט. ציפור קטנה לוחשת לי שחיי המישפחה של הכוכב לא להיט בכלל. להיפך.

אחרי די הרבה שנות נישואים, החליטו שני הקיבוצניקים לשעבר, קובי ואשתו **אלישבע**, להיפרד. שלושת ילדיהם ישארו, כנראה, אצל אמא, ואבא יוצא לחפש לו חיים חדשים משלו.

אני זוכרת איזה סיפור על רומן קטנטן שניהל קובי עם פקידת בנק בלונדית ויפה, אלא שכנראה שלא היא זו שלטובתה עזב קובי את ביתו שברמת־השרון. לא נותר לנו אלא לחכות ולראות לאן מועדות פניו ולהכריז: יפות יפות תל־אביביות, היכנסו, קובי מגיע.

ביקורת עצמית

אני יודעת שעולם הקולנוע הוא עניין מאוד מאוד מעניין. אני גם יודעת שמאחרי הקלעים של העסק הזוהר הזה מתנהלים כל מיני ארועים, שמסתבר שהם לא פחות מעניינים ממה שרואים על האקרנים. רומנים פורחים וגוועים, ונוצרים יופי של קשרים בין אלה שמסתובבים שם מאחרי המצלמות.

קחו למשל את הבמאי **אבי כוהן**. הבחור הספיק לעשות יופי של סרטים קצרים, שהוקרנו בטלוויזיה, וסירטו הארוך המישחק האמיתי, בכיכובם של **מיכל בת־אדם, יוסי פולק וגבי עמרני**, עומד או־טו־טו לצאת אל בתי־הקולנוע. חוץ מזה הוא הספיק בשלושים שנותיו להתחתן ולהתגרש, אלא שלא טוב היות האדם לבדו. מה עושה רווק נחמד, או יותר נכון פנוי נחמד, כדי לא להיות לבד? הוא מחפש לו בת זוג, וכשאיש מוכשר מחפש טוב, הוא גם מוצא.

אבי כוהן מצא את **נעמי כפרי**, שהיא יופי של בת. גם היא הספיקה לא מעט ב־28 שנותיה. אני עדיין זוכרת אותה מהתקופה בה שרתה בלהקת־הנח"ל לצידם של **דני סנדרסון** ושות'. מאז גם הספיקה להינשא לזמר **דני מסינג**, לחיות לצידו כשנתיים ולהתגרש.

כעת שני הנחמדים האלה חיים ביחד. חתונה אין שם, מאחר שהגברת גרושה והאדון כוהן, אבל יופי של חיים יש שם. נעמי, שכיום היא עורכת סרטים, לא חוסכת את ביקורתה מעבודותיו של שות־פה בחיים, והגבר מקבל זאת באהבה. מסתבר, שהשידוך מוצלח. עד כאן.

אתם רואים. מסך ומסכה קולנוע וכל השאר. הכי חשוב מה שבלב בפנים. מסכימים? מסכימים!

אבי כהן וידידתו נעמי כפרי
"הספק ב־28 שנה"

עד כמה שאני מבינה ברומנים ובאהבות בנות זמננו, נראה לי שהרומן הזה רציני. אני לא רוצה להגזים וללכת רחוק מדי, אבל ימים ידברו.

שבע השנים הטובות

אייל גפן ואורית רובנצ'יק
דוגמה מהאבא

אייל גפן, השחקן, יודע מה שהוא רוצה מהחיים. אין אצלו אפס. הבחור מתמיד ומצליח. לוקח תפקיד בתיאטרון, מצליח. לוקח תפקיד בקולנוע, מצליח.

בכלל כל מה שהוא עשה עד עכשיו ובכל מה שנגע, הצליח.

לפני כשבע שנים לקח אייל את **נורית** לאשה. מה אני יכולה לספר לכם על ה־תקופה ההיא בחייו. הוא הכיר את נורית בסמינר־הקיבוצים, כשלמד שם תיאטרון והיא הוראה. הקיבוצניקית מלאת־החן מ־שדות־ים הקסימה אותו בעליזותה ובשימ־חת החיים שלה. הדרך מכאן לחתונה היתה קצרה. השניים חיו תקופה קצרה בחיפה ואחר כך עברו לתל־אביב. אתם יודעים טוב לא פחות ממני, שהחיים בתל־אביב הם משהו אחר.

מסתבר, ששחקן זה לא מיקצוע אלא אורח־חיים, והגננת שבמישפחה לא הסתדר־רה כל כך עם השחקן ואורח חייו, ואז, בצורה חברית וידידותית החליטו השניים לעשות מין הפסקה כדי לעשות חושבים. כל העניין קרה לפני כשנה בערך. נורית מצאה לה את הפינה שלה בחיים, וטוב לה שם. אייל מצידו מצא את **אורית רובנ־צ'יק**, שהיא בתו על השחקן הוותיק **ישראל רובנצ'יק**.

כאן הסיפור הוא שונה לחלוטין. כבתו של שחקן אי־אפשר כמעט להפתיע אותה. היא כבר מכירה בעל־פה את כל השיגעו־נות של אנשי הבמה, ואמנם כך. אורית ואייל מתגוררים יחד כבר תשעה חודשים, וכמו שמספרים, נעשה להם טוב מיום ליום. אני בטוחה שברגע שנורית ואייל ייפרדו בצורה רישמית דרך הרבנות, כמו שמקובל, אוכל לבשר לכם על חתונה. נחכה ונראה.

צ'אנס של עיתונאי

הולך לו. אני יודעת שהולך גם להמון אחרים, אבל **לשעיה סגל**, העיתונאי־צלם, הולך קלף באופן מיוחד. כבר סיפרתי לכם לא פעם במדורי על ההצלחות שלו עם נשים, אלא שתמיד הקפיד לעשות את הקשר עם היפות שלו קצר ולעניין, ואתם מבינים בדיוק למה אני מתכוונת.

הפעם הבנאדם תפוס. ככה לפחות מעי־דות עיניו הבוהות קדימה בהנאה, כשהוא נמצא על־יד אהבתו החדשה. קוראים לה **יובל נדב** היא בת 21, יופי של בלונדית מתולתלת, וכשרואים אותה על הבמה שרה ומשחקת, מיד מגלים שהפעם יש לנו עניין עם כישרון.

שעיה, שעד לעת האחרונה היה קבלן הצילומים של עיתון גדול בארץ, החל לאחרונה לפרסם מאמרים בנושאי צבא, חברה וביזור. בעת שריאיין את יובל ל־כתבה, גילה לפתע שיש בה כמעט הכל, דברים שחיפש לשוא במיטב חתיכות ה־עיר. מאז הם לא משים אחד מהשני. מספרים שכל המזוודות עם המיטלטלים של הבלונדית היפה נפרקו בעת האחרונה בדירתו של שעיה הג'ינג'י, והאידיליה שוררת במחנה.

(המשך מעמוד 44)

הציעה לי שאבוא איתה לביקור של חצי שעה ואחר כך היא תחזיר אתי לתל־אביב. לא התנגדתי.

„ביקרנו את האח שלה והיה נחמד. אחרי הביקור הציעה ליאורה להזמין אותי לארוחת־צהריים. אי־אפשר שתפסיד את ארוחת־הצהריים שלך בגללי, אמרה, והזמינה אותי למיזנון בבית־החולים. אחרי הארוחה התעקשה לשלם. כשהוציאה את הארנק שלה והלכה לקופה, זכיתי לראות בפעם הראשונה והאחרונה את ארנק. שגרם לי מאוחר יותר סבל רב כל כך.“

סטירת־לחי חזקה. יוסי עצר לרגע, הצית לעצמו סיגריה והמשיך: „חשבתי שזהו, וחזרתי לעבודה. אך אחרי שעה שלח המפקד לקרוא לי. כשהגעתי לחדר שלו נדהמתי לראות שם את ליאורה בוכה. היא הסתובבה והחלה לצעוק, ‚גנב שכמותך, תחזיר לי את הארנק שלי.‘ בכלל לא הבנתי על מה היא מדברת ומה היא רוצה. עד שקלטתי שהיא מאשימה אותי בגניבה של הארנק שלה. ניסיתי להסביר לה שלא נגעתי בו. אבל כלום לא עזר. המפקד שלי לא ידע מה עושים איתנו והחליט לתת לנו לשבור את הראש לבד. כשראיתי שהבחורה לא משתכנעת, וממשיכה לצעוק ולהאשים אותי בגניבה, הצעתי לה פיתרון שנראה לי אז הגיוני. לגשת למישטרה צבאית.

„‚אם יש לך תלונות נגדי כדאי שתפני אותם למישטרה,‘ אמרתי, ‚מכיוון שלי אין יותר מה להוסיף.‘ ליאורה הסכימה וכך הגענו לתחנת המישטרה הצבאית, וכאן בעצם מתחיל הסיוט. בתחנה מצאנו שוטר אחד, שאחרי ששמע את התלונה שהגישה ליאורה ביקש ממנה לעזוב את המקום והבטיח לה שהעניין יסודר. ‚ואתה,‘ פנה אלי בקשיחות, ‚גש לחדר השני.‘ לא חששתי לרגע. ידעתי שאני חף מפשע וצייתתי להוראותיו. ‚תתפשט בבקשה!‘ ירה השוטר את הפקודה השנייה שלו. ‚מהר תוריד הכל, כולל תחתונים.‘ נדהמתי.

„הוא לקח את הבגדים שלי וערך עליהם חיפוש. כשראה שהארנק אינו מוסתר בקפלי המדים שלי פנה אלי ואמר: ‚תשמע חבוב, מכאן אתה לא יוצא עד שלא תספר לי איפה החבאת את הארנק. אז מוטב שתודה כבר עכשיו. יאללה, תתחיל לדבר.‘ הוא לא הסתפק בדיבורים, והכניס לי סטירת־לחי חזקה.“

דיין היה נבוך. קשה היה לו לדבר על החוויה המזעזעת שעבר, לדבריו. במשך שעות הוחזק בחדר־החקירה כשהוא עירום, וספג חבטות ומכות. „הוא לא הקשיב למה שאמרתי,“ המשיך יוסי לספר. „בכלל, לא היה איכפת לו כלום. הוא המשיך להתעלל בי. שבוע לפני כן עברתי ניתוח בפה, וכתוצאה מן המכות נפתחו הפצעים ודם התחיל לנזול. כשביקשתי ממנו לשטוף את הפה צחק ואמר: ‚מצידי אתה יכול לשתות את הדם שלך, ואם הוא יזל על הריצפה אכריח אותך ללקק אותו משם...‘

„היתה זו החוויה המשפילה ביותר שעברתי בחיי. וקשה לי להאמין שזה באמת קרה. כל הזמן היתה לי הרגשה שאני חולם חלום רע. התחננתי להתקשר הביתה, כדי להודיע שאאחר. יש לי אמא חולה, ואסור לה להתרגש יותר מדי. ידעתי שהיא תהיה מודאגת מאוד אם לא אגיע בזמן. אבל כל בקשותי נפלו על אוזניים אטומות. כל מה זכיתי לשמוע הוא שוב ושוב ‚איפה החבאת את הארנק?‘

„אחרי שעה וחצי הרשה לי השוטר להתלבש, כבל את ידי באזיקים, שאל אם יש לי מה לומר לפני שהוא עוצר אותי. שתקתי. מה עוד היה לי לומר?! השוטר יצא והשאיר אותי בחדר. לאחר

(המשך בעמוד 56)

90 שנות ידע וניסיון אך ורק בייצור אופניים.
זה לא הולך ברגל...

ליבואנים קטנים בארץ יש חוצפה גדולה... הם מתיימרים להידמות ל"ראלי" זו אולי זכותם, אבל בחן בעצמך כמה עובדות:

- אתה יכול להצביע על יצרן שמאחוריו 90 שנות ידע וניסיון אך ורק בייצור אופניים?! (ולא רק בהרכבת אופניים...)
- אתה מכיר יצרן שמוציא לדרכים מידי שנה 7 מיליון זוגות אופניים!?
- אתה יודע שאלופי מירוץ האופניים הנודע ה"טור דה פראנס" רוכבים על "ראלי"?!

(אתה לא זקוק להמלצות טובות יותר מאלן)

- אתה יודע שכל חלק באופניים המיוצרים ע"י רשת מפעלי חב' ראלי — אנגליה עובר בקורת איכות קפדנית שלא בדומה לאחרים?!
- אתה יכול למצוא מבחר כזה של דגמים לכל בני המשפחה, שפע שכלולים ושיפורים, אחריות אמיתית ואספקת חלקי חילוף ללא הגבלה?!

מסקנה — רק אופני "ראלי" יכולים להיות האופניים שלך.

RALEIGH

ראלי האופניים הטובים ביותר בעולם

סוכן בלעדי לישראל: "טכניקה" י. בוקשטין חברה בע"מ.

הפצה ומכירה לכל הארץ: מ. מצמן – אולמי התצוגה לאופני "ראלי", דרך פתח־תקוה 110–112, תל־אביב, טל. 251789.

להשיג גם בחנויות המורשות:

תל־אביב: אופניים "אריה", רח' יהודה המכבי 4; גרובור, דרך שלמה 111 ● **חיפה:** אופני דנטי, רח' המגינים 22; "מרכז האופניים", רח' יפו 141 ● **ירושלים:** "קל־נע", רח' שטראוס 12; ציון לוי, יפו 50 ● אשקלון: אופן ספורט – אוחיון ● **בת־ים:** אוחנה ניסים, רח' רוטשילד 29 ● **חדרה:** פלדמן שלום, רח' הנשיא 42 ● **חולון:** רונקו עזרא, רח' סוקולוב 67 ● **כפר־סבא:** "מרכז האופניים", רח' ויצמן 132 ● **נהריה:** וולפוביץ, רח' הרצל 63 ● **נתניה:** "בסידן", רח' הרצל 42 ● **עפולה:** "מרכז האופניים" מזרחי, דב הוז 5 ● **פתח־תקוה:** ציצמן שמואל, רח' שטמפר 8 ● **קרית־גת:** רן ספורט – מרכז מסחרי 61 ● **ראשון־לציון:** רוזנבוים, רח' רוטשילד 25 ● **רחובות:** "הדרום" פריצל יצחק, הרצל 138, "אופני חן" – משולמי, הרצל 192 ● **רמת־גן:** "המתנה", ז'בוטינסקי 62 ● **רמתיים:** אופני לינוי, דרך השרון 24 ● **רמת השרון:** "כל־נוע", רח' סוקולוב 37; סופר ספורט, רח' סוקולוב 85 ● **רעננה:** כורשידי אליהו, אחוזה 87.

LEV37

אחרי שבניו של השד "יגאל הורביץ הוכרחו למכור את חלקם בחברת הבנייה להשכרה, הם מנסים להשתלט באמצעות חברת תה"ל על חברת הפיתוח החקלאית הממשלתית "אגרידב"

הרפתקה בדרום-אמריקה

חברת תה"ל, תיכנון המים לישראל, עברה גילגולים רבים מאז עסקה בתיכנון קווי המים של חברת מקורות. תחת מנכ"ל גמרץ כאשר וינר, סירבה תה"ל למות כאשר הסתיימו מוביל המים הארצי ושאר מיפעלי המים הגדולים. היא עברה הסבה והפכה לחברת תיכנון וביצוע הנדסי, שנכנסה לשוק העבודות בישראל. בשנות המיתון החלה תה"ל, שנעזרה במימון וסיוע ממשלתיים, לקבל עבודות תיכנון בחו"ל ולעסוק בפיתוח חקלאי. החברה הצטיינה כל השנים בהוצאות ברוחב-לב, תוך שימת דגש על נסיעות אנשיה לארצות ברחבי העולם — לצורך ושלא לצורך.

השנה נחלה תה"ל כמה מפלות קשות שיעלו לאוצר המדינה כסף רב (תה"ל היא חברה ממשלתית בשליטת מישרד-החקלאות והסוכנות היהודית בחלקים שווים). החברה

השר שרון
לקח הכישלון —

החזיקה שנה תמימה צוות של ששה אנשים במכסיקו, שהיה אמור לקבל חוזי-עבודה בהיקף ניכר. הצוות חתם חוזה עם מושל מחוז סונורה, אולם זמן קצר אחרי חתימת החוזה התברר כי לא היתה למושל סמכות חתימה והוא הודח.

לפני ימים אחדים חזר הצוות של תה"ל ממכסיקו בידיים ריקות. החברה ניגשה גם למיכרזי-עבודות בפרו, במקביל לחברה אחרת לתיכנון בשם אגרידב, שהיא בבעלות מישרד-החקלאות, ושליש ממניותיה מצויות בבעלות חברת מקורות, חברת-האם של תה"ל. אגרידב, שיש לה שם טוב בדרום-אמריקה, זכתה בעבודות ותה"ל החזירה את אנשיה. גם בג'מאיקה השקיעה תה"ל כסף רב כדי לקבל עבודות תוך תחרות עם חברת אגרידב, עד כה ללא-תוצאות.

בניו של השר לטשו עין

ניסיון שד תה"ל בג'מאיקה חברה החברה לפיתוח חקלאי בבעלות בניו של שר-האוצר ייגאל הורביץ, וכן איתן ישראלי, מי שהיה מראשי מישרד-החקלאות, המנהל את החברה בפועל. הקשר בין קבוצת הורביץ—ישראלי, שנוצר לרגלי הניסיון להיכנס לג'מאיקה, הוליד פרי במדינה אחרת לגמרי — קוסטה-ריקה.

תה"ל הבטיחה לממשלת קוסטה-ריקה לבצע עבורה עבודות פיתוח-חקלאי במאות מיליוני דולרים, תוך גיוס המימון לכך. אירע מיקרה-ביש, וממשלת קוסטה-ריקה קיבלה את כל הצעות תה"ל. זו לא ידעה כיצד לממש את הבטחותיה, ופנתה לקבוצת הורביץ—ישראלי שתצילה. ומסרה לה חלק ניכר מן החוזים שקיבלה.

קבוצת הורביץ—ישראלי הקימה לפני שנתיים חווה חקלאית גדולה בפורטו-ריקו,

השר הורביץ
— אפשר להתנגד

ומגדלת בה בהצלחה רבה ירקות לייצוא לארצות-הברית.

בחצי השנה האחרונה השקיעה הקבוצה את זמנה בפרוייקט הבתים להשכרה בישראל. אולם אחרי שבני-הורביץ נאלצו לפרוש מן הפרוייקט (איתן ישראלי נשאר שותף בו), נשאר להם זמן פנוי לתיכנון מהלכים אחרים. הם החלו לוטשים עין לעבר החברה הקטנה ששמה אגרידב, המתחרה בהצלחה בהם ובתה"ל בדרום-אמריקה.

בניגוד לתה"ל, פועלת אגרידב בכוח-אדם מצומצם, בהוצאות מינימליות ותוך טכניקה משולבת של קבלת עבודות תיכנון ובמקביל מכירת ציוד ישראלי לביצוע העבודות. החברה הצליחה הודות לשיטה זו למכור ציוד ישראלי במיליוני דולרים לפרו, לאקוואדור וגם לוונצואלה, שם יש לה סניף גדול ומסועף, הקשור עם חברות מקומיות. ארץ אחרת, שבה פועלת אגרידב בהצלחה רבה, היא איטליה. בדרום הנחשל של המדינה מקימה אגרידב עשרות מיפעלי פיתוח חקלאי.

אגרידב מביאה רווחים רבים לממשלת-ישראל, ובמקביל לרווחיות רכשה גם שם טוב במרבית הארצות שבהן היא פועלת.

אל חברה זו לטשו בני-הורביץ עין, תוך חיפוש דרך להשתלט עליה. בניסיון זה נעזרו בחברת תה"ל, שרצתה לסלק מן הדרך את החברה הקטנה שהראתה **לכל** איך צריך לפעול, ושהשפה את **מחדלי** תה"ל. תה"ל ידעה שאם ישתלטו בני-הורביץ על אגרידב, היא תמצא עימם שפה משותפת, כפי שהיה בקוסטה-ריקה וב-ג'מאיקה.

להעביר בעלות

כדי להעביר את אגרידב לבעלות מישפחת הורביץ, חברו שני כוחות, שהם השולטים בחברה זו: מישרדי החק-

יוני הורביץ ואמו
לוטשים עין

לאות והאוצר. מנכ"ל מישרד-החקלאות, אברהם בן-מאיר, הוא גם יושב-ראש מועצת המנהלים של תה"ל. הוא החליט להציע כי חברת מקורות, שהיא בעלת שליש מניות אגרידב, תעביר את מניותיה לחברת תה"ל. כך תשתלט תה"ל על אגרידב בשלב ראשון.

ניסיון למכור את החברה ישירות לבני-הורביץ נפסל על הסף, מחשש לתגובות הציבור. הפיתרון היה העברת השליטה על אגרידב לתה"ל, שתרוקן את החברה מתוכן ותעביר את החוזים השמנים לבני-הורביץ, ותוך זמן סביר תמכור להם גם את החברה עצמה.

ההתנגדות שהפתיעה

לעזרת בן-מאיר ותה"ל נחלץ מנהל הרשות לתיכנון כלכלי במישרד-האוצר, עזרא סדן, שהוא חבר מועצת המנהלים של תה"ל. גורם בלתי-צפוי, שסייע להם, היה מינוי מנכ"ל אגרידב, יחיאל אדמוני, לתפקיד הממונה על שיקום השכונות ב-סוכנות. לממלא-מקומו, יצחק אבב, אין גיבוי כפי שהיה לאדמוני.

השעה נראתה נוחה לתה"ל ובני-הורביץ לביצוע העברת השליטה באגרידב לתה"ל, ובימים אלה החל בן-מאיר בביצוע ההעברה. אולם צעדיו עוררו, להפתעתו, התנגדות עזה. גורמים שונים הקשורים במישרד-החקלאות לבשו עוז מכישלון שר-החקלאות לפטר את מנהל מינהל-מקרקעי-ישראל, וראו כי אפשר להתנגד לראשי המישרד ואף להצליח.

עוד מוקדם להינבא כיצד תיגמר הפרשה. ייתכן כי שלהי השילטון של הורביץ באוצר יוסיפו לעוצמת המתנגדים לתוכנית העברת אגרידב לבניו.

יגאל לביב ■

המשך סיפורו של ברל כצנלסון: החבר שהודח נתבע לדין בעוון השמצה ✶ ברל שאף לשילטון יחיד במערכת „דבר" - וזכה בו ✶ עורכי „הארץ" הציעו לו חצי עיתון, אך הוא דחה את ההצעה ✶ „חדשות" ישנות, בלי כותרות ובלי חצלומים ✶ ברל מנהיג צנזורה פוליטית ביומן ההסתדרות ✶ החוב הכספי של משה שרת וזעקת השבר של דויד בן־גוריון

ברב־המכר „ברל" חושפת אניטה שפירא, חוקרת ההיסטוריה הציונית מאוניברסיטת תל־אביב, את דמותו האמיתית של ברל כצנלסון, מי שפימל את העליה השניה והפך מנהיגה של תנועת הפועלים בארץ־ישראל. בקטעים המתפרסמים בעמודים אלה — בוזם לקוחים מתוך הספר של שפירא — מתוארת עלילת בית „דבר"; כיצד מימש ברל את חזונו לחקים עיתון יומי פועלי וכיצד נאבק עד מעמדו כעורך יחיד מורם מעם, שאינו חייב דין־וחשבון לאיש — אלא רק לוועידת ההסתדרות, המתכנסת לעתים רחוקות. כל הכותרות ניתנו במערכת.

ב־1 ביוני 1925, בשעות אחר־הצהריים, נתאספה חבורת פועלים ליד בית־הדפוס של הפועל־הצעיר, ברחוב מוא"ה בתל־אביב, כממתינים ללידה. ואכן, באיחור של שעה לערך מן המועד שנקבע, נולד העיתון היומי הראשון של ציבור הפועלים בארץ, דבר. בכך נסתיימה פרשה מפותלת, שנמשכה כשנתיים, והתחיל אחד הפרקים המרכזיים בחייו של ברל.

...קודם לכל שיכנע, ככל הנראה, את בן־גוריון, שהיה אז מזכיר ההסתדרות, בחשיבות העניין. אחר־כך דאג להעביר בוועידת ההסתדרות השניה החלטה עקרונית בדבר הוצאה לאור של עיתון ההסתדרות. אלא שבין החלטה עקרונית ובין הוצאתה אל הפועל מפריד התקציב.

...(יצחק) **בן־צבי** העדיף לבדוק את המצב בשוק העיתונים בארץ: הארץ, העיתון הליברלי־המתון והתר־בותי של (משה) **גלויקסון**, עמד על סף סגירה וקיומו תלוי בנס. לפי הערכתו של בן־צבי היה העיתון זקוק לתפוצה של 3,000 עותקים לפחות, כדי שיוכל לכסות את הוצאותיו; למרבה הצער צפה בן־צבי לעיתון ההסתדרות לא יותר מ־1,500 קוראים. הדיון בוועד־הפועל בשאלה זו היה בסתיו 1923, לאחר ההקצבה שהקציבה ועדת־התרבות, בסך 200 לירות מצריות, לעיתון היומי.

פסילה של חבר מכובד

ב**דיקת העניין** התנהלה לאיטה. רק במועצת ההס־תדרות העשירית, באביב 1924, הוחלט על בחירתו של החבר ברל כצנלסון לערוך עיתון ההסתדרות. הוא לא נבחר להיות עורך־יחיד. עימו אמורים היו להיבחר עוד שני חברי מערכת. כנראה האחד מהפועל־הצעיר והאחר מאחדות־העבודה. נציג אחדות־העבודה לא היווה בעיה — ברל יכול לבחור במי שחפץ. אלא ששאלת הנציג השני היתה חמורה: במי יבחר הפועל־הצעיר?

...הפועל־הצעיר הציע את **יצחק לופבן**, עורכו של הפועל־הצעיר, ואז נתחוללה השערוריה: ברל הודיע, חד וחלק, שעם לופבן לא יעבוד. פסילתו של חבר מכובד, גם אם לא אהוד, עוררה את חמתם של חברי הפועל־הצעיר, ונדרשה „מערכת דיפלומטית" בין נציגי שתי המיפלגות כדי ליישר את ההדורים... אלא שלופבן לא מחל על כבודו: בגליון הפועל־הצעיר כתב מאמר בשם „הסברה", ובו עסק בשבוע ההסברה, שנערך לרגל מלאות ארבע שנים להסתדרות. הוא האשים את אנשי אחדות־העבודה בניצול בימת ההסתדרות להשמצת הפועל־הצעיר, להנמכת קומתו ולביטול זכויותיו ההיס־טוריות מימי העליה השניה. להוכחת האשמותיו הביא דברים, שאמרו לכאורה בן־גוריון וברל באסיפות־הסברה, שנערכו בארתו שבוע. בעוד שבן־גוריון עבר בשתיקה על השמצות לופבן, אולי משום שבלהט הנאום אמנם אמר דברים שתאמו ברוחם את ההאשמות, לא כך נהג ברל...

הוא שלח לוועד־הפועל של ההסתדרות מיכתב התפט־רות מתפקיד עורך העיתון. את התפטרותו נימק בכך, שמאמרו של לופבן העיד על אי־אמון אליו מצד הפועל־הצעיר ו„במצב זה," כתב, „איני חש בי, לצערי, את הכוח הדרוש למען קבל עלי את חלקי ביצירת המיפעל ההסתדרותי החדש."

החיבה לברל עשתה את הפגיעה בו מצד יריב פוליטי למעשה שאין לו כפרה. הצורך לפייס את ברל היה מובן מאליו. היה זה בלתי־נסבל שברל פורש שברל נעלב. כבר אמרנו שברל נהג לעשות כל פגיעה בו לפגיעה אישית.

היה משהו נשי בהתנהגותו, משום שגרם לאנשים לחזר אחריו, להפיס את דעתו. כך, למשל, היה יחסו של בן־גוריון אליו. בן־גוריון הנוקשה, שחבריו לא חשו כלפיו מעולם אף שמץ מן החמימות האנושית, שהיתה אופיינית דואר היום, והשני — עיתונו של גליקסון, הציוני־הכללי, המתון — הארץ. הראשון היה עיתון „צהוב" תרתי משמע: סנסציוני באופיו ומצהיב בצבע גליונותיו. השני היה סולידי, נאה — ומשעמם.

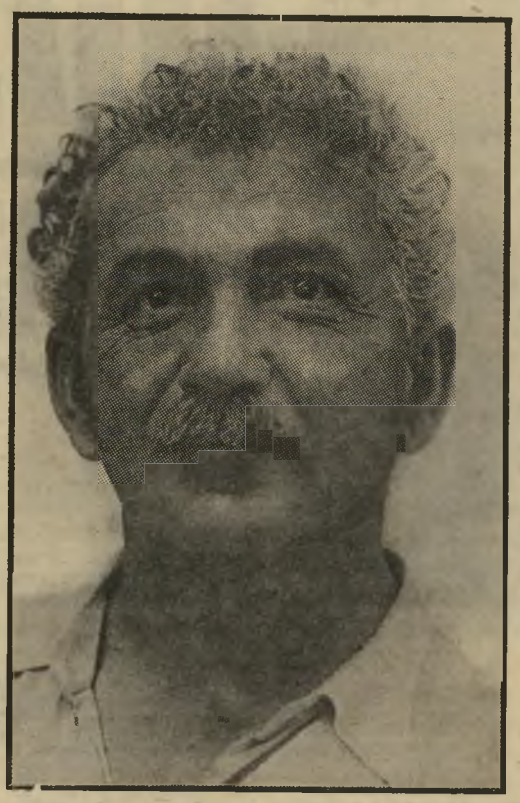
שני העיתונים עמדו כל הזמן על סף פשיטת־רגל, והידיעה על הוצאת עיתון שלישי, העתיד בוודאי לגזול מהם קוראים, רחקה מלשמח את לב עורכיה. לפי גירסה אחת הציע גליקסון — בתיווכו של **ר' בנימין**, שהיה כותב בהארץ, וברל הזמינו לתרום מפרי עטו גם לדבר — להקצות לברל מחצית מעמודי עיתונו, שיעשה בעריכתם כרצונו, ובילבד שיוותר על רעיון הוצאת עיתון הפועלים. ברל דחה כל רעיון שהיה כרוך בוויתור על ילד־טיפוחיו.

...לאחר מו"מ ממושך נקבע שמו של העיתון — דבר. ברל נועץ בגדולים וחשובים בעניין השם. היו שסברו שמין הראוי לקרוא לעיתון „עם עובד", ביטוי המבטא את הרעיון המקובל על כל תנועת הפועלים הארצ־ישראלית. אחרים סברו, שהשם הצנוע פינקס ראוי לשמש עיתון פועלים. מי שהכריע היה **חיים נחמן ביאליק**, הוא שבחר בשם דבר. המילה מילה. מובנה האחר — עניין, מעשה. ועל אלה נוספה המשמעות של משא, חזון. ומזיגה זו, של מאמר, חזון ומעשה, היא שקסמה, ככל הנראה, בשם שהציע המשורר.

...במקביל לדאגות ה„חול" של ברל, נתון היה ראשו ורובו בדאגות ה„קודש": מי ומי יהיו הכותבים בדבר, ובראש וראשונה — מי יהיו חברי המערכת.

ב־1924 עלה לארץ רופא צעיר, ממוצא רוסי, איש בעל השכלה רחבה, שחי ולמד באיטליה, וידע על בוריין רוסית, גרמנית ואיטלקית — הוא **משה בילינסון**. לאחר שנסיונותיו לעבוד עבודה גופנית במושבה נכשלו, פנה לעבודה במערכת הקונטרס, שאליו היה שולח מיכתבים עוד מרומא. עתה הזמינו ברל להיות אחד מחברי המערכת בדבר. הוא נועד להביא לעיתון מניחוח העיתונות הזרה, האירופית, ובייחוד המרכז־אירופית, בעברית עדיין לא שלט. את מאמריו כתב רוסית והם תורגמו לעברית.

לצידו של בילינסון נבחר למערכת **זלמן רובשוב (שז"ר)**, בעל סיגנון ושולט בעברית ובכל מכמני

הסמל: ברל בתמונה הרשמית

ברל והצחה הזאת

מכובד, גם אם לא אהוד, עוררה את חמתם של חברי הפועל־הצעיר, ונדרשה „מערכת דיפלומטית" בין נציגי שתי המיפלגות כדי ליישר את ההדורים... אלא שלופבן לא מחל על כבודו: בגליון הפועל־הצעיר כתב מאמר בשם „הסברה", ובו עסק בשבוע ההסברה, שנערך לרגל מלאות ארבע שנים להסתדרות. הוא האשים את אנשי אחדות־העבודה בניצול בימת ההסתדרות להשמצת הפועל־הצעיר, להנמכת קומתו ולביטול זכויותיו ההיס־טוריות מימי העליה השניה. להוכחת האשמותיו הביא דברים, שאמרו לכאורה בן־גוריון וברל באסיפות־הסברה, שנערכו בארתו שבוע. בעוד שבן־גוריון עבר בשתיקה על השמצות לופבן, אולי משום שבלהט הנאום אמנם אמר דברים שתאמו ברוחם את ההאשמות, לא כך נהג ברל...

הוא שלח לוועד־הפועל של ההסתדרות מיכתב התפט־רות מתפקיד עורך העיתון. את התפטרותו נימק בכך, שמאמרו של לופבן העיד על אי־אמון אליו מצד הפועל־הצעיר ו„במצב זה," כתב, „איני חש בי, לצערי, את הכוח הדרוש למען קבל עלי את חלקי ביצירת המיפעל ההסתדרותי החדש."

החיבה לברל עשתה את הפגיעה בו מצד יריב פוליטי למעשה שאין לו כפרה. הצורך לפייס את ברל היה מובן מאליו. היה זה בלתי־נסבל שברל פורש שברל נעלב. כבר אמרנו שברל נהג לעשות כל פגיעה בו לפגיעה אישית.

היה משהו נשי בהתנהגותו, משום שגרם לאנשים לחזר אחריו, להפיס את דעתו. כך, למשל, היה יחסו של בן־גוריון אליו. בן־גוריון הנוקשה, שחבריו לא חשו כלפיו מעולם אף שמץ מן החמימות האנושית, שהיתה אופיינית ליחסם לברל, שסברו תמיד שאיננו זקוק לאיש מהם — בן־גוריון זה נחלץ להגנת ברל, כאילו חש בצורך לגונן עליו מפני רשעותם של בני־האדם, או אולי לא התכוון אלא להבטיח בדרך זו את שובו לפעילות הציבורית. מכל מקום, בעיקבות התפטרותו של ברל העלה בן־גוריון את השמצות לופבן לדיון בוועד־הפועל של ההסתדרות, ובכוח הרוב של אחדות־העבודה, שאליו הצטרף גם **הוגו ברמן**, ידידו האישי של ברל, החליט הוועד־הפועל לתבוע את לופבן למישפט ההסתדרות על הטלת דופי בשליחיה...

עם תום המועצה עברה מן העולם המערכת הקולק־טיבית. ברל נתמנה לעורך־יחיד של העיתון. רצונו, שהעורך יהא אחראי לא לפני הוועד־הפועל של ההסתד־רות, אלא לפני ועידת ההסתדרות לבדה, נתקבל אף הוא.

היו אלה שני הישגים ראשונים במעלה: הובטחה עצמאותו של העיתון ואי־תלותו במוסדות המבצעים של ההסתדרות. העורך היה לאדם מורם־מעם, הנבחר אישית בוועידת ההסתדרות, המתכנסת, כידוע, לעיתים לא־מזומנות, ואינו תלוי ביחסם של חברי־למיפלגה.

מידה כזו של עצמאות לא היתה, כמדומה, לאיש מנושאי התפקידים במיסגרת ההסתדרות... מה שברור הוא, שהתקפתו של לופבן סייעה לברל. היא שנתנה לו את ההזדמנות להתפטר ולהציג עצמו כקדוש־מעונה, ואחר־כך יצרה את מחוייבותם של חבריו לפייסו במחיר ביטולה של המערכת.

היישוב בארץ קרא באותן שנים שני עיתונים יומיים. האחד — עיתונו של **איתמר בן־אב"י**, ספרותה, רחב דעת ובקי בענייני תנועת הפועלים היהודית ומנוסה בעריכה מימים־ימימה.

אליהם צירף ברל את רעו מימי העליה לארץ, **דויד זכאי**, שהיה מפרם בקונטרס את רשימותיו „קצרות", ועתה העביר את טוריו לדבר. החמישי במערכת היה **משה שרתוק (שרת)**, עילוי צעיר, חניך הגימנסיה הרצליה, שנסע בראשית שנות ה־20 ללונדון, לרכוש דעת באכסניה שאליה נהרו אז מיטב המנהיגים הצעירים של תנועות־שיחרור לאומיות ברחבי האימפריה הבריטית — לונדון סקול אוף איקונומיקס המפורסם... חוץ ממנו לא היה במערכת איש, שידע אנגלית והיה מסוגל לתרגם ידיעות ממרכז השילטון הבריטי. אלא ששרתוק היתנה את הקדמת שובו מלונדון בכך, שברל ידאג לסילוק חובותיו משנות לימודיו שם — בסך 75 לירות שטרלינג. וברל, שחרד לרמת העיתון וטען ש„בלעדיו לא אוכל", קיבל על עצמו לדאוג לכך...

חומר „לוהט" ברכבת מקאהיר

ב**מקביל ל'הכנת** סגל־הקבע של העיתון התקשר ברל עם שורה שלמה של כתבים, סופרים ופובלי־ציסטים, שאותם הועיד להיות התבלין וההלחלוחית של העיתון. חיבה מיוחדת היתה שמורה לה, לברל, לסופרים ותיקים ומנוסים, שכבר פירסמו מאמרים משלהם...

אחד הראשונים שעימם חתם ברל על הסכם התקש־רות היה ר' בנימין, הפובליציסט הוותיק, וכמוהו גם

כשראה בן־גוריון את גופתו של ברל, צנח והתעלף

כוס התה והאמפאתיה, שמצא בביתם של גרשם ופניה שולם, היו משיבות את רוחו. כך נכנס באותו ליל שבת האחרון לחייו לבית ידידיו. הבית היה מלא אורחים, ולצורך הושבתם נזקקו בעלי־הבית לכיסאות מדירות השכנים. „יש לכם כל־כך הרבה כיסאות," העיר בהיכנסו. רוחו היתה טובה עליו, ועד מהרה הפך למרכז השיחה. משהתקרבה שעת חצות, נתפזרו האורחים, והוא נשאר. היה חוקר ודורש על האנשים שפגש; אחר־כך החל לדבר על הבחירות, על הפילוג.

„מאמין אני עכשיו בתהליכים היסטוריים, שאין השותפים בהם יודעים את סיבת מעשיהם," אמר. „הנה, למשל, אני מתפלג, ואיני רוצה להתפלג, ותאמין לי — איני יודע מדוע אני מתפלג, וגם טבנקין אינו יודע."

דיבר הרבה בשבחו של בן־גוריון, והירבה להלל את פולה, אשתו, שאין אנשים מכירים עד כמה חשובה היא — אולי רמז בכך להבדל שבין מסירותה של פולה לבן־גוריון ליחסה של לאה אליו. את עיקר שיחתו הקדיש להשומר־הצעיר. „תגיד לי," שאל את שלום, „כיצד אדם נעשה רבי? מדוע עגנון אינו רבי?" הוא יתאר את יניקת השומר־הצעיר מן המארכסיזם והקומוניזם כיניקה מכלי שני; הביע את תיקוותו שהנוער ישתחרר מן הקסם הזה, ועם זאת גילה דאגה עמוקה, שמא תחזור על עצמה פרשה נוספת של משיחיות־שקר, כדוגמת שבתי צבי. השיחה נתמשכה עד קרוב לשתיים בלילה, ואז העירה לו פניה שולם, שעליו ללכת לישון.

„תמיד את מגרשת אותי!" האם אתם עייפים?" שאל בבדיחות הדעת. לאחר חילופי־דברים הודה: „באמת, אני כל כך סחוט." החליפו שוב דברים על הבחירות ועל בן־גוריון, ולבסוף נפרד באומרו לפניה שלום: „הגידי לי, איך נחים? אינני יודע כיצד לנוח."

■ ■ ■

לאה הצטרפה אליו בירושלים בסוף אותו שבוע. השבת עברה לאיטה; הוא בילה שעות בשיחה עם אליעזר קפלן. אחר־הצהריים נפגש עם שני צעירים, זאב שרף ותדי קולק. היתה זו השיחה האחרונה בחייו.

בשעה 20.30 נכנס לחדר השירותים שבדירה. לפתע קרא ללאה: „לאה, זה הסוף." הוא לקה בשטף־דם במוחו. עדיין נשם, אך בתוך דקות איבד את הכרתו. הוזעקו רופאים — ולשווא. מקץ חצי שעה נפטר. בן 57 היה במותו.

בשעה 22.15 במוצאי־שבת, 12.8.1944, הודיע הרדיו על האסון, ומכל פינות הארץ החלו אנשים זורמים אל הדירה הצנועה בירושלים. דויד הכהן קיבל מחבריו בתל־אביב הודעה טלפונית על מותו של ברל. הוטל עליו להעיר את בן־גוריון, שהיה בנופש על הכרמל ולהודיע לו על פטירת רעהו. השעה היתה מאוחרת, ובן־גוריון נעור משנתו. שניהם ישבו על המיטה, והכהן אמר: „ברל איננו!"

„כקפיץ מתוח נרתע, צנח אחורנית, וראשו נתקל בקיר, חזר ונתיישב מולי כמאובן" — כך תיאר דויד הכהן את תגובתו הראשונה של בן־גוריון. הוא כיסה את ראשו בסדין, וכשהוא גונח כחיה פצועה, הטיח ראשו במיזרון, כשהוא פולט מילים בודדות: „ברל, בלי ברל, איך בלי ברל?"

בפנים קודרים ואפורים, קפוא וללא הגה, הצטרף לדויד הכהן בנסיעת־לילה לירושלים. פולה ועמוס בן־גוריון נתלוו אליהם. כשהגיעו לירושלים עמד שחר, מיהר בן־גוריון לחדר שבו הונחה גופתו של ברל. הוא הביט בפני חבריו שדממו, ונפל מתעלף. כששבה אליו רוחו, ביקש להישאר לבדו עם ברל. שעות ארוכות ישב בדומיה שנשתררה. בצאתו אמר לבנו: „זה היה הידיד האמיתי היחיד שהיה לי."

---

* מראשי מפא"י, שר־האוצר הראשון של מדינת־ישראל.

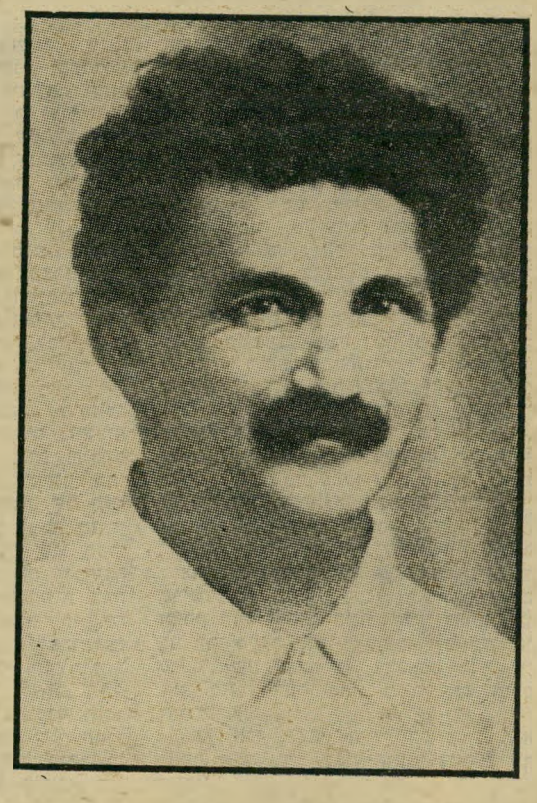
יעקב רבינוביץ, אחת מהצלחותיו הגדולות של ברל היתה הסכמתו של **ש"י עגנון** להשתתף בקביעות בדבר.

אל אלה צירף סופרים ופובליציסטים נודעים פחות: **דויד הופשטיין**, סופר יהודי שעלה מברית־המועצות וניסה להיאחז בארץ (סופו שנכשל וחזר לרוסיה); **יהודה בורלא** — סופר ארצישראלי צעיר ומבטיח; **אורי צבי גרינברג** — משורר עברי, שעבר לאידיש והתקרב סמוך מדי לעולם המהפיכה — הוחזר עתה לעבריית ולארץ־ישראל; **זלמן יצחק אנכי** — סופר שהחל כתיבתו באידיש ועבר לעברית; **הוגו ברגמן** — חביבו של ברל, שבא מסביבה תרבותית שונה מזו של כל קודמיו...

ביומו הראשון היה העיתון ערוך בשישה טורים, להדגשת חגיגיות היום, ולמחרת עבר לחמישה טורים, וכך נשמרה צורתו זמן רב. כאמור, היו בו ארבעה עמודים, ומודעות באחרון שבהם. בעמוד הראשון היה בא המאמר הראשי, שתחילה כתבו ברל ואחר־כך ביליניסון. ולצידו — „טלגרמות" מן העולם. העמוד הראשון נערך בידי משה שרתוק. ה„טלגרמות" היו אוסף של ידיעות שעבר זמנן בעולם הגדול — אך בפרובינציה רחוקה בפלשתינה נחשבו לחומר „לוהט".

שירות הידיעות היחיד שפעל במזרח־התיכון באמצע שנות ה־20 היה סוכנות רויטר, שמושבת היה בקאהיר. משם נהגה הסוכנות לשלוח לדבר ביולטינים מודפסים בהקטוגראף על גליונות נייר צהובים וארוכים. הביולטינים היו נשלחים מקאהיר לתל־אביב ברכבת. וכך היו הטלגרמות הדחופות מגיעות למערכת דבר כשהן בנות שלושה ימים.

עיתונים מאירופה היו מגיעים באיחור רב. הפראנק־פורטר צייטונג, אחד העיתונים שהיו מקור אינפורמציה עיקרי לביליניסון בשביל מאמריו הפובליציסטיים על המתרחש בעולם, היה מגיע למערכת עשרה ימים לאחר הופעתו.

ברל בשעה שהקים את „דבר"

יחסו של ברל לחופש העיתונות היה אמביוואלנטי. הוא האמין שכל מי שכותב מאמר ראוי לפירסום, זוכה ליחס הוגן מצידו; אך לאמיתו של דבר, פסילה או אי־פסילה של מאמר על־ידו הושפעה ממערכת התייחסויות ושיקולים כוללת שלו באותו זמן.

כאשר כתב ביליניסון מאמר לקונטרס, בעיקבות רצח **ישראל דה־האן**, ובו הוקיע את הרצח הפוליטי של יהודי בידי יהודים*, גנז ברל את המאמר — בלי שנתן דעתו על הפגיעה הגסה, שהיתה בביליניסון ידידו. לא ברור אם הצדיק ברל את המעשה, אך נעלה מכל ספק שסבר, שפולמוס בעניין זה מעל דפי עיתון־הפועלים, יש בו טעם לפגם: הרי המבצעים היו אנשי התנועה ומוטב איפוא לעבור על כך בשתיקה.

לימים תשוב מדיניות זו, של הענקת חסינות מביקורת לעושי מעשי אלימות מקרב התנועה, אל חיקו של ברל: כשירצה להוקיע מעשים מסוג זה בעת המאבק נגד הרביזיוניסטים, ימצא עצמו במיעוט מושפל במיפלגה...

בראשית ימי דבר טיפח ברל את כתיבתו של אורי צבי גרינברג, שכתב סידרת רשימות תחת הכותרת „שומר מה מליל", ובה נתן ביטוי גלוי, קיצוני וחריף, לתפיסה הלאומית היהודית בצורתה האכזרית ביותר, אפשר אף לומר — הגזענית. באותה שעה עודד ברל את כתיבתו של הוגו ברגמן, שרשימתו „נדבר גלויות" נתפרסמה בדבר ב־2.7.1925 ועוררה הדים רבים. הוגו ברגמן דיבר על ארץ־ישראל כעל ארצם של שני לאומים שווי־זכויות...

„פורעים", „אפנדים" וכל השאר

מאורעות 1929 יצרו שבר בדעת־הקהל היהודית בארץ בכלל, ובתנועת הפועלים בפרט. בקרב חוגים רחבים בציבור נתערערה האמונה הציונית התמימה, ונבעו סדקים בחזון הציוני. מעיתונאי, המטפח את חירות הוויכוח בעיתונו, היה ברל לעורך־לוחם, הנאבק נגד מה שנקרא אז „הלוך הרוח הליקווידאציוני". לא עוד סובלנות נוסח אמצע שנות ה־20.

כאשר הופיעה אגודת ברית שלום ופירסמה גילוי־דעת בשם „הערכתנו", על המאורעות, נתפרסם גילוי־הדעת בהארץ. דבר גנז אותו. לעומת זאת טרח דבר לפרסם את גילוי־הדעת המלגלג והארסי של העיתון הערבי פלסטין נגד „הערכתנו" של ברית שלום. בדרך עקיפין זו למדו קוראי דבר על הצעות ברית שלום.

בדבר הוטחו דברי ביקורת קשים נגד **הנס כוהן** (חבר ברית שלום, שנואש מן הציונות לאחר מאורעות 1929, היגר לארצות־הברית ושם כיהן כפרופסור באוניברסיטה) וכשכתב הוגו ברגמן מיכתב למערכת להגנת חברו, לא נדפסו דבריו בעיתון, שכה טיפח אותו שנים אחדות לפני כן.

על כל זה מחה מתוך זעזוע עמוק **נתן חופשי**, חבר נהלל, איש העליה השניה, אינדיבידואליסט ופאציפיסט ללא־פשרות: „הן ירשה לי ברל כצנלסון, הזוכר את שיחותינו על חופש ההבעה בעיתוננו — הן ירשה לי לשאול אותו: הייתכן? האומנם יחניקו עד כדי כך?"

...לאמיתו של דבר ביטל ביליניסון את דעתו מפני זו של ברל. הוא לא פירסם דבר, בטרם סיכם את קו העיתון עם ברל. לכן הראה ביליניסון שלפני 1929 פתיחות בשאלה הערבית ובשאלת היקף העבודה העברית; ואילו לאחר 1929 הפך לכלי נשקו של ברל במאבקו נגד ברית שלום והנוטים אליה.

הוא הסתגל לעמדותיו של ברל. כך, למשל, רוצה היה לדרוש מאיכרי חדרה, שידאגו לסידורם של פלאחי נפיעאת, שקרקעותיהם נקנו בידיהם ועניינם הובא לפני המישפט הבריטי; אך כשפסל ברל את רשימתו בנידון — קיבל את הדין: „כנראה צדקת!"

במשך השנים נאלץ ברל לשוות לעיתון צביון פופולארי יותר ולקרבו אל קוראיו. הופיעו כותרות, צילומים, ונוסף המדור (שזכה לפופולאריות רבה) „לעולה", שהיה מנוקד. הופיעה תוספת־ערב סנסאציונית־יחסית (הדבר היה קשור במאבק נגד הרביזיוניסטים).

ברל בשנתו האחרונה (1944)

האינטליגנציה הארצישראלית, שנתקשרה תחילה לדבר, מחתה על הורדת הרמה. **ארנסט סימון** הזהיר את ברל מפני ירידת העיתון, שהביאה להתרחקות קהל הקוראים מקרב האינטליגנציה שאינה „פועלית", אך המגמה לא נשתנתה.

במקביל לירידת הרמה חלה התרחקות גוברת והולכת של ברל מעיתונו. אמנם שמו הוסיף להתנוסס על העיתון בתורת **העורך** האחראי, אך פעילותו הלכה ורפתה. יש להניח **שחש** אכזבת־מה מילד שעשועיו.

משנתאכזב ברל מן העיתון, איבד את העניין בעבודת העריכה. תחילה מילא את מקומו ביליניסון, ואחרי מותו (ב־1936), שהיה מכה חמורה לברל מבחינה אישית כמבחינה ציבורית, עברה מלאכת העריכה לידי זלמן רובשוב. משה שרתוק נטש את דבר ב־1931 למען פעילות פוליטית, דבר שברל לא סלח לו.

החברות, שאיפיינה את מערכת העתון בראשיתה, נתפוגגה במשך השנים. אנשים נתגלו בקטנוניותם, ברדיפת הבצע והכבוד שלהם, בטלנותם, באנוכיותם. העבודה בצוותא במשך שנים חשפה חולשות, ומיעטה לגלות מעלות. כל אלה המאיסו את המערכת על ברל.

לא במיקרה כתב בסוף שנות ה־30 (או בשנת 1940) **לרחל כצנלסון**: „יחסי אני עם הנהלת דבר הם כיחסי עם שאר המוסדות. נקע לי מהם."

---

* דה־האן, יהודי מתבולל שנודע בהולנד כמשורר מעולה, הגיע אחרי גילגולים רבים אל חיק היהדות החרדית בירושלים, הפך אנטי־ציוני פעיל ועורר זעם רב בהצהרותיו נגד מיפעל ההתיישבות בארץ. נורה למוות בירושלים ב־1924. נטורי קרתא מקדשים את שמו מדי שנה.

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

רעיונות

איך הופכים שימלה רגילה לפיצוץ סכסי

טוב. אז ככה. כאשר אני קוראת בעיתונים את סוג ההוראות של לקחת שימלה ישנה, להוסיף לה צווארון דאנטל, חפתים ממלמלה, אימרת פרווה ושורת כפתורים מקדימה, כדי לקבל, הפלא ופלא, שימלה חדשה ורעננה, באמת שאני תופסת חראה. כל היצירות האלה, הן עשויות מדגמים של סמרטוטים קודמים, עושים לי פריחה אמיתית. כך שאם אני מוצאת עצמי נותנת הוראות לשינוי שימלה, חזקה שהתוצאות הפנטאסטיות מצ־

השימלה הממזרה

אחרי

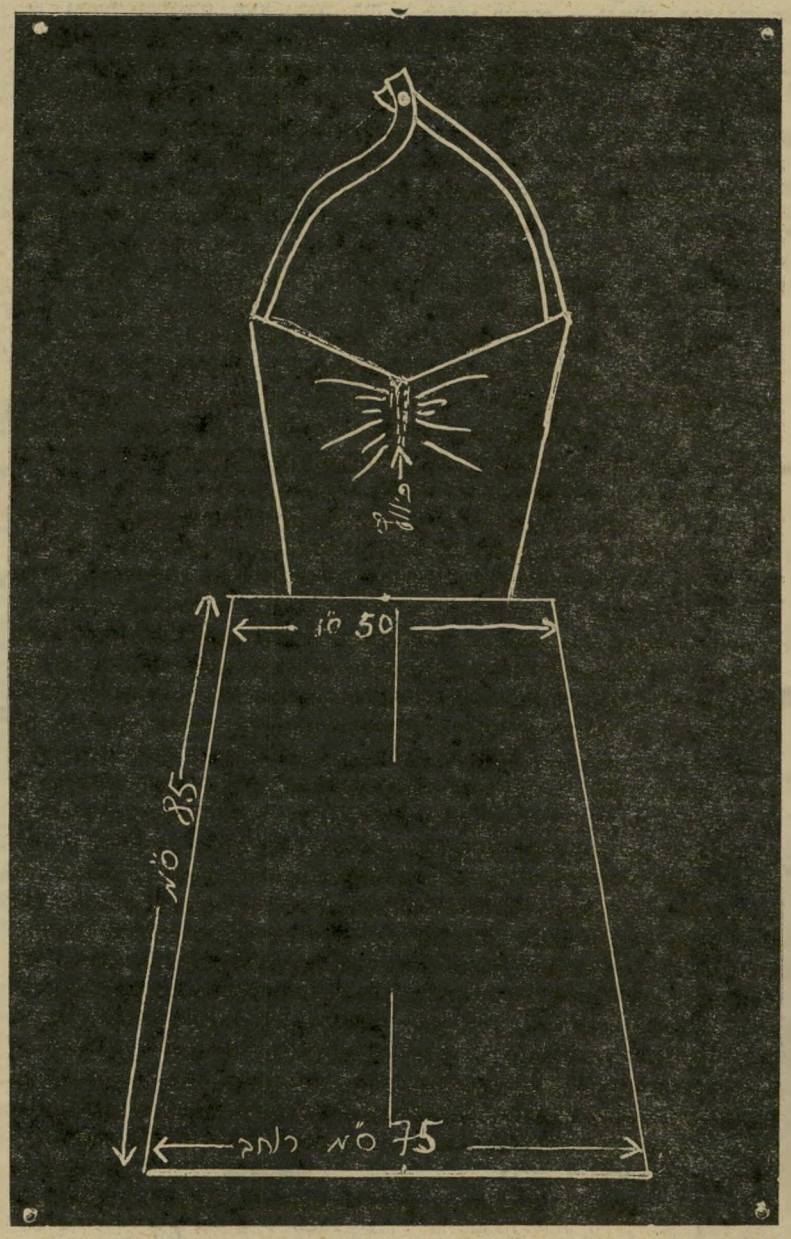
דיקות כניסה לנושא כזה יכנאי.

טרוף שריקות ההערצה שזה מעורר, מצדיק אפילו תפירה מיוחדת של העסק הזה, מבלי לחכות שתהיה בארון שימלה סתמית, סחורה לתיקון מהמם שכזה.

כל העסק הזה עומד על פרימת שני תפרים וחיבור תפר שלישי. המיקום אבל! המיקום הארס רבותי, זה מה שעושה את כל הסיפור האלוהי.

אני אתאר בדיוק בדיוק את כל מה שעשיתי, וכל אחת בבית תסיק מזה השראות פרטיות.

הסיפור הזה, נולד בערך כך: קיבלתי מבת דודתי טניה, שימלת ארנל שחורה. מחשוף בגיזרת סטרפלס ישרה ורגילה, כתפיות ישרות, מותן מודגשת בכיווצים מעטים, טמבלים כאלה, רוכסן מאחור ו־חצאית בגיזרת פעמון שמן. רק שתבינו איזה דבר זה היה לפני הניתוח הפלאסטי, הרי שבד ארנל, להזכירכם, זה בד שנדבק בתחת לכל אורך הרגליים באופן

מידות השימלה לפני הניתוח

דבר קונבנציונאלי לחלוטין

איום, מהחשמל הסטאטי, וכיווצים במותניים, של חצאית פעמון גם כן להזכירכם, משמינים לא רגיל.

לקחתי את השימלה המאפנית הזו בכל זאת, כי ידעתי שגלומות בה אפשרויות. חוץ מזה, כאשר בן־אדם מתעלה על עצמו, מתעלם ממצבי הפיננסי השפיר, חוטף מכת גדיבות נדירה, ונותן לי מתנה בכל זאת — אני מאמינה שעידוד נאות הוא בעל ערך חינוכי מבורך, בכל הקשור להתרחשויות תכופות יותר של מכות הנדיבות דנן.

ידעתי שהשימלה הזו היא מנייה שתקפוץ לשמיים. אז ראשית חוכמה, ברוב הגינות מדדתי אותה בתצוגה מיוחדת — תוך עצימת עיניים נגד קריאת מחשבות — לבעלים המקוריים. אחרי שנראיתי בה מכל זווית מושכת, מצודדת וחיננית כקרפדה, ידעתי שאפשר לקפל אותה בשקט גמור, ולשים אותה בתיק. כלל חשוב בקבלת מתנות של רצון טוב הוא לא להתיר את הרושם הנכון, שהנותן היה מייטיב עשות לו השאיר שי זה דווקא ברשותו.

אז באתי הביתה, וזה מה שעשיתי; אם אין לכם מושג בתפירה, תנו לכל תופרת שכונתית את ההוראות הללו. היא לא תוכל לפקשש. העסק פשוט ומוסבר סופר־ברור.

1. את הכתפיות הישרות פרמתי רק מאחור, ותפרתי אותן זו אל זו במיקום שבחרתי אחת ולתמיד, מאחורי הצוואר.

2. כיווצתי פס של כעשרה ס"מ במחשוף, בין השדיים, בעזרת תפר מכליב עדין בצבע הבד, משכתי וצימצמתי אותו עד שהוא נהיה כחמישה ס"מ. תפרתי את הכיווצים שיצרתי, והקפאתי אותם לנצח עם תפר קטן של מכונת תפירה שעברה עליהם. זה פטנט חכם. ראשית, למרות ההצרה ההדוקה־נחשית, שנבצע בשלב השלישי משני הצדדים, כיווץ זה לא מאפשר להשטיח את החזה לפלטה מהודקת, ונותנת לו יעני נפח אופטי הכרחי. שנית, ביחד עם הכתפיות שנפרמו ממקום חיבורן בגב ונתפרו יחד, אחת ולתמיד, מאחורי הצוואר, ובכן יחד איתן מתקבל מחשוף טרפז מאוד מאוד סקסי ומפואר.

3. כדי שהשימלה לא תנשור, עקב מיקומן החדש של הכתפיות, הצרתי אותה שתשב מהודק רק עד המותניים!!! (את הכיווצים במותניים השארתי, תיכף תבינו למה) „לקחתי בפנים" לכל אורך הצלעות מימין ולכל אורך הצלעות משמאל, עד המותניים כאמור.

4. כאן רבותי, כאן ממש, מתחילה בעצם כל הארכיטקטורה. עומדים בזרועות צמודות אל צידי הגוף. כפות הידיים דבוקות ישר אל הירכיים. במקום שהאצבע השלישית, האמה, נוגעת, על תפר הצד של החצאית, שני ס"מ למטה מנקודה זו, מסמנים. פורמים את שני תפרי הצד של חצאית השימלה, עד הנקודה שסימנו. מקפלים מגלגלים במכפלת צרה ועדינה את שולי הבד הפרום, כך שייווצר גימור מעובד יפה ביד. לעבד יפה ומדוייק לכל אורך ה„שליץ" האורך הזה שייצרנו.

5. יש לנו חלק קידמי מתנפנף וחלק אחור שמתנפנף. תופסים את שני החלקים, ומחברים אותם יחד לכל רוחב קו המכפלת. את הרגליים, לא לדאוג, מורידים עכשיו, כל אחת, כל אחת, מכירה את הסצנה המתישה. לובשים את הנעליים ה„נכונות" ונעמדים כמו גולם מול המראה. אסור לנשום, אסור לזוז, כי המאייסטרו, זאת אומרת אמא, או תופרת, עסוק מאוד בסידור קו מכפלת ישר.

תוקעים סיכות בנגלה ראשונה, ואחרי שרוצים שייפתח הראש, כדי לברוח דרך שם מהגוף הדוני, זה יוצא עקום מימין. דיון מעמיק עם עוד כמה קיביצריות מזרמנות דחוף, מוליד נגלת סימון שנייה, היוצרת עוקם קולוסאלי בצד שמאל. בסיף על דעת כולם זה ישר. יוצאים עם זה לרחוב, וזה כמובן עקום.

רק מי שעברה, ועוד עוברת מטעמי תקציב או יצירתיות את הנהיגום המכפלתי הזה, תדע להעריך את הסיפור הבא.

ובכן, זה מסמן מכפלות ביתי, שאם לכל חצאית הוא חיוני, הרי שמכפלת

פטנטים

מכשיר לסימון מכפלות ישרות

כל אחת, כל אחת, מכירה את הסצנה המתישה. לובשים את הנעליים ה„נכונות" ונעמדים כמו גולם מול המראה. אסור לנשום, אסור לזוז, כי המאייסטרו, זאת אומרת אמא, או תופרת, עסוק מאוד בסידור קו מכפלת ישר.

תוקעים סיכות בנגלה ראשונה, ואחרי שרוצים שייפתח הראש, כדי לברוח דרך שם מהגוף הדוני, זה יוצא עקום מימין. דיון מעמיק עם עוד כמה קיביצריות מזרמנות דחוף, מוליד נגלת סימון שנייה, היוצרת עוקם קולוסאלי בצד שמאל. בסיף על דעת כולם זה ישר. יוצאים עם זה לרחוב, וזה כמובן עקום.

רק מי שעברה, ועוד עוברת מטעמי תקציב או יצירתיות את הנהיגום המכפלתי הזה, תדע להעריך את הסיפור הבא.

ובכן, זה מסמן מכפלות ביתי, שאם לכל חצאית הוא חיוני, הרי שמכפלת

תיקון טעות

ברשימה על הביקור במיסעדת להקוקי אילת, כתוב שם, בתור מכה ראשונה: „ילדה מוצ'ק, הציע יום אחד הקוולר בהפסקה סדירה שלי, איציק, בואי נאכל בלה־קוקי." מאז, לא מפסיקים לשאול אותי, מה זה הקוולר בהפסקה סדירה שלי.

אז זהו רבותי. אני כותבת מתוחכם, אולי, לפעמים, אבל משטויות אני נזהרת. ברשימה המקורית שבנייר, היה כתוב, הקוולר באספקה סדירה שלי. רואים? יש קצת הבדל.

ציאים דרך שני הפתחים הצדדיים הארוכים.

6. בוחרים חגורה שחורה רחבה, ומהדקים אותה במותניים עד שהנשימה נעתקת. הקפלים המשמינים, מקבלים בכך משמעות חדשה לחלוטין. החגורה מציירת צללית מותן דקה, והקפלים מדגישים קימור יפהפה.

זהו זה. הרגליים הצמודות אוספות במין קפלים עשירים נפלאים את כל החצאית הזו, המחוברת בקו המכפלת, ומתקבל אפקט מהמם של גיזרת לב, או עלה מאורך שכזה. השסעים העמוקים אינם חושפים כל כך, כפי שניתן לדמיין. הם רק מאפשרים לרגליים להציץ, בהנדסה כל כך מחוכמת, עד כי נדמה שהן לא נגמרות לעולם. רצוי ללבוש את הסיפור עם נעלי עקב של ממזרתות. אם רוצחים את הקהל, אז עד הסוף.

צירפתי דיאגרמות נגד פיקשושים.

נא להקפיד לבצע את העסק בבד נוזלי מאוד, ממין משובח, אחרת מתקבל אפקט מצנח, של בגד פלחים מגוחך.

רוחב החצאית המתרחבת 75 ס"מ בקו המכפלת, זאת, בכדי שתקבלו מושג. אורכה מקו המותניים עד המכפלת — 85 ס"מ!! זה לא יתקבל לבסוף כזה ארוך בגלל הקפלים, אבל תחילה, אורך זה הכרחי! רוחבה במותניים — 50 ס"מ, שאותם מכווצים עד למידת היקף המותניים הפרטיות, פלוס מירווח נשימה הגיוני של כמה ס"מ.

הייתי מרביצה לכם כעת שריקה עסיסית לסיום, בכדי לתת לכם צל מושג קלוש, מה הסימפוניה שתצפה לגברת שתערוך הופעות עם העסק הזה.

אבל אני חוששת, שמיגבלות נייר מאפשרות לי כל כמה שאתאמץ רק פור־פו חיוור ולא משכנע. לא לצאת עם העסק הזה לרחוב בשום פנים ואופן בלי גורילה מלאת און וצמודה. יוסקל'ה הפייטר, להזכירכם, גר בלבאנט, איך שהוא ריאה דבר כזה, מייד הוא תופס ואוכל.

„מה אני אשם אדוני השופט," הוא יאמר אחר כך. „זאת היא אשמה!" מה שנכון.

נגברים! לא נגברים! לא נגברים! לא נגברים! לא נגברים! לא נ

חצאית קלוש לא תיתכן בלעדיו. גם בית עם בנות מתבגרות לא יתכן בלעדיו, העסק הזה שיגעון.

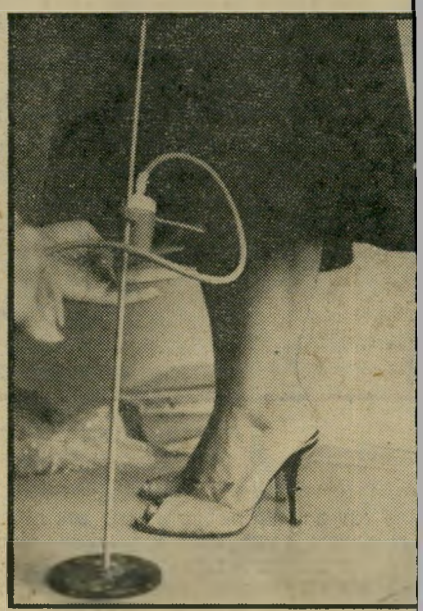
אחרי שגומרים לסמן ישר ומדוייק תוך שתי דקות בלי שום גוזמה, לא נפרדים יותר ממנו, לעולם. לפי מיטב ידיעתי, ניתן להשיג אותו אצל ברגמן, בן יהודה 10 (יוצא קרוב מאוד לאלנבי) טלפון 297660. הוא מייבא אותו באופן אישי מחברת סולינגן הגרמנית. אם יש לכם קשרים בחו"ל, זו המתנה.

כדאי לקנות את המכשיר הקטן ביותר, שעמוד המתכת שלו הוא חצי מטר בלבד, ועולה 65 שקל. מניסיוני, לשימוש ביתי זה מספיק בהחלט.

אתאר את העסק, והכל יהיה ברור יותר.

המכשיר מורכב מדיסקית מתכת עגולה, שהיא הבסיס, שאליה מתברג מוט מתכת בעל שני פרקים, מתברגים אף הם. יש כאן חיסרון, שהברגת המוט אל הדיסקית — נפתחת כל הזמן. אז צריך לדאוג ולוודא לפני כל שימוש, שזה אכן מוברג ומחוזק חזק בפנים, ולא זז. זה הכל. על המוט הזה, לאורכו, מטיילת בעזרת בורג שיחרור והרפייה, כוסית קטנה מלאה אבקת גיר, עם פייה צרה ושטוחה. מיקום הכוסית על המוט, הוא קו המכפלת שיסומן.

לכוסית מחובר צינור גומי עם פומפה כזאת, וכל לחיצה עליה משחררת מהפייה

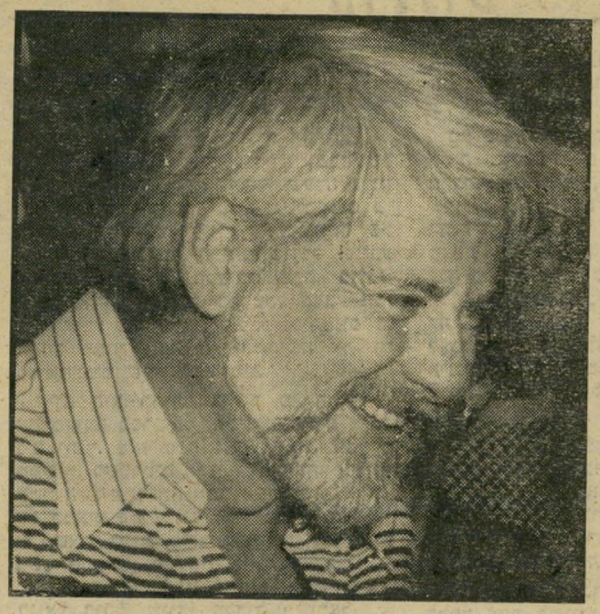
כך מסמנים מכפלות
ביעילות

איפן ההכסנה
נגד פיצוצים בגומי

הרחבה, בעלת הפתח הדק, פס גיר צר ולבן כרוחב הפייה על החצאית. ממליצים להשתמש בגיר טחון בתור מילוי לכוסית, אבל בצר לי, מצאתי שטאלק של סופרי מרקט נותן תוצאות זהות, ולא צריך לחפש אותו בפינות העיר הנידחות, בחנויות הקונפקציה.

אבנרי, חוקי־חיים, וכל השאר

אורי אבנרי
מדור אנושי

חוץ מלקרוא את עצמי, להנות בלי בושה, אני מאוד אוהבת לקרוא את יומן אישי של אבנרי, ולהנות ממנו — בלי אותה הבושה שהיזכרתי כבר. הילד הרע המיקצועי של המדינה, מתגלה שם באור לגמרי אנושי.

גנרל היינצלפרוכט האגדי גר בהנידון — איך רודפים אותנו נפש — גר בלקורא ודף שלם מתפנה לכן, בכך, לקטנות של החיים. גם לאלה, זכות קיום, אתם יודעים.

באחד המדורים האחרונים, מצאתי התייחסות לקטסטרופות — מהונדסות בתור חוקים. אמת חיים צועקת, אמיתית. היות ויש שם הזמנה גלוייה לתרום חוקים לעסק, אז הנה, זה חלקי מה זה חוק מהחיים, סיפור חיי!

בבקשה:

סיכויי הגשמת מטרה — עומדים ביחס הפוך לעוצמת התשוקה המושקעת בהשגתה.

אבל אני לא אשאיר את זה ככה, אלא גם אסביר, איך למרות חוק זה אפשר לרמות את הגורל.

חיסרון פעוט, אמנם, בכל זאת יש בשיטה זו, והוא, שהבן־אדם מבלה חיים שלמים בהשגת מטרות חשובות מאין כמוהן, כשאין לו כבר חפץ בהן. בכל אופן, לא אותו חפץ נוראי, נואש, שעושה את הסיפוק אדיר כל כך, כשמתגשמת המטרה בצמידות לו. ואין לזה שום קשר עם כל הזיבולים הפסיכולוגיים בדבר מניעת סיפוק עצמית וכל הבבלת. זה עניין של טכניקה טהורה. כשאתה נלהב מדי, אתה לא הגיוני. כשאתה לא הגיוני, אתה מחבל. כדי לא לחבל, אתה מפסיק להיות נלהב. אתה מפסיק להיות נלהב, אתה הגיוני. אתה הגיוני, מצליחות לך הטקטיקות, אבל איפה השימחה? מילכוד מושלם.

וכדי שזה יהיה עוד יותר ברור, הרי הדינאמיקה של העסק:

הבן־אדם רוצה משהו מאוד מאוד. החוק הזה נכנס לפעולה. הבן־אדם עושה הערכת מצב מחודשת, קורץ לעצמו עמוק בבטן, ומחליט להערים על אלוהים.

לפי חוקי הביקוש וההיצע של הסוחר שבשמיים, אומרים לאלוהים: אתה יודע מה? לא צריך! עברים בלב שלם (כי אדוני רואה הכל) להתאוות בכנות למטרה חדשה, אבל בתור טכניקה מהחיים, ממשיכים לפעול, לעבוד, להתקדם, ולהשיג את המטרה הקודמת, שמבחינה נפשית עמוקה זנחנו, ופינינו בכך ראש נקי והגיוני בשבילה.

החוק הזה שוב נכנס לפעולה, אבל חוד קצהו המכשיל והרסני מופנה בעצם למטרת הלב החדשה — לבשר התותחים האמיתי שהגשנו, כך שהמטרה הקודמת חופשייה בעצם ממכשלות. וזהו. כשאין את הפאתוס, וההיסטריה להשיגה, היא מתמשת שיגעון. יש לה אמנם טעם תפל כשהו, תחושת לוואי של מרומים, כי נצחון השגתה היה אמור להיות הרבה יותר מתוק. אז בכדי להתגבר על זה, נזכרים כמה רצינו בה בזמנו, ושמחים כמו דרך פרזרבטיב, באופן רטרואקטיבי. מה לעשות. זה יותר טוב מכלום.

מהחיים רבותי. מהחיים.

טעם החיים

אננס ביצד חותכין

פתאום, בכל החנויות, הופיע אננס. גדול, שמן וריחני. מוכרים את זה בעד מאתיים לירות, של יוקרה, ואין מה לעשות כי הוא טעים. בתחנה המרכזית, קצת מצ'וקמק יותר — עולה רק 7 שקלים. ישנה אבל רק בעייה קטנה. איך אוכלים את זה לעזאזל?

אז ככה. בתור בור מישראל הייתי מזיעה קשות על אננס טרי, אם כבר היה נופל לי לידיים. לנסר את הקליפה סביב, לחתוך לעיגולים, להיפטר מהליבה המרכזית, העשויה סיבים קשים, לשים בצלחות, הוך! איזו עבודה! הראש שלי

כך מגישים אננס
ניפוח אופטי יפהפה

היה נעול, לפי ההיכרות הראשונה. כך מצוי הוא בקופסה, כך צריך להיות. חוץ מזה, על הקליפה ישנם קוצים זערוריים, הנדבקים אל הסכין, הנדבקים לפרי והעוקצים בסוף את הלשון. צריך להיזהר לשטוף סכין אם היא נגעה כבר בקליפה.

אז זה מה שחשבתי כל הזמן, עד שביקרתי פעם ראשונה בארץ הפרנצוזים. תפסתי שם פטנט מרהיב, עשוי בשתי דקות, מרשים יותר ממוס בלהבות, איך מגישים אותו.

לוקחים את הבומבלה וחותכים אותו לשניים, לכל אורכו, כולל כרבולת ירוקה, שגם אותה חוצים. נא לא לזרוק אותה, למרות הפיתויים, כי היא זו שעושה את כל העסק. כעת. כל חצי, חוצים עוד פעם לחצי, כולל כרבולת, וקיבלנו ארבעה רבעים. כל רבע מסדרים יפה בצלוחית מאורכת, חותכים אותו סביב, ומתחתיו, ומעליו, בכמה חתכים, כמו אבטיח. מזיזים שן ימינה, שן שמאלה,

זה הכל. חוץ מלעמוד ישר, יש להקפיד לעבוד עם המכשיר צמוד לחצאית, ממש מקביל לה, ובאצבע להצמיד את הבד אל הפייה, כדי שייצא פס סימון דק ומדוייק, ולא ריסוס „ספרי" כזה, מטושטש.

מסתובבים לאט על המקום. את המכשיר לא מזיזים.

אם רוצים לסמן חצאיות קצרות, שלא לומר את השם המפורש מיני, שעוד מעט יורד (עולה?) עלינו לטובה, עומדים ברגליים יחפות, ושמים את המכשיר הזה על ערימת ספרים, להגביהה, כדי להגיע איתו למלכות השמים.

כן, עוד משהו. צינור הגומי נוטה „להישבר" ולהיסדק מכובד הפומפה שלו, באיזור החיבור עם קופסית הטאלק. כאשר יש חריץ פעור כזה בצינור, שלא מאפשר עבודה תקינה, גוזרים את הקטע הקטן שעד הבקע הזה. קיבלנו צינור חדש, עם קוטר נקי מחתכים, קצר יותר בסנטימטר. את החלק החדש שהתקבל מרכיבים במקום ומלפפים את מקום התורפה עם איספלנית חזקה. מאכסנים את הגומי בצורת בייגלה, כמו בתמונה המצורפת, למניעת בקיעים כאלה בעתיד.

אז נא לזכור שלושה דברים: לא מוכרה להיות שם גיר טחון, אפשר גם טאלק, להבריג את הרגל לבסיס בכל הזדמנות, ולאכסן בצורת בייגלה, אם אין חשק להתארגן בכל פעם מחדש עם עיסקי פירוק והרכבה.

תודה מיוחדת לחנה, מזכירת המערכת, שבחוזה העבודה שלה לא מופיע בשום מקום האילוץ לטפס על שיולחנות ולהציל בעלת מדור היסטריות, שאף פעם אין לה דוגמנים.

קולנוע

כוכבים

מיו מיו – זו שחקנית

יש לה שתי עיניים ענקיות ומבט של נערה מופתעת. עורה חיוור, שערה בגוון הפישתן הטבעי, תווי פניה משורטטים ב־דקות. גיזרתה מזכירה את דמויותיהן של יושבות בתי־הקפה הבוהמיים של הרובע הלאטיני בפאריס, הסביבה שבה, בדיוק, אפשר היה לראותה בסרטיה הראשונים, בדרך־כלל כאחת הנסחבת אחרי הכנופייה. באחד מבתי־הקפה האלה רכשה את ה־פסיאודונים שלה: מיו מיו.

היום היא רחוקה ביותר מן ההתחלה. את מקומה בסרטים, החליפה ביעדים מגוו־נים יותר. מאז שנת 1971 זכתה להצלחה ממשית, כשסרטים רדפו זה את זה, ובמשך עשר השנים עשתה יותר מעשרים. ביניהם, עם במאים כמו ג'וזף לוסי, מארקו בלוקיו, אלן טאנר וקלוד מילר. לאחרונה, השתתפה בשני סרטים, להתראות ביום שני, בבימויו של מוריס דאגוסון, וחיים חדשים של דניאל דובל, שיוצג בקרוב בישראל.

מיו מיו צמחה מן הרחוב הפאריסאי בשנות השישים המאוחרות, כשהגל החדש מצא את כוכבותיו בסן ז'רמין דה פרה.

מיו מיו (עם מרייה שניידר) ב„חיים חדשים"
כמו קוקסינל מטפס על עץ

לא היה לה עבר להתפאר בו ולא יוחסין או שם מבית אבא. בין כה וכה הוריה נפרדו ואמה נמנתה עם רוכלי השוק, כש־לה האל עדיין עמד על תילו. לכן, היא טוענת, אין לה כל געגועים לעבר. גם אינה חשה נוסטאלגיה לתקופה שבה היתה מאו־שרת „עם כל הכנופייה". באותה תקופה, היא אומרת, חיתה את חיי הרגע בשמחה של חיה צעירה.

אוהבת לבזבז. גם היום אינה מתל־הבת מהפקות גראנדיוזיות, ואינה חולמת על שיבוץ בפרודוקצייה הוליוודית. „כש־שוכרים אותי לעבודה משלמים לי לפי ערכי, אבל לא הכסף הוא המעניין אותי. בלאו הכי אני אוהבת לבזבז אותו על עצמי, על חברים, על דברים חסרי ערך שאני אוהבת. אבל אני מעדיפה לבחור את תפקידי לפי רוחי. בנקודה זו לא השתנתי. אמנם, בהתחלה לאוטנר או ברט־ראנד בלייה בחרו בי כי התאמתי לדמות מסויימת. אותה נערה, שובבה, חסרת אח־ריות. לאט, לאט, נוצרה מיו מיו אחרת, וגם הבמאים רואים זאת ומציעים לי תפ־קידים על בסיס של אמון."

מיו מיו טוענת שדמותה החיצונית מטעה רבים. „כמה מצחיקים, בעיני, האנשים. הם רואים אותי מתוקה שכזו, בלונדינית קצת תמימה, קצת פאסיבית, וחושבים שאני באמת כזו. שאיני מסוגלת לשלוט בעצמי, שטות מוחלטת. אני מסוגלת להסתיע, להשתנות מן הקצה אל הקצה. לקחת אחריות, לעמוד בהתחייבויות ולהיות קשו־חה. מתחת לקטיפה הרכה מסתתר בסיס של אבן גראניט."

משום כך, קורה לה לא פעם, שהיא אינה רואה עין בעין עם הבמאי. „זהו רגע של תרדה," היא אומרת, „הרגע שבו הרעיונות שלך מתנגשים עם אלה של הבמאי, ואת רואה את עצמך בדמות אחרת משהוא מצפה לראותך. זה הרגע בעבודה כשהגה, עוד רגע והרוטב כולו עשוי להתהפך על הסיר שבו הוא מתבשל. חשוב ביותר שיהיה לה כח שיכנוע. שחקנית צריכה תמיד לעמוד על שלה, אחרת היא מחוסלת. במאי אינטליגנטי מבין מתי השחקנית שלו כנה, ויודע שבכנות שלה היא תורמת לאמת של הדמות."

היא שמחה שיצאה מתדמיתה הרא־שונה של המזדנבת המצחיקונת, אם כי מודה שלעולם לא תהיה מיתוס כגרטה גארבו או ג'ין קראופורד. היא מעדיפה להיות גמישה יותר, ולשמור על קשר עם הקולנוע הצרפתי הצעיר.

פעם היתה מאבדת את העשתונות בין הפקה אחת לשנייה: „כשאת גומרת כמה שבועות של הסרטה עם צוות קבוע של אנשים מסויימים, ועם דמות שחדרה מתחת לעורך, את מאבדת קשר עם העולם. לפתע את מרוקנת. לא מוצאת את הצפון. למדתי לקחת את עצמי בידיים ובהפסקות שבין לצלול לתוך עצמי. להקדיש זמן ל־שתי בנותי, לעשות את עבודות הבית, לבשל לחברים ולטפל בעציצים. כשביום אחד ראיתי בגן קוקסינל אחד מטפס על עץ, נדמה היה לי שראיתי את בבואתי בראי. למה? איני יודעת."

סרטים

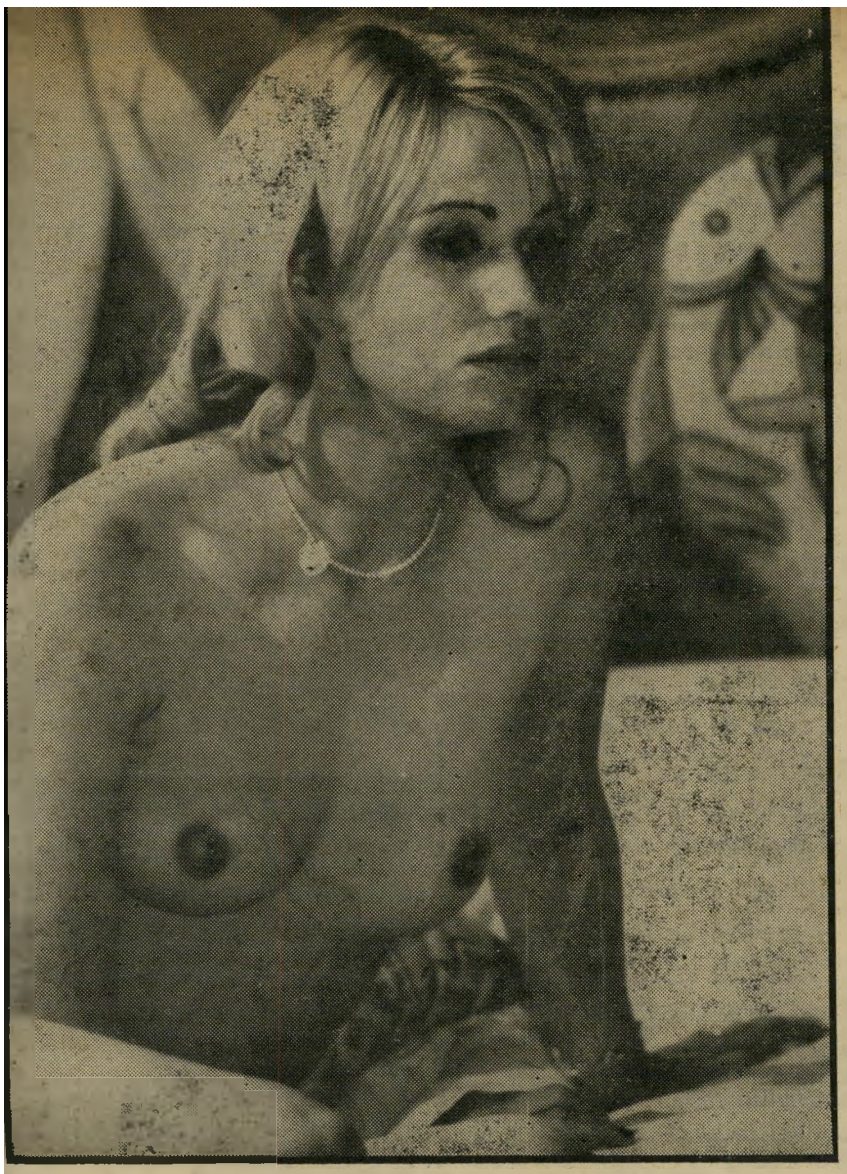
האוסטרלית משתחררת

עשר השנים האחרונות הטיבו עם ה־קולנוע האוסטרלי. תמיכה ממשלתית ב־תעשייה הניבה יותר ממאה ועשרים סרטים. מהם נראו גם כמה בישראל, כמו המסיבה של דון או פיקניק בצל ההר. כל אחד בסוגו היוו דוגמא טובה למה שהיבשת הרחוקה יכולה להציע, כשכסף זורם ל־תעשייה.

בפסטיבל קאן, השנה, הציגה אוסטרליה שני סרטים שונים זה מזה מאוד: ברייקר ומוראנד של ברוס ברספורד, סרט עשוי היטב על גבול המחוייבות המוסרית של אדם במלחמה, סרט שעורר פולמוס ביחס לעמדתו הפוליטית, אבל עורר התפעלות במיקצועיות וברמה הטכנית שלו.

סרט אחר, העומד להיות מוצג בישראל, הקאריירה המזהירה שלי, נתן ביטוי ל־מקומה של האשה בתעשייה הסרטים ה־אוסטרלית כשהבמאית, התסריטאית וה־מפיקה — כולן נשים. זהו מבט לאחור, לסוף המאה התשע־עשרה, כאשר גיבורת הסרט אינה אלא חלוצת הפמיניזם בחברה הויקטוריאנית ובמישטר הפיאודלי.

הסיפור, שעובד מספר אוטוביוגרפיה של הסופרת מיילס פראנקלין, מספר על ברווזון מכוער בשם סיבילה, ההופכת ל־ברבור ולסופרת עצמאית.

מיו מיו ב„מארש הניצחון" של מארקו בלוקין
מנוכחות לשחקנית

לאשת־איש כייעוד, ומחפשת קאריירה עצ־מאית משלה. היא רוצה להיות סופרת, לספר על חייה ועל חיי האנשים בסביבה. לאחר שהיא משמשת כאומנת למישפחה של פועלים, כדי לפצות על חובותיה ה־כספיים של מישפחתה, היא מחליטה שיש לה מה לתרום לעולם מעל ומעבר למה שמצפה ממנה גבר אחד.

נושא נשי זה קסם, באופן טבעי, למפיקה

ג'ודי דיוויס וסם ניל ב„הקאריירה המזהירה שלי"
מוסר ויקטוריאני

כשמישפחתה, מישפחת איכרים, נתונה במצוקה שולחים אותה הוריה לבית סבתה, באחוזה מפוארת. שם היא מגלה את ההנאה שבמותרות ואת הפיתוי שבעושר. יחד עם יחסיה הסוערים המתפתחים והולכים עם בעל־אחוזות עשיר, היא מסרבת להפוך מארגרט פינק, שלאחר שלושה סרטים קצרים, עשתה את סירטה הארוך הראשון ב־1974. היא בחרה בבמאית ג'יליאן אר־מסטרונג, שזה לא סירטה הארוך הראשון, בהרגשה שהנושא קרוב יותר ללבה של אשה מאשר ללב במאי ממין זכר. אך,

מסתבר ששיחרור האשה לא הגיע לכל דרגי התעשייה הקולנועית, גם אם נשים כבמאיות אינן חזון נפרץ. שכן, מספרת פינק, קשה למצוא נשים בתפקידי צלם או תפקידים טכניים אחרים. „פגשתי את מארגרט פינק לפני חמש שנים,״ מספרת ג׳יליאן, „כשסיפרה לי שהיא מנסה להפיק את הסרט הזה מאז 1965. הספר משך אותי מקריאה ראשונה. הסופרת מיילס פראנקלין היתה פמיניסטית מושבעת, ש־האמינה שגשים חייבות ליצור דברים עצ־מאיים משל עצמן, הבנתי מדוע היתה רוצה ששה תסריט את סיפורה.״

עם זאת, מודה ג׳יליאן, שהיו לה לא מעט לבטים בעובדה שזהו פמיניזם מקורי לזמנו ולתקופתו, אך לא מעודכן. היא ניסתה לעבד את התסריט לזמנים מודר־ניים, וחשה כי האמת הסיפרותית חשובה יותר וכי עידכון רק יחליש את עוצמת הדמויות. לכן העדיפה להיצמד לתקופה (הספר נכתב ב־1890), גם שמבחינה טכנית הכביד השימוש באביזרים מיושנים וב־מרכבות עתיקות־יומין על העבודה המע־שית.

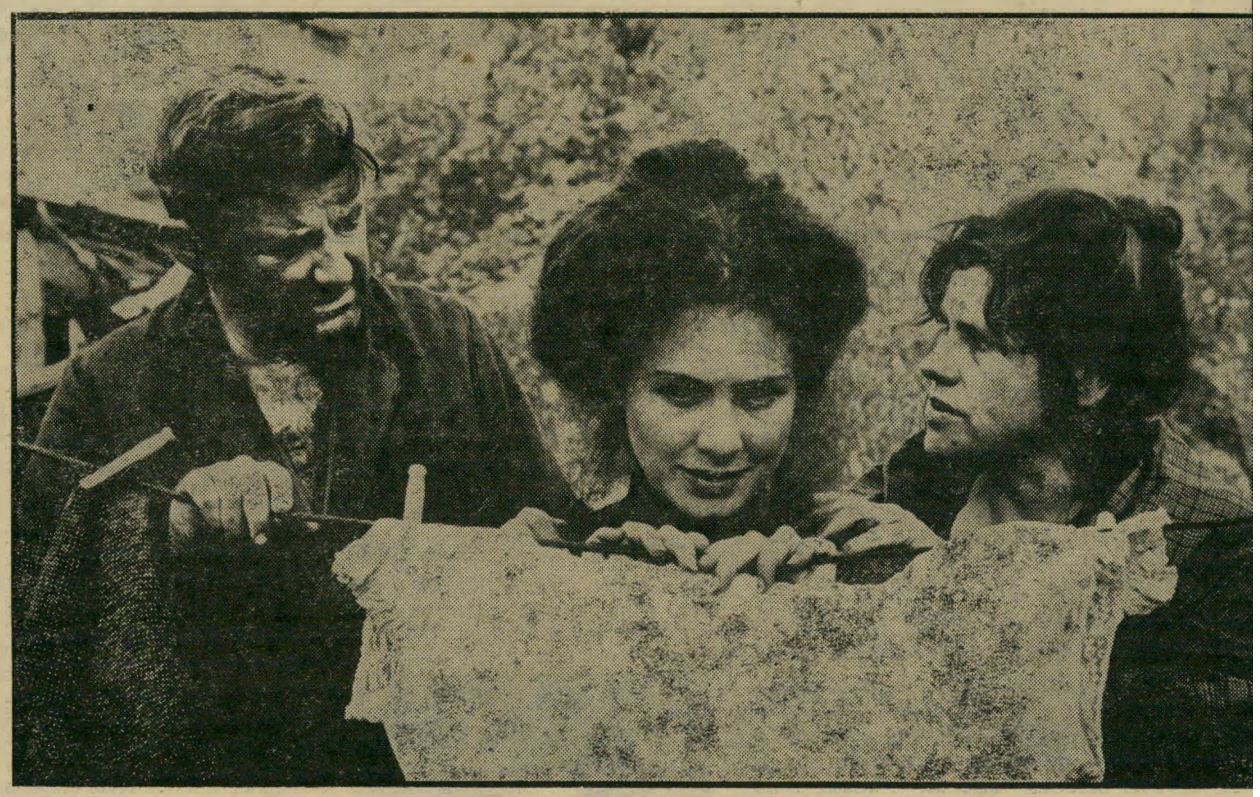
סיפור אהבה. אשר לבעייה הגיזחית של עיבוד ספר לסרט והחייאת הקטעים המתים, שבהם לא קורה שום דבר, הח־ליטה לוותר על ילדותה של סיבילה, ו־להתחיל בסיפור מרגע שסיבילה בת שבע עשרה. כשהסיפור מתפתח לסיפור אהבה בין סיבילה לבעל־האחוזות היה העיבוד הקולנועי נוח יותר.

הבמאית והמעבדת אלינור וייטקומב ויתרו על קטעים רבים בספר שסיפרו על ימי השאננות של סיבילה בבית סבתה, כשהיא מסתובבת ומפריחה תיאוריות על גברים ונישואין. לעומת זאת בחרו בסוף שידגיש את העובדה שחלומה של הגיבורה התממש: היא שולחת את סיפרה הראשון לדפוס.

„הסיום היוה בעייה,״ מספרת הבמאית. „סוף הספר לא הוביל לשום מקום. אבל הלא ידעתי שהסופרת אכן כתבה את סיפ־רה. לכן ניסיתי להבהיר זאת בסרט לבל יהיו ספקות. ומשום שרציתי סוף חזק ויתרתי על כל מיני שאיפות אחרות של סיבילה המופיעות בספר, והתרכזתי ב־עובדת רצונה העז להיות סופרת.״

למרות שמועות עקשניות שריחפו ב־אויר אודות סרט לסבי וכיוצא בזה, טוע־נת הבמאית כי ביחסים בין העובדים הגברים על הסרט למפקדות הנשיות לא היה כל מתח. „אמנם היו כמה אנשים שהסתגלו בקושי לעובדה שבמאית כה צעירה מושכת בשרביט, אבל אלה אנשים שקיימים בכל הפקה. לעומת זאת, דון מק־אלפין, הצלם, שיתף פעולה מעל ומעבר.״

התוצאה של שיתוף פעולה נשי בולטת בלי כל ספק בסיגנונו של הסרט, בשפתו הקולנועית ובדגשים הקטנים שבאווירה. זהו סרט אסתטי ועדין, הנותן הזדמנות לשני שחקנים לא ידועים, ג׳ודי דיויס וסם ניל בתפקידים הראשיים, לכבוש את הבד. אין ספק שאין זו הפעם האחרונה ששמות אלה מופיעים על המסך, כדאי לעקוב אחריהם.

ג׳ודי דיויס בתפקיד סיבילה עם מעבידיה בכפר
לעבוד כן — להינשא לא

במאית ג׳יליאן ארמסטרונג
פמיניזם

הרכילות הפוליטית

מה מריץ את ג׳ו טיינן

(צפון, תל־אביב, ארצות־הברית) — שלא במתכוון, הסרט הזה הוא סאטירה אכזרית ביותר על עולם הפוליטיקה האמריקאי. אם ג׳ו טיינן, הסנאטור הצעיר והשאפתן שבמרכזו, הוא, אכן, דמות המנהיג הליבראלי, העשוי להצליח בארצות־הברית, הרי ברור מעל ומעבר לכל ספק שהעולם המערבי שקוע בצרות. מוטב לו שיחפש הנהגה במקום אחר, מהר מאוד, אחרת, עוד יתגעגע בעתיד לריצ׳ארד ניכסון ולג׳ימי קארטר.

ג׳ון טיינן הוא פוליטיקאי צעיר, נאה וחייכן, מין גלגול מחודש של קנדי בלא שושלת יוחסין. במהלך הסרט עליו להוכיח את יושרו הפוליטי, בבחירת עמדה ציבורית, ה־מסבכת אחד מבני בריתו בפרשת שחיתות, ואת יושרו האישי בהחלטה על עתיד פרשיית אהבים שלו עם פרקליטה נמרצת, שעה שבביתו ממתינה אשה מבינה ואוהבת.

הבעייה מתחילה בעצם העובדה שכותב התסריט הוא השחקן אלן אלדה, המגלם את התפקיד של טיינן, ומכאן ברור ממילא, שאינו יכול להתאכזר אליו יתר על המידה. ואכן, מה שמצטייר על המסך הוא דמות של רכיכה, איש המנסה כמיטב יכולתו להשתמט מכל החלטה בכל נושא שהוא, ומחפש קנים מכל הסוגים כדי להישען עליהם. אלא שבאותו הזמן הוא צריך להיות כל כך סימפטי ואהוד על הצופה, שפירפוריו יראו כחתלבטויות המלטיות וחוסר הח־לטתו כתבונה פוליטית. פרט לגימנזיסטיות, שיתעקשו ל־התאהב בדמותו של אלדה, קשה להניח שיהיה מי שיקנה את הדייסה הזאת.

אשר לשתי הנשים בחיי טיינן, הפרקליטה (מריל סטריפ) והאשה (בארברה האריס), תפקידן הוא חד־ממדי למדי, ורק בזכות הכישרון של השתיים, הן נראו אמינות ומשכנעות יותר מן הגיבור.

אלן אלדה ובארברה הריס: רכיכה

זרים זה לזה, הנאלצים לחיות יחד במח־תרת. סיפור אהבה ומוסר קאמרי מרתק, ומוגש בסיגנון קולנועי שאפשר ללמוד ממנו.

★★★★ **מנהטן** (שחף, ארצות־הברית): וודי אלן מתאר את לבטיו ה־אישיים והרוחניים של משכיל יהודי בניו־יורק. שחור־לבן הופך לצבע, כשמדובר בכישרונו של אלן להתבטא במילים ו־בתמונות.

★★★ **להיות שם** (סטודיו, ארצות־הברית): פיטר סלרס בשיאו כגנן אידיוט החולש על צמרת המימשל האמריקאי רק משום שהאחרים אידיוטים גדולים ממנו. בימוי של האל אשבי על פי הסאטירה ה־חריפה של יז׳ קוז׳ינסקי.

★★½ **רוז** (בן־יהודה, ארצות־הברית, אורנה בירושלים): דמותה של הזמרת ג׳ניס ג׳פלין, שמתה מעודף סמים שימשה כבסיס לדמות שאותה מגלמת בכוח רב בט מידלר. הסרט מנסה לתאר את עולמן הקרוע של אלילות הרוק והפופ הנע בין בדידות והערצה ובין פופולריות לרצון בלתי נדלה להיות נאהבת באמת.

★★ **פרק ב׳** (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הברית): ניל סיימון המחזאי השנון שאב את סיפור המחזה מניסיונו האישי. לאחר שנפטרה אשתו הראשונה התקשה לשקם את חייו הפרטיים מחדש. אשתו השנייה במציאות מגלמת את דמות האשה השנייה בסרט ומנסה להעביר את הרגשות המעורבים של אישה המנסה בכל כוחה להתמודד עם עיקבות האושר של העבר. משחקה של מייסון משובב נפש ומולה מופיע ג׳יימס קאן המשרה נוכחות נעימה.

★★★ **ג׳יגולו אמריקאי** (רימור, תל־אביב, מיטצ׳ל, ירושלים, ארצות־הברית): ריצ׳ארד גיר, התגלית האמריקאית האח־רונה, מוכר אהבה ולורן האטון מנסה לע־מוד על טיבו. הבמאי והתסריטאי פול שרדר מנסה לחדור לעולמם המוסרי של האנשים היפים בדרום קליפורניה דרך שני הגיבורים האלה. סרט המצטיין בסיגנון אסתטי.

ירושלים

★★★ **רצח עד הניצוח** (סמדר, ארצות־הברית): מותחן אלגנטי ואסתטי להפליא, לפי ספר של אגאתה כריסטי. שי־עור לשחקנים מגישים דייוויד ניבן ופיטר יוסטינוב באחד הקטעים המשעשעים ש־הוגשו אי־פעם על־ידי שני שחקנים על הבד. בגלריית השחקנים גם בטי דיויס, מגי סמית ואנג׳לה לאנסברי.

★★★★ **שיעור** (רון, ארצות־הברית): המחזמר שיצא נגד מילחמת ויאט־נאם, ה־האדיר את ילדי הפרחים בשנות השישים, הופך למסר אנושי כללי בהשראתו של ה־במאי מילוש פורמן.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: התוודעות, מנהטן, להיות שם.

ירושלים: פסיכו, מוימות בינלאו־מיות, שיעור.

חיפה: טס, שחק אותה סם, פסיכו, להיות שם.

תל־אביב

★★★ **התוודעות** (מוסיאון תל־אביב, הונגריה): הבמאי אישטוואן סאבו מתאר כיצד מתפתח אמון בין גבר ואשה

צל"ש

הכתב והפיאודל הגדרתי

● לכתב לענייני־מישטרה, **דן סממה**, על כתבתו בהשבוע — יומן אירועים, שעסקה בפיאודל הגדרתי, גדי גרייבר, המסרב למלא את הצו להריסת ביתו שבגדרה, למרות שכל מערכת־המישפט במדינה תובעים זאת. סממה חשף בכתבה זו קשרים אידיאולוגיים לא־סמויים בין גרייבר לבין שר־החקלאות, המונע בעד מינהל מקרקעי ישראל, מלבצע את צו־ההריסה. סממה הצליח להציג במסך אבטיפוס לגזען הישראלי המצוי, שאינו בוש בגזענותו (ראה במדינה).

מאחרי הקלעים

השינוי הראשון

ביום השלישי של החפיפה בין **חיים יבין** לבין **טוביה סער** בהנהלת מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, הודיע המנהל החדש של המחלקה על כמה מכוונותיו לשינויים ולאירגון־מחדש של מחלקת־החדשות.

המפתיע והראשון שבשינויים במחלקה היה מינויו של הכתב הוותיק **יורם רינן** לתפקיד עורך השבוע — יומן אירועים, שהתפנה בעיקבות התפטרותה של **יעל חן**, אשר סירבה לתפקד כעורכת יומן שכל תפקידו הוא לסכם את אירועי השבוע, ולא כיומן מתחקר, המקדם נושאים חדשניים.

מנהלו החדש של היומן ימשיך לתפקד כראש הדסק הפרלמנטרי. יסייע לידו **מיכה לימור**. המשך תפקידו של רונן כראש הדסק בכנסת הביא לניחושים שו־

מודח קרפין
באקורדים גבוהים

נים. אחד מהם טוען בעקשנות כי מינויו של רונן הוא זמני, עד לשובו של **דן שירון** ארצה, בינואר /1981.

הודעה אחרת של טוביה סער לראשי הדסקים ולכתבים של מחלקת החדשות אישרה את השמועות על ירידתה של מהדורת הלילה כימעט חצות מהמירקע, בשל איכות־שידור גרועה, והמרתה במהדורת־חדשות לילית רגילה שתוגש בידי מגישים ולא בידי עורכי־חדשות.

המארטירולוגיה של קרפין

אחרון עורכי כימעט חצות, **מיכאל קרפין**, מי שהוריד מהדורה זו מאיכויותיה הראשוניות כפי שנטבעו בידי **יצחק ריבה** ו**יואב אסתרון**, ראה בכוונתו זו של טוביה סער הצהרת אי־אמון אישית, למרות שסער הבהיר פנים־אל־פנים כי למרות היותו, בעיקרון, כתב־רדיו, יוכל להמשיך ולנסות בעתיד את כוחו במיסגרת מחלקת־החדשות של הטלוויזיה כעורך מן־המניין.

קרפין התקשר במרירותו עם כתב הארץ לענייני טלוויזיה, **עקיבא אלדר**, וסיפר לו כי הוא פוטר ממישרתו במערכת כימעט חצות מסיבות פוליטיות.

צחוק־הגורל הוא שאומר זאת קרפין, שנכנס לתפקידו בכימעט חצות כניסיון לאייש את מקומם של **יצחק רועה** ו־**יואב אסתרון**, אשר סולקו מעבודתם שם בשל סיבות פוליטיות.

עקיבא אלדר פיקפק לגבי הרקע הפוליטי של הפיטורים והתקשר אל דובר רשות־השידור, **משה עמירב**, כדי לקבל את גירסתה הרשמית של הרשות.

הדובר התקשר מיד עם טוביה סער, ששהה בבניין הטלוויזיה, כדי לקבל את גירסתו לעניין המארטירולוגיה של קרפין. מנהלה החדש של מחלקת־החדשות רתח מזעם, ודובר הרשות, שהמתין לתגובתו בצד השני של הקו, היה עד־שמיעה לדו־שיח חריף, באקורדים גבוהים, בין סער לקרפין, כאשר סער מתאמץ ללמוד במהלך שיחה זו מהן הסיבות הפוליטיות בעטיין הודח קרפין.

סער הבהיר לקרפין, ולעובדים אחרים של המחלקה, כי אצלו לא יהיו התפטרויות, מינויים או הדלפות דרך העיתונות, וכי הדברים ייעשו במתכונת של מינהל תקין, קודם במחלקה ואחר־כך בדיווח ל־עיתונות.

עתה יהיה על קרפין להחליט אם להמשיך כעורך־זוטר בטלוויזיה או לשוב אל אולפני־הרדיו.

ה"מוקד החדש"

שינוי נוסף, אשר ייתכן בקרוב, ואשר יסמל את ראשית עידן **טוביה סער**, במחלקת החדשות: הפיכת הראיון השבועי, מוקד, לתוכנית משולבת בתוך מהדורת מבט של ימי רביעי, תוך שימוש בצוות־מראיינים מוגדל. הוא יתנהל, לעיתים, מתוך שני אולפנים.

על בדיקת הבעיות הטכניות הכרוכות במיזוג זה מנצח אחד המעולים שבבמאי־האולפן בטלוויזיה, **יוסי צמח**, שחזר, לצורך זה, לביים לתקופה קצרה את מהדורות מבט באולפן.

פורום החדשות והמצלמות הנסתרות

ישיבת פורום החדשות של יום רביעי האחרון הוקדשה לטיפול בשני נושאים עקרוניים, ובברכות ל**טוביה סער**, מנהל מחלקת־החדשות החדש, על הצטרפותו ל־פורום.

הנושא הראשון: סיכומים אחרונים ו־הנחיות בדבר הסיקור ברדיו ובטלוויזיה של ביקורו הממלכתי של נשיא־המדינה ב־מצרים.

הנושא השני: בחינה עקרונית של נושא הצילום במצלמה־נסתרת, בשל תצלומים שנעשו בה בתוכנית מבט שני שנפסלה בשבוע שעבר לשידור. היא היתה מוקדשת למתרחש ברובע היהודי של העיר העתיקה.

היועץ־המשפטי של רשות־השידור, ה־משפטן **נתן כהן**, הבהיר היבטים חוקיים שונים של הצילום במצלמה נסתרת, מתוך הרצון להגן על רשות־השידור מפני תבי־

סמנכ"לית־לעתיד מירון
עימות ותוקפנות

עות מישפטיות מטעם אזרחים וגופים ה־נפגעים כתוצאה מתצלום במצלמה נסתרת.

במהלך הדיון גובשו עקרונות לתיפעולה של המצלמה הנסתרת בשירות הטלוויזיה, תוך הקפדה של נושאים אשר טובת־הציבור בהם אינה מוטלת בספק כלשהו.

תת־נושא שעלה לדיון היה הבחינה ה־תיקשורתית של סיקור ביקורו של ראש עיריית עזה, **ראשד אל־שאווה** אצל ראש־הממשלה, בניסיון לשכנע את **מנחם בגין** לאפשר לשני ראשי־הערים המגו־רשים להישאר בארץ. טענה מישפטית שהעלה היועץ־המשפטי של הרשות טענה כי מאחר וראשי־הערים עמדו לעתור לבג"ץ בעניין הישזורתם בארץ, הרי שראיון ב־טלוויזיה עם אל־שאווה, לרגל נושא עתי־רתם של המגורשים, הוא בבחינת ,סוב־יודיצה'.

אנשי־החדשות שבפורום לא קיבלו טיעו־נים אלה של היועץ המישפטי. לדעתם היה בביקור אל־שאווה במישרדו של ראש־הממשלה אירוע־הדשותי ראשוני במעלה, מעבר לנושא המישפטי, וראיון איתו ב־פתח מישרד ראש־הממשלה חרג בעיניהם מההיבטים המישפטיים.

פסקול

הכעסים של סער

שמועה עקשנית, המהלכת במיסדרונות מינהלת רשות־השידור שבבניין חופי ירו־שלים, טוענת כי את מקומו של סמנכ"ל הרשות מטעם המפלגה הליברלית, **אריאל ויינשטיין**, עומדת למלא נציגה אחרת של מיפלגה זו במליאת רשות־השידור, **אהובה מירון**, רעייתו של סגן יושב־ראש הכנסת. במיסגרת ההסכמים המפלג־תיים של חלוקת עוגת התפקידים בוועד־המנהל של רשות־השידור שמורה מישרת הסמנכ"ל למיפלגה הליברלית, וישנו הס־כם־רוטציוני בין וייגשטיין למירון בעניין תפקיד הסמנכ"ל. כניסתה של מירון לתפ־קיד זה ייצור מוקד של עימות בינה ובין מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, שהטיח ל־עברה במליאת הרשות האחרונה דברים בוטים ●● צחוק רב מעוררים באחרונה עובדים רבים של מינהלת רשות־השידור, המגיעים אל בניין כלל שבמרכז ירושלים, כשהם מצויידים במפות, ורוצים לבדוק איש־איש את החדר המיועד לו, לרגל התוכנית שמינהלת הרשות תעביר את משרדיה לבניין זה ●● ישיבת פורום החדשות של השבוע שעבר נפתחה כאשר **רוחמה**, ראש לישכת המנכ"ל, הביאה כעכים, שנאכלו בעליצות בידי משתתפי הפורום. הסיבה: כאשר **טוביה סער** היה משתתף בעבר הרחוק בישיבות הפורום, בתוקף תפקידו כראש מערכת תל־אביב של הטלוויזיה, היה מגיע לישיבות הפורום ושואל אם יש „צוקר (סוכר) ובייגעלאך (כעכים)".

סוסים, שפנים והמסך השחור

פגישה רועמת של מועדון השדרים בטלוויזיה נערכה ביום החמישי. הפגישה נפתחה בדברי ראש־המועדון, **צבי גיל**, שדי־בר על „הדיאלוג של חרשים־ואילמים", המתנהל כיום בטלוויזיה, דיאלוג שבמקום ציפיות ההנהלה ל„שקט תעשייתי", הביא של־וה של בית־קברות.

גיל צייר את האווירה בטלוויזיה באומרו ש„המדיום אינו עו־סק עוד בסוסים דוהרים אלא בשפנים, הבורחים כל אחד למחי־לתו שלו". גיל הוליך את הפגישה לדיון שהתמקד בפסילתה של התוכנית פחות או יותר של המפיקה **נאווה כהן**, שבוטלה בלא הסבר מצד מנהלי הטלוויזיה.

דברי הנואמים האחרים:

● **שמעון טסלר**: „אני מוכן להסכים שחטאנו בעבר באי־קבלת רשות לצילום במצלמה הנסתרת בנושא בתי־הדין הרבניים (כוונתו לתוכנית מבט שני, שנפסלה בשבוע שעבר). אלא שמ־שום מה לא התעוררה כלל השאלה העקרונית של השימוש במצ־למה נסתרת, כאשר צילמנו את אנשי מס־ערך־מוסף ומס־הכנסה בעת עבודתם. לא ברור, מה לשימוש במצלמה נסתרת לבין עש־יית חשבון עם מבט שני בתוכנית שהוכנה על המתרחש ברובע היהודי בירושלים, תוך הכנסת „אלמנט דתי". שאיננו קיים כלל בכתבה שהוכנה. בולט כי שאלת השקט וכובד־הראש המיקצועי שמועדון זה מצטיין בהם, שוב לא יועיל, מאחר ואנחנו ניצבים מול אדם שמתיימר לדעת את כל מה שהציבור רוצה, הוא עושה כל שביכולתו להחזיר אותנו לעידן של קול־ישראל בשנות ה־50'."

● **מנשה רז**: „אנחנו לקינו בשיתוק, ולא הקדמנו תרו־פה למכה, בפיתוחו של מנגנון־תגובה הולם. הציבור יודע על כל מילה שיוצאת מפאפו בוועד המנהל, ואותו ציבור אינו יודע מה כואב לנו, ומה שיש לנו לומר. הרושם הוא שהרדימו אותנו במתכוון."

● **חיים יבין**: „אין ספק שעכשיו אנחנו עומדים בפני בעייה של קיום פיסי מקצועי. המיפעל הזה, ששמו טלוויזיה, הפך מיפעל עזוב. האנשים הטובים הסתלקו, והאקלים הוא קשה כפי שלא היה מעודו. האינפורמציה, שאנחנו מופקדים על זרי־מתה, הפסיקה לזרום, והפסילות הן כה רבות, עד שהן הפכו שיגרה עצובה. יש מי שרואה כל עניין, כל נושא וכל בעייה בקריטריונים פוליטיים, ולא ענייניים ולא חדשותיים."

● **חנינא אמוץ**: (בעבר המפיק הראשון של עלי כותרת ו־כלבוטק): „הפכנו למוסד שאנשיו עושים פיילוטים (תוכנית ניסויות, שאינן מגיעות לכלל הקרנה), כאשר רב הפיילוטים נעשים בדיעה העקרונית, שהם לא יוקרנו. איזה כיף זה לעשות פיילוט כזה! עושים מה שרוצים, ולכלל שידור לא מגיעים. למד־נו עכשיו שהממונים עלינו אינם פוחדים מפיילוטים, הם פוחדים רק משידורים. הגענו עכשיו למצב שבו מועדון שדרי הטלוויזיה הוא הסכר האחרון הניצב בפני השיתוק הסופי שלנו."

● **צבי זוקף**: (ועד חדשות הפקה): האנשים עייפו מהמיל־חמות. סחטו מאיתנו את הרצון. לא נולדנו עם המוח המעוות שיש בכוחו להתמדד נגד מחשבות מעוותות. יש לי רושם, שה־דרך האחרונה שנותרה לנו עכשיו היא שהפורום הזה יקים „צוות תגובות" שיגיב מיידית לכל המתרחש בטלוויזיה."

● **נאווה כהן**: (בעבר מפיקה לחם חוק, ובהווה מפיקת התוכנית שנפסלה פחות או יותר): „קשה לי הבין כיצד מדרד־רים בבת־אחת תוכנית פיילוט מציון „טוב" ועד לחיסול מוחלט. יתכן שאיני מפיקה טובה, ייתכן שלא עשיתי את הפיילוט לתכ־נית זאת כהלכה. אבל זה לא יתכן, שבמשך חודשים רבים אני שומעת רק דברים טובים מפי הממונה הישיר*, שמעודד אותי להמשיך ולהכין את תוכניות 2 ו־3 שלאחר הפיילוט, ואז פיתאום מחסלים את הפרוייקט, אפילו מבלי שיערכו לו „נתיחה שלאחר המוות"**.

● **יוסי צמח**: (בעבר ראש הבמאים ובמאי הארווזיון): „החומרה שבפסילת תוכנית כמו פחות או יותר היא בכך, שלא מדובר בתוכנית בודדת, אלא בסידרה שלמה, שבה הושקעו מא־מצים, מחשבה וממון. כל התהליך ואופן־העבודה הזה הוא מעוות ופסול מעיקרו."

● **ג'ודי לוין**: (בעבר האחראית על ההפקות המקומיות, ובהווה מרצה לטלוויזיה ב„בית צבי"): „צריכים לדון לא בתוכ־נית זו שבוטלה או שנפסלה, אלא במה שנראה על המסך בימים אלה. או, ליתר דיוק, במה ש א י ן על המסך הקטן בימים אלה. זה לא עניין של הצלחה או כישלון של תוכנית פחות או יותר. יתכן ולממונה הישיר של המפיקה היו כוונות טובות, אך אינני חושבת שההנהלה הנוכחית של הטלוויזיה חיסלה תוכנית כמו עלי כותרת, כדי לביא במקומה תוכניות אחרות בלבוש דומה."

● **יעקב אחימאיר**: (עורך מבט לחדשות): „רצוי שב־מיפגש הבא תביא נשיאות מועדון השדרים תוכנית לפעולה ברוח הדברים שנאמרו במיפגש זה, ורצוי שאנחנו נאמץ את רעיון הקמת צוות־התגובות."

אחד מהשדרים שנוכחו במיפגש בבית אגרון בירושלים לחש באוזני שכניו: „הגענו לימי המסך השחור של הטלוויזיה הישראלית."

---

* יוסי גודארד.

** התוכנית פחות או יותר בוטלה בשל סאטירה שהכין עבו־רה יהושע סובול, ובה תצלום הפוך של ראש־הממשלה, מנחם בגין.

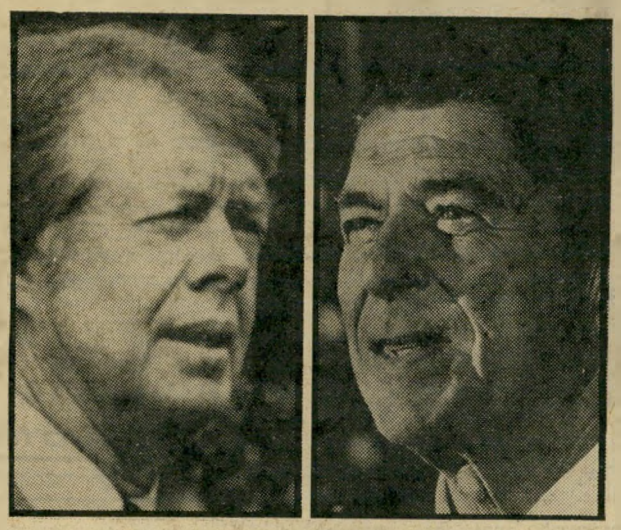
יום רביעי

29. 10

● **שדוש, ארבע, חמש וחצי (5.30).** ששי קשת, יונה אליאן, צ'ומפי ויוחנן לקיצביץ מביאים את סיפורה של Sפורט, מכונית ספורט קטנה ויפה, שנפגעה בתאונת־דרכים והובלה למיגרש גרוט־אות.

● **ספינת האהבה (8.03 — שידור בצבע).** בסיפור הראשון נפרדים בני הזוג מישל לי בפעם הראשונה משלושת ילדיהם. בסיפור השני מתאהב אייזק הברמן ברוקסי בלו, כוכבת זוהרת הנוסעת בעילום־שם. בסיפור השלישי בסיפוק, כי הוצע לו תפקיד של פרופסור־אורח באוניבר־סיטה אמריקאית, וזו הזדמנות להיפרד מפולה, שאהבתה אליו הפכה לדרמאתית ומתישה. מרי־אן מספרת על נסיונה למצוא דרך חיים חדשה, כנה יותר מקודמתה. שניהם פגיעים, בל־תי־בטוחים בעצמם ומתייסרים בתשוקה מינית עזה. יוהן ומריאן מחליטים לתנות אהבים, ואחרי ניסיון עקר יוהן עוזב ומריאן נמקה שוב בבדידותה.

● **להקת בת־דור (11.15).** להקת המחול „בת־דור" מביאה בשידור חוזר שני מחולות, „ייצורי הלילה" מאת הכורי־אוגרף אלווין איילי על פי מוסיקה של דיוק אליגנטון, ואת „הציצו וראו" מאת וולטר גור, לפי מוסיקה של ג'אן פרנסיס.

רנן־קארטר: מוקד
יום רביעי, שעה 9.30

הופך אדם משעמם למוקד ה־עניין החברתי באוניה, וכמה נוסעים חושבים אותו לגנב יהלומים מפורסם.

● **מוקד מיוחד לקראת הבחירות בארצות־הברית (9.30).** במהלך התוכנית תיבחנה עמדות שני המועמדים לנשיאות, מצעיהם וסיכוייהם.

● **דו"ח פאוג' (10.30).** עלילותיו של כתב־טלוויזיה ה־מנסה לחקור את דרך מינויו של שופט בבית־המישפט ה־יליזין בארצות־הברית.

יום חמישי

30. 10

● **חיים על אדמות (9.30 — שידור בצבע).** הפרק עליית היונקים מספר כיצד השתנו כמה מהזוחלים והפכו יונקים. 200 מיליון שנה לפני שיגשוג הדינוזאורים. קבוצת דרגונים פראיים וצמאי־דם ניסו דרכים שונות כדי לכוון את גופם ולהשיג יתרון צייד על מתחריהם. בדומה לשמונה הסרטים הקודמים שב־סידרה זו, גם הפעם נעשו הצילומים באוסטרליה, דרום־אמריקה, ארצות־הברית, קנדה, בריטניה והרפובליקה הדומי־ניקנית.

● **תמונות מחיי נישואין (10.25 — שידור בצבע).** התמונה הרביעית ב־סידרה, עמק הבכא. יוהאן ש־היה בחוצלארץ שמונה חודשים, מטלפן למריאן ומבקש לראו־תה. מריאן מזמינה אותו לאכול בדירתה. בתחילה שניהם מסו־ייגים וביישניים. יוהן מספר לחיות בגלות. סידרה זו, בדומה לסדרות בריטיות אחרות, מק־פידה על לבוש התקופה ושאר גינונים. הפרק הראשון, שיוקרן הערב, הוא הנסיך הקטן. כוכבי הסידרה הם שחקן הקולנוע והטלוויזיה המעולה אדוארד פוקס, והשחקנית האמריקאית סינטיה האריס, המגלמת את הגב' סימפסון.

שבת

1. 11

● **ג'רבז (10.05).** במיסגרת מועדון־הסרט־הטוב של הטלוויזיה יוקרן הסרט של הבמאי הצרפתי רנה קלמן, המבוסס על הרומן של אמיל זולה. גיבורת הסיפור היא ג'רבז, כוכבת קטנה שמאהבה יפה־התואר בוגד בה. היא נישאת, לא מתוך אהבה, ונא־לצת להתמודד עם מומו של הבעל שנפגע בתאונת עבודה, ועם שובו של אהוב ליבה. בתפקיד ג'רבז השחקנית האוס־טרית מאריה של, שזכתה בפר־סים רבים על הופעתה המר־שימה בסרט זה.

יום ראשון

2. 11

● **המיסבאה של ארי־צ'י (8.30).** האפיזודה המקצוע העתיק ביותר חונכת את השותפות של ארצ'י בנקר הגזען עם יהודי במיסבאה.

● **סקאג (10.00 — שידור בצבע).** האפיזודה נערה עובדת מתארת קשר רומנטי בין בנו בכורו של סקאג מאשתו הראשונה, דיי־וויד, ונערה שמקצועה מעורר ויכוחים סוערים.

● **שיחה בשניים (10.50).** כתב־הרדיו אהרון ברנע ישוחח עם משורר דרוזי מן הכפר מראר, נעים עריידי, על היותו בן־מיעוטים בישראל.

● **בנסון (11.20).** האפיזודה סמוך עלי. על המושל גטלינג, שנוסע לוושינגטון ו־נאלץ לוותר על בילוי בקונ־צרט־רוק. מזכירתו מרסי מקב־לת טלפון מהמחזר שלה, ה־מבקש לקבוע עימה פגישה. היא מתנערת מאחריותה לבתו של המושל ומפקידה אותה בידיו של בנסון. הבת נעלמת ויוצרת מהומה רבתי.

יצורי לילה: להקת בת־דור
יום חמישי, שעה 11.15

יום שני

3. 11

● **הסרט על דויד ציון**

יום שישי

31. 10

● **שעה טובה עם מני פאר ואורחיו (9.15).** תוכנית הבידור הפופולארית חו־זרת למסך. הפעם בהפקתו של יוסי משולם, שהחליף את ה־מפיק אהרון גולדפינגר, המש־תלם בארצות־הברית.

● **אדוארד וגברת סימפסון (10.15 — שידור בצבע).** הוא היה מלכה ה־מיועד של אנגליה, היא היתה אמריקאית, גרושה פעמיים. הוא רצה לשאתה ולהיות מלך. אדוארד השמיני היה בן 41 בשעת הכתרתו למלך, והוא שלט 325 יום. אחר כך נתבע לשלם את מחיר אהבתו, וכנסיך מוינדזור היה עליו ועל רעייתו

גודרבלט, דטנר, נחמיאס ולוי: החתול שמיל
יום שלישי, שעה 5.30

לקראת שידור:

„וולטר האיש הנורא הזה"

סידרה חדשה בת שישה פרקים, שתוקרן מדי יום שלישי, תספר בצרפתית את סיפור חייו של אחד מגדולי ההוגים, פראנ־סוא־מארי דא ארוא, המכונה וולטר (1694—1778). פילוסוף, סופר, הוגה־דיעות. ערך גלות ושב לצרפת עם מאהבתו. תוקף את המלוכה ונכלא בבסטיליה.

הפרק הראשון של הסידרה (4.11) נושא את השם „השע־

מנואל: וולטר
יום שלישי, שעה 11.00

רוריה והמקל". מסופר בו על וולטר הצעיר, הנהנה מיצירותיו של ראבלה. אביו, עורך־דין במיקצועו, מנסה להניא את הנער מלעסוק בספרות. וולטר הצעיר פוגש באדריאן לקוורה, תשוקתו הגדולה הראשונה. בתפקיד וולטר דניס מנואל. את אדריאן לקוורה מגלמת השחקנית ניקול גראסיה.

יום שלישי

4. 11

● **החתול שמיל (5.30 — שידור בצבע).** מועדון החתול שמיל נפתח מחדש, והפעם עם פנים חדשות לגמרי — חני נחמיאס, שאליה מתלווים אושיק לוי מטאפלא וחנן־ענן מקרוסלה.

● **חיים על כף המאזניים (9.30).** סידרה בריטית נודעת המשחזרת אירועים אמי־תיים. סיפורה של הרכבת שנח־טפה בשנת 1975 בהולנד על־ידי אנשי־מחתרת.

● **מיצעד הכוכבים עם ג'יימס לאסט ואורחיו (10.25).** תוכנית בידור.

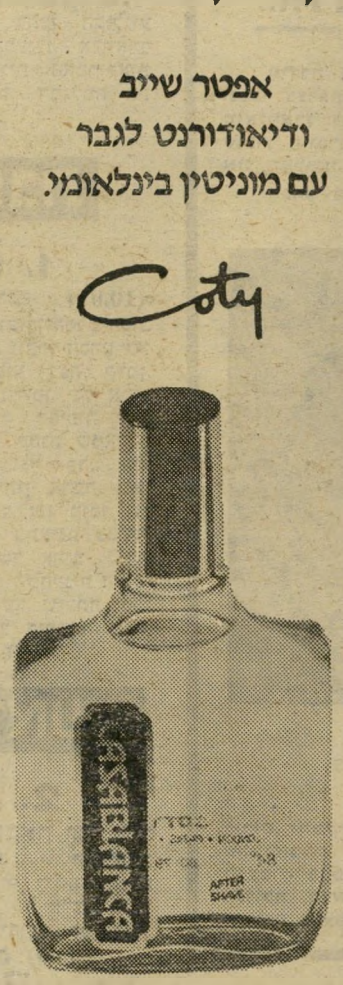
בן־שמחון וכנו גבריאל (9.30). סיפורו של נגר ומ־קובל, שעלה ארצה ממרוקו. בנו, גבריאל, כתב את המחזה מלך מרוקאי שהועלה בהבימה. סירטו של הבמאי מיכאל לב־טוב, שנערך ולא הושלם בידי עורכת־הסרטים עליזה שגריר, שנהרגה בפאריס בפיצוץ בבית־הכנסת.

● **המזכחרים (10.55).** רוחות מטרידות — אפיזודה החושפת איום בעל השלכות בינלאומיות. ג'ורג' ולינגהם, עוזר־מזכיר במישרד־החוץ ה־בריטי, נופל קורבן לקבוצת טירוריסטים. ולינגהם מגיע ל־ביקור של שלושה ימים במפ־קדת נאט"ו בבריסל, ונחטף במכונית רשמית. הידיעה על היעלמו של ולינגהם מועברת לניל ברנסייד, מנהל הלישכה לתפקידים מיוחדים בשירות־הביון בלונדון. המובחרים מו־טסים לבריסל, ובשיתוף עם הסי־איי־אי הם מפענחים את המיסתורין.

אותי? רק קוטי.

אפטר שייב
ודיאודורנט לגבר
עם מוניטין בינלאומי.

Coty

שלום עכשיו
שלום ושוויון לישראל

צריך להפיל את הליכוד!
אך מה הלאה?

בואו לשמוע את דבר של"י

באספה פומבית

בהשתתפות: ד"ר מאיר פעיל — יו"ר הנהלת של"י
רן כהן — יו"ר סיעת של"י בהסתדרות
העתונאית יעל לוטן
הפותחת: דליה וינר

האסיפה תתקיים ביום שבת 1.11.80 בשעה 10.30 בבוקר
בבית מועצת פועלי רמת-גן—גבעתיים, רחוב הרצל 13
פינת קריניצי, רמת-גן.

IMÉDIA
צבעי השיער הטובים בעולם
להשיג בפרפומריות המובחרות,
בבתי המרקחת וברשתות השווק

במדינה

(המשך מעמוד 46)

כשעה חזר והודיע לי שהארנק נמצא אצל הבחרה. הם נסעו לבית־החולים ושם הסתבר שליאורה שכחה את הארנק אצל אחיה ומצאה אותו כשחזרה אליו. כל מה שהיה לשוטר להגיד לי אחרי כל מה שעשו לי הוא: ‚אני באמת מצטער, אתה יכול ללכת.‘“

שעות משפילות. יוסי דיין שירת באחת היחידות המובחרות בצה"ל. אחרי שנפצע הועבר מ־תפקידו כדי לסיים את שירותו כ־תברואן בבסיס קרוב.

„כשהגעתי הביתה,“ סיפר דיין, „ההרים שלי נדהמו ממצבי. אבא שלי מיהר לגשת עוד באותו היום למישטרה הצבאית, ודאג שתוצא תביעה מישפטית נגד השיטר. אני לא חושב שזה ישנה את התמונה. את השעות המשפילות האלה שום דבר לא יוכל עוד להשכיח.“

תגובת דובר צה"ל: „החייל יוסי דיין נמצא חשוד בגניבת ארנק של אזרחית, מאחר ושהה עימה זמן־מה בחדר בשעה שביקרה את אחיה, המאושפז בבית־החולים אי־כילוב. הוא נעצר ונחקר על־ידי חוקר של המישטרה הצבאית. ה־חייל הופשט לצורך בדיקה גופ־נית. עקב התלונה שהגישה אימו הועבר התיק לחקירה על־ידי מפקד המישטרה הצבאית. התיק יועבר לפרקליטות הצבאית והאשם, במי־דה ויימצא כזה, יועמד לדין.“

דרכי חיים

החתיכה של החבר'ה

מסוממת ושתויה התמסרה למנהיג החבורה ובית־המישפט קבע כי לא היה זה אונס

לכאורה היה זה עוד מישפט אונס שיגרתי. אלי קונסטנטין (24) נאשם כי ביום בלתי ידוע בחו־דש דצמבר בשנה שעברה, אנס את איריס במיקלט ציבורי בבאר־יעקוב *.

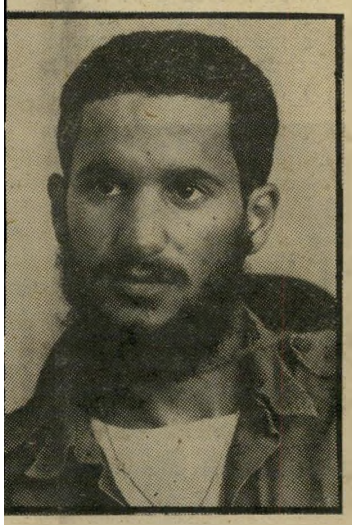
כאשר החליט בית־המישפט, ב־פסק־דינו המנומק היטב של השו־פט יעקוב קדמי, כי אלי זכאי, הוא נתן נימוק מעניין לזיכוי. ל־בית־המישפט לא היה ספק כי אי־ריס פחדה מאלי, פחד עמוק וחזק. אולם לדברי בית־המישפט היא פחדה כי יקח אותה לפרדס ויח־תוך את פניה. לכן „מיהרה להי־עתר לו, בתיקווה שאם בכך יס־תיים המיפגש ביניהם הרי היטיב עמה הגורל.“

„פחדה מאלי היה כל כך גדול“, המשיך ואמר בית־המישפט, „שס־פק אם היתה מרהיבה עוז בנפשה לגלות התנגדות כלשהי לנאשם. ובהיעדר התנגדות, כאשר ההת־מסרות היא תולדה של פחד בלב אשר מקורו אינו נעוץ ברצונו של הנאשם להפחידה על מנת לאנסה — אין לראות את הנאשם כנושא באחריות לכגיעה.“

והרי מתכון בדוק ומאושר על־ידי בית־המישפט לאנסים: אם ברצונכם לצאת זכאים הכניסו פחד אלוהים בליבה של הגערה, בהקשר לנושא אחר. כאשר היא תהיה מפוחדת מספיק ותתמסר לכם, לא תענשו על אונס. ועל ההפחדה אין החוק מעניש.

להלן העדות: מגיל עשר ב־ערך אני זוכרת שאבא שלי היה מתעסק איתי. אבי הוא אלכוהו־ליסט ואמי מכורה לכדורים. עד גיל 13 לא הבנתי כלום. ואז בערך בגיל זה התחלתי להבין. פניתי לעובדת הסוציאלית בבית־הספר והיא הפנתה אותי לפנימיה. שם הייתי עד גיל 14. אז בא אבי ואמר שאני אהיה תלמידה טובה בחוץ. נכנסתי לבית־ספר תיכון בתל־אביב, שם למדתי שנתיים וגרתי עם הורי.

בלילות היה אבי בא אלי למי־טה, וכשאני ישנתי על הבטן הוא היה שוכב עלי על הגב ושופך על הפיג'מה שלי. אבי לא היה מרשה שיהיה לי חבר, הוא רצה אותי בשבילו. וכל מה שהייתי עושה בחוץ הייתי עושה בפחד והסתר. עם אמא לא היו לי קשרים טר־בים כי חשבתי שהיא אוהבת רק את אחותי. אבי היה מרביץ לי במקל ושורף אותי בסכין חמה. כאשר הייתי בת 16 וחצי כל

חייל דיין
השפלה שלא תישכח

המישפחה שלי נסעה לירושלים לבר־מצווה של אחי. ואני נשארתי בבית כי הייתי במחזור. אבי חזר לפני כולם ואני החלטתי לדבר איתו. קראתי לו לחדר שלי ואמר־תי לו: „אבא, אני מעשנת סי־גריות, אם תתפוס אותי אל תר־ביץ לי.“ הוא ענה לי כי הוא מוכן שאעשה הכל, בתנאי שאתן לו. התחלתי לבכות ושאלתי אותו „אתה לא שוכב עם אמא שלי?“ והוא אמר שכבר הרבה זמן שאינו עושה זאת. אמרתי לו שיש זונות והוא ענה לי: „בשביל מה לי זונות אם את כאן?“

ערום ליד המיטה. בדיוק אז חזרה אמי, אבל לא סיפרתי לה כלום. למחרת ברחתי בבוקר מהבית וחזרתי מאוחר בערב. היו כבר בבית כל הדודים והדודות, וכאשר אמי צעקה עלי בגלל ש־חזרתי מאוחר, אמרתי לה: „תש־תקי, למה שאני אספר הכל ואת ובעלך תשבו בבית־סוהר.“

היא שאלה מה קרה, ואחרי שיכנוע מצידה סיפרתי לה הכל. אמא אמרה לי שהיא ראתה את אבא ערום כולו עומד ליד המי־טה שלי. היא הביאה את כל ה־אחים שלי וסיפרה להם את הכל בפני אבי. אבי הכחיש ורצה להר־ביץ לי. אני הצעתי שגלך למכו־נת־אמת, וכל האחים שלי לחצו, ואבי אמר כי הוא סיפר לי את הדברים הללו רק כדי לגרום ש־אמא תתגרש ממנו. אז עזבתי את הבית והדרדרתי.

עד כאן קטע מתוך העדות.

איריס הסתובבה בחברת עברייי־נים, פגשה בבחורים שונים ש־ניצלו אותה, ומפעם לפעם היתה חוזרת הביתה ופותחת במריבה חדשה. אביה תפס אותה עם אחד הבחורים ודרש שיתחתנו. כאשר בא אבי הבחור, היה האב שיכור ומסטול והיכה ודקר את הצעיר. איריס הגישה תלונה נגד אביה למישטרה, וברחה שוב מהבית.

אחד הבחורים ניסה להוריד אותה לזנות, ואז פנתה לעובדים סוציאליים וביקשה את עזרתם. הם שלחו אותה למישפחה אומנת, המתמחה בהצלת נערים ונערות

(המשך בעמוד 59)

* שמה של המתלוננת נאסר לפירסום.

לשוטר מותר לעכב אזרח -

אך לא לחפש על גופו

גם לזונות יש חופשה!

„מה את מבלבלת המוח, מדלין, לזונות ושוטרים אין אף פעם חופש! הם תמיד בתפקיד!" אמר השוטר משה תפוחי בצחוק רועם.

„אבל היום יום רביעי! תשאל את כולם, אני פעם פעם לא עובדת ביום רביעי! זה יום החופש שלי מאז שהתחלתי לעבוד במיקצוע!" אמרה מדלין.

השוטר תפוחי צחק. „תעזבי מהשטויות ובואי איתי. אני עוצר אותך על שוטטות." מדלין והגבר שהיה איתה סירבו לרדת מהמכונית.

מדלין בת ה־27 היא ילידת עיירת־פיתוח בנגב, ועוסקת בזנות בתל־אביב מזה עשר שנים. היא בחורה חכמה. אין לה סרסור. לכן היא יכולה לעבוד כרצונה.

מאז שנכנסה למיקצוע החליטה שהיא רוצה לעשות חיים, ולא לעבוד יותר מדי. היא החליטה לקחת חופשה בכל יום רביעי.

ביום זה אף פעם לא היתה יוצאת לחוף תל־ברוך, מקום עבודתה הקבוע. היא היתה ישנה מאוחר, מתרחצת בקפידה, ויורדת לאכול ארוחת־צהריים בקפה הסמוך. בדרך כלל היתה פוגשת שם חברות־למיקצוע, שגרו בסביבה, והן היו מרכלות קצת ומעבירות את הזמן עד הערב.

שיאו של החופש השבועי היה בשעות הערב. מוסה, ידיד־נעורים של מדלין, היה מגיע לביתה בסביבות 9 בערב, כשגם הוא לבוש ביגדי־שבת, ויחד היו יוצאים לבלות. קודם היו הולכים לסרט, ואחר כך למועדון־הלילה של ג'ימי ביפו. שם היו אוכלים ארוחת־ערב מאוחרת, שומעים את הזמר, רואים תוכנית ולפעמים גם רוקדים קצת.

נכון שמדלין היתה משלמת תמיד, אבל זה לא היה חשוב, כי היא באמת הרוויחה יותר ממוסה, ולא היה איכפת לה לבזבז קצת כסף על התענוג השבועי שלהם. אבל היום, כאשר יצאו לקולנוע ומדלין פישפשה בארנקה, נזכרה כי חסרים לה מזומנים.

זה היה מצב בלתי־נסבל. לא עלה בדעתה לוותר על בילוי בערב היחידי שלה בשבוע, ולמוסה לא היה אף פעם כסף. אחרי הירהור קל נזכרה שמרגו השמנה חייבת לה כמה אלפי לירות מזה שבועיים. „יש לנו מספיק כסף בשביל סרט, ואחר כך ניסע לתל־ברוך, נתפוס את מרגו וניקח ממנה כסף. בחצות כבר יהיה לה בטח מספיק כסף כדי להחזיר לי," אמרה מדלין למוסה.

השעה היתה כימעט חצות, כאשר עצרו בחוף תל־ברוך, ליד המקום הקבוע של מרגו השמנה. אבל היא לא היתה במקום. „בטח תפסה איזה קליינט ותיכף תחזור," אמרה מדלין למוסה, והשניים המתינו במקום.

אורות הניידת המתקרבים הקפיצו את השניים. מוסה לחץ על דוושת ה־בנזין וניסה להתניע את הרכב. כל פגישה עם המישטרה היתה מאוסה על מדלין וחבריה. אבל מעשה־שטן, המכונית הישנה של מוסה בחרה דווקא ברגע זה כדי להתעקש, ולא נדלקה. הניידת עצרה ב־חריקת־בלמים בצורה שהפריעה למוסה לנסוע, גם לוא היה מצליח להתניע את מכוניתו.

השוטר תפוחי היה מכר ותיק של מדלין. כל הזונות הכירוהו. גם הפעם ניגש אליה בידידות ושאל: „מה את עושה עם הקליינט על הכביש הראשי?"

מדלין ניסתה להסביר לו שזה מוסה, ולא קליינט, ושהיא בחופשה, אבל תפוחי רק צחק.

כאשר התעקשה ולא ירדה מהמכונית משך תפוחי את מדלין מהמכונית בכוח. מוסה התעצבן מאוד, והוא ידוע כבחור עצבני. „אנחנו לא עשינו כלום, ואין לך שום רשות לעצור את מדלין! אנחנו פשוט חונים כאן ולא מפריעים לאף אחד. ומדלין אפילו לא עובדת היום!" אבל השוטר נכנס לאמביציה. „יאללה, מספיק עם הדוואוינים, בואי איתי למישטרה!"

הפעם הראה מוסה לשוטר את נחת זרועו והשתולל. בסופו של המאבק הזמין תפוחי תיגבורת, מדלין ומוסה נלקחו לתחנת־המישטרה.

כעבור חצי שנה הוזמן מוסה לבית־המישפט, והתברר לו כי הוגש נגדו כתב־אישום על הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית־המישפט היה עמוס באותו יום. מוסה,

(המשך בעמוד 58)

ש'חזור הפרשה

הדמיונית על מעצרם של הזונה בחופשה וחברה. בתמונה למעלה נראה השוטר משה תפוחי, כשהוא מושך בכוח את „מדלין" מתוך המכונית. „מדלין" אוחזת בשתי ידיה בדופן דלת המכונית ומסרבת לרדת. בתמונה התחתונה: מוסה, ידיד נעוריה של „מדלין", תוקף את השוטר. בטוף המאבק נעצרו מדלין ומוסה.

גם לזונות יש חופשה!

(המשך מעמוד 57)

שהיה ללא סניגור, ישב ליד דוכן־הנאשמים ושמע את תפוחי מספר לשופט כיצד ניסה לעצור פרוצה ומוסה השתולל, היכה והפ־ריע לו למלא את תפקידו.

השופט הביט במוסה שהיה בלתי־מגולח, וששערו ארוך ופרוע. כשהגיע תורו, קם מוסה ואמר לשופט: „אדוני, מה רוצים ממני? אני רק עזרתי למדלין להיפטר מהשוטר. היא בכלל לא עבדה באותו לילה, והוא לא היה צריך לעצור אותה. אנחנו הלכנו למועדון לילה.״

השופט הרשיע את מוסה בעבירה שיוחסה לו, ואחרי שראה את הגליון הארוך של ההרשעות הקודמות שלו, הטיל עליו שישה חודשי מאסר בפועל, „כדי שלא ישוב למעשי אלימות, ולא יפריע לשוטרים.״

מדלין פנתה לעורך־דין. עורך־הדין הציץ בחומר שלפניו, ואמר למדלין: „אם כל מה שאתם אומרים זה אמת, אז יש למוסה סיכוי טוב לצאת זכאי בעירעור.״

הסניגור הביא לפני בית־המישפט מאמר חדש שהתפרסם בכתב־עת מישפטי, ואשר הסביר את זכות־העיכוב הנתונה בידי שוט־רים. זכות זו מצויה בסעיף 2 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), והיא מתירה לשוטר לדרוש מחשוד להזדהות לפניו, ואם ראה לנחוץ — לדרוש מחשוד להתלוות אליו לתחנת־המישטרה. רק אם סירב החשוד להתלוות לשוטר יוכל השוטר לעצרו ללא צו־מעצר.

המדובר בעבירות קלות, שעונשן אינו עולה על שישה חודשי־מאסר. עבירות שאין עליהן זכות־מעצר לשוטר. העונש על שידול לזנות הוא שלושה חודשי־מאסר, ועל עבירת שוטטות שישה חודשי־מאסר. לכן לא היתה לשוטר הסמכות ל־עצור את מדלין ללא צו. אולם הוא לא ניסה לעכב את מדלין, כדי שתתלווה אליו לתחנת המישטרה, אלא אמר לה מייד שהוא עוצר אותה. כיוון שבעבירות שבהן האשים את מדלין אין לו זכות־מעצר, הרי שמוסה, כאשר עשה מה שעשה, הפריע אמנם לשוטר, אבל כאשר לא פעל במיסגרת תפקידו.

הטענה המישפטית היתה חדשנית, ונר־אתה לשופטי בית־המישפט המחוזי כטענה טכנית ומילולית חסרת־ערך. בית־המישפט דחה את העירעור.

הסניגור נכנס לאמביציה. הוא ביקש רשות עירעור נוסף מבית־המישפט העליון, וכאן מצא סוף־סוף אוזן קשבת.

„במקום ששוטר מוסמך להפעיל כלפי אדם, הנחשד על־ידו בביצוע עבירה, את סמכות־העיכוב, להבדיל מסמכות־המעצר, מחובתו לפנות אליו בצורה שאינה מניחה מקום לספק, שהוא רק דורש ממנו להיליוות אליו לתחנת־המישטרה — ולא שהוא עוצר אותו! ומכאן שאין לראות בצורת הפנייה לאזרח משום עניין סמנטי בלבד,״ העביר בית־המישפט העליון ביקורת על החלטת בית־המישפט המחוזי.

היתה זו הפעם הראשונה שבה התייחס בית־המישפט העליון לזכות־העיכוב של שוטר, והסביר אותה.

זכות העיכוב נמסרה לשוטר לעבירות קלות, כדי שלא להדביק לאזרח את התווית של מעצר כאשר העבירה אינה מצדיקה זאת. העיכוב, בניגוד למעצר, אינו כולל סמכות לחפש על גופו של המעוכב.

רק כאשר מסרב חשוד להתלוות אל השוטר לתחנת המישטרה, רשאי השוטר לעצרו. כיוון שמדלין נעצרה בלי שנתבקשה קודם לכן להתלוות אל השוטר, הרי שטרם נולדה סמכות המעצר של השוטר. ולכן פעל מחוץ לחוק, וללא סמכות.

בית־המישפט העליון זיכה את מוסה, והדגיש כי בכל מקרה של מעצר או עיכוב חייב השוטר להשתמש במילים ברורות, כדי שהחשוד ידע אם הוא מעוכב או עצור. וזאת מפני שיש הבדל מישפטי גדול בין השניים.

מדור זה נועד להבהרת זכויותיו המישפטיות של האזרח. אין המדור מתיימר לתת ייעוץ מישפטי ספציפי, ובכל מיקרה יתכנו שינויים והבדלים־בגלל שוני העובדות. המדור מנתח את המצב המישפטי הקיים, לפי החוק והתקדימים.

תדריך

(1) עד שוטר להודיע לאזרח בבירור ובמדוייק אם הוא עוצר אותו או מעכבו.
(2) עיכוב על־ידי שוטר הוא פחות ממעצר, ומיועד לעבירות קלות, שבהן נחשד האזרח.
(3) עיכוב, בניגוד למעצר, אינו כולל חיפוש על גוף האזרח.
(4) גם לשם עיכוב יש צורך בחשד סביר שנעברה עבירה.
(5) רק אם סירב המעוכב להתלוות לשוטר, יש לשוטר הסמ־כות לעצרו.

ניתוח מישפטי

ב פסק־הדין המקורי דומות העוב־דות כמעט כליל למיקרה שבסיפור. גם שם זוכו גברים שעזרו לפרוצה להת־חמק מידי המישטרה, כיוון שהשוטרים ניסו לעצור את הפרוצה ולא אמרו לה שהם מעכבים אותה. בפסק־הדין המקו־רי — שמשי נגד מדינת־ישראל — ש־התפרסם בפסקי־דין כ״ו, עמ׳ 654, פסק נשיא בית־המישפט העליון דאז, שימ־עון אגרנט, כי זכות העיכוב היא מוסד הקיים בחוק הישראלי והסביר את מהו־תו ומיגבלותיו.

הוא התבסס על מאמר של הפרו־פסור דויד ליבאי, שגאל את מוסד ה־עיכוב מתרדמתו רבת השנים, עת היה קיים בספר החוקים, אך בלתי מוכר ב־מישפט הישראלי.*

מאז יש בפסיקה התייחסויות נוספות אל זכות העיכוב של שוטר. אולם במצי־אות אפשר להבין גם את גישתו של בית־המישפט המחוזי. שוטר פשוט עלול להסתבך כאשר עליו להפעיל את שי־קול־דעתו בעת ביצוע עבירה, ולהחליט אם לעצור או לעכב את החשוד. עליו לשקול מה עונשה של העבירה שבוצעה, האם יש חשד סביר שהיא אמנם בוצ־עה, והאם הסמכות המתאימה למיקרה זה היא סמכות העיכוב או המעצר.

בעיקבות פסק־הדין תוקן החוק, והעו־נש על שוטטות למטרת זנות הוגדל לשנת־מאסר. לכן יש מעתה לשוטר סמ־כות לעצור מי שחשודה בעבירה זו.

* כלול בספרו, דיני מעצר ושיחרור, בעמ׳ 76—53.

לייעוץ והרכבה:

תל־אביב: שרון — תעשיות מיזוג אויר בע״מ, רח׳ הגלעד 2, רמת־גן, טל׳ 733251/2, 737626

ירושלים: אב גל, רח׳ העמק 10, ממילה, טל׳ 243604, 243636.
קור חום, רח׳ ריבלין 8, טל׳ 227988.
מאייר, רח׳ בן־סירא 10, טל׳ 223303.

חיפה: שוגורונסקי, דרך־העצמאות 57, טל׳ 531259.
גרופר יצחק, רח׳ פבזנר 1, טל׳ 643257/8.
אלקטרו חבש, רח׳ הנמל 53, טל׳ 645067.

באר־שבע: מכנו קרונמן, רח׳ הדסה 68, פסז׳ פאר, טל׳ 77010.

אזור הצפון: שרון — כרמיאל בע״מ, אזור התעשיה כרמיאל, טל׳ 989194.

אילת: קרני חשמל אילת, מרכז חנויות שבא, טל׳ 72950.

אותי?
רק קוטי.

בושם יוקרתי
בעל מוניטין בינלאומי

Coty

למד צילום
קורסים למתחילים ומתקדמים
בשחור לבן וצבע
קמרה אובסקורה
שלמה המלך 58, ת״א
טל. 234162

(המשך מעמוד 56)

מסמים והדרדרות. גם מבית זה היתה איריס בורחת וחוזרת. שם פגשה בחורים צעירים במצבה, והתיידדה איתם. יום אחד, אחרי ויכוח עם אב הבית, ברחה איריס לביתו של שלמה אייזינגר בבאר־יעקוב, אשר גם אותו הכירה במעגן.

ממשיכה איריס בסיפורה:

סיפרתי לשלמה למה עזבתי את המעון והוא סידר לי מקום לישון. באותו לילה הייתי בקריזה כי היה חסר לי סם. אז שלמה נתן לי פרודורמול, כי הוא נכה ומקבל אותם, וישנתי אצלו. בבוקר שלמה הלך והביא מיטה זוגית ואני סידרתי את הבית. אז בא חבר שלו, אלי קונסטנטין, ואנחנו ישבנו ועישנו סם וכל הזמן תכננו פריצות לכל מיני מקומות וגם איך לחסל את אבא שלי. אני הצעתי

השופט קדמי

„אבא שלי היה מתעסק איתי...״

לגנוב רכב ולעשות פגע וברח לאבא שלי, כי אני שונאת אותו על כל מה שעשה לי...

בלילות היו לי סיוטים וקריזות, ורופא נתן לי כדורים. הייתי שותה אותם עם פרודורמול שקיבלתי משלמה ואדולנים והייתי נרדמת בסדר. אני ושלמה היינו כמו בעל ואשה, נרגעתי מהקריזות, ואני ושלמה התחלנו לקיים יחסי־מין. הוא אפילו רצה להתחתן איתי ב־נישואין אזרחיים, ואני אמרתי לו בסדר. אבל אחרי שבועיים באו אלינו שני חברים של שלמה, ו־נסענו יחד לשכור מכונית.

בדרך נוצר במונית קשר ביני ובין מרקו, ותיכננו שאני אקח את הבגדים שלי משלמה ואעבור ל־מרקו הביתה. ארזתי את הבגדים ונסענו למרקו, לראשון־לציון. ישבנו ועישנו כיף, ובאותו לילה מרקו שכב אתי וקיימנו יחסי־מין...

„אמרתי מילים גסות״. יום אחד נסעתי עם מרקו לבאר־יעקוב, ופתאום באו כל החבר׳ה של באר־יעקוב לכיוון האוטו עם קרשים ואמרו למרקו לרדת מה־אוטו. אני נשארתי באוטו ואז שמעתי צעקות: „מה פתאום אתה לוקח את הבחורה משלמה?״ בין התוקפים היה גם אלי קונסטנטין ואחיו. אחרי ויכוח שלהם עלו אי־תנו לאוטו ונסענו לקנות כיף בבאר־יעקוב. אז עלינו לדירה של מרקו. אני פחדתי מאלי קונסטנ־טין כי הוא היה מסטול משתיה. ואז אלי לקח את מרקו לחדר ושמעתי אותו אומר למרקו: „תי־קח את הבחורה, נחתוך אותה ונז־רוק לאיזה פרדס.״ שמעתי את זה ונכנסתי ללחץ ולחרדה...

התחלתי לבכות ואמרתי לשלמה שקשה להאמין באנשים וקיללתי אותו ואמרתי עליו מילים גסות, והתעלפתי. כשהתעוררתי מצאתי את עצמי על המיטה בדירה של שלמה וביד שלי היה דם. ואז בא גם אלי קונסטנטין לדירה. אלי אמר לשלמה „רד למטה!״ ובגלל ששלמה פחד הוא ירד למטה... וכאשר הוא חזר נוצר ריב וצע־קות ומכות בין שלושתם.

אני התחלתי לבכות ונכנסתי לסיוטים. נזכרתי באבא שלי כאשר היה מסטול חזק, הוא היה בדיוק ככה. נפלתי על הריצפה וראיתי שלאלי יש ביד מספריים והם נפ־לו לו. משכתי אותם אלי ושמתי בגרב. בינתיים ראיתי ששלמה קיבל דקירה בבטן וירד לו דם. קמתי ואלי זרק עלי כוס וזה פגע בקיר. הוא לקח עוד כוס וריסק אותה ביד שלו. הוא נפצע וירד לו דם מהיד.

אחרי זה הם עשו סולחה, ובני ניגב את הדם מהריצפה והקירות. אז אלי לקח אותי למטה, הוא הבטיח שלא יעשה לי כלום. בסוף המדרגות היה חושך והוא הביא לי שתי סטירות חזקות... הוא הו־ביל אותי לאיזה מיקלט בודד. הדלת היתה סגורה והוא לקח או־תי לאיזה חדר מסריח שהיו בו בחור ובחורה. משם הוא לקח אותי בידו ועם לוח ברזל פרץ את המיקלט. היתה שם מיטה כזו עם ספוג. אלי התחיל להביא לי מכות. אני בכיתי והוא הוריד לי את הבגדים. הוא המשיך להרביץ לי וכשאני הייתי רק עם תחתון הוא קרע אותו והשכיב אותי על המיטה בכוח. אני פחדתי ממנו ואז הוא עלה עלי, החזיק את היד שלו על הפנים שלי וביד השניה הרביץ לי והחדיר את אבר־מינו לאבר המין שלי.

עד כאן עדותה של איריס.

למחרת ברחה איריס מאלי ו־מצאה מחסה בביתה של המישפ־חה האומנת. שם סיפרה את כל הסיפור, אך לא הזכירה את דבר האונס. רק בגירסה אחרת של סיפורה גילתה את מעשה האונס, ואז לחץ עליה אב הבית לפנות למישטרה ולספר את סיפורה.

כתב־האישום שהוגש נגד קונס־טנטין הוצג בכישרון רב על־ידי התובעת דרורה פלפל, אולם ה־סניגור, יורם שפטל, עשה את מלאכתו בהצלחה. אופיה ועברה של המתלוננת היו בעוכריה, ו־בית־השימוש מצא כי נותר ספק בליבו מה היה מקור הפחד שגרם לכניעתה.

„עשינו כמיטב יכולתנו שלא להיות מושפעים השפעה בלתי־נאותה מן העובדה, כי המדובר בנערה ששרכה דרכיה בגיל צעיר והדרדרה לשפל המדרגה. מכורה לסמים ושולחת ידה בפליליים ב־מצוותם של עבריינים. גם נערה כזו, ואפילו היא עוברת ממיטה למיטה אצל חבריה, ראויה להג־נת החוק ככל שהדבר נוגע לכי־בוד רצונה למי תעניק חסדיה. אולם בשל עברה ואישיותה נותר הספק בליבנו.״

אלי קונסטנטין זכה מן הספק, ואיריס הפסידה.

את שוב מלאה?

נפיחות? עצירות?

תה ביקוניס לעיכול טבעי; נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.

מיוצר מצמחים.

תה בקוניס Bekunis

חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד

אישור משרד הבריאות 11146-929-002

חדש

עכשיו

תוכל גם אתה לזכות בהגרלת הלוטו החדשה בפרס ראשון עד

750.000 ש

(7.5 מיליון ליי״)

נסה עוד היום את מזלך, אולי גם אתה תצטרף למועדון הלוטו-מיליונרים

לוטו

תן טרמפ לחייל

בעיית הצד השלישי

אם יש משהו שמדאיג אותי באמת, זה לא הבחירות בארצות־הברית, זה לא מלחמת עיראק — איראן, זה לא מחירי הנפט ואפילו לא מחירי הלחם, אלא מצבנו הכלכלי. מצבנו הכלכלי, ידידים יקרים, לא משתפר במשך השנים.

מה שמדאיג אותי באמת במצבנו הכלכלי, זה לא שיעור האינפלציה, וגם לא המאזן המסחרי, לא תקציב־הביטחון, ואפילו לא הקפיצות בבורסה. מה שמדאיג אותי במצבנו הכלכלי הם שלושת צדדיו הידועים.

הצד האחד שלא מפסיק להרוויח מהמצב הכלכלי המדאיג, וחושב שארץ־ישראל שלנו זה גן־עדן עלי אדמות.

הצד השני, שהוא צד גדול מאוד, מחולק לכמה צדדים חלקיים: יש כאלה שרואים את מצבנו הכלכלי ומפהקים. יש כאלה שרואים את מצבנו הכלכלי ועושים חשבון כמה זמן יעבור עד שיגיעו לצד הראשון, ויש גם כאלה שרואים את מצבנו הכלכלי ואורזים את המיזוודות.

הצד השלישי, הוא הצד המדאיג ביותר. זהו צד שלא מפסיק לגדול. שם יש אנשים שלא מפהקים כשהם רואים את מצבנו הכלכלי, שכבר אין להם עם מה לעשות חשבון, ובשביל לארוז מיזוודות אין להם כסף. הצד השלישי הזה של מצבנו הכלכלי אף פעם לא יעשה מהפכות, ותמיד ימשיך לחשוב שהכל בא לו מאלוהים, ואלוהים שלא נתן כלום לוקח הכל. הצד השלישי הזה של מצבנו הכלכלי עוזב אותנו לאט לאט בלי שנרגיש, בשקט בשקט. הזקנים של הצד השלישי מתים בשקט, המבוגרים של הצד השלישי הולכים בשקט ללישכת־הסעד, הצעירים של הצד השלישי מתים להיות כבר זקנים.

אני יודע שלא רק אני מודאג מהצד השלישי הזה. הממשלה שלנו, למשל, מודאגת ממנו מאוד. והנה רק לאחרונה החליטה להטיל היטל חד־פעמי על מס־הכנסה של בעלי ההכנסות הגבוהות, היטל שחלק ממנו יעבור ללישכות הסעד, כדי שלמבוגרים מן הצד השלישי יהיה מה לקבל שם. השרים כץ ולוי וחברת־הכנסת ארבלי־אלמוזלינו רוצים כל הזמן שנגדיל את ההקצבות לצד השלישי כדי שיוכל להמשיך ולהתקיים בתנאים הנפלאים שבהם הוא מתקיים, ואת הכסף לזה ימשיכו לגייס על־ידי כל מיני היטלים חד־פעמיים שיוטלו על הצד הראשון. אפילו בחוברת „מיגזון" של מפלגת־העבודה קראתי תוכנית כלכלית שחיברו שניים מן האגף הכי שמאלני שיש שם, במערך, והם מציעים לקחת מהעשירים ולתת לעניים, וזה ממש יפה.

וכל זה מחזיר אותי לגיאורג וילהלם פרידריך הגל הזקן, הישן והטוב שלפני 160 שנה כתב את השורות הבאות בחיבור שנקרא „הפילוסופיה של המישפט":

„הידרדרותו של המון גדול אל מתחת לרמת־קיום מוגדרת (רמת־חיים המוסדרת מאליה, בתור זו ההכרחית לחברה) — כאשר נלווה אליה איבוד התודעה של מה שצודק ושאינו צודק, איבוד תודעת ההגינות ותודעת הכבוד של היותך מתקיים מפרי עמלך ועבודתך — היא הגורמת להיווצרותו של אספסוף; ומצד אחר מקל עניין זה על ריכוזו של עושר לאין־שיעור בידיים מועטות.

ועוד:

„שעה שההמונים מדרדרים לעוני תיכונה שתי אפשרויות:

(א) „את נטל אחזקתם של עניים ב־רמת־חייהם הרגילה ניתן להטיל ישירות על שיכמו של המעמד העשיר יותר; או שהעניים עשויים לקבל את אמצעי־מחייתם במישרין, ממקורות אחרים של קניין ציבורי (מהענקותיהם של בתי־חולים ובתי־מחסה עשירים, ממנזרים או ממוסדות אחרים). אולם בשני המקרים יקבלו הנזקקים את אמצעי־מחייתם במישרין ולא באמצעות עבודתם, ועניין זה פוגע הן בעקרונות של החברה האזרחית והן בתודעתם של היחידים במה ששייך לאי־תלותם ולכבודם.

(ב) „לחילופין, יכולים לתת להם אמצעי־מחייתם בעקיפין, על־ידי יצירת הכנסות לעבודה. אלא שבמקרה זה יגדל נפח־הייצור, והרי הבעייה היא דווקא בעודף של ייצור ובחסרונו של מיספר יחסי של צרכנים שהם גם יצרנים. ובעייה זו עוד מחריפה על־ידי שתי השיטות (א' ו־ב') שבהן נוקטים כדי לפתור אותה. לכן נראה בעליל, כי על אף העושר אין החברה האזרחית עשירה במידה מספקת, כלומר, אין משאביה מספיקים כדי למנוע עוני קיצוני והיווצרותו של אספסוף חסר־כל."

ועוד:

„מחמת דיאלקטיקה פנימית זו נדחפת החברה האזרחית — או לפחות חברה אזרחית מסויימת — אל מעבר לגבולותיה. היא מבקשת שווקים, ועם זאת את אמצעי־מחייתה ההכרחיים, מחוצה לה, בתחומיהם של עמים אחרים, החסרים את המצרכים שאותם היא מייצרת ייצור־יתר, או המפגרים בדרך־כלל בחריצות הייצור וכו'."

את כל זה, חברים, כתב הגל, שלא היה שמאלני ולא בטיח, אלא פילוסוף־החצר של מלך פרוסיה, לפני 160 שנה. תקנו אותי אם אני טועה, אבל הוא הבין מה קורה אצלנו הרבה יותר טוב מהכלכלנים המכובדים שלנו. מה שהגל אמר, בקיצור, הוא זה: כשנוצר עוני גדול, נוצר גם עושר גדול. על העוני מנסים להתגבר בשתי שיטות שאף אחת מהן לא פותרת את הבעייה: האחת — „להיטיב עם העם", זאת־אומרת, לתת קיצבות־סעד לעניים. השניה — להמציא בשבילם כל מיני עבודות־דחק, כדי שיעני יקבלו כסף בשביל עבודה שאף אחד לא צריך, ושרק דוחפת אותנו, למשל, להמשיך ולהחזיק בשטחי יהודה ופלסטין ש־שם יש שוק לסחורות העלובות שמייצרים העניים שלנו, ושאף אחד באירופה לא מוכן לקנות אותן. אף אחת מהשיטות לא פותרת את בעיית הצד השלישי שלנו, שתולך וגדל, ויום אחד יבלע אותנו חיים.

ספריית הכנסת

כבית כסא ציבורי

יש רגעים בחיי־אדם, כשהוא יושב בינו לבינו, בין שלושה קירות צרים ודלת, וכל מעייניו בצרכי גופו ונקביו הקטנים והגדולים. והנה, יש אנשים, שדווקא ברגעים הללו עולים ברוחם — ברוחם דווקא — רעיונות חשובים, אימרי־שפר או סתם הירהורי־זימה. מינהג שבעולם הוא, שכאשר אנשים כאלה יושבים בבתי־כיסא ציבוריים, קשה להם להתגבר על הייצר, והריהם מנציחים את הגיגיהם — בין השאר, בין בפרוזה ובין בציור — על הקירות סביב וגם על הדלת, אם מגעת ידם האוחזת בעט עד שמה.

והנה, כל הנוסע ומטייל במרחבי ישראל שלנו, בעיר ובכפר, בהר ובגיא, בצבא ובאזרחות, ימצא הוכחות בשפע רב לכושר היצירה המופלא של בני עמנו. מאתרי האמנות הסביבתית הללו צמחו ביטויים בני אלמוות כגון:

נדנד, נדנד, נדנד, נדנד

אולי עוד טיפה תרד!

או גם:

מזל מהשקם נותנת לרס"ר שימחה!

ואפילו:

אני מחרבן על בגין ופרס ביחד!

העיקרון המנחה שבשורש התופעה התרבותית הזאת הוא פשוט: בית־הכיסא הוא ציבורי. קירותיו ודלתו הם רכוש הכלל, ולכן מותר להתבטא. ההתבטאות יכולה להיות חופשית לחלוטין, שכן אינה חתומה, ואיש לא יוכל לגלות לעולם את היוצר האלמוני.

ולמה כל הסיפור הזה? כי יום אחד בשבוע שעבר נכנסתי לספריית הכנסת, מקום תרבותי מאוד על־פי כל המקורות. בדוכן העיתונות מצאתי גיליון של „דבר השבוע" מן ה־10.10.80. במדור „יומן, יומן" של נחום ברנע היה ראיון עם ח"כ דויד גלס מהמפד"ל. מתוארת שם התלבטותו של ח"כ גלס בענייני המפד"ל האחרונים, עניינים שאין להם דבר וחצי דבר עם מצוות, מעשים טובים ויראת שמיים. ההתלבטויות מתוארות בצורת „מילכודים", שהשלישי בהם הוא זה:

„מילכוד מס' 3: האם לשתף פעולה עם החוקרים? אם יתחמק (גלס, ש.פ.) או ימרח תשובות, יגידו שיש לו מה להסתיר, ושהוא אינו ראוי לתפקיד יושב־ראש ועדת החוקה. אם יספר, יגידו שהוא מלשין ומנוול."

לא מתקן עולם גלאס: בנפול אויבך לא תשמח.

אל גוטליב, בה סיפר לו כגראה גוטליב על ההסדרים הכספיים המיוחדים שלו עם צמרת משרד־הדתות. השיחה ההיא הכניסה אותו לקומבינציה של מילכודים פוליטיים ואישיים, מילכודי־גלאס.

מילכוד מס. 1: אם דיווח לו גוטליב על הסדרים מנוגדים לחוק, איך יתכן שהוא, יושב־ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, לא הלך מיד ומסר את החומר למשטרה?

מילכוד מס. 2: מתחילת הפרשה מתהלכות שמועות שיש כאן תכנית שטנית של גלאס לחסל את אבו־חצירה. עד המדינה גוטליב נימנה עם שבעי־הסיעה של אבו־חצירה. גוטליב וליבל הם אנשים שלו. והנה, גלאס עצמו, בריטוש שכמותו, הולך עכשיו למשטרה לגמור את החשבון.

מילכוד מס. 3: האם לשתף פעולה עם החוקרים? אם יתחמק או ימרח תשובות, יגידו שיש לו מה להסתיר, ושהוא אינו ראוי לתפקיד יושב־ראש ועדת החוקה. אם יספר, יגידו שהוא מלשין ומנוול.

מילכוד מס. 4: לספר לאבו־חצירה על העדות? מתי לספר? כמה? אם יספר, יפול טרף לכל האיבה האישית והעדתית שרוחש כלפיו מחנה שר־הדתות. אם לא יספר, יגידו שהוא מלשין ומנוול.

ובכן, הסיפור הוא, שמישהו חשב שספריית הכנסת זה בית־כיסא ציבורי, וש„דבר השבוע" הוא הקיר הסמוך למושב, והלך והדגיש בעט כדורית את המילים „מלשין ומנוול", ולצד השורה כתב את המילה „נכון", ללמדנו שלדעת היוצר האלמוני ח"כ גלס הוא באמת מלשין ומנוול.

לא בטוח שבגלופה המצורפת כאן אפשר להבחין בבירור בכתב־היד, אך אני מניח ש„דבר השבוע" האמור עדיין מצוי בספריית הכנסת, ולחכמי הגרפולוגיה מן המפד"ל כדאי שמאוד לרוץ ולעיין בו, ואולי יזהו את כתב היד של היוצר האלמוני, שהחליף את ספריית הכנסת בבית־כיסא ציבורי.

הגויים שכחו מאיתנו

אולי אני טועה, אבל ההרגשה שלי זה שבזמן האחרון עשתה ממשלת ישראל ישיבה חשובה מאוד שדנה בהשלכות של מילחמת עיראק — איראן על מצבנו. אחרי שראש־הממשלה התלונן על זה שהוא כבר שבועיים ימים לא מופיע בעמוד הראשון של שום עיתון רציני בעולם, בגלל המילחמה הזאת, ואת התמונה שלו בעיתונים האלה הוא כבר שכח מתי ראה בפעם האחרונה, צץ לשר־התחבורה מר לנדאו רעיון מבריק: לא רק שהמילחמה ההיא מוכיחה לגויים שלא ישראל היא הגורם לאי־יציבות באיזור, אלא גם שבגלל המילחמה הזאת הגויים בכלל שכחו שאנחנו קיימים, ועכשיו אפשר לעשות מה שרוצים.

הממשלה אימצה את המסקנה הזאת, ומייד הועברה הוראה לכולם לעשות מה שהם רוצים, כי אף אחד לא מרגיש ממילא. בעיקבות זה עושה הרמטכ"ל מה שהוא רוצה, ושולח את זרועות צה"ל לטיולים בלבנון, חברי־הכנסת מתכננים את סיפוח הגולן, ראש־הממשלה מגרש שוב את ראשי הערים, השר מודעי מודיע שסחטנו את האמריקאים בגלל הבחירות אצלם, הטלוויזיה משעממת אותנו עם זיבוטינסקי, ואני לא אתפלא אם השר אריאל שרון יחליט להקים מצפור על גג בית העיריה בשכם, או משהו דומה.

בחזית האלכוהול

אני לא יודע אם שמתם־לב, אבל בכל עליות המחירים של המצרכים החיוניים, לא הוזכרו האלכוהולים למינהם. מכיוון שהדבר לא עולה לי כסף, אז אני בהחלט חושב שזה בגלל תרגילי הסחיטה שהפעלתי עליהם כשלימדתי את הקורסים איך עושים בבית וורמוט, סנגריה וקמפרי בזיל הזול.

מה שמדאיג אותי, זה שבינתיים קיבלתי מיכתב מקורא בתל־אביב, שהתלונן שהוא לא מצליח למצוא אנגוסטורה ופרנט החיוניים לתעשיית האלכוהול הביתית, וגם, טוען הקורא, ש„חברים אמרו לו" שהמשקאות האלה יקרים מאוד, וכל העסק לא כדאי.

ובכן, קוראים יקרים: אנגוסטורה ופרנט (מתוצרת סטוק) אפשר להשיג, בדרך כלל, בכל מיני חנויות מעדנים ומשקאות חריפים, אבל הכי טוב זה ללכת לסיטונאים. אחד כזה, שאצלו אני קונה, נמצא ברח' הירקון 33 בתל־אביב. שם עולה בקבוק ענק של אוגוסטורה 59 שקלים (מספיק ל־300—200 בקבוקי וורמוט) ובקבוק פרנט עולה 20 שקלים ועוד 10 אגורות (מספיק ל־100—50 בקבוקי קמפרי ביתיים). ככה שכל העסק לא בשמיים.

חוץ מזה, יש בדרך העליה 42 בתל־אביב כמה חנויות למשקאות חריפים ששם אפשר למצוא אלכוהול 95%, שהוא יותר טוב ויותר זול מהאלכוהול המקביל של כרמל מזרחי, שחוץ ממחירו הגבוה יש לו גם טעם לוואי חזק מדי. ואם אנחנו כבר בעיסקי האלכוהול, אז תילמדו אצלי היום איך להכין ליקר־קפה משובח מתוצרת בית:

לוקחים כפית קפה טחון משובח (מסוג קולומביה, או סנטוס, או תערובת של שניהם. בשום אופן לא קפה תורכי) ומכניסים לתוך כוס אלכוהול 95%. פוקקים ומשאירים למשך הלילה. למחרת בבוקר מסננים, מוסיפים סוכר (מבושל במים ומצונן), אלכוהול ומים לפי הטעם, ויש ליקר־קפה מהמשובחים.

האשה והבת השיגו בבית־המישפט צו האוסר על האב

להיכנס לדירתו - ואילו האב טוען שאסור לבת להיות שם

ביתו של שמואל-מיבצרו

„ב תי עצמי ובשרי הפכה לי לאויב. לא חסכתי ממנה דבר כל חייה, ועתה היא לא חוסכת במאמצים כדי לגרום לי סבל ולסכסך ביני לבין אשתי.״

דברים אלה אמר שמואל רוסשסטר, שהגיש בימים אלה תביעה מיוחדת במינה לבית־המישפט בחיפה. את התביעה הגיש רוסשסטר בן ה־52 נגד בתו שרית.

בכתב־התביעה שערך פרקליטו של רוסשסטר, עורך־הדין אלכס גרינשטיין, נאמר, שהבת „מתנכלת לחייו של אביה, משפילה אותו, ממררת את חייו והופכת אותם לבלתי נסבלים. כמו כן היא מתגרה בו ומפרסמת את שמו לשימצה.״

שרית היא בתם של שמואל ומרים רוסשסטר, שחיי הנישואין שלהם עלו על שירטון לפני שנים אחדות. אחרי 32 שנים של חיים משותפים, נאלץ שמואל לעזוב את ביתו בלחץ הנסיבות. לפני כמה חודשים היוצא על־ידי האם ובתה צו־מניעה האוסר עליו להיכנס לדירתו.

שמואל טוען שבתו נמצאת בבית ללא הסכמתו. „הוא אינו מסכים לנוכחותה בדירה ומבטל את הסכמתו לשהותה שם,״ נאמר בכתב־התביעה. „ניתנה לה ארכה של 60 יום, שבה היא מתבקשת לפנות את הדירה. הבת אינה סמוכה לבית הוריה ודינה כדין זר.״

שרית חזרה משהות ארוכה בחוץ־לארץ ביום הכיפורים האחרון. אביה מאשים אותה בכך שחזרה כדי להתנכל לו ולמרר את חייו.

לא תמיד היו חיי המישפחה שלו כה עגומים. בעבר נחשבו בני הזוג רוסשסטר לאחד מהזוגות היפים של חיפה. במשך שנות נישואיהם גולדו להם שתי בנות, שרית היא המבוגרת שביניהן. לפני כמה שנים חלתה אשתו במחלת־לב קשה.

ניכר עליו שהפרשה הלא־נעימה מעיקה על חייו וגורמת לו סבל רב. בארוזי עיתונאי גולל רוסשסטר את סיפורו. הדברים שאמר מבוססים על כתב־התביעה שהגיש.

„קשה לי להאמין שהדבר קורה לי באמת,״ סיפר שמואל רוסשסטר. „לפעמים נדמה לי שכל זה הוא סיוט, חלום־בלהות בלבד. שרית היתה מתקשרת אלי לדירה ומאיימת עלי שתעשה את כל שביכולתה כדי להרע לי ולגרום להתמוטטותי.

„בפגישה שהיתה לנו בבית־המישפט אמרה לי, שהיא חזרה במיוחד מחוץ־לארץ כדי למרר את חיי. לפני כמה חודשים התחתנה הבת הצעירה שלי. לחתונה לא הגעתי. הרגשתי שאני פשוט לא יכול להיות שם ולשמוח בשימחת המישפחה שאבדה לי. אני מרגיש זר להם לחלוטין, ואיני מוכן לפגוש בהם.״

שרית, הבלונדית הגבוהה, מתגוררת עתה בדירת הוריה. היא עובדת כפקידה בבנק.

„אבא שלי פשוט משתמש בי,״ טוענת שרית. „אין בסיס להאשמות שלו נגדי. הוא היה זה שעזב את הבית לפני שנים, בגלל אשה אחרת. כל מה שהוא רוצה להשיג לעצמו, זה את הדירה.״

בכתב־התביעה שהגישה שרית לבית־המישפט היא מכחישה את האשמות אביה. היא טוענת שחזרה לארץ בגלל החתונה של אחותה.

הפרשה נמצאת עתה בדיון בבית־המישפט.

בעל־חנות רוסשסטר (בצעירותו)
תביעה נגד הבת

רוסשסטר האם
צו נגד הבעל

רוסשסטר הבת
האשמות נגד האב

ההיטל הנוראי

((המשך מעמוד 26)

המשולם על־ידי העצמאיים לפי החוק, ולא על מציאת עצמאיים מחוץ למעגל המיסוי. אין אנחנו מדברים כאן על „העמקת הגבייה״ במובן המקובל (אם כי אין שום התנגדות לדבר), אלא על הפחדת מס־ההכנסה על השכירים מזה שעל העצמאים) שביצועה הוא תנאי מוקדם להעמקה מוצלחת של גביית־המס.

הנתונים מראים שסך כל מס־ההכנסה שהעצמאים משלמים הוא כשליש מסך כל מס־ההכנסה שהשכירים משלמים. התוצאה היא שכ־60% מכל הצריכה בארץ אינם נקנים מן ההכנסות משכר. החברות משלמות מס־הכנסה שהוא כחצי בגודלו ממס־ההכנסה מן השכר. אחרי הכנסת שיטת הקילת־המלאי הן משלמות עוד פחות, ואחרי שיכניסו לספרים את הנהלת־החשבונות „הריאלית״ — שאותה האוצר מבקש לדחות כעת — יתכן שלא ישלמו מס בכלל.

איך הדבר קורה? אחת הסיבות העיקריות היא ששכירים ועצמאים משלמים מס לפי אותה שיטה, למרות שאופי המס שונה, כמתחייב מן האופי השונה של שני סוגי ההכנסות. ואם נחיל את אותם כללי מיסוי עליהם, למרות השוני ביניהם, נוצרים עיוותים.

אבסורדים ואי־צדק משווע

ב עיתות אינפלציה יש חשיבות מיוחדת לדבר, כי עיוותים אלה הולכים וגדלים עם האינפלציה.

ההבדלים העקרוניים בין ההכנסה מן השכר מחד ומן הרווח מאידך הם:

- השכר נקבע לפי הסכמים, פעם בשנה או בשנתיים, כאשר גודל השכר שנקבע תלוי ביחסי־הכוחות שבין העובדים והמעבידים. יש שרירות רבה בקביעת השכר.
- הרווח נקבע לפי המצב ששורר בשווקים וללא הסכמים, כאשר גודלו תלוי ביכולת המיפעל להסתגל למצב.
- נובע מהנקודה הראשונה שכל ההכנסות וההוצאות של השכירים ידועים. כל ההכנסות והזיכויים מוגדרים באופן נומינלי.
- נובע מהנקודה השנייה שכל ההכנסות וההוצאות של העצמאיים הן בגדר של הערכה בלבד. כל ההכנסות וההוצאות אינן מוגדרות במדוייק, ונתונים למניפולציות שרירותיות, במיוחד בימי אינפלציה.

מה קורה, איפוא, כאשר מטילים את כללי מס־ההכנסה על הכנסות בעלות אופי כה שונה לפי קונספציה אחידה, ובאותה המיסגרת?

כלל ראשון במס־ההכנסה הוא שיש להוריד מן ההכנסה את הוצאות הדרושות ליצירת הכנסה, כדי לקבל את ההכנסה החייבת במס. לגבי עצמאיים עלויות אלה המנוכות מן ההכנסה הן הוצאת ייצור של סחורות. לגבי שכירים עלויות אלה הן הוצאות הייצור של כוח־העבודה שלהם, המחורה של השכירים. כלומר: ההוצאות לעצם קיומם הפיסי והרוחני.

אלה הן עלויות שונות בתכלית השוני. אם אנחנו עובדים לפי אותה הקונספציה בשני המיקרים, הרי עלינו להשוות בין ההוצאות לקיומו של האדם לבין זה של יצור־סחורה. דבר זה לא ניתן, ונותן מקום להרבה שרירות.

במיסגרת ההוצאות לסחורות נכנס כל דבר: מן ההוצאות לחומר־גלם עד לקניית מכונית, וגם הדלק לפרנסתה, נסיעות לחו״ל וכו׳, כמעט שאין דבר שאינו מסוגל להיכלל כהוצאה בחשבון הרווח של העצמאי.

לעומת זאת, בהוצאות לשכירים למחייתם נכנסים רק דברים ספורים לצורך המס. נכנסים הזיכויים למיניהם עבור ילדים ואשה לא־עובדת, שהם סכומים פעוטים, ושכר־המינימום פחות או יותר. סך כל השכר, המשוחרר ממס, הוא הרבה יותר קטן מאשר הוצאותיו של השכיר לקיומו. וזה בניגוד בולט להכנסות ממכירת סחורות, שם כל ההוצאות לייצור־סחורות משוחררות ממס. החזרי־ההוצאות של השכירים על פרטים כגון רכב והשכלה, שהיו מגיעים להם בצדק ללא היטל מס, כבר מזמן אינם קיימים. הם הפכו „הכנסה״.

(המשך בעמוד 62)

יעקב שרת / איש ממאדים

יופי של שריפה

המילחמה נמשכת. כמו במערבון שיגרתי, גיבור א' נכנס למיסבאה, מנחית סנוקרת לגיבור ב' ומשכיב אותו. כולנו יודעים מה יהיה. חרף הסנוקרת החסלנית גיבור ב' מתאושש פלאים, קם על רגליו ומנחית סנוקרת לגיבור א' ומשכיב אותו. כולנו יודעים מה יהיה, ולכן לא צריך להמשיך. אני מפסיק בזה את תיאור העלילה המרתקת, אבל לא לפני שאזכיר כי בתוך כל המהומה המיסבאה מוחרבת כליל.

בהוליווד מחריבים מיבני קרטון. באיראן ובעיראק גיבור א' וגיבור ב' מכלים את משאבי העולם. מפיקי־נפט וסוחרי־נפט נהנים מן השריפה הזאת לא פחות ממציתיה, נוסח שליטים גחמונים שכבר ידעה ההיסטוריה, אבל אי אפשר לומר זאת על הצרכנים. והעולם — הוזה אחד אמר פעם „עולם אחד" — מתרושש, אפילו תדרבן התרוששותו הפקת אנרגיות חילופיות.

למי כל זה נחוץ (חוץ מלישראל, אשר כמו השובב הידוע של הכיתה, יכולה לצעוק עכשיו: „המורה, זה לא אני, זה הוא!" אויה, הבעיה של השובב הישראלי — בין השאר — היא שכך או כך הוא נשאר קטן, דל, יחיד ובודד עד שאינו יכול שלא לעורר הרגשה ואף ביטחון, כי אותו תמיד אפשר להעמיד בפינה. אך על זה אולי בפעם אחרת)? האם זה נחוץ לרוסים, שאם הם שואפים בכלל להשתלט על המיפרץ הפרסי, הרי זה למען נפט נוזל, לא למען נפט בוער? האם זה נחוץ לאמריקאים, שבעלי־בריתם התלויים בנפט מיובא עלולים רק להיחלש יותר מהצטמקות תפוקתו?

מילחמות היו ומילחמות יהיו, אבל עד כה הן נוהלו למען משאבים, לא למען כילויים. כילוי „חומר אנושי" אולי אינו הפיתרון הטוב ביותר לבעיות עודף אוכלוסיה, ומה גם שלא אחת כילוי זה מכרסם קשות באליטות, אבל, כידוע, מה שקרוי „חומר אנושי" יש לו תכונה להתחדש ולהתרבות. אבל כילוי משאבי־טבע? זה פשוט טירוף־מערכות עולמי.

ההגיון המאדימי אומר, ששתי מעצמות־העל פשוט מוכרחות לעשות יד אחת ולשים קץ להריסת המיסבאה המיזרח־תיכונית ואפילו העולמית, כשם שהשריף עושה זאת לבסוף במערבון השיגרתי שלנו. אבל במערבון יש שריף אחד, ובמציאות יש לנו שניים שאינם מסוגלים להשתחרר מעולם הלאומנות והקולוניאליזם, שאינם מסוגלים להידבר, ותוך שהם מאבנים זה את זה כשני נחשים יריבים השריפה נמשכת לעיני עולם מתרושש וטיפש.

הידד ל„פנטומים!"

ועשיתי בעיקבות חז"ל / על מדינת שכל וגם מזל:
מה אברכך, ארצי, כי נמזלת במילחמה —
עיראק—איראן יחדיו חילצוך מיקוד המצלמה,
לעת בחירות בארץ־ברית ניתנה לך שהות־מה —
ולהרף עין שוב חזרת להיות מעצמה!

ידי יעקב

יש יד חזקה המופעלת על־ידי צה"ל בשטחים, ואם יש יד חזקה סימן שיש — או חייתה — יד חלשה, ועכשיו מתחוור שיש גם „יד נבונה" (לפי דיווחי הכתב הצבאי של „מעריב"). ומי יודע כמה עוד ידיים יש, המהפכות בחררת „השטחים".

אבל „היד הנבונה" אינו אלא שם־של־נוחות ליד החזקה, אף על פי שהחיים מלמדים שלא תמיד קיימת זהות בין חוזק־יד ובין בינה. גורמי־ביטחון בכירים מתברכים עכשיו בפומבי בשקט תעשייתי ב„שטחים", ותולים אותו במדיניות היד החזקה שהם נוקטים שם, ומכיוון ששקט זה דבר טוב בימים טרופים אלה, אך טבעי כי מישהו יזדרז לזהות יד חזקה עם יד נבונה.

אבל טיבן המפוקפק של נבואות ביטחוניות לא נשתנה באיזורנו. מה יהיה, אם מחר־מחרתיים שוב יתחולל איזה גל טירור ב„שטחים"? היד החזקה בוודאי תישאר, אבל היד הנבונה לאו דווקא, שהרי התחליף היחיד שלנו ליד חזקה הוא יד חזקה יותר (עד ששוב יפרוץ גל טירור), ואילו יד שלא מנעה גל טירור שוב אי־אפשר לכנותה נבונה. אפשר אפילו לכנותה טיפשה — והרי לנו כבר יד רביעית.

אילו מדינת־ישראל ראתה ב„שטחים" פיקדון־עד־בוא־שלום, והיתה אומרת לתושביהם: „מה לעשות, נפל בגורלכם להיות פיקדון, מוצא או לא מוצא חן, אז אנא, פקדון יקר, תהיו שקטים, אחרת ננהג בכם ביד חזקה כמינהג חוסיין", זה היה דבר אחד. אבל דבר אחר לגמרי הוא לגרוס, ש„השטחים" שלנו לעולמים — ולדרוש מתושביהם לרקוד לפי חליל צה"ל, שכן יד המנצח חזקה.

חיסטוריה מלמדת, כי חרף מדיניות־יד־חזקה יש סיכוי סביר למדי לעמים משועבדים לפרוק עול שילטון זר ושנוא. עובדה, יותר מעם משועבד אחד עשה זאת, ואין שום סיבה שמשועבדי ברית־המועצות, דרום־אפריקה וישראל — דומה, כי אלה המדינות המשעבדות המובהקות של ימינו — לא ישיגו אף הם את מבוקשם המדיני.

כמובן, בכל אחת משלוש המדינות הללו גיבשו השילטונות אידיאולוגיה נבונה המצדיקה כיבוש או שליטת מיעוט ברוב; בשתיים מן השלוש אידיאולוגיה זאת מושתתת על התנ"ך המסורתי, ובשלישית על התנ"ך המארכסיסטי, ובכלל היא נבונה מאוד, כאמור, אבל לא משכנעת, לפחות את הנשלטים, ומכאן שככלות הכל אין היא נבונה, מפני שבינה אינה ניתנת לחלוקה.

וזאת, חיים גורי, הבעיה לא לסגת או לא לסגת, להתקפל או לא להתקפל, אלא להיות או לא להיות עם כובש, להבין או לא להבין כי מדינת ישראל כובשת היא מיפלצת יהודית, ובוודאי מיפלצת ציונית, שהחליפה ביודעין את קול יעקב וידי עשו בידי יעקב וקול עשו, ואם אתה תתאמץ לשכנע אותי כי מיפלצת מרובעת־ידיים זו (יד חזקה, יד חלשה, יד נבונה, יד טיפשה) אין מנוס מקיומה, אשיב לך: מיפלצת היא מיפלצת היא מיפלצת; אל תתמה לא על איכות החיים בתוכה ולא על היחס כלפיה מקרוב ומרחוק, כלומר על עתידה הבטוח („עם סגולה"; „אור לגויים").

משתיקי־כל

אינני יודע אם זה היה סוד או לא. אני, בכל אופן לא ידעתי של „עוזי" המהולל שלנו יש משתיק־קול — כאביזר ליחידי־סגולה — עד לפירסומי המישטרה בפרשת רצח אוריון־כהן. האמת אפילו מדהימה מזה. עד כה סברתי לתומי, כי משתיק־קול הוא אביזר־פלא הקיים רק בדמיונם של מחברי ספרות בלשית למיניה. עכשיו אני יודע.

האם „עוזים" מצויידים במשתיק־הקול הנדיר רווחים בעולם התחתון שלנו כשאר מיני נשק צה"לי, או שמא האביזר הזה הגיע בדרך מיוחדת ונעלמה אל בוצרי הכרם? אתמהה! הש"ב, כידוע, מתרכז באחרונה עד אפיסת כוחות בגילוי קוטבי הרגליים של בסאם שכעה ושות', ואולי כדאי להניח את החקירה במשתיק־הקול הקולני בידי המישטרה אפופת ההצלחות האחרונות.

אך בין אם משתיק־הקול הושג מאיזו יחידת־עילית בארץ ובין אם הושג מידי איזה סוחרי־נשק מדופלמים, ברי שלמשי־גים היו — ואולי גם נשארו — „קשרים טובים", שאפשר לסמוך עליהם כי יעשו הכל כדי להשתיק את הכל. מפענחי התעלומה ייטיבו עשות, אם יאזינו שוב ושוב להקלטות מאולפן השידור של הגברת שרה דנוך, שכן אין ספק שהמשתיק המשתק מאוזכר בהן בצופן מתוחכם כלשהו, שעדיין לא פוענח במישטרה, כגון: „המה־שמו שמקטין את הרעש", ודי לחכימא.

יחסים בינלאומיים

איש בשורה אני לכם היום הזה. כידוע, בעיית־הבעיות של מדינת־ישראל היא הקושי לתמרן בין שתי מעצמות־העל, הלא הן ארצות־הברית וברית־המועצות, באופן שיאפשר סחיטות הדדיות ממשיות. ממשיות. אתם יודעים, בשיטת העולם־השלישי הבדוקה.

אבל עוד לא אבדה תיקוותנו. עם תפיסת המרגל למען ברית־המועצות ברמאללה ניתן לקבוע ברורות, שלברית־המועצות עדיין יש עניין בנעשה במדינת ישראל, ועד כדי כך שגופי־הביון שלה אינם מסתפקים בקריאת עיתוני בוקר וצהריים ובציתוי־תים אלקטרוניים למיניהם, אלא גם טורחים להציב בה מרג־לים של ממש, בשר ודם, וזה מעודד, מעודד מאוד, שכן פירושו יחס חם והערכה גבוהה כלפינו.

אומנם, לא הייתי מציע למשרד־החוץ הפעיל־יעיל שלנו להזדרז ולהודיע בשער בת־רבים על אותות מובהקים לשיפור יחסי ישראל — ברית־המועצות, ואפילו לא לחידוש הקשרים הדיפלומאטיים, אבל איזו הדלפה מצחיקה בעניין זה (למשל: „הוכחה חשיבותם המדינית הבינלאומית של השטחים בשביל ישראל"), בוודאי לא תפתיע איש. העיקר, אסור להתייאש, ומה גם שהש"ב — למי שדימה כי הוא משותק באחרונה בשטחים, משום מה — נתן שם אות־חיים.

בן־גוריון טוב ורע

בימים אלה היה לדויד בן־גוריון יום־הולדת, וגם יצא לאור הכרך השני של הביוגראפיה המונומנטאלית שלו מאת שבתי טבת (כמי שהכין בשבילו ובשביל כל ביוגראף רציני של ב"ג חומר־גלם ניכר בדמות יומן משה שרת, אני מאחל לשבתי טבת לצמצם את רווחי השנים בין כרך לכרך, שכן ברי כי רק עכשיו הוא נכנס להתמודדות האמיתית עם נושאו), ובהזדמנויות חגיגיות אלת נאמרו על האיש דברים רבים, חלקם תפלים ממחלקת החסידות השוטה (לרבות איזו רשימת קילוס נושנה מאת מזכירו יצחק נבון שגירד „דבר" מאי־שם) וחלקם מאירי עיניים.

פה רצוני רק להעיר, כי מי שבא לפאר ולרומם ולשבח את דויד בן־גוריון כמנהיג מורם מעם וכו', ולתבל כל זאת בגעגועים לימי בן־גוריון הטובים ההם, חייב לדעת שהבן־אדם — ובן־גוריון היה בן־אדם — אינו שמש המאירה בשווה ומחממת בשווה מכל צדדיה, אלא ירח. כלומר, למי שטרם הבין, מי שתולה בו את כל אותם הישגים נפלאים או לא נפלאים של ארצנו ושל עמנו, אינו יכול לפטור אותו מכל אותם חולייים ועיוותים נוראים או לא נוראים שליוו אותם בנאמנות — ועינינו הרואות.

ההיטל הנוראי

(המשך מעמוד 61)

נסות", ומוטל עליהם מס מלא. באותו זמן מקיימת המדינה את צי־הרכב של העצ־מאים על השבונה, וגם מחזיקה ומתח־זקת אותו. לגבי שכירות אפילו אחזקת עוזרת־בית, לצורך יציאה לעבודה, נע־שית על חשבון השכירה בלבד.

לחברות יש כיום הרבה פעולות שהן בכלל אינן הוצאות, אך הן נחשבות כהו־צאות לצורך המס. לסוג זה שייכים הס־רשי־הצמדה להלוואות שונות ופחת מואץ. שום דבר כזה אינו עומד לרשות ה־שכירים.

מס־ההכנסה משתמש באופן תיאורטי באותם העקרונות לגבי מיסוי השכר והרווח. אך בדרך, במיסוי המעשי, עק־רונות אלה משתבשים ומנוצלים לרעה, ומוליכים לאיפה ואיפה. מסיבה זו, מצב השכירים היה נחות מזה של העצמאיים מס גם אילו כל העצמאיים היו משלמים מס כחוק. הדבר מתאפשר בגלל האופי השונה של ההכנסות, ולא ייפתר כל עוד לא יבדילו ביניהן גם לצורך כללי המיסוי ואירגונו.

ומה קורה כאשר מדובר בהתאמת ההכ־נסות לאינפלציה? איך פועלים במיקרה זה העקרונות האחידים־כביכול והמיסגרת האחידה על שני סוגי ההכנסות?

רק לדוגמה: האינפלציה מעדכנת בעצ־מה את ההוצאות של העצמאיים, היורדות מן ההכנסה החייבת במס. לעומת זאת הזיכויים מן השכר אינם מעודכנים לפי האינפלציה, כי עידכון זה אינו קורה מעצמו אלא תלוי בשרירות־ליבו של ה־אוצר, המסרב פשוט לעשות זאת, בניגוד לכל צדק והגיון.

היום יש למרוויחי־הרווח גם רעיונות מהפכניים לגמרי בשאלת המיסוי, שאותם הולידה האינפלציה בעלת שלוש הסיפ־רות. הם רוצים לשלם מס רק על „הרווח הריאלי" — זאת אומרת על הרווח הנו־מינלי, לאחר שניכו ממנו לא רק את ההוצאות המנופחות בגלל האינפלציה, אלא גם את האינפלציה עצמה.

למטרה זו המציאו שני דברים.

● הקילת־המלאי. פירוש הדבר שאין משלמים מס על עליית ערך המלאי, אלא רק במיקרה ועליית ערכו גבוהה מן ה־אינפלציה, וגם אז רק על ההפרש. ואם ערך המלאי עלה פחות מן האינפלציה, יש להוריד „הפסד" זה מן הרווח החייב במס. כתוצאה מן ההמצאה הזאת, המופ־עלת כבר למעשה, המסים מחברות ומסו־חרים ירדו פלאים. זהו מקורו של ההי־טל. כך יקרה גם בשנה הבאה, כי ההפ־סד ניתן להורדה גם מריווחי העתיד.

יש רעיון לנהל ספרים בערכים „ריי־אליים". ואז, אם הספרים של החברה או העצמאי אינם מראים רווחים „ריאליים", הם פשוט לא ישלמו מס. (תאמינו לי: הם לא יראו לעולם רווחים כאלה לצורך המס, אלא רק לצורך הבורסה. למניפולצ־יות במיקרה זה פשוט אין גבול.)

השכירים יכולים להשוות את מצבם למצב הנוח הזה של מרוויי־חי הרווח על־ידי זה שיכריזו שהם ישלמו מס אך ורק על השכר הי־ריאלי שלהם. אז נוכל לסגור את המדינה, כי אף אחד לא ישלם מס.

כך הגענו עד אבסורד. במיקרה שהש־כירים לא ישיגו הישג מרשים זה, יצ־טרכו לשלם בעצמם את כל מיסי המדינה. הקונספציה האירגונית והתיאורתית ה־אחידה של מיסוי ההכנסות מובילה היום לאבסורדים ולאי־צדק משווע.

אין הדבר יכול להימשך כך. יש צורך ברפורמה כוללת של כלל מערכת מס־ההכנסה. הצעד הרא־שון צריך להיות הפרדה בין מע־רכת־המס על השכירים לבין מע־רכת־המס של העצמאים והחב־רות — הפרדה באירגון, בעקרי־נות ובשיטות המיסוי.

שכר ורווח הם סוגי־הכנסות שונים. חישובם נעשה למעשה בתנאים שונים, ולפי עקרונות שונים; למיסים עליהם יש אופי שונה. האם יש בתנאים כאלה הצ־דקה למיסגרת אחידה, לכללים אחידים ולאחוזים אחידים? אלה רק מובילים לבילבול ומאפשרים לעצמאים ולדומיהם, שמצבם מבחינת המיסוי קל יותר, כי הכנסותיהם והוצאותיהם אינם ידועים להרוויח מן המצב.

אינני מתעלמת מן העובדה שבעיוותים יש חלק גדול לפעולות אינטרסנטיות. אך גם לביכול ה־מושגים יש חלק גדול בהם, כי הם מקילים על פעולות אינטרסנטיות אלה.

על המסלול

תערובת של סיגנונות

במרכזי האופנה העולמיים מקובל שכאשר אופנאי צמרת מציג את הקולקצייה שלו, הופך הדבר לאירוע חברתי בולט. כל מי שבצמרת רואה חובה לעצמו להראות את פניו באירוע מסוג זה. כך אפשר לפגוש שם שחקניות צמרת בצד נשות שרים ופוליטיקאים, עיתונאיות צמרת ליד נשות החברה הגבוהה, בקיצור, כל מי שסבורה שהיא בצמרת חייבת להופיע באירוע שכזה.

מסתבר, שהנוהג הזה הפך גם לסימן היכר אצלנו. לאחרונה נערכה תצוגת־האופנה של גדעון אוברזון, מן הבולטים שבמתכנני האופנה שלנו. זר אם היה נקלע לשם, יכול היה לחשוב שהמדובר במסיבה חברתית ראשונה במעלה. אשת נשיא המדינה, אופירה נבון, ליד הגברת רחל דיין, הסופרת יעל דיין והגברת זיוה להט, רעייתו של ראש עיריית תל־אביב. כולם נקבצו ובאו לראות את חידושי האופנה של גדעון אוברזון.

אין ספק שיש משהו מיוחד בתצוגה זו. גם קהל הנוכחים וגם הדגמים השונים החולפים על פני המסלול.

הבדים שבהם משתמש גדעון אוברזון הם בדי משי נקי, שיפון, צמר נקי, ווסטים מצמר נקי מוהר מעובדים ביד, שמלות אורגנזה והרבה ז'קטים משולבים משני סוגים של בד בסיגנון פצ' ווארק — טלאים. למעשה, היו משולבים בתצוגה זו כמה סיגנונות. היה שם הסיגנון הקלאסי, ה־שימלה בסיגנון הספרדי, חליפות מכנסיים בסיגנון ליצני, צורות גיאומטריות, המו־פיעות על הבדים ויוצרות מראה מיוחד ומעניין, וגם מוטיבים קטנים בסיגנון המערב הפרוע. אכן, תצוגת־אופנה בעלת אופי מיוחד ומעניין.

בדי אורגנזה ושיפון

במשי נקי וצמר נקי, משתמש האופנאי גידעון אוברזון לקולקציית עונת החורף הקרובה. בקו־לקציה משולבים כמה וכמה סיגנונות, מהסיגנון הקלאסי של חליפה מחורייטת, עד השימלה בסיגנון הספרדי, צורות גאומטריות המופיעות על מקטורנים, ואפילו מוטיבים בסיגנון המערב הפרוע.

פרווה סינטטית

חמימות, רכות ונוחות, אלה הם שלושת המאפיינים של האוסף החדש של חברת ספורטלייף לעונת החורף ההולכת וקרבה. מיכנסיים, אוברולים, חולצות, חצאיות, קרדיגנים ומיקטורנים, היוצרים אין סוף אפשרויות של מערכות „ערבב והתאם".

מוטיב בולט בקולקצייה זו: המישבצת הסקוטית, המופיעה בחצאיות הפעמון וב־גיזרה צרה, מיכנסיים וסרבלים.

למערכות הספורטיביות מצטרפים ומש־לימים מקטורנים ומותניות בגיזרות שונות במראה פרוות כבש, שהוא אחד החידושים של ספורטלייף. יתרונה של הפרווה, בנוסף לרכותה ונעימותה, הוא מישקלה הקל והעובדה שהיא מחממת היטב.

צוענים קטנים

אני אוהבת לגלות מדי פעם שמתכנני האופנה לא זונחים את הדור הצעיר. יהיו בוודאי כאלה שיאמרו: מה יש לתכנן עבור הצעירים? חצאית וחולצה וגמרנו. בכל־זאת תסכימו איתי שנעים לפגוש

סרטים

לקישוטים על שמלות וסרפנים לילדות, הנל־בשים מעל סוודרים או חולצות ספור־טיביות, שמלות בסיגנון מעטפה.

באמא הלבושה בטעם, ובבת הנראית מטופחת בזכות הבגד המתאים.

חברת טיל ופילי מציעה לבני הנעורים שמלות בסיגנון מעטפת לילדות הקטנות, בצירוף קישוטי סרטים, אוברולים־סרבלים ספורטיבים, המזכירים את לבוש הטייסים או השיריונאים, וזה טוב לבנים וגם לבנות, סראפנים לילדות בסיגנון צועני, הנלבשים מעל סוודרים או חולצות ספורטיביות. כך שאפשר בהחלט להראות יפה אפילו אם המדובר בגיל הצעיר.

גימור בד צמר

תואם בצווארון, ולאורך שורת כפתורים, מקטורן הפרווה הסינטטית של חברת ספורט לייף בעיצוב שוקי לוי.

פרווה מתולתלת

וסינטטית מציגה חברת ספורט לייף. גיזרת קר־דיגן עם רוכסן, סריג בחפתים ובשוליים. מתחתן חולצת מישבצות.

חניתה צנטנר

אנטנת טלויזיה בחתימה אישית של מהנדס אלקטרוניקה

— רק חברה אחת בכל גוש דן מנוהלת על־ידי מהנדס אלקטרוניקה המפקח על התקנה מקצועית של אנטנות.

— רק חברה אחת בכל גוש דן מעסיקה טכנאי אלקטרוניקה בכל צוות המתקין אנטנות טלויזיה.

— רק חברה אחת בכל גוש דן מפעילה ניידות שירות המצויידות בקשר אלחוטי.

אנו באנטקו יודעים שטיב הקליטה ואיכות הצבעים במקלט שלך, נקבעים בראש וראשונה על־ידי האנטנה.

לכן, אם דרושה לך אנטנה — פרטית או מרכזית — התקשר לחברה המתמחה זה 21 שנים אך ורק באנטנות ומבטיחה לך קליטת שידורי טלויזיה באיכות ובצבעוניות המעולים ביותר.

הנדסת אנטנות
אנטקו

רחוב יהודה המכבי 95, תל־אביב,
טלפון: 03־456527, 03־453514

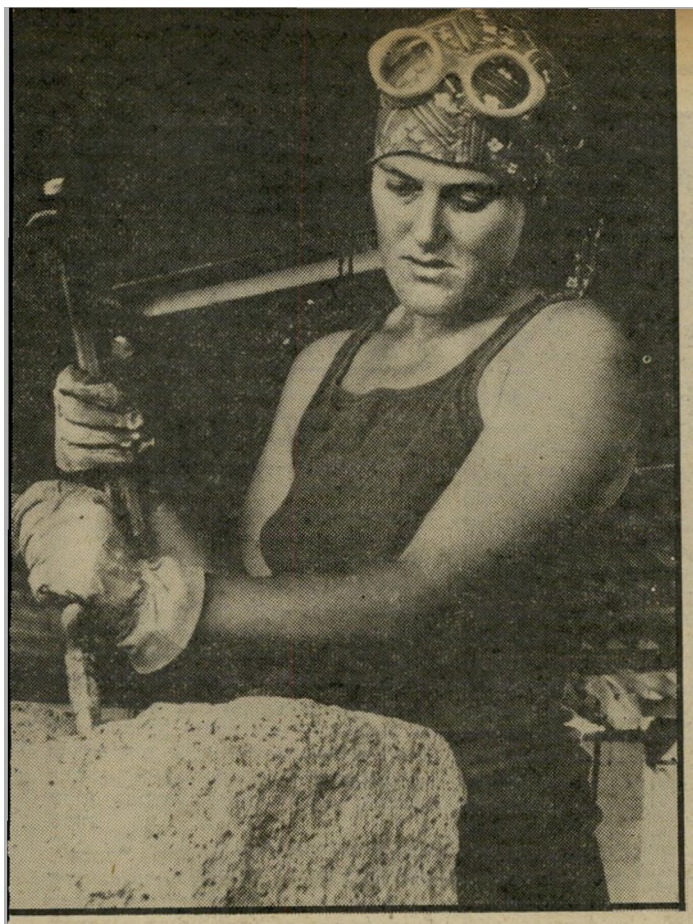
אמנות

מן השוקת אל הפסל

ריח צחנה איום נדף מחלל ה־גלריה. היה זה לאחר שהפסלת הצעירה, דליה מאירי, הרטיבה את צמר הכבשים, שאותו החדירה לב־קע אבן הגרניט שהיא פיסלה. מו־טיב המים עובר כחוט השני בכל פסליה החדשים, המוצגים בגלריה דבל בירושלים. דליה רצתה לר־אות איזו צורה תהיה לצמר הכב־שים הרטוב בהשתלבו כחלק מה־פסל.

הריח האיום גרם לה להתחרט על ניסיונה. אולם למזלה, כעבור יום, כשהצמר התייבש, נעלם ה־ריח והיה כלא היה. הפסל, המור־כב מאבן בזלת מעוגלת כחרצן ענק וצמר הכבשים שבתוכה, מהווים משהו הומוגני ומשלימים האחד את השני. זוהי התחושה ה־חוזרת אחרי צפייה בכל אחד מפס־ליה של הקיבוצניקית הצעירה.

דליה מאירי החלה להציג את פסליה בשנת 1977 — כשחשה שהיא בשלה ושמצאה פיתרונות לכל הבעיות הטכניות שהציקו לה. את הבעיות לא פתרה בעת שלמ־דה בבצלאל. אז, עסקה בפיסול בחומרים פלסטיים, שאותם לא אהבה. היא נמשכה לאבן, וכדי לקנות לה כלים, נסעה להשתלם בקאררה שבאיטליה, ואחר כך ל־אוסטריה, שם השתלמה בפיסול בגרניט.

דליה מאירי
חדירה לבזלת

אשה בעירום של יפה פרימן
רגש וטמפרמנט

„בראש אחד". כיצד היא ממגנת את היותה חברת משק עם היותה אמנית ואשה נשואה?

בעלה הוא ממש „בראש אחד" איתה, עוזר לה וחי את הנושא. במשק נתנו לה את מחצית הרפת כדי לפסל בה. וכך, כשהעגלים בצידה האחד של הרפת וערמות צמר כבשים נוספו לחלל הריק לאחרונה, בטענה „שיש לה המון שטח ליצירה", מוצאת דליה מאי־רי את ההשראה במקום הטבעי ב־יותר, שאותו היא זוכרת מאז נולדה — הרפת, שבה עובד אביה וכיום גם בעלה.

הבזלת, הנמצאת מסביב למול־דת, מקום מושבה, היא החומר הטבעי ביותר לגביה. לפסלים שלה יש ייחודיות שאין למצוא אצל פסלים רבים, מלבד היותם כה שורשיים וישראליים. דרך טי־פולה באבן שונה מדרך כל הפס־לים, המפסלים את השכבה החי־צונית של האבן.

היא חרדה לשנות את אופי ה־אבן, ובהעבירה את המיפסלת על גוש האבן, היא חשה ברטט, לכן היא מעדיפה לטפל רק בחלק של האבן, בבוקעה בה חריץ או בקע, ומוסיפה לה חלקים שונים מעץ או אבן, המתמזגים יחד ויוצרים משהו בעל עוצמה וחיות פראיים, למרות הקומפוזיצייה המלוטשת שלהם.

מחט דרמאטי

יפה פרלמן החנתה את מכוניתה העמוסה בציוריה, וגיגשה לסדר משהו. כשחזרה, נדהמה. המכונית על כל מיטענה — נעלמה. היה זה בדיוק לפני אחת מתערוכותיה הקודמות. ציוריה היו מלאים מתח וריגוש ועזי ביטוי באכספרסיביות שלהם.

כנראה שהגנב הושפע ממראה הציורים. לאחר שהתברר לו מה היה במכונית שגנב, נמצאה ה־מכונית במקומה, כשפתק הצטד־קות נוסף אליה: „אם כאלה הם ציוריך — מן הראוי להחזיר לך את המכונית."

הטמפרמנט הסוער של יפה, ילי־דת רומניה, ניכר היטב בציוריה.

יפה פרימן
הנחת צבע בוטחת

בין אם אלה נופים של הרי יהו־דה, פורטרטים או מראות הים — בכולם היא מתיכה צבעים ברגש, תוך יכולת רישומית והנחת צבע בוטחת. את השכלתה האמנותית

וידיאוסרט
הסרטת ארועים בוידיאו!
צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים
סרט בן 3 שעות: 299$ כולל מע"מ וקסטה
רח' רוזנבאום 5, ת"א, טל. 296662

קנתה במכון אבני, בבית־הספר הגבוה לציור ובבצלאל. תערוכתה הנוכחית בגלריה הקטנה ברחוב גורדון התל־אביבי, היא נדבך נוסף בדרכה של המושבניקית מטל שחר.

גלריות של רב־אמן

בגלריה גבעון בתל־אביב, הוא מייחדת מקום לציירי ארץ ישראל הישנה, מוצגת תערוכתו של אחד מטובי האקוורליסטים בארץ, יוסף קוסונוגי. יחד עם נחום גוטמן ובני דורון, הצליחה קבוצת אמנים מעטים אלה להביא חיוך של נוסטלגיה ואהבת הארץ לכל הציפים בציורי המים המעודנים והרגישים.

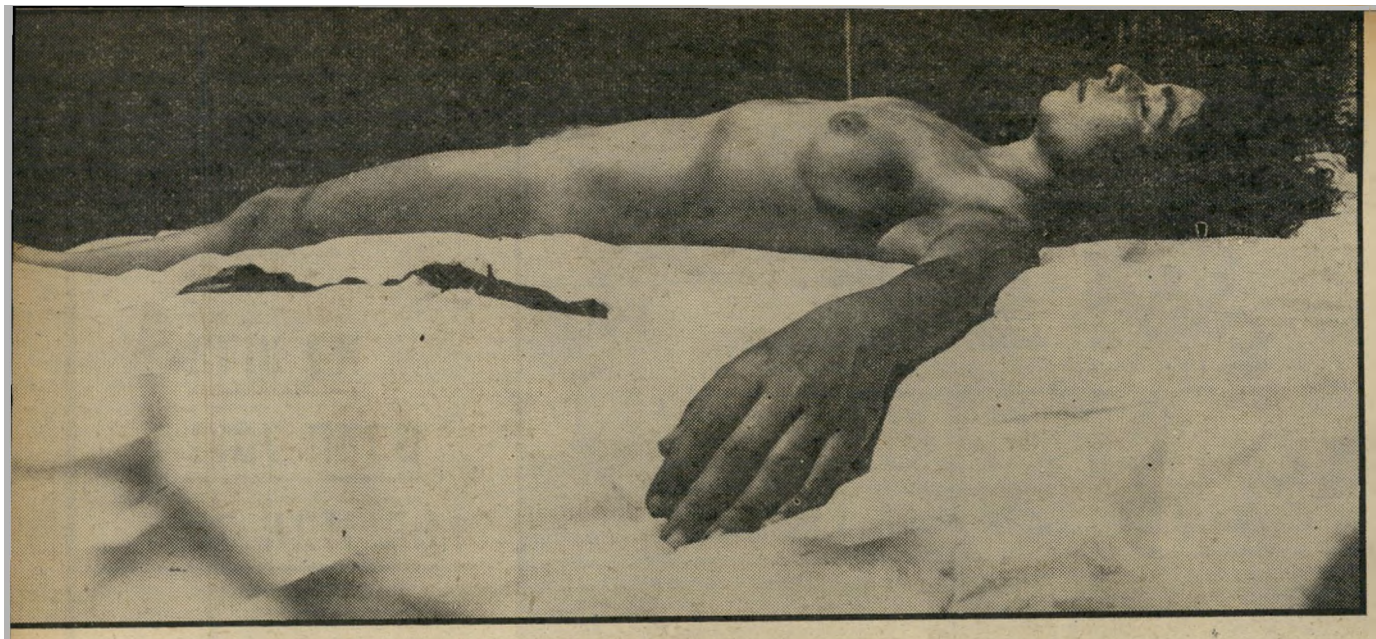
קוסונוגי מציג הפעם עבודות שלו מתקופה פחות ידועה לציבור. בתערוכתו מירגשת אווירת טרם זריחה של אפרוריות כחלחלה ורגופים עוטים ערפל בוקר, כשהשפעת נופי אירופה עדיין מורגשת בעצבותם של הצבעים. אולם, יופייה של ארץ ישראל, כפי שהנציח קוסונוגי בדפי הנייר ובצבעי המים, קיבלה עידון נוסף המעיד על המתרחש בנפש הצייר. יש בתערוכה זו שיעור מאלף לתלמידי בתי האולפנא לציור, כיצד מחזיקים במכחול וכיצד מוהלים בעדינות וברגש את צבע המים, ויוצרים קשת צבעים כה יפה, מרגיעה ומרנינה כאחת. „מייסטר" בסעולה.

שיגעון ב„הקיבוץ"

לגלרית הקיבוץ יש לעיתים הברקות, מין תערוכות יוקרה המהוות חוויה כה עזה, שרק בוכות תן היא קנתה לה כבר מקום של כבוד בין הגלריות התל־אביביות. אחת שכזו היא התערוכה הנוכחית. קבוצה של כמה אמנים, חלקם קיבוצניקים, חלקם לא, מציגה תערוכה שרובה מורכבת מצילומים, הגורמים לקהל המבקרים לרצות ולחזור לגלריה כדי ליהנות ממה שהיא מעניקה.

זכריה שדה, שכבר הציג בעת שהגלריה היתה מנוהלת על־ידי מרים טוביה הזכורה לטוב, הוא קיבוצניק שלא למד אמנות מימיו. „אני אוטודידקט", הוא מצהיר.

מה מקור הנושא לצילומיו הפעם?

עירום של מיכל רוכנר
המתירנות המחפה על פריז'דיות

הסיפור שמאחורי סידרת הצילומים קשור בנערה שגדלה אצלם בבית כבת מאומצת. בסידרת הצילומים, שבהם הוא טורח לעשותם אנונימיים על־ידי העלמת הפנים, הוא מספר את סיפורה של נערה בעייתית — בעיות האהבה והרגש שלה, המתירנות והמחפה למעשה על פריז'דיות. הוא יוצר סידרת צילומים הקשורים זה בזה, אך המהווים יצירה עצמאית כל אחד בפני עצמו. זהו אמן שמין הראוי לשוב ולבקר בתערוכותיו הבאות.

הכל הבנים. אמנון קוגלר הוא אמן נוסף המספר דרך צילומיו את המסר האישי שלו, שנושאו הוא שוב — אהבה, או יותר נכון חוסר הטעם באהבה. בטכסטים המלווים את הצילומים של מיטה סתורה, עקבות ליל אהבה, גופה של הנערה שחסר במיטה, והסכין הדרמטי — הוא מדגיש את מידת ההדזקקות לאשה, ואת חוסר הטעם בהתקשרות של ממש, כי הכל הבל הבלים. מין ערגה לרגש שלדעתו אינו קיים כבר.

מיכאל רוירברגר, שבתערוכת צילומי הפולארויד לפני כשנה בגלריה הלבונה הציג צילומי בדואים הלבושים במישקפי שמש זולים מפלסטיק, אוהב לעשות צילומים בסידרות לפי נושא. הפעם הוא מתבדח עם המצלמה, ומצלם גברים המחזיקים ליד פלג גופם התחתון שקית ניילון עם חפץ בעל צורה פאלית ברורה, וגורם לחיוך בשל האיזכורים המיניים שנוצרו מצירוף האובייקטים.

קצרה היריעה מלהזכיר את כל האמנים המציגים, ורובם ממש מעולים. כך שיש להסתפק במה שנכתב, ופשוט לבקר בגלריית הקיבוץ, המנוהלת השנה על־ידי שלושה אמנים — יעקב חפץ, דוב (הפרה בגלריה) אורנר, וחיים מאור.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים. בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

"שלע"
רשיון 197
42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

רשיון נהיגה
2800 שקל
בי"ס לנהיגה
„גבע"
טל. 253230

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי 4.11.80
שאלות לשלום עכשיו
פגישה עם דוברי
תנועת
שלום עכשיו
המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

תן טרמפ לחייל

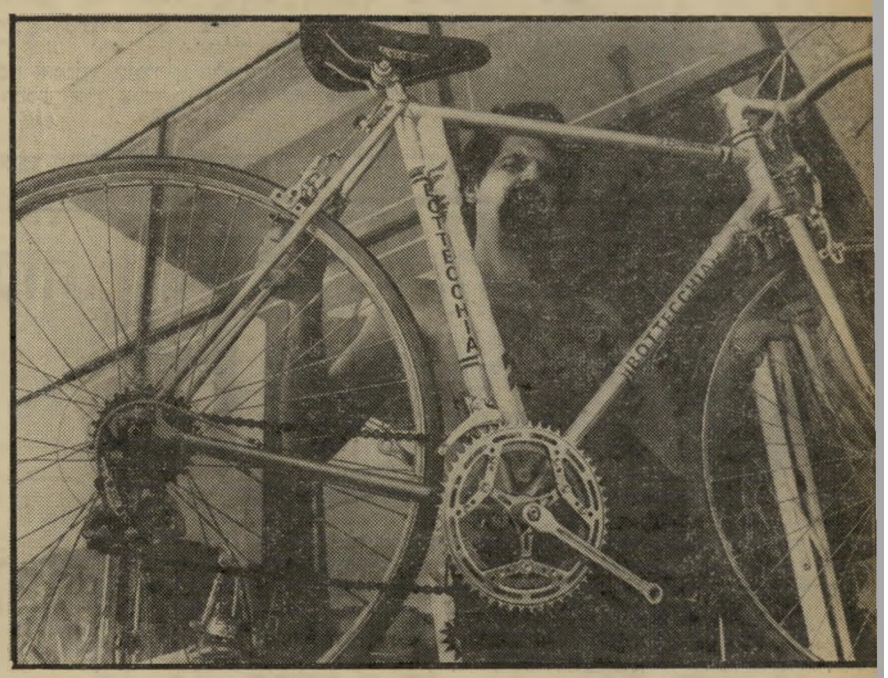
אופניים חוסכים דלק - אבל:

* מדוע לא בוטל המכס על אבזריהם?

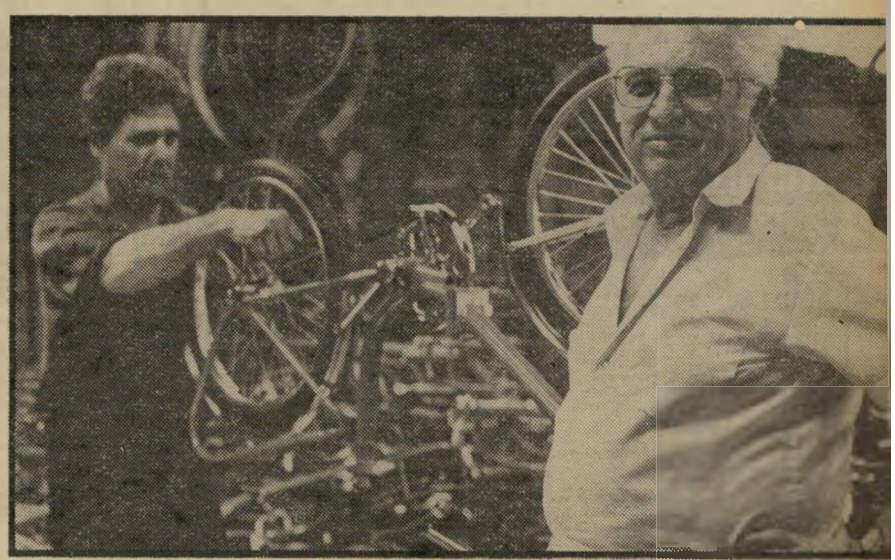
* מדוע אין דואגים להם בכביש?

סכנה בכביש! ארז בן הארבע דורש **בתוקף** מאביו, מוטי, שיסיע אותו לגן עם האופניים. כיוון אחד של נסיעה הוא שישה ק"מ והמאמץ לא קל, אבל ארז רוצה להביט במכוניות הגדולות בכביש, ומוטי נהנה לעשות ספורט. מוטי, המטיף לנסיעה זהירה בצד ימין, נדחק בין המכוניות כדי להמחיש בתמונה את פגיעותו של הרוכב.

ההצלה: אופניים!

היבואן המשגשג יוסי בכור, רווק, בן 28, למד מניסיונו שמס־הנדסאי מכונות. לא כדאי לאנשים להתאמץ לייבא בעצמם אופניים, מכיוון שאין על האופניים מכס, כדי לעודד את השימוש בהם, ומחירם זהה בארץ ובחוץ־לארץ.

הייצרן המיואש יעקוב פרזנטי (**מימין**) הקים בתל־אביב בית־מלאכה לייצור אופניים יחד עם יעקוב יצחק (**משמאל**) לפני 20 שנה. התחרות הקשה עם יבואני האופניים מתישה אותם, והם מרגישים כפרייריס.

ב תום השירות הצבאי חשבתי לפתוח בית־תה, חבר עזר לי להבין שהעסק לא יהיה משתלם, ופתחנו ביחד חנות למכירת אופניים ואופנועים," מספר יוסי בכור, רווק בן 28 מרמת־השרון. „אחרי תקופה קצרה של הרצת העסק, גילינו שרק ממכירת האופניים הרווחים מצויינים, וויתרנו על האופנועים."

לעומתו, יעקוב פרזנטי, יצרן אופניים בארץ, אומר: „אני על סף ייאוש, וחושב לסגור את העסק."

לפני 15 שנה התקיימו מייצור אופניים חמישה בתי־מלאכה. חדש אופן — שהפך בינתיים ליבואן. מיפעל האופניים של קיבוץ צורעה, מייצר היום רהיטי מתכת. דהר נסגר, ומיכלסון נסגר. היחידי שממשיך לייצר אופניים בישראל הוא בית־המלאכה של יעקוב פרזנטי, באותם שנים הממשלה עודדה עבודה עברית, ואסרה לייבא מוצר שמייצרים כאן. „הכל ייצרנו בארץ, את השלד לאופניים, החישורים, כנפיים, פנס, סבל, דינמו, פעמון, גלגלי שיניים, שרשרות, ודוושות," נזכר בגאווה פרזנטי.

ב־1960 הסירה הממשלה את ההגנה על תוצרת מקומית. אופניים מתוצרת אנגליה, איטליה וצרפת החלו להציף את השוק.

לפני שנתיים ביטלה הממשלה את המכס על האופניים כדי לעודד את האזרחים להשתמש באופניים ככלי תחבורה. „אנחנו נותרנו מקופחים, שכחו לבטל את המכס על האביזרים השייכים לאופניים." טוען פרזנטי, שהובטח לו לקבל החזר כספים, אולם ההישג היחידי שבו הוא זכה היה ביטול המכס על הצמיגים. „את הצינורות אני קונה מחברת מלצים, כמוני קונים שם למכוניות פורד אסקורט צינורות, אבל רק עלי חל תשלום מס־קנייה של 35%."

יבואנים מביאים את האופניים עם כל האביזרים ולא משלמים מכס, הם גם לא משלמים 40 אלף לירות למכון־התקנים, שתפקידו לבחון את איכות המוצר. „נוצר מצב שאני מתחרה בייבוא מעמדה נחותה," קובל פרזנטי.

הקהל הישראלי מחפש מציאות, בעלי החנויות מציעים את הסחורה הישראלית כמוצר מיובא, זוכים בכסף קל, ואני סופג את התלונות מהישראלי שהתפכח וגילה שקנה תוצרת מקומית."

יעקוב פרזנטי הבין כבר מזמן שהעסק לא משתלם, וניסה גם הוא לייבא אופניים. הסחורה היתה גרועה, והוא חזר לייצור עצמי. „אני יודע לעבוד ולא לסחור."

לבית־המלאכה של פרזנטי מגיעים אלה שמחפשים אופניים לפי הזמנה מיוחדת. הקיבוצים מזמינים אופניים עם שלושה גלגלים עבור החברים המבוגרים, שגילו שכך קל יותר לעבור מרחקים בקיבוץ שגדל. „והישראלים הנותרים שיודעים להעריך את הסחורה שלי."

„הילדים הם הקליינטים העיקריים. הם יודעים בדיוק מה הם רוצים. להורים אין בכלל זכות להתערב. הם מתלווים לילד כדי לחתום על הצ'ק," אומר יוסי בכור. כל ילד מביא איתו עוד חמישה חברים. הם נהנים שוב לבחון את האופניים האחרים ולהשוות בין הדגמים השונים.

מחירי האופניים נעים היום בין 6,000 לירות, לאופניים ללא מהלכים, ל־30 אלף לירות, לאופניים עם 12 הילוכים. הנחיות, תודעת הספורט, החיסכון בדלק ובעיית החנייה בעיר גורמים לעוד ועוד מבוגרים להצטרף למועדון הרוכבים.

המאמץ הפיסי הכרוך בסיבוב הדוושות מגלה לרוכב האופניים שהכביש הנראה כמישור הוא בעצם עלייה, אולם להגיע ברבע שעה מרמת־השרון לתל־אביב זה

השוק העיקרי

הקונים העיקריים בחנויות האופניים הם הילדים. להורים יש רק הזכות לחתום על הצ'ק. יצרני האופניים בונים אביזרים מצעצועים כדי למשוך את תשומת־הלב של הילד.

מנעול: 40 דולר

אריאלה ברזל רכשה אופניים כדי לחסוך בהוצאות דלק במכונית. מכיוון שהאופניים שלה יפות וקורצות לגנבים, היא רכשה מנעול ב־40 דולר, ויודעת שאין הוא היקר ביותר.

בדרך לסופרמארקט

עירית גיזרי (לוי) עורכת את הקניות בעיר עם האופניים. היא אורזת את מיצרכי המזון בתיק מיוחד לתליה על הכתף, שתפרה במו ידיה.

הישג מרשים, בפרט כשעוברים פקק תנועה ביום חמסין.

בסופרמארקט קל לזהות את רוכבת האופניים, היא מניחה את המיצרכים ב־קופסת קרטון, המתאימה בדיוק לגודל הסבל של האופניים. אופנה הנילווית ל־שיגעון האופניים היא להתאים תיק או ארנק צמוד לגב או לצד הגוף.

הרוכב הוא קטן, פגיע, אולם הוא מעז לנסוע גם נגד כיוון התנועה ואף לעלות על מידרכות. רוכבי האופניים שוכחים שגם עליהם חלים חוקי התנועה, להרכיב בחורה נחמדה על הרמה יכול לעלות להם בקנס של 50 שקל. החוק קובע שהמרכיב צריך להיות מעל גיל 14 והמורכב מתחת גיל 8 ורק על מיתקן ישיבה.

כששני רוכבי אופניים מחליטים לנסוע במיבנה מקביל, הם ישלמו קנס של 100 שקל. רק הילדים נהנים לשלם אגרת רישוי לעירייה, כי מחירה 3 לירות, והם מקבלים לוחיות ברזל ממוספרת ועושים ביניהם תחרות על המיספר היפה.

קל לגנוב אופניים, זאת למדו הפיר־חחים ומרגישים בכיסם, המבוגרים, אבל זה עוד לא גרם לאף אחד להפסיק להש־תמש באופניים אלא לשכלל את המנעול.

מזג האוויר בארצנו אידיאלי לרכיבה על אופניים בכל ימות השנה. אם היו פה שבילים מיוחדים כמו בחו"ל זה היה מוסיף בטיחות לרוכב, והיה גורם לעוד אנשים להצטרף למועדון.

גילה רזין ■

הובי־הבדידות של עקרת־בית ירושלמית ✶ המוסר האבוד של אנדרה ז׳יד ✶ וייהי בישורון קשת

מקור

זיוף

„באותם הימים התחילו הרבה אנשים ריקים וקלי־דעת לעסוק בספרות, והדבר כאב לי מאוד. אולי הוא שגרם לתפ־ כוכת שהתפכחתי בה. מה לי ולספרות, הלא אשה עיוורית אני, עוד מעט פנסיו־ נרית... אלא שאני הולכת הרבה להר־ צאות, ויש בירושלים הרבה הרצאות, כל זאת מפני שאני אוהבת את הספרות, ולא בדרך סנטימנטאלית, כמו שחוכבנים או־ הבים אותה, מפני שאני מן הקפדנים ולא מן הרגשנים...". כך כותבת **שו־ למית הר־אבן** בקובץ סיפוריה, כמו מת־ עלמת מדיוקנה החובבני, העולה מבין השורות שאותן כתבה במו ידיה.

גב׳ הר־אבן היא הוכחה ניצחת, שכל מה שלא עושה הכישרון עושה הזמן. היא, ממחברות „דור הפלמ״ח", המייצגת ה־ נשית של ספרות דור זה (תחת שם בתו־ ליה **שולמית ריפתין**), פירסמה בימים אלה קובץ סיפורים בשם בדידות *, ש־ הנחתו העיקרית היא, שספרות היא דבר מכובד מכדי שתעסוקנה בו עקרות־בית משועממות.

בדומה לבעלי־יומרות אחרים בעולם הספרות, חישבה הגב׳ הר־אבן בספר אימרות כלשהו אימרה שתהלום לכותרת סיפוריה. ואכן היא מצאה משהו של **מונטיין**. המסר העיקרי של סיפוריה הוא זה שאותו קלטה מן הספרות הפמי־ ניסטית, ועכשיו היא פולטת אותו במי־ מונה של קרן תל־אביב לספרות ולאמנות.

את כישלונה הספרותי ממחישה הגב׳ הר־אבן (ריפתין) בסיפורה אהבה בטלפון, לצקת קרתוני קיפאון וזיוף על נשיותה. מסיבות השמורות עימה. הנשים הבו־ דדות של הגב׳ הר־אבן אינן רק בו־ דדות — הן שטוחות, חד־מימדיות. המחברת מסתירה את נשיותן, עד כדי כך שבסיפור כיסאות־הקש שלי מתגלה גם האבא־הספרותי התורן של הגב׳ הר־ אבן, כוונתי לסיגנון **עמוס עוז**, הניתז כמעט מכל שורה ומישפט, בגלישה לעבר הסינתטיות, משוללת העומק הספרותי ה־ בסיסי.

הסיפור שעתיים על הכביש הוא המ־ חשה לעמוס־עוזיות החבויה בין השורות: „בין לאטרון לבין שער־הגיא נכנסת עדה, כלי אתראה, לתוך הפחד...". אותה עדה נתקלת בבן של ידידה שלה המשרת ב־ צבא, עידו, ושניהם מקיימים מה שמכו־ נה מישגל חפוז, אותו מתארת הגב׳ הר־ אבן (ריפתין) בנוסח המזוייף: „עידו מניח נשקו בהישג־יד, ונפנה אליה. אבל כל זה פתאומי מאוד, חושבת עדה. עדה כורעת והוא כורע על־ידה. עכשיו מגע המלע החם תחת גבה. מעבר לכתפו, גבוה־ גבוה, שמיים פתוחים; עצבות נוראה, הו־ רסת, של לילה בהר, כאילו כל החיים כולם אינם מתנהלים אלא על פס דק־ דק, רדוד, צר, גשר שרק עליו אפשר לחיות; תרד ממנו כדי פסיעה, לא תי־ זהר וכבר גורשת אל העפר המת...".

עדה, גיבורה ובת־גילה של המחברת, נכשלת בנסיונה להסביר רגשותיה של אשה כבת חמישים הנוטשת את בעלה והולכת אל המיפגש עם החייל הצעיר. כישלונה זה מצטרף לשאר זיופיה הספ־ רותיים, המאכלסים עמודים לרוב בקובץ צנום זה.

בדידות של הר־אבן (ריפתין) הוא קו־ בץ של יומרות עשוי על חשבון משלם־ המיסים. קובץ שאין בו לא בשורה ולא תיקוה ולא נוסח חדש או מרענן, למעט גלריה של בנאליזמים, שהקורא הישראלי הממוצע זכה כבר לקרוא כמותה בתר־ גום לעברית. חבל שכספי קרן תל־אביב לספרות ולאמנות אינם מושקעים ביצי־ רות של סופרים צעירים, מתחת לגיל שלושים, שהם בעלי סיכוי. תחת זאת הם מתבזבזים על זיופים.

שולמית הר־אבן (ריפתין)
מישגל חפוז בשער־הגיא

שהוא בבחינת חיקוי סיפורו הנודע של **ג׳.ד. סאלינג׳ר**. אלא שבעוד שבמקור קולח המלל הטלפוני, הרי שבזיוף הירוד שלמי של הגב׳ הר־אבן נעצר השטף ב־ עצירויות מילוליות, שניתן לכנותן אנטי־ דיאלוג.

מכל הרפרטואר הפמיניסטי אותו קראה הגב׳ הר־אבן, ושאותו השקיעה בבדידותה, זכתה להשמיט את מעלתו העיקרית: הכנות והיושר והפתיחות של האשה ב־ מחצית השנייה של המאה ה־20׳. היא מתפתלת בעוויתות של נוסח וסיגנון, כדי

* שולמית הר־אבן — **בדידות**; הו־ צאת עם עובד וקרן תל־אביב לספרות ולאמנות; סיפורים; 138 עמודים (כריכה רכה).

תרגום

ניוון

אנדרה ז׳יד הוא מייצג נאמן של הספרות הצרפתית, באחת ממגמותיה ה־ עיקריות, עד למילחמת־העולם השנייה.

רק בשנים האחרונות הוחל, מסיבות לא־ ברורות (שחלקן נעוץ מן הסתם בקי־ דומה של המתירנות הישראלית ובשיח־ רור ממוסכמות לא־ענייניות), בתרגום יצירותיו החשובות של ז׳יד לעברית. יצי־ רה ראשונה היתה מזייפי המטבעות, **בתר־ גומו** המעולה של **יהושע קנז**. רומאן המייצג את חסרונותיו ומעלותיו של ז׳יד כסופר, הבוחן את השכלתנות שלו, הני־ תוח העצמי, שיחזור החוויות, ויחסיו ה־ מורכבים עם העולם והחברה הסובבים אותו. תרגום מעולה נוסף שהביא קנז היה „שיבת הבן האובד / פילוקטטס, כאשר הראשון מבטא את מישפטו המפורסם של ז׳יד „מישפחות, איני יכול לשאת אתכן", אותו פיתח ז׳יד לדיאלוגים בין הבן האובד לבני מישפחתו, בהם הוא שי־ לב ניסוחים אוונגליוניים.

בימים אלה ראה אור בתרגום לעברית אחד מהנודעים שבספרי ז׳יד חסר המוסר *, ספר שבמרכזו מצוייה דמות, השבה וחו־ זרת אצל ז׳יד. דמות רבת הזיות, שבמר־ כז הזיותיה תענוגות הגוף והיצר, ה־ מבקשת להימלט מכל המיסגרות והסייגים שהחברה לכדה בהם את המוסר.

ז׳יד הוא הגיבור הסמוי של מרבית יצירותיו. לבטיו המוסריים הם לבטי גי־ בורי יצירותו, ואם לצטט דברים שכתב עליו **ז׳אן פול סארטר**, הרי „מצויים בו האיזון של החוק הפרוטסטנטי והנון־קונ־ פורמיזם של ההומוסכסואל, האינדיבידו־ אליזם היהיר של הבורגני העשיר וטעם פוריטאני התובע איפוק חברתי, יובש מסויים, קושי שבקומוניקציה, הומאניזם שמקורותיו נוצריים וחושניות עזה ש־

אנדרה ז׳יד
הנון־קונפורמיזם של ההומוסכסואל

אדיר־חפצה בתום; שמירת־הכללים מצו־ חדת בו עם החיפוש אחר הספונטאניות...".

חסר המוסר הוא ספר שמעשה ריקמתו הספרותית נעשתה בהשראת פגישתו של ז׳יד עם **אוסקר ויילד**, הגולה בפאריס, ובהשפעה עמוקה של אי־המוסר הניטשיא־ ני, כפי שהוא הבינו. ואכן, אותה „תר־ בות" גרמנית הטביעה חותמה על יצי־ רתו של ז׳יד. ז׳יד מטפח בין השורות את הנטיות ההומוסכסואליות הברורות שלו, והן מחלחלות במרחקים מהוגנים מבלי לסכן יתר על המידה את עורו. ובכל זאת הפכה יצירה זו בראשית המאה (1902) לסנסציה. אלא שלקורא בן־זמננו קשה לראות את אותם „חטאים" שז׳יד צעק אותם בראשית המאה, מפני שהם נראים כ„סטיות זעירות" שאין בכוחן להניד גם רבע גבה, בעינו של שומר־המוסר החמור ביותר בימינו.

אין ספק שז׳יד הוא בבחינת סמל, ה־ מעלה קטורת של שובר מסורות. את מסתו ז׳יד החי פותח סארטר במילים: „חשבו אותו למקודש ולמדיף ריח־לבו־ נה. הוא מת והם מגלים עד כמה נשאר חי. קולות של מבוכה וטינה נקמנית ב־ נאומי־הלוויה המושמעים מתוך חשבונות נושנים. הם מראים, שהוא גורם אי־נו־ חות ויוסיף לגרום אי־נוחות עוד זמן רב. הוא הצליח לקומם נגדו אחדות של אנ־ שי־ריאקציה משמאל ומימין, ומפוגלים אנו לדמות היטב את עליצותם של כמה חנוטים זקנים בקוראם: ‚תודה לך, אלוי־ הים, כיוון שאנו מוטיפים לחיות, הרי זה הוא ששגה'. די לקרוא ב‚לומאניטה' — ‚זה עתה נסתלקה מן העולם גוויה' — כדי לתפוש מה רב משקל השפעתו של בן השמונים־וארבע שכמעט ולא כתב עוד, על אמנות הכתיבה של ימינו..."

אין ספק בכך שז׳יד הוא תופעה שחייתה במישור שבין הסוציולוגיה של הספרות לשינוי אמות־המידה של המוסר בתקו־ פתנו. יש בתרגום עבודותיו לעברית מעין הצגת תכלית האומרת, כמה שהעולם היה צבוע בראשית המאה, והביא סופרים להפוך את הניוון לדגלם, כפי שעשה ז׳יד. תרומתם של אלה היתה בכך, שהיום נו־ תרנו עם דגלים טובים יותר ומשוחררים ממועקות, כמועקתו ההומוסכסואלית של ז׳יד.

זיכרונות

ריענון

לפני כמה שנים, עת זכה **ישורון קשת** בפרס ביאליק, ביקש ממני **יצחק בן־נר** לראיין את הסופר הישיש בביתו, עבור התוכנית מקום טוב באמצע בגלי צה״ל. קשת התגורר באחד הבתים המוארכים בשיכון גיבעת בית־הכרם, ירושלים, ב־ דירה גדושה ספרים. איני יודע למה ומדוע, אבל שום ניצוץ לא הבזיק בינינו, והיה דבר מה מייגע ודוחה בהקלטת הדברים עם הסופר הקשיש.

לפני כשבוע קיבלתי את ספר זכרו־ נותיו קדמה וימה * ומקלחת של צוננים היכתה בי. ציפיתי לעוד ספר זכרונות מייגע, ומצאתי אוצר בלום של זכרונות אישיים בעלי נימה נונקונפורמיסטית, מפ־ תיעים לגבי איש דור המידבר של ספ־ רותנו.

קדמה וימה מביא תמונת־נפש ותמונת־ מצב של איש צעיר המחפש את עצמו ואת עולמו בארץ־ישראל של סוף שילי־ טון התורכים, ובאירופה שאחרי מילחמת־ העולם הראשונה. כל זאת תוך חישוף עצמי מרענן ומדהים, ותוך הצגת עולם בעל דקויות תרבותיות מפתיעות. לא נפ־ קד בספר זה מיון קפדני של שמות, מראי־מקום, עובדות, גירסות מחדשות ושאר קווים מאוזנים ומאונכים, שהינם ספרות המגלמת בתוכה חוויה של עולם ומלואו, והבחנות דקיקות כמו: „בירוד־ שלים היה הבית מיקלט להסתגר בו מפני הרחוב, ולא המשכו של הרחוב כמו ב־ תל־אביב...".

בירושלים של שנת תרע״ב מתאר קשת את פגישתו עם **ש״י עגנון**: „על־סמך דברים שליפשיין אמר בשבחי לש״י ע־ נון הצעיר, שדר אז בירושלים, הופיע יום אחד בחדרי הדל שבשכונת־אחווה בעל ‚קנונות' וביקש לקרוא שיר שלי. ואני מה מאוד בושתי על המעט והרע שבמחברתי...".

ישורון קשת הוא יחיד ובודד בדורו, המתייחס בזכרונותיו להיבטים ואיבחו־ נים מוסיקאליים, כמו התיאור: „פעם אחת עליתי לטור־מלכא משמשמתי על־ אודות מקהלת הנזירות במנזר הרוסי שם. למשמע הזימרה הנפלאה, שלומת הרגש הרליגיוזי, בנוסח דילישורצי הפראבוסלבי (שנתגלגלו בו בוודאי יסודות ביזאנטיים־ מזרחיים), בכה בי לבי משימחה על המפתיע שבשלמות ומתתת היופי החז־ לף (ומה חולף יותר מהר מקולות השי־ רה?)... סבורני שאין בכוחן של מילים למסור את מהותה של אפוציה מוסיקא־ לית זו, ראשזנה ואחרונה לי מסוגה, שזכיתי לה בהיסח־הדעת...".

קשת מרבה לתאר בזכרונותיו מגעים שלו עם נשים, מגעים של גיל ההתבג־ רות, על כל הכרוך בכך: „לילה אחד, כשבתי עם נינה על הגג השמוח של בית מגוריה ברחוב השחר, התוודיתי באוז־ ניה, כמעט בדמעות, כמודה על חטא מביש, שיחסי אליה שוב אינו כה מהור

* ישורון קשת — **קדמה וימה**; הוצאת עם־עובד; 296 עמודים (כריכה רכה).

ציטוטון

שבילי פוליגמיה עקלקלים

סיפור תמוה, בלתי שיגרתי ומרגש בכוחו הווידויי, מצוי באחד מפרקי קדמה וימה של **ישורון קשת** (ראה: זיכרונות). המתאר מעט מעולמו של סופר עברי זה בימים שאחרי מילחמת־העולם הראשונה:

"על פרשת־דרכים זו בעולמי נפגשו יחדיו דברים שונים, שכן כל אחד כשהוא לעצמו דיו להביא מיפנה בחיי הנישואין (דבר שלפני שנה, כשיצאתי לליטא, עוד לא יכולתי כלל להעלותו על הדעת); פרשת העיניים מידי הביורוקראטיה הפרוסית הנוקשה והמרושעת; המאורע המסחרר: לידת הבן; ואחרון־אחרון נימהר וסמוי־פשר: האינטרמצו הסוחף של הילדגארד.

למוכח מעשהו זה, הנקוב אחרונה, של המלאך דו־השליחויות צריך הייתי, בעצם הדבר, להתרעם עליו בגלל, העיתוי' הלקוי אשר בחר: אם לא בא המעשה קודם שבאתי בברית־הנישואין, מן הראוי היה לפחות שיבוא בזמן יותר מאוחר, ולא במחיצת אשתי, קיטי החסודה והקשובה לקול הטבע, המיניקה את בנה והשומעת עכשיו כמוני, כשהיא בוכה בלא דמעות, את דפיקת הגורל בפתיחת הסימפוניה המתחילה להתנגן ביני וביו הילדגארד. אכן, 'האושר' יהאנושי — צד, בלתי־אנושי' בו: הוא אינו יודע רחם...

...הילדגארד, בכנות האופיינית לה ובהתאם להשקפה (שאמנם דגלנו בה שנינו) שחיי־המין הם זכותו של היחיד (נקי־הדעת) ואין איסורי המוסר חלים עליהם, סיפרה לי על־אודות פרשת פוליאנדריה אידילית־נעלסה, מין פוליפוניה ארוטית חופשית מהרגשת־חטא, שנפלה בחלקה בהיותה עם קבוצת אמנים וסופרים מארצות־הצפון, שנזדמנו יחד בנאות־נופש באיטליה... והיא, הילדגארד, הפיקה מחוויה שו־קקת זו, כפי שאמרה לי בגילוי־לב, סיפוק נפשי וגופני כאשר לא ידעה מעולם...

...הר גבוה ביניגו. ההר כשלעצמו אך דבר טבעי הוא, כמובן — וכי אין הגבר אף הוא פוליגאמי מעצם טבעו? — אבל הר זה נמצא חוסם את הדרך ששללתי אליה, אל האהובה, ואני אנוס איפוא לעקפו, לסטות מקו־החינוך המגי שהיה קיים ביני ובינה, הקו שעליו זכיתי שוב ושוב לקפיצת־הדרך המופלאה, ברית החו־שים והשירה. הופרה הברית. מעתה לא תהיה לי עוד קפיצת־דרך. להבא אשרך את דרכי בשבילי פוליגאמיה עקלקלים, שיש עימם חוסר־ודאות ויריטות־פתע. יהיו אהבים, לא תהיה אהבה. עוד אמצא בנדודים יערות־דבש של אירוטיקה, אך שוב לא אזכה לגילוי ארוס נאצל..."

כאשר היה עד כה, כיוון שתשוקה מי־נית נתערבבה בימים האחרונים לתוך אהבת־הנפש הצרופה שקשרתני אליה עד עתה..." ובהמשך הוא מתאר את התפת־חות אותם יחסים: "קירבת־הכשרים כי־נינו לא עברה איפוא גם להבא את גבול

ישורון קשת
דבש של אירוטיקה

ההתרפקות החמה והמיית־הלב, אבל היצר המיני שלי מצא לו עד־מהרה, בדרך מקבילה כביכול, אפיק אחר: את יצורי־גווה הוורודים והזהבהבים של שושנה הגימנזיסטית, שהיתה כלי מלא נשיות ניחוחה ורעננה...".

ירושלים, ראשון־לציון, תל־אביב, המיל־חמה העולמית הראשונה, ושוב ירושלים היו נתיבו של קשת (או היה עדיין **יעקוב קופיבין**), תוך שהיה תלמיד בבית־מדרש או מורה פרטי (בין השאר, מורהו הפרטי של **עדי ז'בוטינסקי**).

מארץ־ישראל של ראשית ימי המנדט הבריטי יצא קשת לשמונה וחצי שנות לימוד וגלות באירופה. תחנתו הראשונה היא רומא, איטליה, שם הוא פוגש בד"ר **משה בויילינסון** ובסניה. קשת מביא תיאורים מרתקים של שכיות החמדה והאמנות של רומא ושאר ערי איטליה, בעט מעודנת ומרגשת, תוך ציטוט הערות למסע באיטליה של **גיתה**, ויוצרים אח־רים שאיטליה שימשה להם מקור השראה.

בשנת 1921 הגיע ישורון קשת לבר־לין, שהיתה אז באחד משיאי האכספרסיו־ניזם שלה. ואותה הוא מתאר: "(יהודיה) עפקו בפרקמטיה, סחרו בעצים ובעורות, בסוכר ובוולוטה, קנו בתים, הדפיסו ספ־רים עבריים וגרמניים, יזמו מיפעלי־תר־בות, דנו במחלוקת שבין ז'בוטינסקי ובין ההסתדרות הציונית, הלכו לשמוע את אינשקין נואם (ביוני 1921) בסופיגנואל ולקבל את פני טשרניחובסקי בשובארט־זאל (ברחוב בילוב) ואת פני ביאליק ב־נשף שנערך לכבוד יובלו במלאת לו חמישים שנה...". שם פגש קשת את ה־צייר **ליאוניד פסטרנק**, האומר לו: "בוריס בני* כותב שירים. מודה אני, שיריו אינם נראים לי כל עיקר..." את מפגשו האישי עם **טשרניחובסקי** מתאר קשת בנוסח שונה ואמין יותר מבני דורו: "עמדתי ללכת — והנה נפתחה הדלת הפנימית ומן החדר הסמוך נכנסה לרגע בחורה צעירה, חיננית ומהורהרת, כבת שש־עשרה, ועל לוח לבה צלב־כסף כמי־דת אצבעו של תינוק בן־יומו. היתה זאת בתו יחידתו של טשרניחובסקי, שבאותה תקופה נמצאה, כפי הנראה, תחת הש־פעתה של אמה הרוסית, אשת המשורר, האדוקה בדתה. מפתבר שהיתה זאת תקו־פת־בינויים ברוחה של הצעירה הרציונית שאחרי־כן גברה בה השפעת האב והיא דבקה ביהדות...".

מפעם לפעם משסע קשת את הגיגיו וזכרונותיו בהערות מוסיקאליות בנוסח: "אהבתי את הסימפוניה הראשונה ואת השירה על אדמות' של מאהלר (לא את יתר יצירותיו). ועל־פני מפת ים־דמו־סיקה מפוזרים היו, פה ושם, איים ש־חמדתי לשהות בהם, כגון האנדאנטה, ה־דומה לנקטורנו, שבקוארטט של בורו־דין, המלום הרוסי העממי, הקונצרט ה־ספרדי של לאלו... כמה פנינים של גריג, מילודיות אחדות של הספרדים סאראא־טה, די פאליה, גראנאדוס ועוד...".

קשת עובר נישואים ופרשת־אהבים מר־רזה (ראה: ציטוטון), לוקה במחלה ועו־בר להתגורר בהרי טירול, שם הוא מס־תבך בעוד פרשיית אהבים עם אשה שוודית, אותה הוא מתאר: "היא היתה יפת־מראה, קומתה הזקופה למעלה מכי־נונית, יצורי־גווה נשיים מאוד, אבל מי־צקים למדי, רגליה חטובות וכפות ידיה ענוגות וחזקות. דוק: 'יפת מראה' אמר־תי — לא אמרתי 'יפת־תואר'. יותר מ־שהיתה 'יפת־תואר היתה פיקנטית, וכרש־מי־פניה הצפונים, מזיגה חיננית של ספורטיבית מעודנת של בת־חורין, היה משהו סטרינדברגי. החזרתי לה בת־צחוק מנומסת ואף מאומצת מעט בכוונת־מכוון...".

בשל מחלתו עבר קשת להתגורר ב־עירת המרפא דאוס, שם פגש סופרים, ביניהם **יעקוב וסרמן**, והסתבך בפר־שיות מוזרות עם נשים, כמו גברת יהודיה אחת מקובנה, בת 36, אשר "בעלה נמנע זה כבר מקירבה גופנית אליה, כי חושש היה פן יכולע לבריאותו. אבל מהיותו איש טוב ונכון התיר לה לזנוח יחסי־מין עם זולתו לכשתהיה בנכר, בנאות־המרפא...". ואשה אחרת: "אשת־איש צעירה מפרנקפורט דמיין, נטוייית־אף ודשנת־אברים ויפת־עיניים ובעלת־מזג חם — והיא אדוקה בכמצוות וחרדה על קלה כחמורה — בעלה (כפי שסיפרה לראיכן בגילוי־לב תמים) חדל לפקוד אותה מעת שחלתה, זה קרוב לשנתיים, והיא היתה שרויה כמעט בעילפון חושים ומוח בעט־יו של רעבונה המיני ושוב לא היתה מסוגלת לשמור גדרי מוסר והליכות בת־טובים. זהירה היתה, כאמור, בכשרות ובשמירת מיצוות עשה ולא תעשה, שהרי מבית דתי אדוק היא, אבל חיי המין, כמסתבר, לא היו כלל בעיניה ענין לדתיות, זה תחום אחר לגמרי. לשכב עם גבר זר בחינת אנס טבעי הוא, תופעה מתופעות הטבע — ובלבד שלא תעבור שום 'עבירה' לא לפני זה ולא אחרי זה...".

במסעו המתארך של קשת לא נפקד מקומה של פאריס, בשלהי קיץ 1925, מעט לפני הגיעו של מהגר אחר, **הנרי מילר**, לעיר־האורות. הוא נתקל בחבורת פאשיסטים צרפתיים, השתתף בהילולה עם קבוצה של משוררי וסופרי אידיש בקפה לה־רוטונד המפורסם, וביקר בבית זונות, אותו הוא מתאר בנוסח עליז למדי. "משאזל כפף הקופה אחרי ביקורים לא־ממושכים בשלושה ממוסדות האהבה ה־מתה והתנוטה־המפורכסת...". הוא מתאר מיפגש עם גברת בבית־מרקחת: "הצעי־רה המצטחקת על מכוכתי עשתה את עצמה כטועה בכוונתי והושיטה לי תחי־לה חפיסת קנדונים ואחר־כך, כשקיבלתי מידה את הגלולה עם כוס מים, הוסיפה כלאחר־יד הצעה אדיבה, כממתיקת סוד, שאבוא, להשתעשע' עימה לא הרחק מכאן...".

בין בית־זונות לבית־זונות עובר קשת בתערוכות, ומביא הסבר מקורי למדי מדוע אין **בפיקאסו** תמימות. בעוד ש־**פאול קליי** מגלם באמנותו "את האדם המודרני מצד שאיפתו לחיוב, הרי שפי־קאסו מגלם את רוח השלילה שתקפה את האדם המודרני...".

ועוד כמה אפיזודות מפאריס. ישיבה בבית־קפה עם **שלום אש, זלמן שני־אור** ואחרים. "ישבו שם גם דויד פוגל ואשתו (השנייה). עגומים, תשושים, נבו־כים ומחרישים ישבו, איש לא שיתף או־תם בשיחה...". מיפגש עם פרוצה האו־מרת לו "לא יקירי, אני מבקשת ממך — לא! הבשר מקשר. היה־נא כאח לי, כל־עוד תישאר בפאריס...". זונה, שכעבור 38 שנים חוזר קשת לפאריס, כדי למ־צוא אותה, והוא מתארה ב־1964: "הכר־תיה מייד, אף־על־פי שלאמיתו של הדבר כמעט אי־אפשר היה להכיר אותה. עי־ניה שקעו וכמו נתקפחו מזהרן, ומסביב לחן קמטים בתוך חיוורון הפנים שנז־דקנו, פנים אדישים ועצובים, שיער רא־שה — פלפל ומלח... עמדתי תחתי כניציב־מלח, לא יכולתי להזיז רגל. ופת־אום ראיתי את עצמי בראי של חלון־ראווה: ברוך שגם היא לא תוכל להכי־רני...".

קדמה וימה הוא אוטוביוגרפיה מרגשת בכנותה וביושרה. ספר מעולה שבמעולים.

בחטף

המחזאי המתורגם מכולם * דעת

יחיד מהדהדת * המכה של מיל"ת *

מ"ולות ספרי סדרות טלוויזיה

●● קרשי התיאטרון הישראלי לא זכו מעודם לרוות נחת ממחזותיו של המחזאי הישראלי המפורסם ביותר ביפאן, בקוריאה ובעוד כמה ארצות. הכוונה למחזותיו של **מרדכי ברנשטיין**, דודו של **התעשיין** (אמקור), מישפטן ומשורר **אזרי ברנשטיין** (עמק השווה), מי שחיבר 13 מחזות ופירסמם בתוקף מעמדו כנשיא הוצאת דביר וכנשיא התאחדות המו"לים בישראל. **אלא שמרדכי ברנשטיין חיפש לעצמו מצבה מקו־מית בעודו בחיים**, וייסן אגודה להענקת פרסים ספרותיים ע"ש מרדכי ברנשטיין, כדי שיהיה לו זכר ספרותי כלשהו. אגודה זו מעניקה מדי שנה פרס למחבר רומן מקורי, בסך 50 אלף ל"י (ערך עכשווי). שופטי הפרס הם נציגי אוניברסיטות ירושלים ותל־אביב ונציג אגודת עסקני הספרות. השנה חל שיבוש מה במהלך הענקת הפרס. בניגוד לעמדת נציג אוניברסיטת תל־אביב, **מאיר שטרנברג**, ונציג עסקני הספרות, **אשר רייך**, התייצב בדעת־יחיד הפרופ' הירושלמי **דן מירון**, שכתב על ספר הפולקלור הירושל־מי נוצות, מאת **חיים באר**: "לצערי, לא יכולתי להסכים לדעת עמיתי. אכן, גם אני סבור שמרכז הספר הוא במיפגש בין הילד לבין לדר, אבל ריכוזו של הספר במיפגש זה הוא המגלה את ניסיונו הסיפורי של באר, שאינו חסר כישרון ואפילו ברק, בחוסר הרציונות שבו ובחר־סר נכונותו של המחבר להתמודד עם המשתמע מן הסיטואציה שהעלה".

●● חידוש חסר־תקדים במו"לות הישראלית מהווה גוף חדש בשם מיל"ת (מועדון יש־ראלי לתרבות), בו חברו בית־ההוצאה הגרמני הנודע בארטלסמן, הוצאת כתר וידיעות אחרונות, שהקימו מועדון־ספר חדשני, שהצליח לאסוף באיזור חולון בלבד יותר מ־1500 מינויים, ועוד היד נטוייה. לדעת מומחי מכירות ספרים עשויה רשת מיל"ת לכלול, תוך כמה חודשים, כמה עשרות אלפי חברים, שיגדילו את מעגל מכירות הספרים. בגרמניה חברים ברשת־המקבילה יותר משבעה מיליון, בפורטוגאל כארבעה מיליון ●● הערכות סטטיסטיות בארצות־הברית גילו את כוח־המכירה ה־גדול של ספרים המגלמים סדרות טלוויז־יה. סידרת הטלוויזיה עשיר ואבירן מכרה ספר של **ארווין שאו** בכמות של 4,415,000 עותקים. הספר שורשים, שהפך לסידרה נודעת לא פחות, מכר 1,174,000 ספרים בכריכה קשה ועוד 3,677,000 בכריכה רכה. סידרת טלוויזיה אחרת, המוקרנת בארצות־הברית — שוגון, המתארת את הרפתקותיו של אנגלי בן המאה ה־17 ביפאן, מבוססת על סיפור בשם זה מאת **ג'יימס קלאוול**. לפי הערכת בית־ההוצאה דאל, עשויה הסידרה למכור במהלך השנתיים הבאות כ־3.5 מיליון עותקים בכריכה רכה ●●

דן מירון
חוסר נכונותו של המחבר

* הכוונה לבורים פסטרנק, חתן פרס נובל ומחבר ד"ר זיוואגו. האב היה חברם של ביאליק וטשרניחובסקי ואף ביקר בארץ.

מאת דן תומר

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, בחן בסידרת מאמרי־העורך „אל הנשק" את האופציות הישראליות לשלום ולמילחמה. תחת הכותרת „פיגוי עזה" הביא הפרשן לענייני המרחב של השבועון ראיות לכוונתה של מצריים לסלק כוחותיה מרצועת עזה, ולהסתלק מהגנה כלשהי על הענין הפלסטיני. במדור המיפלגות התפרסם דיווח על כנס אנשי האצ"ל הוותיקים בראשות עמיחי פאלין (גונדר גידעון), במטרה לגייסם לשורות תנועת־החרות.

כתבו הצבאי של השבועון סקר את פעולת צה"ל בכונתילה, תחת הכותרת „סיפורם האישי של כיבשי כונתילה". התגברות המתח הביטחוני בישראל, בשלהי 1955, הולידה את ראשיתה של „קרן המגן" ואת קריאתו של ראש־הממשלה. דאז, משה שרת: „הבו לנו נשק!" כתבי „העולם הזה" כרזו מידגם מקרי של אזרחים, שתרמו את חסכונותיהם לקרן המגן. סופרו המשוטט של השבועון באירופה, עמוס קינן, ערך ראיון מיוחד עם הודי לשעבר, המתאר את עולם העתיד בהנהגתם של עמי אסיה. כמדור הקולנוע פורסם ראיון עם במאי הקולנוע האיטלקי הנודע ויטוריו דה־סיקה.

בשער הגיליון: חייל מצרי מתאמן.

„העולם הזה" 942
תאריך: 3.11.1955

ישראל: סוף אוקטובר 1955 ✶ קומזיץ צבאי בערב

הכיפורים ✶ הטיפשות בעיני יגאל אלון ✶ 613 סוגי נשק

העם

נשפי פומפיאה

אם יחקור היסטוריון באחרית הימים במה עסקה מדינת־ישראל בסוף אוקטובר 1955, יתכן וישפשף את עיניו בתמהון.

אחרי עיון בכותרות העיתונים יצטרך להאמין, כי בטבוע המרחב כולו במבול של טנקים, תותחים ומטוסי־סילון, לא היו למדינת־ישראל צרות חשובות יותר מאשר:

- אם תסכים תנועת־המושבים כי איש־קיבוץ, בן אותה המיפלגה, יהיה שר־החקלאות.
- אם שר־החקלאות יהיה מר קדיש לוז או מר ישראל ברי־יהודה.
- אם שר־הפנים יהיה מר ישראל ברי־יהודה או מר משה שפירא.
- אם מר מרדכי נמיר יהיה סתם שר בלי־תיק, או שר־החינוך, כדרישתו.
- אם תחת מר נמיר יכנסו לממשלה ד"ר דוב יוסף או מר פרץ נפתלי.

הוא ימצא, כי אחרי דרישת הציונים־הכלליים (מטעמים תכסיסיים גרידא) להקים ממשלה מקיר־אל־קיר, היינו מחרות עד מפ"ם, השיב הארץ במאמר ראשי כי דרישה זו „חסרת משמעות, בלתי אם במצב בו אנו נעמוד על סף ה־מילחמה." וקבע: „הסכנה הגדולה ביותר (עוד) אינה עומדת לפנינו."

רואי־שחורות עלולים להיזכר בתושבי העיר פומפיאה, שערכו נשפי־הוללות עוד שעות מעטות לפני ש־הלבה הלוהטת כיסתה את עירם; או בנוסעי אוניית־המותרות המפורסמת טיטאניק, שהוסיפו לרקוד מבלי לדעת שאוניתם עלתה על קרחון והחלה שוקעת במצולות.

אנשים פחות פסימיים יגידו רק זאת: שבשעתו הגדולה לא מצא עם ישראל את ה־מנהיגות הפוליטית והרוחנית שהוא ראוי לה.

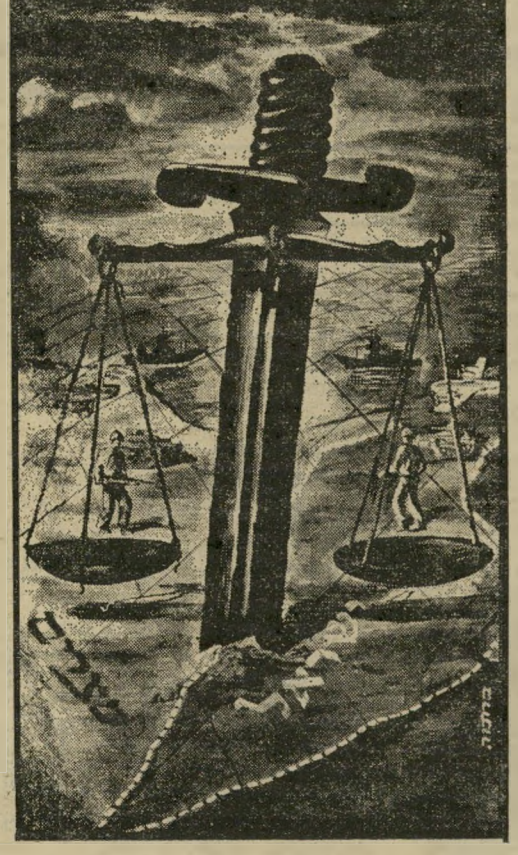
דת

זמירות אסורות

בעין־המפרץ למד אמנון שוואַרץ, בן המשק, לחבב את נגינת המנדולינה ליד המדורה. הוא לקח עימו את הכלי היקר גם כשגוייס לצה"ל. בערבים משעממים היה נוטלו לידיו, אוסף סביבו את חבריו ומנגן את הזמירות האהובות עליו.

בערב יום־כיפור הרגיש עצמו אמנון בודד ועירעי. רוב חבריו נסעו לחופש. הוא היה בתפקיד. יום־כיפור, שהוא יום־עבודה במשקו השומר־צעירי, לא עשה עליו רושם מיוחד. שוב אסף מסביבו את החיילים, הובילם לקצה המחנה, הדליק מדורה והחל לפרוט על מיתרי המנדולינה.

הדים למנגינה. לשמע המנגינה אץ למקום סמל־הדת של המחנה. לא משכה אותו אהבת המוסיקה. להיפך, קול השיר בערב הקדוש הרעיד את מיתרי ליבו מזעם. הוא מיהר אל מפקד המחנה, הגיש תלונה. הרב הצבאי צירף את המלצתו.

אל הנשק? מאזן האימה והמילחמה, כפי שהצטייר בעיני צייד מערכת העולם הזה, שמואל בק (ברתור), באילוסטרציה לסידרת מאמרי העורך אל הנשק, שבה ניבחנו אופציות השלום והמילחמה של מדינת ישראל ומצריים.

לא היתה אחיזה רבה למישפט. אמנון לא נהג באופן פרובוקטיבי, שום פקודה של המטכ"ל אינה אוסרת נגינה בכל עת שהיא מחוץ לתפקיד. אולם המפקד מצא כי הדבר גורם ל„הפרת סדר", דן את אמנון ל־30 ימי מאסר בכלא, הקציב לחברו התל־אביבי 20 ימים. שני החיילים הועברו מן המחנה חזרה ליחידתם. השאר זוכו מאשמה, מאחר שלא השתתפו בקומזיץ באופן פעיל. מפקד־החיל אישר את פסק־הדין, ניכה ממנו חמישה ימי מאסר.

אמנון, יצא לכלא המטיל את מוראו על כל חיילי צה"ל. שם לא יהיה לו מצב־רוח מוסיקלי במיוחד. אולם נראה שעוד יהיה הד למנגינה: ח"כ מפ"ם, ישראל ברזילי*, הגיש שאילתה לכנסת.

סטטיסטיקה

תשעה תיירים תמימים

1,751,826 תושבי ישראל אינם מבודדים כל כך, כפי שאפשר היה לחשוב לאור פגישות ג'נבה. מדי חודש מצטרפים אליהם בכל זאת כמה אלפי תיירים מכל קצות העולם, הנשארים בארץ, בממוצע, 55 יום.

משך ששת החודשים הראשונים של השנה, למשל, ביקרו בארץ 23,467 תיירים (ביניהם: 458 צליינים). חלקם הנכבד (8,517 בסך הכל) בא מארצות־הברית. רבים אחרים באו מאנגליה (2,752), צרפת (1,747), דרום־אפריקה (1,214) ותורכיה (967).

בקבוצות פחות מרוכזות באו כפי שגילה השבוע הירחון הסטטיסטי לישראל, התיירים מברזיל (256), קפריסין (223) ואפילו רומניה (8).

מעניינים עוד יותר מניעי הביקור. הרוב המכריע (15,185) בא למטרות תיור גרידא. מיעוט ניכר (2090) בא לבקר קרובים. אחרים באו בשליחות ממשלתם או מזכירות האו"ם (616), לשם הופעות אמנות וספורט (275) ואפילו למטרות רפוי (40).

אולם למטרה חשובה, אך לא תיירית, באו מעטים מאוד בכל זאת. רק תשעה תיירים תמימים, מבין 23 אלף תיירי המחצית הראשונה של שנת 1955, באו ארצה לשם השקעת־הון. אחרי הכל היו אלה עוד החודשים שלפני זינוק סילון הנפט בחוליקאת.

כדורגל

על דפנה יבשים

היה היה איש בבריח־המועצות ושמו סטאכאנוב. בעבודתו ככורה פחם הוכיח פריון וכושר כה מעולים עד כי הפך שמו לתואר סובייטי מוכר. מיליוני אנשים בבריח־המועצות מתהרים ביניהם היום על רכישת התואר סטאכנוביץ.

אולם סטאכאנוב עצמו לא היה זוכה היום להיקרא על שמו, משום שלאחר שהועבר, כאות הוקרה על מסירותו וכושרו, לשמש במישרה כבודה במישרד־העבודה הסובייטי, הוכיח אזלת־יד כה רבה עד כי נענש בעוון בטלנות, או, כפי שכינו זאת הסובייטים: „מנוחה על זדי דפנה והתרפקות על תהילת העבר".

מאה ושמונים מעלות. מסתבר כי הי"א ממלבס החליטו שלא להסתפק ב־תואר סטאכנוביץ (שהיו ראויים לו לפני שבועיים, בזכותם באליפות ישראל), אלא ההליטו להיות ראויים, כמוהו, גם לאזלת־רגל מחותלת בעלי־דפנה יבשים.

כי דווקא להפועל פתח־תיקווה, אלופת הליגה, קרה בתחרויות על גביע־שפירא דבר חסר־תקדים בכדורגל הישראלי. אחרי שהובילה ביתרון מכריע (2:0) בשניי־שליש מישחקה נגד מכבי חיפה, הסתובב הכדור ב־180 מעלות וקרע את הרשת הפתח־תיקוואית, למרות היותה מוגנת בגבורה עילאית על־ידי יעקוב ויסוקר, ארבע פעמים בזו אחר זו, שהנחילו למכבי חיפה ניצחון מכריע על הפועל פתח־תיקווה.

ישר לפסיכיאטר! מי שסבר כי כדורגל הוא דבר שבגופניות גרידא, היה משנה את דעתו אילו ראה מישחק אחד בלבד בין שתי הקבוצות האלרגיות זו לגבי זו: הפועל ומכבי תל־אביב, שהפסיכופתולוגיה ממלאת במישחקן תפקיד מכריע יותר מהכושר הגופני. מרגע שמתייצבות השתיים זו מול זו, כאילו עמדו על המיגרש שתי קבוצות אנשים אנמיים שאינם יודעים בעצם לשם מה הובאו.

אנשים

● המשורר **חיים גורי** על קרן־המגן: „אינני יכול להשתחרר מהמחשבה המרה, כי סכום הכסף שייאסף לקרן־המגן שלנו עלול ליפול מהסכום הכולל שהוצא על־ידי קרנות הבחירות שלנו. לו, לפיכך, נעשה מאמץ לעבור את הסכום ההוא בלירה אחת, סמלית."

● בחנוכת כפר הרמב"ם אמר הרב הראשי, הראשון־לציון **יצחק ניסים***: „בידי ישראל 613 סוגי־נשק סודיים, והם תרי"ג המיצוות. אם נמלא את כל המיצוות נגיע לשלמות המולדת."

● בשידור לטלוויזיה הבריטית אמר ח"כ אחדות־העבודה **יגאל אלון**: „אנו הפסקנו את מילחמת השיחרור בשיאה של ההתקפה ואני בעצמי, בטיפשות רבה, נסוגתי מהטריטוריה המצרית על־מנת לפנות את הדרך להסכמי שביתת־הנשק."

● חברו לסיעה של יגאל אלון, ח"כ **ישראל גלילי**, על שיחות ג'נבה: „לא נסכים שבג'נבה תזרח השמש ובמזרח התיכון ישחט השוחט."

● בעל תגובה מהירה היה בכנסת ח"כ **מאיר וילנר**, שבששעת הדיון האחרון בכנסת, כאשר צעק עליו שר־הביטחון לשעבר **פינחס לבון** „בוגד!" השיב וילנר במכה ניצחת: „למה פיטרו אותך?"

● ח"כ חרות הד"ר **יוחנן באדר**, בתגובה על הצעת הציונים הכלליים להצטרף לקואליציה: „המצב הוא חולה כל־כך, שאפילו רופא לא יוכל להועיל לו. מה יועיל איפוא רוקח." מאמר אחר של באדר, שעסק במדיניות־החוץ הישראלית, נפתח בציטטה בעלת רקע רפואי: „השפן הקטן שכח לסגור הדלת, הצטנן המיסכן וקיבל נזלת."

---

* אביו של שר־המישפטים, משה נישים.

* מי שהיה אחר־כך שר־הבריאות.

יש כאן משהו שמזמין לגעת. דלתא.

קרוליין מזמינה אתכם לגעת בדלתא (חולצות ד, חולצות גולף, גופיות, תחתונים, לנשים, גברים וילדים) **בכל חנויות המזון בשרות עצמי, ברשתות הכל־בו ובחנויות ההלבשה המובחרות. מוצרי דלתא אופנתיים, עשויים 100% כותנה סרוקה, ללא תפרים, ללא סרטי גומי מציקים, ומקנים לכם הרגשה רכה ונעימה.**

טבעי שלובשים דלתא.

י"ט חשון תשמ"א, 29.10.80 מיספר 2252 72 עמודים המחיר: 9 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

חיה וניסים בראל

הבעל טוען: המישטרה רודפת אותי מפני שקצין המישטרה הוא מאהבה של אשתי

מטעך לצורך אהבה